

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NOVÁ ROLE, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
Školní 232, 362 25 Nová Role

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

1

„NOVÁ ROLE UČITELE, NOVÁ ROLE ŽÁKA“

Ředitel školy:	Mgr. Miroslav Starý
Koordinátor ŠVP ZV:	PaedDr. Miluše Dušková
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2016
Verze:	3
V Nové Roli dne	1. 9. 2016

Mgr. Miroslav Starý
zastupující ředitel školy

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: „NOVÁ ROLE UČITELE, NOVÁ ROLE ŽÁKA“

Název školy: Základní škola Nová Role, příspěvková organizace

Adresa školy: Školní 232, Nová Role 362 25

Ředitel školy: Mgr. Miroslav Starý (zastupující ředitel)

Koordinátor ŠVP: PaedDr. Miluše Dušková

Kontakty:

Telefon: 353 951 136, 774 362 251

E-mail: reditel@zsnovarole.cz; reditelzsnr@gmail.com

Web: www.zsnovarole.cz

IZO: 102 088 781

REDIZO: 600 067 475

IČO: 70 939 454

ZŘIZOVATEL: Město Nová Role
Chodovská 236
362 25 Nová Role

Kontakty:

Telefon: 353 176 311, 777 772 403

Fax: 353 951 778

E-mail: starostka@novarole.cz

Platnost od 1. 9. 2016

Č.j. ZS/458/2014

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	11
Úplnost a velikost školy	11
Charakteristika pedagogického sboru.....	11
Dlouhodobé projekty.....	11
Mezinárodní spolupráce	12
Spolupráce školy s rodiči a s jinými subjekty	12
Školní družina.....	12
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
Zaměření školy	14
Výchovné a vzdělávací strategie	15
Klíčové kompetence	17
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
Dodatek ke vzdělávání žáků se SVP podle RVP platného od 1. 9. 2016	18
Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	19
Začlenění průřezových témat	20
UČEBNÍ PLÁN.....	21
PRVNÍ STUPEŇ.....	21
Poznámky k učebnímu plánu.....	21
DRUHÝ STUPEŇ.....	22
Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace	23
ČESKÝ JAZYK	23
Charakteristika vyučovacího předmětu	23
Vyučovací předmět: Český jazyk.....	25
1. ročník.....	25
Vyučovací předmět: Český jazyk.....	27
2. ročník.....	27
Vyučovací předmět: Český jazyk.....	28
3. ročník.....	28
Vyučovací předmět: Český jazyk.....	31
4. ročník.....	31
Vyučovací předmět: Český jazyk.....	33
5. ročník.....	33
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	36
Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	36
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	39
6. ročník.....	39
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	42

7. ročník.....	42
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	45
8. ročník.....	45
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	48
9. ročník.....	48
ANGLICKÝ JAZYK	53
Charakteristika vyučovacího předmětu	53
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	54
3. ročník.....	54
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	55
4. ročník.....	55
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	56
5. ročník.....	56
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	58
6. ročník.....	58
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	59
7. ročník.....	59
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	60
8. ročník.....	60
Vyučovací předmět: Anglický jazyk	62
9. ročník.....	62
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace	72
Matematika pro 1. stupeň	72
Charakteristika vyučovacího předmětu	72
Vyučovací předmět: Matematika	73
1. ročník.....	73
Vyučovací předmět: Matematika	74
2. ročník.....	74
Vyučovací předmět: Matematika	75
3. ročník.....	75
Vyučovací předmět: Matematika	76
4. ročník.....	76
Vyučovací předmět: Matematika	77
5. ročník.....	77
Matematika pro 2. stupeň	79
Charakteristika vyučovacího předmětu	79
Vyučovací předmět: Matematika	81
6. ročník.....	81
Vyučovací předmět: Matematika	84

7. ročník.....	84
Vyučovací předmět: Matematika	86
8. ročník.....	86
Vyučovací předmět: Matematika	88
9. ročník.....	88
Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	91
Informatika	91
Charakteristika vyučovacího předmětu	91
Vyučovací předmět: Informatika.....	93
Ročník: 4.	93
Vyučovací předmět: Informatika.....	94
Ročník: 5.	94
Vyučovací předmět: Informatika.....	96
Ročník: 6.	96
Vyučovací předmět: Informatika.....	97
Ročník: 7.	97
Vyučovací předmět: Informatika.....	98
Ročník: 8.	98
Vyučovací předmět: Informatika.....	99
Ročník: 9.	99
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT	100
PRVOUKA.....	100
Charakteristika vyučovacího předmětu	100
Vyučovací předmět: Prvouka	102
Ročník: 1.	102
Vyučovací předmět: Prvouka	103
Ročník: 2.	103
Vyučovací předmět: Prvouka	104
Ročník 3.	104
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	107
PŘÍRODOVĚDA	107
Charakteristika vyučovacího předmětu	107
Časové, obsahové a organizační vymezení	107
Vyučovací předmět: Přírodověda	109
Ročník: 4.	109
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	110
Vyučovací předmět: Přírodověda	110
Ročník: 5.	110
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	112

VLASTIVĚDA.....	112
Charakteristika vyučovacího předmětu	112
Časové, obsahové a organizační vymezení	112
Kompetence komunikativní.....	113
Vyučovací předmět: Vlastivěda	113
Ročník 4.	113
Vyučovací předmět: Vlastivěda	115
Ročník: 5.	115
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	118
DĚJEPIS.....	118
Charakteristika vyučovacího předmětu	118
Vyučovací předmět: Dějepis	120
Ročník: 6.	120
Vyučovací předmět: Dějepis	122
Ročník: 7.	122
Vyučovací předmět: Dějepis	125
Ročník: 8.	125
Vyučovací předmět: Dějepis	127
Ročník: 9.	127
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	129
Charakteristika vyučovacího předmětu	129
Vyučovací předmět: Výchova k občanství.....	131
Ročník: 6.	131
Vyučovací předmět: Výchova k občanství.....	132
Ročník: 7.	132
Vyučovací předmět: Výchova k občanství.....	135
Ročník: 8.	135
Vyučovací předmět: Výchova k občanství.....	137
Ročník: 9.	137
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA	139
FYZIKA	139
Charakteristika vyučovacího předmětu	139
Vyučovací předmět: Fyzika.....	140
Ročník: 6.	140
Vyučovací předmět: Fyzika.....	142
Ročník: 7.	142
Předmět: Fyzika.....	144
Ročník: 8.	144
Vyučovací předmět: Fyzika.....	146

Ročník: 9.	146
CHEMIE.....	149
Charakteristika vyučovacího předmětu	149
Vyučovací předmět: Chemie	150
Ročník: 8.	150
Vyučovací předmět: Chemie	152
Ročník: 9.	152
PŘÍRODOPIS.....	155
Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	155
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS	157
6. ročník.....	157
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS	161
7. ročník.....	161
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS	163
8. ročník.....	163
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS	167
9. ročník.....	167
ZEMĚPIS	168
Charakteristika vyučovacího předmětu	168
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	170
Ročník: 6.	170
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	172
Ročník: 7.	172
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	173
Ročník: 8.	173
Vyučovací předmět: Zeměpis.....	176
Ročník: 9.	176
vzdělávací oblast umění a kultura	178
HUDEBNÍ VÝCHOVA PRO 1. STUPEŇ	178
Charakteristika vyučovacího předmětu	178
Vyučovací předmět: Hudební výchova	179
Ročník: 1.	179
Vyučovací předmět: Hudební výchova	180
Ročník: 2.	180
Vyučovací předmět: Hudební výchova	180
Ročník: 3.	180
Vyučovací předmět: Hudební výchova	181
Ročník: 4.	181
Vyučovací předmět: Hudební výchova	182

Ročník: 5.	182
HUDEBNÍ VÝCHOVA PRO 2. STUPEŇ	183
Charakteristika vyučovacího předmětu	183
Vyučovací předmět: Hudební výchova	185
Ročník: 6.	185
Vyučovací předmět: Hudební výchova	188
Ročník: 8.	188
Vyučovací předmět: Hudební výchova	189
Ročník: 9.	189
DOVEDNÉ RUCE	190
Charakteristika vyučovacího předmětu	190
Vyučovací předmět: Dovedné ruce	192
Ročník: 1.	192
Vyučovací předmět: Dovedné ruce	193
Ročník: 2.	193
Vyučovací předmět: Dovedné ruce	195
Ročník: 3.	195
Vyučovací předmět: Dovedné ruce	196
Ročník: 4.	196
Vyučovací předmět: Dovedné ruce	198
Ročník: 5.	198
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	200
Charakteristika vyučovacího předmětu	200
Předmět: Výtvarná výchova	202
Ročník: 6.	202
Předmět: Výtvarná výchova	204
Ročník: 7.	204
Předmět: Výtvarná výchova	206
Ročník: 8.	206
Předmět: Výtvarná výchova	208
Ročník: 9.	208
Předmět: Výtvarná výchova	210
Ročník: 9.	210
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	213
TĚLESNÁ VÝCHOVA	213
Charakteristika vyučovacího předmětu	213
Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	214
Ročník: 1.	214
Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	216

Ročník: 2. – 3.	216
Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	217
Ročník: 4. – 5.	217
TĚLESNÁ VÝCHOVA PRO DRUHÝ STUPEŇ	219
Charakteristika vyučovacího předmětu	219
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci.....	222
Ročník: 6.	222
Vyučovací předmět: Tělesná výchova – chlapci	224
Ročník: 7.	224
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci.....	226
Ročník: 8.	226
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci.....	229
Ročník: 9.	229
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky	231
Ročník: 6.	231
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky	233
Ročník: 7.	233
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky	235
Ročník: 8.	235
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky	237
Ročník: 9.	237
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	240
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	240
Charakteristika - obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	240
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	242
8. ročník.....	242
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	242
9. ročník.....	242
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	244
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Práce s technickými materiály).....	244
Ročník: 6.	244
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Pěstitelské práce)	245
Ročník: 6.	245
Učivo	245
Výstupy	245
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Práce s technickými materiály).....	247
Ročník: 7.	247
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Pěstitelské práce)	248
Ročník: 7.	248

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Práce s technickými materiály).....	249
Ročník: 8.	249
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Pěstitelské práce)	250
Ročník: 8.	250
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti (Práce s technickými materiály).....	251
Ročník: 9.	251
VOLITELNÝ PŘEDMĚT.....	252
Charakteristika vyučovacího předmětu Volitelný předmět	252
CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA	254
CVIČENÍ Z MATEMATIKY	255
SPORTOVNÍ HRY A ATLETIKA.....	256
VÝTVARNÝ SEMINÁŘ.....	257
KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	259
Školní projekty - 1. stupeň	262
ČERTÍ ŠKOLIČKA	262
VÁNOČNÍ ZVYKY.....	262
VELIKONOČNÍ HRÁTKY	263
EKOLOGICKÝ PROJEKT	263
SPORTOVNÍ DEN	264
BRANNÝ DEN.....	265
Z POHÁDKY DO POHÁDKY.....	265
Školní projekty – 2. stupeň.....	266
• Sportovní dny	266
• Branný den	266
• Den na 2. st.....	266
• Vánoční dílny	267
• Hallowenská oslava.....	267
• Exkurze do Prahy	267
• Předmětové exkurze	267
• Velikonoce se školou.....	267
• Partnerské školy	267

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Celý školní areál leží v centru města. Okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro činnost školní družiny i pro tělesnou výchovu. Školu tvoří tři propojené budovy (I. stupeň, II. stupeň, tělocvična) a samostatná budova školní jídelny.

Počet žáků se již několik let udržuje kolem 300. Škola je připravena vzdělávat žáky s různými vzdělávacími potřebami. Podporujeme individuální přístup k žákům tak, aby mohl každý žák maximálně rozvíjet svůj potenciál

Škola je jedinou základní školou ve městě a je umístěna v jeho středu. Do školy dojíždějí žáci ze spádových obcí Jimlíkov a Mezirolí. Další žáci dojíždějí z Božičan a Děpoltovic.

Součástí školy:

- Přípravná tříd ZŠ*
- Základní škola - úplná škola s devíti postupnými ročníky
- Třída pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami*
- Školní družina
- Školní jídelna

*Tyto třídy se otevírají pouze na základě schválení KK a vždy jen na jeden školní rok.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

V pedagogickém sboru převažují ženy. Všichni nekvalifikovaní pedagogové si doplňují potřebné vzdělání. Vedení školy tvoří ředitelka školy a zástupce ředitelky školy. Ve škole působí speciální pedagog, výchovný poradce, metodik prevence, metodik environmentální výchovy a osvěty, koordinátor ICT. Počet učitelů se pohybuje kolem 20-30 v závislosti na počtu žáků. Ve škole pracují vychovatelky školní družiny a asistenti pedagoga (pokud jsou ve škole žáci, kteří jejich péči potřebují).

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Preferovanými oblastmi dalšího vzdělávání pedagogů jsou psychologie, speciální pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. Všichni pedagogičtí pracovníci mají možnost dalšího vzdělávání. Všichni pracovníci jsou pravidelně školeni v oblasti BOZP a PO.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Mezi stěžejní dlouhodobé projekty patří prevence sociálně patologických jevů. Jejím garantem je metodik prevence. Školní projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy.

Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (také krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu

vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci pedagogů a žáků i ostatních subjektů ve městě a okolí.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Ke zdařilým projektům se řadí Týden zdraví, Den Země.

Všechny školní projekty jsou podrobně rozpracovány v samostatné kapitole.

Naše škola je zapojena do několika projektů v oblasti environmentální výchovy. Ve spolupráci s ekologickými organizacemi zajišťuje výchovné programy, besedy a exkurze. Tyto programy pomáhají žákům prožít si a doplnit učivo, podporují u nich zdravý a vyvážený vztah k přírodě. Díky zajímavým aktivizujícím metodám i přímým kontaktem s přírodou je v žácích rozvíjena tvořivost a lepší komunikace v kolektivu. Zároveň se učí týmové spolupráci. Všechny environmentální programy učí žáky chránit a využívat přírodního i kulturního dědictví našeho kraje.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Naše škola udržuje dlouholeté styky s partnerskou školou v německém Breitenbrunnu. Rádi bychom se i v budoucnu podíleli na společných projektech, které v uplynulých letech přinesly mnoho aktivit obohacujících výchovně vzdělávací proces. Patřily k nim výměnné pobyty dětí i pedagogů, účast na uměleckých a sportovních soutěžích, organizace Hasenpokalu ve volejbalu a malé kopané atd.

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI A S JINÝMI SUBJEKTY

Jednou z priorit školy je spolupráce a komunikace s rodiči budoucích žáků 1. ročníku i samotnými předškoláky. Probíhá v průběhu celého školního roku a je zaměřena na společná setkávání rodičů a jejich dětí s učitelkami I. stupně, na poznávání školního prostředí ještě před počátkem školní docházky. Rodiče i děti mají možnost seznámit se předem se dnem školáků přímo ve výuce i o přestávkách. Děti z MŠ jsou ve škole častými hosty na mnoha akcích pořádaných školou, školní družinou. Cílem spolupráce je odbourání nejistoty nebo strachu dětí před vstupem do první třídy, informovanost a spokojenost rodičů.

Formy spolupráce:

- Den otevřených dveří pro rodiče a děti.
- Návštěvní den pro rodiče (ve výuce).
- Den předškoláků (dopolední pobyt předškoláků ve škole).
- Návštěva vyučujících prvních tříd v MŠ.
- Zápis do 1. třídy.
- Informativní a motivační schůzka rodičů předškoláků se svými učitelkami.

Klub přátel školy, jako samostatný subjekt složený ze zástupců rodičů z jednotlivých tříd, se schází několikrát ročně.

S životem školy a s Výroční zprávou o činnosti školy seznamujeme veřejnost prostřednictvím vlastních webových stránek.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je smysluplně využívat volný čas, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní školní družina i funkci sociální, to znamená, že vykonává dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Má-li se žák ve škole cítit dobře a proces učení má být kvalitní a motivující, musíme ve škole zajistit tyto podmínky:

- **bezpečné klima** (jasná pravidla chování, vzájemný respekt, partnerské vztahy, přijímání podnětů ze strany žáků a rodičů),
- **kvalitní vzdělání** (nové metody a formy práce, samostatnost žáků, vzájemná spolupráce, využívání moderních technologií ve výuce).

14

Z toho vychází motivační název našeho školního vzdělávacího programu

NOVÁ ROLE UČITELE, NOVÁ ROLE ŽÁKA

Naším cílem je tedy dosažení co největší míry znalostí a dovedností s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Znamená to méně encyklopedických poznatků a více praktických zkušeností.

Program navazuje na dlouhodobě pozitivní vnímání možností a schopností našich dětí. Zaměřujeme se na činnostní učení se zaměřením na praxi. Vedeme žáky k týmové práci, ke vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu.

Charakter práce má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu. Učíme žáky zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala. Nejdůležitější je v této práci vlastní příklad pracovníků školy.

Velký důraz je kladen též na rodinnou a sexuální výchovu, péči o dítě a výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Vedeme žáky k využívání **informačních a komunikačních technologií**, učíme je základům práce s osobním počítačem tak, aby si osvojili obsluhu počítače alespoň na elementární uživatelské úrovni. Podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů.

Tím se škola stává místem, kde žáci nejen získávají kvalitní vzdělávací péči, ale kde cítí přátelské prostředí, nebojí se případných neúspěchů a dostává se jim vědomostí, dovedností a návyků, které plně využijí v praktickém životě.

Na prvním stupni se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvíjení každého drobného pokroku. Upevňujeme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a srozumitelně se vyjadřovat.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k práci. Učíme je pracovat samostatně i v týmu. Žáci jsou vedeni k profesní orientaci podle svých schopností a zájmů tak, aby se dobře začlenili do běžného života.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze Propojení informací se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu Poznávání vlastních možností Prezentace vlastních výsledků Tvořivost (práce na projektech) Práce v motivujícím prostředí Práce s přiměřeným učivem Hodnocení formou zpětné vazby Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí Výuka bez situací nerovnosti a ponížení Stanovení dílčích cílů Zařazování metod, které podporují zvědavost Využívání kladného hodnocení
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě Uplatňování mezipředmětových vztahů Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám Rozvíjení schopnosti logického uvažování Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací Podpora netradičních způsobů řešení
3. Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými a i technickými prostředky atd.) Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) Základ spolupráce a společného prožívání Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným. Práce v týmu.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Atmosféra demokracie a přátelství Kooperativní učení, spolupráce ve výuce Osobní odpovědnost za výsledky společné práce Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí

<i>jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti</i>	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání Vhodnou formou prosazovat své zájmy Učit se argumentovat Pracovat se školním řádem
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích S pomocí dospělých řešení své citové vztahy Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	Čistota prostředí školy Vhodné hygienické zázemí Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) Zdravý stravovací a pitný režim Kompenzační a hygienické přestávky v učení Pohybové relaxační přestávky. Důsledná prevence šikany a násilí Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti Otevřenost vůči spolužákům Solidarita s druhými Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti Integrace žáků vyžadujících speciální péči Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech Rozvíjení schopnosti empatie Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Uplatňování sebehodnocení žáků. Informační a poradenská činnost v oblasti profesní orientace Osvojování základních pracovních dovedností a návyků Výstupní hodnocení žáků

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost a samostatnost. Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání.

Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k jejich efektivnímu využití v životě.

Vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a vytváření komplexního pohledu na život.

Učíme se vytvářet takové situace, v nichž žák pocítuje radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos do života, motivujeme je pro celoživotní učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Na 1. stupni využíváme metod dramatické výchovy k řešení konfliktních situací a tím vedeme žáky k praktickému řešení problémů.

Při řešení problémů vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni, k vytváření a dodržování pravidel komunikace.

Umožňujeme žákům argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných.

Starší žáky podněcujeme k různým aktivitám pro mladší spolužáky (soutěže, vystoupení, dárky, projektové dny).

Vedeme žáky k realizaci projektů, při kterých žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (ústně, písemně, telefonem, e-mailem...).

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách a k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.

Zařazováním kooperačních činností do výuky (práce ve dvojicích a ve skupinách) umožňujeme žákům přijímat rozličné role ve skupině a objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty a příležitosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Klademe důraz na environmentální výchovu – vedeme žáky k třídění odpadů a zapojování do ekologických projektů školy.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami patří žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, žáci se sociálním znevýhodněním a žáci s vývojovými poruchami učení.

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

18

Nejčastější skupinou na naší škole jsou žáci s vývojovými poruchami učení. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

Řídíme se těmito zásadami:

- Učitelé jsou pro práci se žáky se speciálními potřebami odborně proškoleni,
- pro každého žáka je vypracován individuální plán,
- zohledňujeme míru znevýhodnění žáka při hodnocení výsledků vzdělávání,
- respektujeme doporučené postupy při výuce,
- umožňujeme žákům používat dostupné kompenzační pomůcky,
- žáci s vývojovými poruchami učení jsou vřazováni do skupinové reedukační péče,
- zákonný zástupce žáka může podat žádost o slovní hodnocení žáka.

Práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje na obou stupních základní školy výchovná poradkyně, která je pověřena spoluprací se školským poradenským zařízením.

Dodatek ke vzdělávání žáků se SVP podle RVP platného od 1. 9. 2016

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Text většinou doplní informace o využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Minimální doporučená úroveň bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (tzv. náprav).

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole zařazeny podle doporučení poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

a) náprava pro žáky se specifickými poruchami učení

b) logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči,

c) ergoterapie pro žáky s tělesným postižením a práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením.

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP a možnostem školy v oblasti personálního obsazení.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením

skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách. Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Začlenění průřezových témat

Škola nabízí žákům všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jsou nedílnou součástí vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů na 1. i 2. stupni základní školy.

UČEBNÍ PLÁN

PRVNÍ STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT		1.	2.	3.	4.	5.	CELKEM		DIS
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Čj	9	9	9	7	7	41	35+6	6
	Anglický jazyk	Aj	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	5	24	20+4	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf	0	0	0	1	1	2	1+1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prv	2	2	3	0	0	7	12+3	3
	Přírodověda	Př	0	0	0	2	2	4		
	Vlastivěda	Vl	0	0	0	2	2	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	5	17	0
	Dovedné ruce	Dr	3	3	2	2	2	12		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	(viz Dovedné ruce)	-	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM			21	22	25	25	25	118		14

Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět **Český jazyk** na 1. stupni integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a prvky doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova, v rámci předmětu se realizuje i většina průřezových témat, časová dotace je proto posílena o 6 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Matematika** je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace, jelikož klademe velký důraz na rozvoj logického myšlení a zábavné počítání zajímavých úloh (tomu je věnována vždy 1 hodina týdně ve 2. – 5. ročníku).
- Vyučovací předmět **Informatika** je ve 4. ročníku posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace (je již nutná znalost práce s výukovými programy).
- Vyučovací předměty **Prvouka**, **Přírodověda** a **Vlastivěda** jsou celkem posíleny o 3 hodiny z disponibilní časové dotace, které jsou věnovány především na realizaci různých projektů dle uvážení učitele.
- Vyučovací předmět **Dovedné ruce** vznikl propojením Výtvarné výchovy (7 hod.) a Pracovních činností (5 hod.) do jednoho předmětu.
- Průřezová témata jsou realizována v jednotlivých předmětech v jednotlivých ročnících.

DRUHÝ STUPEŇ

			Ročníky					
Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	Min. čas. dotace	6.	7.	8.	9.	Celkem ŠVP	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	5	5	4	4	18	3
	První cizí jazyk - Aj	12	3	3	3	3	12	0
	Další cizí jazyk - Nj	6	0	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	5	5	5	4	19	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	1	4	3
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	8	0
	Výchova k občanství		1	1	1	1	4	1
Člověk a příroda	Fyzika	21	2	2	1	2	7	1
	Chemie		0	0	2	2	4	1
	Přírodopis		2	2	2	1	7	1
	Zeměpis		2	2	2	1	7	1
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	4	0
	Výtvarná výchova		2	2	1	1	6	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	8	0
	Výchova ke zdraví		0	0	1	1	2	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	2	0	0	1	3	1
Volitelný předmět			0	0	1	2	3	3
Celkem			30	30	31	31	122	25

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

1. volitelný předmět	Cvičení z Čj			0	0	1
	Cvičení z M			0	0	1
2. volitelný předmět	Sportovní hry a atletika			0	1	1
	Výtvarný seminář			0	1	1
	Konverzace v Aj			0	1	1
Celkem				0	1	2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk** je součástí vzdělávacího oboru **Jazyk a jazyková komunikace**. Je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně:

1. ročník – 9 hodin týdně
2. ročník – 9 hodin týdně
3. ročník – 9 hodin týdně
4. ročník – 7 hodin týdně
5. ročník – 7 hodin týdně.

23

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, používají jazyk jako prostředek komunikace a poznávání.

Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základem jasného a srozumitelného vyjadřování. Vede k ovládnutí všech prostředků českého jazyka a je předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech (je nástrojem k získávání většiny informací).

Literární výchova – prostřednictvím četby se učí žáci formulovat vlastní názory, získávají základní čtenářské návyky. Žáci dospívají k poznatkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich jednání a rozhodování v životě. Učí se využívat různých zdrojů informací.

Organizace – učitel využívá všech dostupných metod, pomůcek a materiálů. Frontální vyučování nahrazuje dle potřeby skupinovou nebo individuální práci (dle potřeby žáků). Postupně vedeme žáky k samostatné práci se zvyšujícími se nároky. Žáci pracují ve třídě a podle potřeby využívají speciálních tříd s audiovizuální technikou. Dle nabídky a možností navštěvují knihovnu a divadelní představení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k postupnému zdokonalování se ve čtení
- učitel vytváří podmínky k získávání nových informací, k jejich vyhledávání, třídění a správnému používání (knihy, encyklopedie, slovníky, tiskoviny, PC)
- učitel vede žáky k přesnému používání jazykové terminologie
- učitel vede žáky k používání získaných vědomostí v praxi
- učitel pomáhá žákům orientovat se v pravopise
- učitel vede žáky k aktivní práci
- učitel učí žáky hledat v textu požadované informace

Kompetence k řešení problému

- učitel vede žáky k hledání správných řešení a jejich zdůvodňování
- učitel učí žáky, aby si vzájemně pomáhali a radili si
- učitel vede žáky k účelnému využívání veškerých dostupných pomůcek a informací
- učitel umožňuje žákům na příkladech v dramatické výchově navrhnout svá řešení

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke kultivovanému projevu –mluvit přiměřeně hlasitě, formulovat přání, prosbu, otázku, rozvíjet slovní zásobu, správně používat mluvnické kategorie
- učitel vede žáky k tomu, aby četli plynule a výrazně s prožitkem a porozuměním a uměli reprodukovat přečtené
- učitel učí žáky prezentovat své myšlenky a názory a umět je obhájit
- učitel vede žáky k tomu, aby se v ústním i písemném projevu vyjadřovali souvisle a výstižně
- učitel vede žáky k tomu, aby vyslechli projevy druhých a nenarušovali jejich vystoupení
- učitel vede žáky k tomu, aby se dokázali zeptat, pokud něčemu nerozumí
- učitel umožní žákům poznat různé druhy komunikačních prostředků (telefonování, SMS zprávy, komunikace na počítači)

Kompetence sociální a personální

- učitel učí žáky spolupráci při skupinové práci, vzájemnému respektování při řešení problémů, k aktivnímu naslouchání a k prezentaci vlastních názorů
- učitel vede žáky k respektování pokynů pedagogů

Kompetence občanské

- učitel vede žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích
- učitel učí žáky respektovat potřeby každého jedince v kolektivu
- učitel motivuje žáky k využití informací získaných z literatury k formování svých postojů k životu a ke svému okolí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správnému organizování a plánování učení
- učitel umožňuje žákům správně ohodnotit svou práci i práci ostatních (nepřeceňovat ani nepodceňovat)
- učitel vede žáky k tomu, aby své znalosti a zkušenosti využívali pro svou přípravu na další život

V českém jazyce budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (EV)

Mediální výchova (MEV)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

1. ročník

Učivo	Výstupy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Hlásky a písmena Slova a věty	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné - určuje pravou a levou stranu, orientuje se vzadu, vpředu, nahoře, dole apod. - umí určit hlásku na začátku a na konci slova - dokáže analýzu a syntézu slova - umí skládat slabiky a slova, čte slabiky a slova - tvoří jednoduché věty, čte jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Naslouchání Mluvený projev Čtení Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže naslouchat ostatním, neskáče jim do řeči - porozumí mluveným pokynům a reaguje na ně - učí se správnému dýchání a vhodnému tempu řeči - učí se správnému vyslovování - umí vyslovit prosbu, poděkování, omluvu, blahopřání - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchou pohádku, příběh - čte pozorně a plynule kratší text, povídá o něm - trénuje si paměť na krátkých textech - vyslovuje správně všechny hlásky a opravuje hlásky nesprávně vyslovené - umí tvořit smysluplné věty - dokáže dramatizovat jednoduchý text - zná správné hygienické návyky při sezení a psaní, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon - snaží se psát správné tvary písmen a číslic
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> - umí recitovat kratší básnický text - čte vhodným tempem přiměřený literární text a vyjádří své pocity (líbil se, smutný, veselý atd.) - odliší pohádku od ostatních vyprávění - zná pojmy: rozpočítadlo, říkanka, hádanka, přísloví, báseň, pohádka - zná pojem spisovatel, ilustrátor, divadlo, rým - poslouchá literární texty a povídá si o nich

V průběhu 1. ročníku budou realizovány tyto oblasti průřezových témat:

- OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, rozvoj smyslového vnímání – zrak, sluch, hmat)
- seberegulace a sebeorganizace (návěky sebeovládání – počkat na vyvolání, příprava pomůcek na hodinu, zdokonalování sebeobsluhy)
 - psychohygiena (tělovýchovné chvíle, dechová cvičení)
 - kreativita (tvoření vět na daná slova, dovyprávění příběhu, skládání slov z písmen)
 - poznávání lidí (vzájemné poznávání a soužití v třídním kolektivu)
 - mezilidské vztahy (pravidla chování ve škole, využití pohádkových textů k poznání dobra a zla)
 - komunikace (jednoduché rozhovory, návěky omluvy, poděkování, prosby, pozdravu)
 - kooperace a kompetice (začít s návěkem spolupráce ve dvojici, menší skupině)
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (hledání pomoci na nástěnných tabulích, vést ke snaze řešit problém i přes možný špatný výsledek, snaha o nápravu)
 - hodnoty, postoje, praktická etika (slušné chování mezi spolužáky)
- VDO – občanská společnost a škola (znát název školy, účast na akcích školy)
- VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (vyprávění o dovolené v zahraničí)
- MKV – kulturní diferenciaci (respektování žáků jiných etnik, vyprávění o sobě, o rodině)
- lidské vztahy (hodnocení lidských vztahů v přečtených textech)
 - etnický původ (jsou-li ve třídě děti z etnických menšin – porovnání zvyků)
- MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (seznámení se s dětskými časopisy)
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (jak děti vnímají reklamu, dopad na jejich přání)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (povídání o škole, vztahy mezi dětmi a komunikace mezi nimi), M (počítání písmen, slabik ve slovech), HV (seřadí obrázky písničky podle děje a zpívá písně podle obrázkové osnovy, vyjádří se, jestli se mu píseň líbí nebo ne, při zpěvu pečlivě vyslovuje), DR (obrázky k tématům).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

2. ročník

Učivo	Výstupy
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Hlášky a písmena</p> <p>Slabiky</p> <p>Slovo</p> <p>Věta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná abecedu a písmo - vyjmenuje samohlásky dlouhé a krátké - vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké, obojetné - zná dvojhlásky au, ou, eu - zná slabikotvorné souhlásky r, l, m - odůvodňuje a správně píše i, í/y, ý, po tvrdých, měkkých souhláskách - zdůvodňuje a správně napíše slova s párovou souhláskou na konci a uvnitř slova - píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě (mimo morfol. šev) - umí rozdělit slova na slabiky - umí rozdělit slovo na konci řádku - rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova - zdůvodní a správně napíše ů, ú ve slově - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa a předložky v základním tvaru - pozná slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, souznačná - umí používat velká písmena u vlastních jmen, osob, zvířat, místních pojmenování - umí spojit věty vhodnými spojovacími výrazy v souvětí - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího - umí určit pořádek slov ve větě a pořádek vět v textu - umí používat velká písmena na začátku vět
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Mluvený projev</p> <p>Naslouchání</p> <p>Čtení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyprávět přečtený text - rozlišuje přímou řeč - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - umí se správně vyjadřovat ve větách - pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou výslovnost - je schopen vyjádřit svůj názor a pocity - dodržuje posloupnost děje na základě pozorování - pracuje na základě obrázkové osnovy - popisuje obrázek, předmět, osobu, zvíře - umí pozdravit - umí naslouchat druhému - čte plynule a s porozuměním jednoduché texty nahlas a potichu - dbá na správnou intonaci - dokáže se orientovat v textu

Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky při psaní - píše úhledně a čitelně - učí se kontrolovat, co napíše - umí napsat jednoduché přání - umí napsat adresu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> - čte samostatné texty, přednáší básně - spojuje text s ilustrací - vypravuje pohádky a orientuje se v nich - vypráví krátké povídky o dětech - řeší hádanky - seznámí se se systémem půjčování knih v knihovnách - chodí na koncerty a do divadla - rozumí textu a reprodukuje jeho obsah - zná pojem básník, báseň, sloka, verš

V průběhu 2. ročníku budou realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičení paměti, problémové úlohy)
- sebepoznání a sebepojetí (sebehodnocení svých znalostí)
- seberegulace a sebeorganizace (řešení samostatných úkolů, pokračovat v nácviku sebeovládání)
- psychohygiena (relaxační hudba, dechová cvičení)
- kreativita (utvořit příběh z přeházených vět – nácvik časové posloupnosti, nahrazování slov – synonyma)
- poznávání lidí (hlubší poznávání dětí ve třídě)
- mezilidské vztahy (snažit se o kvalitní vztahy v kolektivu)
- komunikace (pantomima – variace na různá témata)
- kooperace a kompetice (rozvíjet schopnosti spolupracovat ve dvojicích, v kolektivu)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (učit se nenechat se odradit neúspěchem)
- hodnoty, postoje, praktická etika (vést k vytváření vlastních názorů)

VDO - občanská společnost a škola (účast na akcích organizovaných obcí, vystoupení ve škole)

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (vyprávění o dovolené v zahraničí – pohled, výstava)

MKV - kulturní difference (vyprávění o zvycích rodin při trávení Vánoc a Velikonoc)
- lidské vztahy (vést děti ke slušnému chování – dialogy)
- etnický původ (vést děti k respektování jiných etnik)
- princip sociálního smíru a solidarity (důsledně vést děti k vzájemnému respektování)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (dodržuje posloupnost děje při povídání o částech roku), M (určování počtu vět, správné psaní číslic), HV (rozumí textu písně, umí reprodukovat její obsah), DR (obrázky k tématům, popis obrázku).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

3. ročník

Učivo	Výstupy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	

Abeceda	- umí abecedu
Slovo	- umí řadit slova podle abecedy
Vyjmenovaná slova	- prakticky užívá slov nadřazených, podřazených, souřadných, protikladných a umí ji použít ve větě
Slovní druhy	- zná obojetné souhlásky
	- zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis
	- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru a umí je rozdělit na slova ohebná a neohebná
	- vyhledává v textu přídavná jména, předložky a spojky
	- bezpečně pozná podstatná jména a umí určit rod, číslo, pád
	- rozlišuje vlastní jména osob, zvířat, věcí, místní pojmenování a správně je napíše
	- bezpečně pozná slovesa a umí určit osobu, číslo, čas
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Mluvený projev	- umí komunikovat se spolužáky
	- zná a v praxi realizuje společenská pravidla chování
	- rozumí písemným pokynům
	- vypráví pohádky, krátké příběhy podle osnovy
	- umí popsat osobu
	- umí telefonovat
	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky pro komunikaci
Naslouchání	- soustředěně sleduje výklad
Čtení	- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení
	- umí číst potichu i předčítat nahlas
	- orientuje se v textu
	- využívá text jako zdroj poznatků
Písemný projev	- umí napsat adresu, pozdrav z výletu, jednoduché sdělení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
	- učí se pracovat s básní i prózou
	- čte i přednáší z paměti přiměřené literární texty
	- odlišuje pohádku od ostatního vyprávění
	- zná ilustrace Josefa Lady, H. Zmatlíkové
	- zná pohádky K. J. Erbena, B. Němcové, K. Čapka
	- dokáže vyhledat v textu odpovědi na otázky, hledá klíčová slova, dramatizuje úryvky textu
	- vyjádří své pocity z přečteného textu

V průběhu 3. ročníku budou realizovány tyto oblasti průřezových témat:

- OSV
- rozvoj schopností poznávání (rozvoj slovní zásoby, křížovky, rozvoj paměti)
 - sebepoznání a sebepojetí (učit se umět hodnotit vlastní výkon, snaha o zdokonalení)
 - seberegulace a sebeorganizace (návlek odhadu času a jeho rozvržení pro práci)
 - psychohygiena (relaxační cvičení, vědět možnosti využití pomoci – učitel, žák)

- kreativita (vyprávění podle osnovy, čtení s porozuměním)
- poznávání lidí (snaha hledat na druhých pozitivní stránky)
- mezilidské vztahy (cvičit v toleranci a pochopení druhých)
- komunikace (monolog x dialog)
- kooperace a kompetice (umět zaujmout různé role ve skupině)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (využívat k řešení dostupných materiálů)
- hodnoty, postoje, praktická etika (vědět a uplatňovat, že každý má právo říct svůj názor)

VDO - občanská společnost a škola (znát adresu školy, účast na akcích školy a obce)

- občan, občanská společnost a stát (znát svá práva a povinnosti)

MKV - lidské vztahy (rozvíjet spolupráci ve třídě i mimo ni)

- etnický původ (vést děti k hledání vlastních kořenů, původu)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (seznamuje se s ilustracemi J. Lady k jednotlivým ročním obdobím), M (vyhledávání počtu slovních druhů v textu, správně přečte a aplikuje slovní úlohu), HV (orientuje se v textu písně), DR (obrázky k tématům, vyhledává v textu potřebné informace k pracovnímu postupu).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK****4. ročník**

Učivo	Výstupy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Abeceda Slovo Stavba slova Vyjmenovaná slova Slovní druhy Věta, souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledávat v abecedním seznamu - píše správně zeměpisné názvy - umí pozorovat význam slov – slova podobného nebo stejného významu, slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - umí určit slova citově zabarvená - určuje kořen slova, předponu, příponu - zná pravopis i/y ve vyjmenovaných slovech i slovech příbuzných - umí určit rod, číslo, čas u sloves - umí určit tvar určitý a neurčitý u sloves, jednoduchý a složený tvar, pozná sloveso zvrtné - umí časovat slovesa v čase přítomném, budoucím a minulém - umí určit rod číslo, pád a vzor u podstatných jmen - píše správně koncovky podstatných jmen (podle vzorů) - rozliší větu jednoduchou a souvětí - umí ve větě jednoduché vyhledat základní skladební dvojice podmět a přísudek - seznámí se s pravidlem shody podmětu s přísudkem - tvoří z vět jednoduchých souvětí - píše správně čárku v jednoduchých souvětích - rozliší větu uvozovací a přímou řeč
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Mluvený projev Naslouchání Čtení Písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat dům, pokoj - umí popsat pracovní postup - zanechá vzkaz na záznamníku - vede správně dialog, telefon, rozhovor - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - umí naslouchat při rozhovoru - čte s porozuměním přiměřené texty potichu i nahlas a umí je reprodukovat podle svých schopností - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - umí zformulovat znění dopisu a napsat vhodné oslovení a adresu - je schopný vyplnit dotazník - sestaví osnovu vyprávění, podle které vypráví
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává si je - tvoří vlastní literární text na dané téma

	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit své dojmy z poslechu pořadu divadelního, televizního - všímá si rozdílu mezi zpracováním textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné - rozumí literárním pojmům, próza, poezie - seznámí se s autory dětských knih
--	--

V průběhu 4. ročníku budou realizovány tyto oblasti průřezových témat:

- OSV - rozvoj schopností poznávání (práce s enyklopediemi, řešení problémových úloh)
- **sebepoznání a sebepojetí** (**hledat svou roli v třídním kolektivu, využít své přednosti**)
- seberegulace a sebeorganizace (vést k sebekontrolě)
- psychohygiena (vytvářet pozitivní atmosféru ve třídě)
- kreativita (tvořit otázky a odpovědi k textu, nahrazuje slova podobného významu, vytváří věty u vícevýznamových slov)
- poznávání lidí (umět si vzít z chování druhých ponaučení)
- mezilidské vztahy (vedení k umění se respektovat se navzájem, příklady z literatury)
- komunikace (vést k vhodnému vyjadřování při různých situacích)
- kooperace a kompetice (umět hodnotit spolupráci)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (tvořivě přistupovat k problému, využít
 - o dostupné zdroje, volit různé způsoby řešení)
- hodnoty, postoje, praktická etika (naslouchat druhým, slušně komunikovat)
- VDO - občanská společnost a škola (účast na akcích školy)
- občan, občanská společnost a stát (znát svá práva a povinnosti)
- MKV - kulturní diference (poznávání památek v širším okolí, učit se o nich psát)
- lidské vztahy (napomáhat ke slušnému chování ve třídě, umět řešit s klidem vzniklé
 - o problémy, mluvit o nich)
- princip sociálního smíru a solidarity (respektování jeden druhého navzdory odlišnostem)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s VL (píše správně zeměpisné názvy, seřadí je podle abecedy), PŘ (zápis pozorování), M (práce s číselnými údaji v textu, zápis slovní úlohy), HV (vyjadřuje své dojmy z poslechu skladeb), DR (obrázky k tématům, umí popsat konkrétní pracovní postup), PPC (výukové programy pro ČJ).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

5. ročník

Učivo	Výstupy
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Hlásky Slovo</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Věta a souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná pravopis zdvojených souhlásek na styku kořene a předpony, kořene a přípony - zná rozdíl mezi výslovností a psaním předpon - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - umí psát správně předpony s-, z-, vz- a předložky s, z - zdůvodní a v praxi používá správné psaní skupin bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - umí určit všechny slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - umí určit druhy přídavných jmen - zná pravopis koncovek měkkých a tvrdých přídavných jmen - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů a podle potřeby je obměňuje - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty - zvládá pravopis shody přísudku s podmětem holým - pracuje s Pravidly českého pravopisu - píše správně názvy národností, států, novin a časopisů
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Mluvený projev</p> <p>Naslouchání</p> <p>Písemný projev</p> <p>Čtení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něho podstatné fakta - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchých sdělení - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - sleduje vliv médií na každodenní život - umí si zaznamenat informace a pracovat s nimi - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (dopis, příspěvek do časopisu, pozvánka, oznámení) - umí vyplnit poštovní poukázku, průvodku, podací lístek - sestaví osnovu, podle které napíše krátký popis, příběh - dokáže úhledně zapsat poznámky z naučných předmětů - čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - zapamatuje si z textu podstatná fakta

	- pracuje s tiskem (mediální výchova)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> - souvisle hovoří o přečteném textu, umí vyjádřit své názory a pocity - při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - seznámí se s vybranými uměleckými žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics, povídka, román - umí vyhledat informace ve slovnících - orientuje se v encyklopediích určených pro děti - orientuje se v nabídce dětské literatury - rozezná ilustrace některých známých dětských ilustrátorů - využívá pro vlastní četbu knihovnu - pokračuje v záznamu dojmů a informací z četby - dokáže zdramatizovat vhodný text - všímá se různých typů divadelních představení (loutky, maňásci, živí herci) - recituje básně přiměřené věku - sleduje kulturní život regionu - rozlišuje ve sdělení bulvární prvky od informativních

V průběhu 5. ročníku budou realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV - rozvoj schopností poznávání (práce s Pravidly č. pravopisu, rozvíjet schopnost zapamatovat si z textu hlavní body)

- sebepoznání a sebepojetí (zkusit si sepsat své přednosti a nedostatky, citlivě vést k reálnému náhledu na sebe sama)

- seberegulace a sebeorganizace (využívat vlastních schopností v práci, kontrolovat po sobě práci)

- psychohygienu (umět relaxovat, odhadnout své schopnosti)

- kreativita (využití prvků dramatické výchovy, tvořivá práce s textem, učení se reagovat na modelové i nové situace)

- poznávání lidí (pozorování charakteristik lidí, též na pozadí bajek)

- mezilidské vztahy (při konfliktech hledat řešení)

- komunikace (vést k věcné komunikaci, při nesouhlasu řešit situaci bez výpadů, věcné opodstatnění)

- kooperace a kompetice (tvořivě přistupovat ke spolupráci, zdravá soutěživost)

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vést k zodpovědnosti za rozhodnutí)

- hodnoty, postoje, praktická etika (vést k orientování se v různých názorech na základě

etických a společenských pravidel)

VDO - občanská společnost a škola (seznámení se se zřizovatelem školy)

- občan, občanská společnost a stát (znát svá práva a povinnosti)

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (seznamování se s tradicemi a zvyky v Evropě)

MKV - kulturní difference (učit se vnímat vývoj naší kultury, vnímat české autory, kteří naši kulturu významně ovlivnili)

- lidské vztahy (respektovat děti z jiných etnických skupin)
- etnický původ (respektování jiných etnických skupin)
- multikulturalita (vést děti k vytváření si názoru na historii, na vztah Čechů k ostatním národnostem, důsledky těchto vztahů, hledání v literatuře, v encyklopediích, fakta a souvislosti)

EV - ekosystémy (čtení z časopisů a čítanky o různých oblastech světa)
- vztah člověka k prostředí (ekologické problémy v tisku a literatuře)

MEV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vedení k utváření si vlastního názoru během čtení textu, vnímání bulváru, seriózních sdělení)
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl reklama a zpráva)
- stavba mediálních sdělení (práce s tiskem, srovnání titulních stran, skladba a výběr sdělení v časopisech pro děti)
- vnímání autora mediálních sdělení (výběr slov, obrázků, zvuků jako výrazových prostředků)
- fungování a vliv médií ve společnosti (vnímání možnosti ovlivnění jedince i celé společnosti médii, pomoc orientovat se v nabízených programech v TV, fungování základních sdělovacích prostředků)
- tvorba mediálního sdělení (práce na vytváření školního časopisu)
- práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu, pravidelnost mediální produkce)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s VL (vyprávění o tradicích a zvycích v Evropě), PŘ (telefonování, články v časopisech), M (umí v textu vyhledat podstatné informace pro vypracování úloh), HV (umí napsat, reprodukovat své dojmy z koncertu), DR (obrázky k tématům, popis pracovního postupu vyráběné věci), PPC (výukové programy pro ČJ, tvorba školního časopisu).

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk je nástrojem získávání většiny informací, předmětem poznávání a vzdělávání. Zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Na 2. stupni přímo svým obsahem navazuje na předmět český jazyk na 1. stupni. Předmět je dotován pěti hodinami týdně v 6. a 7. ročníku (tj. 3 hodin mluvnice, 1 hodina literatury a 1 hodina slohu) a 4 hodinami týdně v 8. a 9. ročníku (tj. 2 hodiny mluvnice, 1 hodina literatury a 1 hodina slohu). V 9. ročníku je posílen tento předmět z disponibilní hodinové dotace prostřednictvím předmětu Cvičení z českého jazyka.

Předmět Cvičení z českého jazyka probíhá 1krát týdně, je v něm formou jazykových cvičení upevňováno probrané učivo z českého jazyka.

Výuka českého jazyka probíhá v kmenových třídách, je možno využívat učebny českého jazyka a literatury s oborovou knihovnou či veřejné knihovny, využíváme obrazové materiály, rovněž lze využívat multimediální učebny. Dle možností navštěvujeme také divadlo, filmová představení a jiné kulturní akce. Škola disponuje výukovými programy k procvičování učiva z pravopisu, tvarosloví a skladby. Při práci bereme zvláštní zřetel na děti se speciálními vzdělávacími potřebami a ve výuce postupujeme dle pokynů Pedagogicko-psychologické poradny. Pro integrované děti poskytujeme vypracování individuálního plánu výuky.

Ve výuce se snažíme o to, aby žáci nejenom získali základní znalosti z učiva základních škol, ale učivu porozuměli, uměli s ním pracovat – aplikovat je vzhledem k novému učivu i vzhledem k životním potřebám každého jedince. Výuka by měla směřovat od získávání informací směrem k jazykovým a komunikačním schopnostem a dovednostem. Vzhledem k této tendenci ve výuce zadáváme žákům kromě individuální samostatné práce také úkoly k řešení ve skupině, příležitostně také didaktické hry a soutěže, krátkodobé projekty a motivační mimovýukové úkoly (např. celoškolská literární, slohové soutěže).

V českém jazyce jsou rozvíjeny znalosti, schopnosti a dovednosti v oblasti jazykové a komunikační (pravopis, psaní, zvuková stránka jazyka, tvarosloví, slovo tvoření, skladba, nauka o jazyce, nauka o slovní zásobě, sloh a kultura vyjadřování) a literární (na 1. stupni zejména plynulé čtení s porozuměním, reprodukce a interpretace vybraných literárních textů, na druhém stupni také základy teorie literárních žánrů, struktury literárního díla, literární historie). Do předmětu český jazyk prolínají průřezová témata z Mediální výchovy, okruhy ostatních průřezových témat jsou zohledňovány a dle potřeby zapojovány do výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu Český jazyk

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v českém jazyce tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Při volbě ukázek k četbě i témat slohových cvičení zařazujeme takové, které poukazují na problémovou či vyhrocenou situaci, případně též takové, které je možno hodnotit z více úhlů pohledu
- Vedeme žáky ke srovnávání různých postupů i možností řešení s cílem zaznamenat shodné a odlišné znaky různě vypracovaných úkolů (zejména srovnáváním slohových cvičení)
- Poskytujeme možnost ověřovat si správnost řešení v odborných publikacích (Pravidla spisovné češtiny, Stručná mluvnice česká apod.)
- Odkazujeme na možnost či vhodnost využití dříve probraného učiva při řešení nových zadání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Zadáváme témata a úkoly, při kterých žáci volí sami vhodné postupy práce a sami docházejí k závěrům a řešením (např. při hodnocení literárního díla, slohových cvičení)
- Vedeme žáky k rozvržení práce a plánování zadáváním dlouhodobých úkolů či složitějších kolektivních prací (např. čtenářské deníky, literární prezentace)
- Vzhledem k probíranému učivu odkazujeme na využitelnost a potřebnost tohoto učiva v praktickém životě
- S chybami žáků pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat správnou cestu k řešení, přičemž žáky vedeme k porovnávání a hodnocení chybných a správných řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- V literatuře, slohu i mluvnici klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, podporujeme samostatné a tvořivé myšlení a výstižné vyjadřování žáků
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých způsobů řešení či více interpretací (např. interpretace literárních ukázek, zadávání slohových úkolů)
- Zadáváme úkoly nejen k samostatnému zpracování, ale také úkoly, předpokládající spolupráci a vzájemnou dohodu žáků
- V průběhu celé hodiny a zejména při prezentaci výsledků práce vybízíme ke kladení otázek, připomínek a k vyjadřování vlastních hodnocení
- Umožňujeme, aby žáci přirozeně reagovali na obsah zadaných úkolů a vyjadřovali své pocity, názory, zkušenosti či dojmy během řešení úkolů

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Zajímáme se o názory a zkušenosti žáků, kterých je možno využít jako námětů pro práci (zejména ve slohových hodinách), navozujeme situace, které pozitivně rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- Při skupinové a párové práci utváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků nad danými úkoly, snažíme se o vytváření příjemné pracovní atmosféry ve skupině
- Hodnotíme a necháváme žáky samostatně hodnotit úspěšnost dosažení cíle
- Umožňujeme, aby žáci reagovali na ostatní vyjadřováním vlastních názorů i pocitů a vedeme žáky k prozkoumávání odlišných stanovisek a názorů
- Apelujeme na zásady slušného chování a mezilidské komunikace
- Oceňujeme samostatnost stejně jako schopnost spolupráce
- Projevujeme očekávání úspěchu a pokroku vůči všem, s ohledem k jejich individuálním schopnostem či zvláštním vzdělávacím potřebám (zejména dyslexie, dysgrafie)

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Zadáváme úkoly ke skupinovému zpracování (např. prezentace literárních témat)
- Při spolupráci žáků na určitém úkolu se snažíme podporovat vnímání potřeb i možností ostatních členů skupiny
- Vyžadujeme vzájemné hodnocení prací druhých, sebehodnocení, vybízíme žáky ke kladení otázek či připomínek k postupům řešení úkolů svých i jiných, podněcujeme k diskusi nad spornými či nejednoznačnými závěry
- Vedeme k respektování kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- Zadáváme témata, ve kterých mohou žáci projevit svůj vztah k životnímu prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Upozorňujeme na možné postupy přípravy na budoucnost a studium na SŠ
- Vedeme k prozkoumávání informací z různých tištěných i elektronických zdrojů a jejich správnému využití (odborné publikace, beletrie, internet, tisk, filmové dokumenty, filmové adaptace, divadelní hry apod.)
- Vyžadujeme dokončení zadané práce v dohodnuté kvalitě a v domluveném termínu a vyžadujeme dodržování pravidel

- Objasňujeme, které postupy vedou ve společenské praxi k úspěchu a které korespondují s dosaženou úrovní poznání
- Vedeme žáky k plánování úkolů a povinností

Učební plán předmětu Český jazyk a literatura – 2. st.

Ročník 6 7 8 9

Dotace 5 5 4 4

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

● ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

● MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu
- Stavba mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení

● MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

- Etnický původ
- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

● OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Poznávání lidí

- Rozvoj schopností poznávání

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- Sebepoznání a sebepojetí

- Seberegulace a sebeorganizace

● VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA:

- Občanská společnost a škola
- Formy participace občanů v politickém životě
- Občan, občanská společnost a stát

● VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané
- Objevujeme Evropu a svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

6. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – PRAVOPIS

výstupy

- Vyhledá v textu podstatná jména, dokáže u nich určit pád, číslo, rod a vzor

učivo

Podstatná jména abstraktní, konkrétní, hromadná, pomnožná, látková, obecná a vlastní; Podstatná jména obecná a vlastní; Odchylky od pravidelného skloňování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - TVAROSLOVÍ

výstupy

- Vede krátký rozhovor
- Vysvětlí, co jsou podstatná jména konkrétní a abstraktní, rozliší konkrétní či abstraktní podle významu
- Vyhledá v textu podstatná jména hromadná, pomnožná a látková a vysvětlí jejich zvláštnosti
- Rozliší a správně píše podstatná jména obecná a vlastní (názvy osob, zvířat, měst, řek, zemí, hor, světadílů, svátků...)
- Skloňuje vlastní jména osobní a místní podle příslušných vzorů, uvede příklady příjmení, která se neskloňují
- Vyhledá v textu přídavná jména, určí u nich pád, číslo a rod, druh a vzor
- Rozpozná přídavná jména tvrdá, měkká a přívlastňovací
- Stupňuje přídavná jména
- Vyhledá jmenné tvary přídavných jmen a píše je pravopisně správně
- Skloňuje přídavná jména, uplatňuje změnu souhlásky v množném čísle
- Vyjmenuje druhy zájmen, vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu
- Správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj
- Rozliší druhy číslovek, rozpozná číslovky určité a neurčité, vyhledá je v textu
- Skloňuje číslovky
- Uvede příklady, kdy se nepíše tečka za číslovkou řadovou
- Dokáže číst letopočty různým způsobem, správně zapíše číslovky složené
- Ovládá skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři
- Vyjmenuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas a způsob), v textu vyhledá slovesa a tyto kategorie určí

učivo

substantiv (názvy částí těla, pomnožná vlastní substantiva, krácení samohlásky při skloňování apod.); Přídavná jména - druhy přídavných jmen, pravopis koncovek a tvoření tvarů přídavných jmen; Stupňování přídavných jmen; Jmenné tvary přídavných jmen; Zájmena - druhy zájmen, Skloňování zájmen dle vzorů ten a náš a podle vzorů přídavných jmen (přívlastňovací a ukazovací zájmena), Skloňování zájmena jenž (zájmena vztažná); Číslovky - druhy číslovek; Skloňování základních číslovek; Slovesa - mluvnické kategorie osoby, čísla, času, způsobu; Tvary určité a neurčité, jednoduché a složené; Podmiňovací způsob přítomný a minulý

- Tvoří infinitivy a naopak určité tvary podle zadaných kategorií
- Rozlišuje slovesa v podmiňovacím způsobu přítomném a minulém, tvoří jejich tvary

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - SKLADBA

výstupy

- Uvede charakteristické znaky větných členů
- Ve větě vyhledá podmět a přísudek
- Rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony
- Vyjmenuje sponová slovesa a dokáže si je v textu uvědomit
- Nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak
- Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem
- Vyhledá věty s několikanásobným podmětem
- Vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným) a dokáže ho použít
- Pojmenuje rozvíjející větné členy ve větě
- Graficky znázorní větu jednoduchou
- Rozlišuje hlavní a vedlejší věty, užívá obvyklé spojovací výrazy v souvětí, uplatňuje zásady interpunkce

učivo

Základní skladební dvojice - druhy podmětu a přísudku – holý, rozvitý a několikanásobný Po a Př, shoda přísudku s podmětem, Rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět, příslovečné určení, věta jednoduchá a její grafické znázornění; Souvětí – věta hlavní a vedlejší, obvyklé spojovací výrazy a interpunkce

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy

- Rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit podobu znělosti
- U slov označí hlavní přízvuk
- Používá větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích
- Vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky a uvede příklady, kdy ke zdvojení souhlásek nedochází

učivo

Hlásk a písmeno; Spisovná a nespisovná výslovnost (souhláskové skupiny, znělost a neznělost); Zvuková stránka slova a věty – přízvuk, melodie, důraz, tempo a pauzy

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O JAZYCE

výstupy

- Vymezí pojem jazyk, rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, uvede příklady, kde a kdy se užívá spisovný jazyk
- Definuje, co je nářečí a obecná čeština

učivo

Rozvrstvení národního jazyka – spisovný jazyk/nářečí, slang, argot, obecná čeština; Jazykověda a její složky; Jazykové příručky a slovníky

- Vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov, dialektologie
- Pracuje se základními jazykovými příručkami

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy

- V komunikaci užívá vhodné stylistické prostředky projevu mluveného a psaného
- Uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem, vyjmenuje části, které dopis obsahuje, napíše osobní dopis
- Z ukázek vyvodí charakteristické rysy popisu, vyjmenuje různé postupy při popisu
- Samostatně napíše popis, práci rozčlení do odstavců, sestaví osnovu popisu, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves
- Rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a dokáže je nahradit plně spisovnými
- Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje
- Používá přirovnání a rčení
- Používá přímou řeč
- Reprodukuje svými slovy přečtený příběh
- Orientuje se v daném textu, nahrazuje slova výstižnějšími
- Podle své fantazie dokončí načaté vypravování
- Zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech)
- Samostatně napíše vypravování, text člení do odstavců
- Udělá výpisky z uceleného výkladu z učebnice
- Zpracuje výtah kratšího výkladu nebo textu z naučné knihy, uvede pramen, z něhož je výtah pořízen

učivo

Stylistika, projev mluvený a psaný, komunikace; Vyplňování jednoduchých tiskopisů (Poštovní poukázky, Podací lístek, Telegram); Jednoduché komunikační žánry (Vzkaz, Inzerát, Zpráva a oznámení, SMS); Dopis osobní a úřední; Popis a jeho funkce - Popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu; Výtah a výpisky; Vypravování

PRUŘEZOVÁ TÉMATA

MeV: KČPPMS, SMS, TMS

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy

- Popíše znaky ústní lidové slovesnosti, uvede příklady

učivo

Základní literární pojmy, lidová slovesnost, poezie, próza, pohádky, pověsti, bajky,

- Rozlišuje příklady poezie a prózy
- Vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, pověsti, bajky
- Uvede některá jména spisovatelů a sběratelů pohádek
- Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text
- Orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky
- Porovná pověst s pohádkou, vyhledá pravdivé jádro pověsti
- Přečte s porozuměním ukázky z oblasti dobrodružné literatury a z knih se zvířecím a dětským hrdinou
- Charakterizuje stručně hlavní postavy, zhodnotí jejich jednání a popíše vztahy mezi nimi
- Z vlastní čtenářské zkušenosti doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury
- Výstižně formuluje vlastní názory na četbu
- Rozlišuje mezi uměleckou a věcnou literaturou
- Porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu
- V uměleckém textu rozpozná a hodnotí některé umělecké jazykové prostředky
- Uvědomuje si význam kulturních a uměleckých hodnot a tradic

povídky ze života dětí; Vybrané kapitoly z dějin literatury; Obrazy české historie v literatuře (Karel IV., J.A. Komenský; Národní divadlo); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

PRUŘEZOVÁ TÉMATA

OSV: RSP

MuV: KD, LV

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

7. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – PRAVOPIS

výstupy

- Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu

učivo

Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - TVAROSLOVÍ

výstupy

- Rozlišuje trpný a činný rod slovesný
- Tvoří tvary přičestí trpného, nahradí opisný tvar trpný zvratnou podobou slovesa a naopak

učivo

Slovesný rod, Stupňování zájmena jenž; Příslowce (příslowecné spřezky, stupňování příslowcí), Další neohebná slova -předložky, spojky, částice, citoslowce

- Převeďte věty se slovesy v činném rodě do trpného rodu
- Vyjmenuje vztažná zájmena, tvoří správné tvary zájmena jenž a používá je v textu
- Rozliší příslovce místa, času, způsobu, míry a příčiny
- Přídavná jména a příslovce rozvíjí různými jinými příslovci, vyvodí, z čeho se příslovce tvoří
- Vyvodí vznik příslovečných spřežek, píše je pravopisně správně
- Vysvětlí rozdíl mezi spřežkou a spojení podstatného jména s předložkou (nahoru- na horu)
- Stupňuje příslovce
- V textu najde a správně určuje další neohebné slovní druhy

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – SKLADBA

výstupy

- Rozpozná věty tázací zjišťovací a doplňovací, rozpozná věty podle členitosti
- Uvede, čím mohou být větné členy vyjádřeny a na čem závisí, vyhledá ve větách větné členy a určí, zda jsou holé, rozvíte nebo několikanásobné
- Vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci, vyhledá v textu přístavky
- Uvede, podle kterých znaků pozná druhy vedlejších vět, vyhledá v textu spojovací výrazy, nahradí větný člen větou vedlejší a naopak
- Graficky znázorní větu jednoduchou a stavbu souvětí

učivo

Druhy vět podle postoje mluvčího; Věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty; Větné členy základní a rozvíjející (kromě doplňku), druhy větných členů, vedlejší věty nahrazující větné členy a jejich spojovací výrazy, grafický záznam souvětí s větou vedlejší

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O VÝZNAMU SLOV

výstupy

- Definuje, co je slovo, porovná význam věcný a mluvnický
- Vysvětlí pojem sousloví, synonymum, antonymum a homonymum, vyhledá je v textu
- Rozpozná význam obrazný, dokáže vysvětlit význam některých rčení
- Objasní metaforu a metonymii
- V textu vyhledává slova se slohovým zabarvením (hovorová, knižní, básnická...)
- Vyhledá odborné názvy v textu

učivo

Mateřský jazyk, věcný význam slova, Slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, rčení; Synonyma, antonyma a homonyma; Slova citově zabarvená; Odborné názvy

- Vysvětlí pojem terminologie, uvede příklady terminologických sousloví z jiných předmětů
- Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby, objasní způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování
- Vysvětlí některé zkratky v textu

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

výstupy

- Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby, objasní způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování
- Vysvětlí některé zkratky v textu

učivo

Slovní zásoba a její obohacování; slovo základové; slovo odvozené, slovotvorný základ, slovotvorný prostředek; Způsoby tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy

- V textu vyhledá ústřední motiv, všimne si postupu při popisu a vypravování, promyslí jeho stavbu a vypracuje osnovu
- Pracuje s textem, nahradí opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími
- Vysvětlí pojem líčení, vyhledá výrazy líčící krásu místa a vztah k němu
- Využívá synonyma, uvede příklady vizuálních, sluchových, hmatových i čichových vjemů
- Využívá prostředky k oživení děje a stupňování napětí
- Správně píše interpunkci v přímé řeči
- Používá přirovnání a personifikaci
- Rozliší, co patří do charakteristiky vnější a vnitřní, vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy
- Příležitostně využívá rčení a přirovnání, vysvětlí různá přísloví a pořekadla
- Shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis
- Formuluje žádost ústně i písemně
- Připraví výtah z textu, který si sám vybere

učivo

Popis statický a dynamický - Popis výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu; Charakteristika, Líčení (krajiny, uměleckého díla); Výtah z odborného textu; Žádost; Životopis; Vypravování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy

- Čte plynule a s porozuměním, při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo
- Reprodukuje přečtený text a pracuje s textem: objeví hlavní myšlenku, vyhledá metafory, přirovnání a personifikaci

učivo

Literární pojmy, mýty a balady, ústní lidová slovesnost, drama, starší česká a světová literatura, dobrodružná literatura; Vybrané kapitoly z dějin literatury; Obrazy české historie v literatuře (sv. Václav, J. Hus);

- Vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech
- Vysvětlí pojem mýtus a balada, ústní lidová slovesnost, drama, uvede příklady těchto žánrů
- Pojedná o základních dílech a autorech starší české a světové literatury, literatury Národního obrození
- Interpretuje ukázky z oblasti dobrodružné literatury
- Z vlastní čtenářské zkušenosti doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury
- Výstižně formuluje vlastní názory na četbu
- Popíše rozdíl mezi uměleckou a věcnou literaturou
- Interpretuje dramatické dílo a naopak se účastní jednoduché dramatizace
- Formuluje své dojmy z četby poezie
- Pokouší se o vlastní literární tvorbu
- Uvědomuje si sepětí některých autorů s určitým žánrem

Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

8. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – PRAVOPIS

výstupy

- Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu

učivo

Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – TVAROSLOVÍ

výstupy

- V textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat
- Vyskloňuje podstatné jméno idea a dokáže podle něj tvořit tvary podobných slov
- Uvede příklady slov, která se neskloňují
- Vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, vytvoří vidové dvojice

učivo

Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen (odchylky od pravidelného skloňování, slova neskloňná, vlastní jména); Slovesný vid - Vidové dvojice

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – SKLADBA

výstupy

- Vymezí pojem několikanásobné větné členy, vyhledá je v textu, určí mezi nimi významový poměr
- Vyjmenuje významové poměry mezi větami a jednotlivými větnými členy stejného

učivo

Souvětí souřadné a podřadné, Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy a vedlejšími větami stejného typu souvětí souřadné, Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v

druhu, uvede nejčastější spojovací výrazy, uvede příklady k jednotlivým typům a vysvětlí je, správně doplní interpunkci

- Graficky znázorní stavbu věty jednoduché a souvětí

- Vysvětlí pojem souvětí podřadné a určí je v textu

- Vysvětlí a správně zaznamená interpunkci ve složitém souvětí

Vysvětlí a ve větě vyhledá doplněk, tvoří a v textu poznává vedlejší větu doplňkovou

- Vyjmenuje případy, kdy čárku píšeme ve větě jednoduché, správně v těchto případech zaznamená interpunkci

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O JAZYCE

výstupy

- Rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, vyjmenuje útvary českého jazyka a doloží příkladem

- Rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní, uvede příklady

souvětí; Jazykové rozборы, složitější souvětí; Čárka ve větě jednoduché; Grafický záznam souvětí

učivo

Slovanské jazyky a jejich původ; Útvary českého jazyka a jazyková kultura

PRUŘEZOVÁ TÉMATA

MuV: KD, EP

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

výstupy

- Vysvětlí pojem sousloví, synonymum, antonymum a homonymum, přenesené pojmenování, vyhledá je v textu

- Tvoří nová slova pomocí předpon a přípon

- Rozpozná a správně zapíše obvyklé zkratky

- Vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová slova

- Ve slovníku vyhledá významy různých slov, k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak

- Vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší v pravopisu a výslovnosti od slov domácích

učivo

Synonyma, homonyma, sousloví; odvozování, skládání, zkratky; Přenášení slovního významu - přenesené pojmenování, Přejímání slov z cizích jazyků - slova pravopisně počestělá a slova psaná pravopisem původním, výslovnost cizích slov

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy

- Vyjmenuje a vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní, líčení, úvahy, výťahu, výkladu

- Rozliší charakteristiku přímou a nepřímou, sepiše charakteristiku oblíbené literární či filmové postavy

- Doplní vhodně přirovnání a rčení do určitého textu

učivo

Stylistika - jazykové styly, slohové postupy a útvary; Výťah; Charakteristika literární postavy - vnější a vnitřní, přímá a nepřímá charakteristika; Výklad - mluvený a psaný; Líčení - subjektivní a objektivní sdělení; Úvaha - druhy (odborná, publicistická, umělecká, prosté uvažování, esej), Citát

- Odstraňuje kompoziční nedostatky (např. opakování vztažných vět, nevhodná předložková spojení a upraví pořádek slov)
- Vyhledá básnické obrazy, najde příklady subjektivně zabarveného popisu, vypracuje subjektivně zabarvený popis, použije personifikaci, přirovnání a metaforu
- Vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá, v textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a na sousloví, vypracuje výklad, uvede knihy nebo časopisy, z kterých čerpal informace
- Zpracuje výtah z určeného textu, využije i citáty, uvede jméno autora, název díla, nakladatelství, místo a rok vydání, stránku, ze které citát je
- Tvoří věcné otázky k danému problému, uvede příklady, jak začít úvahu, ústně diskutuje na vybrané téma, napíše úvahu na libovolné téma
- Vyjmenuje základní styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, publicistický a umělecký) a uvede příklady, rozpozná základní styly podle formy (projevy mluvené a psané)
- Na základě vlastní četby interpretuje literární díla, hodnotí je

PRUŘEZOVÁ TÉMATA

OSV: RSP, ŘPRD

MeV: KČPPMS, SMS

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy

- Na ukázkách z poezie rozlišuje lyriku a epiku, verš a strofu
- Určí druhy rýmu, naznačí rytmus
- Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- Na základě vlastní četby interpretuje literární díla, hodnotí je
- Porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu
- V literárním textu rozpozná a hodnotí některé umělecké jazykové prostředky
- Uvědomuje si význam kulturních a uměleckých hodnot a tradic

učivo

Literární pojmy, fantastická literatura, humor v literatuře; Vybrané kapitoly z dějin literatury (starověká a středověká literatura, literatura novověku 19. století); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

- Uvědomuje si sepětí některých autorů s určitým žánrem

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

9. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – PRAVOPIS

výstupy

- Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu

učivo

Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – TVAROSLOVÍ

výstupy

- Vyjmenuje vzory každé slovesné třídy a opíše postup, podle kterého zařadí sloveso ke správnému vzoru
- Správně skloňuje obecná jména přejatá (např. génius, cyklus, glóbus...)
- Tvoří správné tvary slov a ověřuje je v Pravidlech českého pravopisu
- Správně skloňuje cizí vlastní jména
- Rozliší jména slovanského původu od neslovanských
- Rozpozná v textu přechodníky, vyhledá koncovky, kterými je tvořen

učivo

Jména a jejich druhy, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen, slovesa a jejich tvary, přechodníky, psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – SKLADBA

výstupy

- Vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů
- Objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání a uvede příklady
- Vyjmenuje slovesa sponová, fázová a modální
- Zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících větných členech, každý větný člen charakterizuje, vyhledá v textu a blíže ho určí
 - Vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, a uvede příklady
- Graficky zobrazí stavbu věty
- Objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem
- Upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných a větných ekvivalentech, navzájem je nahrazuje
- Pozná ve větě elipsu (výpustku)

učivo

Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy a vedlejšími větami stejného typu souvětí souřadné, Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí; Jazykové rozbory, složitější souvětí; Čárka ve větě jednoduché; Grafický záznam souvětí a věty jednoduché, vsuvka

- Určí počet vět v souvětí a doplní čárky
- Spojuje věty v souvětí podle zadáných podmínek (nahrazuje větný člen vedlejší větou a naopak)
- Graficky znázorní složité souvětí
- U souřadného souvětí určí významový poměr, uvede nejčastější spojovací výrazy, doplní správně interpunkci
- Charakterizuje vsuvku, uvede příklad, vyhledá vsuvku v textu, rozliší vsuvku od vedlejší věty, tvoří věty se vsuvkami, píše správně čárky
- Vysvětlí pojmy řízenost, přimykání a shoda, uvede příklady Souvětí souřadné a podřadné,

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O JAZYCE

výstupy

- Vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní a uvede, které používají azbuku a které latinku, vyhledá shodné a odlišné prvky
- Vyjmenuje některé jazyky neslovanské (románské a germánské) a zařadí dle jazykové příslušnosti
- Popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel, na ukázkách z historických textů vyhledá důkazy, že se vyvíjel
- Vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy a uvede příklady
- Rozliší jazyk spisovný a nespisovný, pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí

učivo

Slovanské jazyky a jejich původ; Vývoj českého jazyka; Útvary českého jazyka a jazyková kultura

PRUŘEZOVÁ TÉMATA

MuV: KD, EP

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy

- Rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, uvede příklady
- Ve slovech nalézá hlavní a vedlejší přízvuk
- Znázorní větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích
- Vysvětlí důležitost vhodného tempa v mluveném projevu
- Z textu vyhledá slova cizího původu a uvede znaky, kterými se liší ve výslovnosti i pravopise od slov domácích

učivo

Hlásky a písmeno; Spisovná a nespisovná výslovnost (souhláskové skupiny, znělost a neznělost); Zvuková stránka slova a věty – přízvuk, melodie, důraz, tempo a pauzy; výslovnost domácích a přejatých slov

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

výstupy

- Bezpečně rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku
- Vysvětlí pojmy slovotvorný základ a základové slovo

učivo

Kořen, předpona, přípona, koncovka, slovotvorný základ, základové slovo, přechylování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – NAUKA O VÝZNAMU SLOV

výstupy

- Vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná, uvede příklady
- Rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná
- V textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi
- Uvede příklad sousloví, rozliší metaforu a metonymii, uvede příklady, vyhledá v textu odborné názvy
- Rozliší, zda jsou výrazy původem domácí, nebo cizí, zda jsou jednoslovné, nebo víceslovné
- Správně vyslovuje frekventovaná slova cizího původu

učivo

Synonyma, homonyma, sousloví; odvozování, skládání, zkratky; Přenášení slovního významu - přenesené pojmenování, Přejímání slov z cizích jazyků - slova pravopisně počestělá a slova psaná pravopisem původním, výslovnost cizích slov

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy

- Charakterizuje vlastnosti, jazykové prostředky a znaky vypravování, popisu, charakteristiky, výkladu, výtahu, úvahy, proslovu a diskuse, vyhledá je v zadaném textu
- Pracuje s chybami v textech - text upraví vzhledem k jeho záměru, odstraní formulační neobratnosti, dbá na návaznost a soudržnost textu
- Ovládá správný zápis přímé řeči a nepřímou řeč změně v přímou
- Vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivního postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností
- Ústně reprodukuje jiné texty, připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, též na vystupování
- Vytvoří rozmanitá zahájení diskuse, vybere si téma ke společné diskusi a diskuse se účastní
- Vyjmenuje obvyklé publicistické útvary, charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát a

učivo

Vypravování, popis, charakteristika, výklad, výtah, úvaha, proslov, diskuse, publicistické útvary

interview, reportáž a fejeton, pokusí se o vlastní tvorbu některých těchto útvarů

- Přinese noviny a časopisy a vyhledá jednotlivé žurnalistické útvary
- Sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a obsahového rozvržení
- Uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní)
- Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální
- Vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostě sdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky
- V ústním i psaném projevu rozpozná vhodnost použití spisovného nebo nespisovného jazyka s ohledem na komunikační záměr
- Žák analyzuje text a vyvodí závěr vyplývající z textu, rozpozná manipulativní záměr textu, vypíše klíčová slova a určí, zda daná informace vyplývá z textu

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

MeV: KČPPMS, IVMSR, SMS, VAMS, FVM, TMS, PRT

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy

- Časově zařadí, charakterizuje literární období 20. století do 2. světové války, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla, pojmenuje a vysvětlí znaky žánrů a útvarů, kterými se jednotlivá díla vyznačují
- Časově zařadí, charakterizuje literární období 2. světové války a poválečné doby do současnosti, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla, pojmenuje a vysvětlí znaky žánrů a útvarů, kterými se jednotlivá díla vyznačují
- Doloží obecné znaky literárních směrů ukázkami z literárních textů, na ukázkách z poezie provede formální i obsahový rozbor
- Uvede příklady zhudebnění české poezie ve 20. stol.
- Doloží obecné znaky literárních směrů 20. století ukázkami z literárních textů
- Porovná různá ztvárnění téhož námětu v díle několika autorů, najde obecné a individuální rysy literárního díla

učivo

Literární pojmy; Vybrané kapitoly z dějin literatury (renesance, humanismus, barokní literatura, 19. století, literatura 1. světové války, okupace a 2. světové války, česká a světová poválečná literatura v poezii a próze); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

- Na základě vlastní četby interpretuje literární díla, hodnotí je
- Na základě dosažených znalostí z oblasti teorie literatury sepíše krátký literární text (povídka, báseň)
- Popíše základní rysy literatury klasické a konzumní, uvede příklady
- Interpretuje dramatické dílo
- Porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu
- Uvědomuje si význam kulturních a uměleckých hodnot a tradic
- Uvědomuje si sepětí některých autorů s určitým žánrem

PRUŘEZOVÁ TÉMATA

OSV: ŘPRD

VMEGS: ES, OES, JE

MuV: KD, LV, PM

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Na prvním stupni je vyučován po třech hodinách týdně ve 3. – 5. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice a prohlubuje mezinárodní porozumění.

Vzdělávací obsah předmětu přispívá k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce, k získání schopnosti číst přiměřené texty v tomto jazyce, porozumět přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, vede k poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání důležitých informací a práce s nimi).

Od jazykových her v nižších ročnících se přechází k dialogům a práci s textem.

Organizace – žáci pracují v učebně s využíváním různých forem práce - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce - vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv,...

Používají slovníky, kartičky, hry (pexeso,), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....), názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...), audio techniku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

- učitel vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí

Kompetence komunikativní

- učitel zadáváním různých úloh rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do hodin týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí

Kompetence občanské

- 44 -

- učitel zadává referáty a mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti

Kompetence pracovní

- učitel napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

V anglickém jazyce budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
 Environmentální výchova (EV)
 Multikulturní výchova (MKV)
 Mediální výchova (MEV)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

3. ročník

54

Výstup	Učivo
Umí pozdravit, rozloučit se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas. Umí počítat do dvanácti, určí celé hodiny, udá svůj věk Neurčitý člen a an, určitý člen The Zájmena-jeho, její Přídavná jména Dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet. Užívá slovesný tvar vidím. Umí představit členy rodiny, užívá slovesný tvar mám. Vyjmenuje anglickou abecedu, zná svojí národnost, hlásuje své jméno. Umí pojmenovat hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle, pod. Pojmenují části hlavy, vyjádří pocit radosti, smutku, užívá slovesný tvar má. Slovesný tvar máme – máte Používají pobídku Let's... Pojmenuje části lidského těla. Znájí běžné části oblečení. Slovesné tvary umím – neumím hrát. Umí pojmenovat domácí zvířata	Hello, Hi, Goodbye, Bye, I'm, What's your name?, My name's, Yes-No Čísla: zero-twelve :a-an, The :I, you, he, she, they, my, his, her Adjectives Ve škole I can see Moje rodina – sister, brother, mum, dad, ... I have got Abeceda Hračky Předložky v, na, pod Můj obličej He/she/ has got Let's... Moje tělo Oblečení I can-can't play Zvířata

Průřezová témata:

OSV - rozvoj schopností poznávání (didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, pamětné osvojování slovíček, hledání ve slovníku, poslech jednoduchého textu z magnetofonu, porozumění)
 - sebepoznání a sebepojetí (témat. okruhy moje tělo, moje rodina,)
 - kreativita (tvoření a obměňování rozhovorů a vět)
 - poznávání lidí (vyprávění o zvycích v anglicky mluvících zemích)
 - komunikace (jednoduché rozhovory, odpovědi na jednoduché otázky, správná výslovnost)
 - kooperace a kompetice (spolupráce žáků ve skupinách, pexesa, hry, dodržování pravidel při soutěžích)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (anglické říkanky a básničky)

MKV - multikulturalita (cizí jazyk jako nástroj porozumění)

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova (obrázky k tématu)

hudební výchova (zpěv písní)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

55

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

4. ročník

Výstup	Učivo
<p>získá základní slovní zásobu</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí udržet pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě - prezentuje jednoduché básničky a písničky - řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací. - uvědomění si rozdílu mezi fonetickou a psanou formou jazyka - umí používat abecední slovník učebnice - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy - formuluje otázky a odpovídá na ně - písemně obměňuje krátké probrané texty 	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso "be" a "have got" - spojování jednoduchých vět (and, but, or) - užívání členů (the, an, a) - anglická abeceda - stavba věty jednoduché, oznamovací, rozkazovací, tázací - zápor ve větě - přivlastňovací pád - zájmena osobní a ukazovací - seznámení s přítomným časem prostým a průběhovým - části těla - číslovky do 20 - technika čtení

Průřezová témata:

OSV - rozvoj schopností poznávání (didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, pamětné osvojování slovíček, hledání ve slovníku, poslech jednoduchého textu z magnetofonu, porozumění, pochopení

a používání gramatických pravidel)

- sebepoznání a sebepojetí (témat. okruhy moje tělo, moje rodina)

- seberegulace a sebeorganizace (organizace a plánování učiva)

- kreativita (tvoření a obměňování rozhovorů a vět)

- poznávání lidí (vyprávění o zvycích v anglicky mluvících zemích)

- komunikace (jednoduché rozhovory, odpovědi na jednoduché otázky, správná výslovnost)

- kooperace a kompetice (spolupráce žáků ve skupinách, pexesa, hry, dodržování pravidel při soutěžích)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (anglické říkanky a básničky)

MKV – kulturní diferenciacie (seznámení s vánočními a velikonočními zvyky v anglicky mluvících zemích, porovnání s našimi zvyky)

- multikulturalita (cizí jazyk jako nástroj porozumění)

EV – ekosystémy (zvířata v ZOO, domácí zvířata, sport)

MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (čtení a pochopení obsahu přiměřeného textu, vyhledávání informací, práce se slovníkem)

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova (obrázky k tématu)

hudební výchova (zpěv písní)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

5. ročník

Výstup	Učivo
<p>umí říkanky, básničky, písničky a jiné texty</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí používat základní slovní zásobu, např. na téma rodina, zvířata, škola, věci kolem nás,... - umí pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé - poděkovat a odpovědět na poděkování - vyjádřit souhlas a nesouhlas, radost - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audio-orálně připravené texty. - čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky - orientuje se v obsahu jednoduchého textu - vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - umí navázat kontakt s konkrétní osobou - vyžádá jednoduchou informaci - písemně obměňuje krátké texty - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - používá abecední slovník učebnice - používají názvy běžného ovoce a zeleniny - Pojmenují běžné potraviny, vyjádří pocit hladu, libosti a nelibosti, slovesný tvar 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování a procvičování probraného učiva - přítomný čas prostý a průběhový - tvoření otázek a odpovědí, tvoření záporů - slovesa "to be ", "have got" - modální slovesa (can, must) - otázka a zápor pomocí slovesa "do" - číslovky 1-100 - hodiny, dny v týdnu, datum <p>Ovoce a zelenina Doma Ve městě Lidé v mém okolí Popis osob, rodiny, oblečení Škola, školní předměty Mé záliby, volný čas Denní režim</p>

<p>chci.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umí pojmenovat hudební nástroje. - Určují místnosti v bytě, vyjádří správně probíhající běžné domácí činnosti. 	
--	--

Průřezová témata:

OSV - rozvoj schopností poznávání (didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, pamětné osvojování slovíček, hledání ve slovníku, poslech jednoduchého textu z magnetofonu, porozumění, pochopení a používání gramatických pravidel)

- sebepoznání a sebepojetí (témat. okruhy části dne, hodiny, jídlo a pití atd., sebehodnocení svých výsledků, sebeuspokojení z úspěchů)
- seberegulace a sebeorganizace (organizace a plánování učiva)
- kreativita (tvoření a obměňování rozhovorů a vět)
- poznávání lidí (vyprávění o zvycích v anglicky mluvících zemích)
- mezilidské vztahy (tematické okruhy Ve škole, Náš byt, Nákupy, Narozeniny)
- komunikace (jednoduché rozhovory, odpovědi na jednoduché otázky, správná výslovnost, omluva, požádání o něco, získání informace, blahopřání)
- kooperace a kompetice (spolupráce žáků ve skupinách, pexesa, hry, dodržování pravidel při soutěžích)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (anglické říkanky a básničky, anglicky mluvící země, jejich velká města, turistické zajímavosti)

MKV – kulturní diferenciaci (seznámení s vánočními a velikonočními zvyky v anglicky mluvících zemích, porovnání s našimi zvyky)

- multikulturalita (cizí jazyk jako nástroj porozumění) – rozdíly mezi českou a anglickou školou

EV – vztah člověka k prostředí (dopravní prostředky, počasí, roční období)

MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (čtení a pochopení obsahu přiměřeného textu, vyhledávání informací, práce se slovníkem)

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova (obrázky k tématu)

hudební výchova (zpěv písní)

vlastivěda (reálie)

informatika (práce na počítači)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

6. ročník

Výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat 	
Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty - recituje z paměti několik říkanek - formuluje otázky a odpovídá na ně - umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - předložky místa (in, on, behind) - základní společenské obraty a fráze - přivlastňovací pád - určování hodin a času - vyjádření přání a potřeb (want, need) - min. čas slovesa prostý - přítomný čas průběhový a prostý - rozkazovací způsob - popsání každodenních zvyků a činností - přídavná jména - číslovky 1-100, řadové číslovky - roční období, měsíce, dny v týdnu, datum - zájmena neurčitá (somebody, nobody, ...) - základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti
Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky 	
Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> - písemně formuluje otázky a odpovědi na ně 	<ul style="list-style-type: none"> - předložky místa (in, on, behind) - základní společenské obraty a fráze - přivlastňovací pád - určování hodin a času - vyjádření přání a potřeb (want, need) - min. čas slovesa prostý - přítomný čas průběhový a prostý - rozkazovací způsob - popsání každodenních zvyků a činností - přídavná jména - číslovky 1-100 - roční období, měsíce, dny v týdnu, datum - zájmena neurčitá (somebody, nobody, ...) - základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti

Průřezová témata:

OSV – Komunikace (uvítání, rozloučení s kamarádem, dospělou osobou, reakce na oslovení známým, neznámým člověkem)

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy (diskuse o životě v rodině, charakteristika jednoho člena rodiny, běžný víkend /den/ v naší rodině, co se mi líbí/ nelíbí/ u nás doma, kdo a jak u nás doma pomáhá, můj školní den)
- Kreativita (rozhovor s oblíbeným učitelem)
- MUV - Multikulturalita (vyhledání informací k rozdílům mezi českou a anglickou zemí, charakteristika oblíbeného člověka (umělec, sportovec, politik...)
- MEV - Tvorba mediálního sdělení /referát, nástěnka/ k tématu anglicky mluvící země, sestavení jednoduchého inzerátu
- VDO - Občan, občanská společnost a stát (písemná charakteristika kamaráda)
- členové rodiny, jejich život a záliby
- dopis kamarádovi z prázdnin
- naše škola, charakteristika
- můj oblíbený předmět
- Mezipředmětové vztahy:**
- Z - Orientace na mapě
- Čj – popis, charakteristika, dopis...
- Vo – hlavní rozdíly mezi českou a anglickou zemí
- Inf – práce na počítači
- Hv – písně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

7. ročník

Výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob 	<p>Popis města a instrukce k určení směru; popis denní rutiny a životního stylu, popis lidí, charakteristika a oblečení, popis domu, nábytek, pokoje, měny anglicky mluvících zemí, základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti</p>
Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - tvořivě se účastní rozhovoru dvou a více osob - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení 	<p>Popis města a instrukce k určení směru; popis denní rutiny a životního stylu, popis lidí, charakteristika a oblečení, popis domu, nábytek, pokoje, měny anglicky mluvících zemí, základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný, minulý čas, pravidelná slovesa - have/ have got - modální slovesa (can/can't, must) - dny v týdnu - předložky místa: between, behind, next to, in front of, near
Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky - využívá slovníky 	<p>Popis města a instrukce k určení směru; popis denní rutiny a životního stylu, popis lidí, charakteristika a oblečení, popis domu, nábytek,</p>

	pokoje, měny anglicky mluvících zemí, základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti
Psaní	
- umí napsat stručný osobní dopis - umí napsat krátkou pohlednici nebo dopis - umí požádat o poskytnutí základních osobních informací	Popis města a instrukce k určení směru; popis denní rutiny a životního stylu, popis lidí, charakteristika a oblečení, popis domu, nábytek, pokoje, měny anglicky mluvících zemí, základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti Mluvnice - přítomný, minulý čas, pravidelná slovesa - have/ have got - modální slovesa (can/can't, must, have to) - dny v týdnu - předložky místa: between, behind, next to, in front of, near - budoucí čas going to, have to, stupňování přídavných jmen

Průřezová témata:

VDO - Občan, občanská společnost a stát

OSV – Komunikace, psychohygiena

- Sebepoznání a sebepojetí (důsledky škodlivých způsobů chování)

- Poznávání lidí (rozvoj komunikačních dovedností - samostatná prezentace úkolu charakteristika kamaráda, učitele)

MUV - Kulturní difference

MEGS-Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané. Respekt ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti; Evropa a svět nás zajímá.

MV - Tvorba mediálního sdělení. Pozdrav z prázdnin, prezentace samostatného úkolu - mé oblíbené místo

EV - Vztah člověka k prostředí (diskuse/pomoc v domácnosti, šetrný vztah k přírodě)

Mezipředmětové vztahy:

Z – Velká Británie, Irsko, USA, Austrálie, orientace na mapě

Čj – popis, charakteristika, dopis...

Vo - hlavní rozdíly mezi českou a anglickou školou (typy škol, předměty, organizace výuky...).

Inf – práce na počítači

Hv – písně

D - seznámení se s historickým dědictvím Evropy, významné události, osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK**8. ročník**

Výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	
- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich	Popis osoby, místa, předmětu, času a situace; popis zvířete a jeho život; doktor – popis nemoci; v restauraci, v obchodě, v divadle

význam dokáže odhadnout	
Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky, apod. - umí užívat jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, ... 	<p>Popis osoby, místa, předmětu, času a situace; popis zvířete a jeho život; doktor – popis nemoci; v restauraci, v obchodě, v divadel</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný, minulý a budoucí čas prostý a průběhový - vyjádření budoucnosti s pomocí fráze, „going to“ - modální slovesa (must, have to) - stupňování příd. jmen - předložky místa a času - nepravidelná slovesa - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - příslovce - fráze „as... as“
Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - čte širší okruh tištěných materiálů, - orientuje se v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru 	<p>Popis osoby, místa, předmětu, času a situace; popis zvířete a jeho život; doktor – popis nemoci; v restauraci</p>
Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář, dotazník 	<p>Popis osoby, místa, předmětu, času a situace; popis zvířete a jeho život; doktor – popis nemoci; v restauraci</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný, minulý a budoucí čas prostý a průběhový - vyjádření budoucnosti s pomocí fráze, „going to“ - modální slovesa (must, have to) - stupňování příd. jmen - předložky místa a času - nepravidelná slovesa - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - příslovce - fráze „as... as“

Průřezová témata:

OSV- Kreativita - popis pokoje, bytu, můj vysněný dům, byt, pozvánka na oslavu narození;
 Rozvoj schopností poznávání - porozumění sám sobě a vytváření pozitivního postoje k sobě samému (co mám dnes na sobě, oblečení mého spolužáka, já a móda)
 MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (zpracování, vyhodnocování a využívání podnětů z médií, pořady britské televize)
 MUV – Multikulturalita - respekt ke kulturním a jiným odlišnostem ostatních zemí a národů (samostatná práce, referát, nástěnka – na cestách)

MEGS- Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané - orientace v neznámém prostředí, zhodnocení a využití zkušenosti z jiného kulturního prostředí; Objevujeme Evropu (získání praktických dovedností pro osobní a pracovní život v Evropě, seznámení se s historickým dědictvím Evropy)

Mezipředmětové vztahy:

Vv, Hv – obrázky, výzdoba třídy, písňe

Vo

ČJ – popis, charakteristika, vypravování

Př, Z – popis zvířete, popis vlastního zdravotního stavu

D- historické dědictví Evropy, významné události, osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

62

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK

9. ročník

Výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	
<p>Porozumí významu slov, slovních spojení a vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu</p> <p>Rozumí monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášených pomalu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu</p> <p>Porozumí projevu rodilých mluvčích v přirozeném tempu k osvojovaným tématům</p> <p>Rozumí souvislému projevu učitele</p> <p>Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text</p> <p>Zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém slyšeném projevu, který se vztahuje ke každodenním tématům</p>	<p>Popis osoby, volný čas, sport, škola, povolání, média, jídlo</p>
Mluvení	
<p>Popíše osobu</p> <p>Vypráví o svém volném čase</p> <p>Popíše činnost vybraných povolání</p> <p>Vypráví o svých zkušenostech s využíváním médií</p> <p>Pojmenuje druhy sportu</p> <p>Vypráví o zdravém způsobu života</p> <p>Popíše, co rád vaří</p> <p>Utvoří předpřítomný čas pravidelných i nepravidelných sloves</p> <p>Používá slova, jednoduchá slovní spojení a věty</p> <p>Tvoří oznamovací věty i otázky se správným slovosledem</p> <p>Používá přivlastňovací zájmena</p> <p>Používá modální slovesa</p>	<p>Popis osoby, volný čas, sport, škola, povolání, média, jídlo, zdraví</p> <p>Mluvnice: modální slovesa (should, can, might, shall, would), předpřítomný čas, minulý čas prostý a průběhový, přítomný čas prostý a průběhový, pořádek slov v oznamovací větě a v otázce, přivlastňovací zájmena</p>

<p>Odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům</p> <p>Zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>Reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text vztahující se k osvojovaným tématům</p> <p>Souvisle pohovoří o osvojovaných tématech</p> <p>Srozumitelně reaguje v dialogických situacích každodenního života</p> <p>Vyjádří vlastní názor na osvojovaná témata</p>	
<p>Čtení s porozuměním</p>	
<p>Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života</p> <p>Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématu za pomoci vizuální opory</p> <p>Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení</p> <p>Odhaduje významy neznámých výrazů</p> <p>Porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem</p> <p>Vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu</p> <p>Najde konkrétní informaci v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník a jazykové příručky</p> <p>Pracuje a autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty)</p> <p>Orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích</p> <p>Má všeobecný rozhled</p>	<p>Práce se slovníkem, popis osoby, volný čas, sport, škola, povolání, média, jídlo, zdraví</p>
<p>Psaní</p>	
<p>Popíše osobu</p> <p>Vypráví o svém volném čase</p> <p>Popíše činnost při vyučování</p> <p>Popíše činnost vybraných povolání</p> <p>Vypráví o svých zkušenostech s užíváním médií</p> <p>Vyplní běžný formulář a dotazník</p> <p>Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu</p> <p>Utvoří předpřítomný čas pravidelných i nepravidelných sloves</p>	<p>Popis osoby, volný čas, sport, škola, povolání, média, jídlo, zdraví</p> <p>Mluvnice: modální slovesa (should, can, might, shall, would), předpřítomný čas, minulý čas prostý a průběhový, přítomný čas prostý a průběhový, budoucí čas</p> <p>Pořádek slov v oznamovací větě a v otázce, přivlastňovací zájmena, předložky a příslovce, členy</p> <p>Souvětí podřadné, nepřímá řeč</p>

Vytváří souřadná i podřadná souvětí Tvoří oznamovací věty i otázky se správným slovosledem Používá přivlastňovací zájmena Používá modální slovesa	
--	--

Průřezová témata:

EV - Vztah člověka k prostředí (uvědomí si, že nežijeme na světě sami, ale jsme součástí živé planety, kde se vše živé navzájem pozitivně i negativně ovlivňuje); lidské aktivity a problémy životního prostředí (je si vědom toho, že sám svým chováním v přírodě ovlivňuje život ostatních);

VDO - Občan, občanská společnost a stát (učí se úctě a sebeúctě, vede k respektování odlišností);

OSV - Mezilidské vztahy (uvědomí si své místo ve společnosti, respektuje názory ostatních lidí, vyjádří svou hodnotovou stupnici, vede k toleranci a pozitivním mezilidským vztahům); Hodnoty, postoje, praktická etika (technické vynálezy nesmí být jen nástrojem získávání výhod a zisku, se stát se smyslem života, ale prostředkem k jeho plnohodnotnému využití);

MUV –Multikulturalita (respektuje odlišnosti lidí z jiných zemí, jiné barvy pleti a zvyků);

MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti - rozšířila možnosti komunikace fakticky s celým světem, ke kvalitní komunikaci však patří dobrá znalost cizích jazyků (uvědomí si možnosti, kterými mu moderní technické prostředky pomohou ve výuce cizích jazyků, a využívá jich);

MEGS- Objevujeme Evropu a svět (uvědomí si, že svět je jeden celek, který spolu musí komunikovat a hledat společná východiska z aktuálních problémů)

Mezipředmětové vztahy:

Inf – využívá poznatků získaných v uvedených předmětech.

Čj – sloh (průběžně- popis, charakteristika, vypravování)

D, Př, Z- orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, má všeobecný rozhled

Ov- průběžně

5.1.3. Další cizí jazyk - NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je vyučován po dvou hodinách týdně v 7. – 9. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice a prohlubuje mezinárodní porozumění.

Od jednodušších zadání postupují žáci k náročnějším.

Žák pracuje se slovní zásobou, od základních slovíček se postupně propracovává ke slovní zásobě náročnější. Na konci 9. ročníku by měl být dobrý a průměrný žák schopen jednoduché konverzace v tomto jazyce.

Organizace – žáci pracují v jazykové učebně s využíváním různých forem práce - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce - vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv,...

Používají výukové programy na PC, Internet, dále časopisy, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso,...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní...), názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...), literární ukázky, nástěnné tabule, audio a video techniku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých
- zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

- učitel vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí

Kompetence komunikativní

- učitel zadáváním různých úloh rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí

Kompetence občanské

- učitel zadává referáty a mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní
- postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě
- bydliště a v celé společnosti

Kompetence pracovní

- učitel napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie
- (různé druhy slovníků, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

V německém jazyce budou realizována tato **průřezová témata**:

- OSV** - sociální rozvoj
MEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
MUV - lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
VDO - občanská společnost a škola
MEV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Další cizí jazyk - Německý jazyk

Ročník:7.

66

Učivo	Výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - technika čtení - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina - škola, volný čas a zájmy, záliby 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení - prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty - řeší jednoduché situace související se seznamováním - zvládá základy písemného projevu písemně sestaví jednoduché sdělení

--	--

Průřezová témata:

OSV - Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, pamětné osvojování slovíček, práce se slovníkem, soustředění se na poslech a porozumění jednoduchého textu z magnetofonu, osvojování, pochopení a používání gramatických pravidel, memorování.

Sebepoznání a sebepojetí

Osvojování slovíček k tématickým okruhům a krátké dialogy.

Sebehodnocení svých výsledků, sebeuspokojení z dosažených úspěchů.

Seberegulace a sebeorganizace

Organizace a plánování si učiva.

Psychohygiena

Kreativita

Tvoření a obměňování rozhovorů a vět.

- Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vyprávění o zvycích v německy mluvících zemích.

Mezilidské vztahy

Komunikace

Tvoření jednoduchých rozhovorů v rozsahu slovní zásoby, umět odpovědět na jednoduchou otázku,

Vyslovování a čtení foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.

Kooperace a kompetice

Spolupráce ve skupinách 2 – 4 žáků – procvičování slovíček a gramatiky, pexesa, hry, soutěže – dodržování pravidel.

- Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občanská společnost a škola

- Občan, občanská společnost a stát

MEGS - Evropa a svět nás zajímá

Německé písničky a říkanky

Jsme Evropané

MUV - Kulturní difference

Seznámení s vánočními a velikonočními zvyky v německy mluvících zemích, porovnání s našimi zvyky.

-Lidské vztahy

- Etnický původ

-Multikulturalita

Význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění, práce s dvojjazyčným slovníkem.

Princip sociálního smíru a solidarity

EV - Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova (obrázky k tématu)
 hudební výchova (zpěv písní)
 občanská a rodinná výchova (konverzace k tématu)
 český jazyk, ostatní cizí jazyky (díla, autoři, významné osobnosti),
 občanská a rodinná výchova (konverzace k tématu,)
 zeměpis (reálie)
 dějepis (významné události, osobnosti)
 informatika (práce na počítači)

Další cizí jazyk - Německý jazyk
Ročník:8.

68

Učivo	Výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) - čtení tiché i hlasité - práce se slovníkem - vedení telefonického rozhovoru - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj - nejdůležitější zeměpisné údaje <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sport - péče o zdraví - stravování, nákupy - město - oblékání 	<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - písemně obměňuje krátké texty - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací

Průřezová témata:

OSV - Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, pamětné osvojování slovíček, práce se slovníkem, soustředění se na poslech a porozumění jednoduchého textu z magnetofonu, osvojování, pochopení a používání gramatických pravidel, memorování.

Sebepoznání a sebepojetí

Osvojování slovíček k tematickým okruhům a krátké dialogy.

Sebehodnocení svých výsledků, sebeuspokojení z dosažených úspěchů.

Seberegulace a sebeorganizace

Organizace a plánování si učiva.

Psychohygiena

Kreativita

Tvoření a obměňování rozhovorů a vět.

- Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vyprávění o zvycích v německy mluvících zemích.

Mezilidské vztahy

Komunikace

Tvoření jednoduchých rozhovorů v rozsahu slovní zásoby, umět odpovědět na jednoduchou otázku.

Vyslovování a čtení foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.

Kooperace a kompetice

Spolupráce ve skupinách 2 – 4 žáků – procvičování slovíček a gramatiky, pexesa, hry, soutěže – dodržování pravidel.

- Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občanská společnost a škola

- Občan, občanská společnost a stát

MEGS - Evropa a svět nás zajímá

Německé písničky a říkanky

Jsme Evropané

MUV - Kulturní difference

Seznámení s vánočními a velikonočními zvyky v německy mluvících zemích, porovnání s našimi zvyky.

-Lidské vztahy

- Etnický původ

-Multikulturalita

Význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění, práce s dvojazyčným slovníkem.

Princip sociálního smíru a solidarity

EV - Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

MEV - Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Čtení a pochopení obsahu přiměřeného textu, práce se slovníkem, vyhledávání informací z textu

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova (obrázky k tématu)

hudební výchova (zpěv písní)

občanská a rodinná výchova (konverzace k tématu)

český jazyk, ostatní cizí jazyky (díla, autoři, významné osobnosti),

občanská a rodinná výchova (konverzace k tématu,)

zeměpis (reálie)

dějepis (významné události, osobnosti)

informatika (práce na počítači)

Další cizí jazyk - Německý jazyk
Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
<ul style="list-style-type: none"> - práce s autentickými materiály ze země studovaného jazyka - časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa - svátky, tradice a zvyky - význačné osobnosti - popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti - různé typy informací - volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu - zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček - původní materiály ze země studovaného jazyka <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní dopis, životopis - člověk a společnost - vzdělání a kulturní život - příroda, počasí - cestování a turistika - životní prostředí - realie příslušných jazykových oblastí a České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických realitách, a to i v porovnání s realitami mateřské země - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích - běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání - s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopis, knih, inzerátů, prospektů apod.

Průřezová témata:

OSV - Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, pamětné osvojování slovíček, práce se slovníkem, soustředění se na poslech a porozumění jednoduchého textu z magnetofonu, osvojování, pochopení a používání gramatických pravidel, memorování.

Sebepoznání a sebepojetí

Osvojování slovíček k tematickým okruhům a krátké dialogy.

Sebehodnocení svých výsledků, sebeuspokojení z dosažených úspěchů.

Seberegulace a sebeorganizace

Organizace a plánování si učiva.

Psychohygiena

Kreativita

Tvoření a obměňování rozhovorů a vět.

- Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vyprávění o zvycích v německy mluvících zemích.

Mezilidské vztahy

Komunikace

Tvoření jednoduchých rozhovorů v rozsahu slovní zásoby, umět odpovědět na jednoduchou otázku.

Vyslovování a čtení foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Fráze – omluva, požádání o něco, získání informace, blahopřání k svátku, k narozeninám. Kooperace a kompetice

Spolupráce ve skupinách 2 – 4 žáků – procvičování slovíček a gramatiky, pexesa, hry, soutěže – dodržování pravidel.

- Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občanská společnost a škola

- Občan, občanská společnost a stát

MEGS - Evropa a svět nás zajímá

Německy mluvící země – ukázat na mapě velká města, vyhledat turistické zajímavosti

Německé písničky a říkanky

MUV - Kulturní difference

Seznámení s vánočními a velikonočními zvyky v německy mluvících zemích, porovnání s našimi zvyky.

-Lidské vztahy

- Etnický původ

-Multikulturalita

Význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění, práce s dvojazyčným slovníkem.

Princip sociálního smíru a solidarity

EV - Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

MEV - Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Čtení a pochopení obsahu přiměřeného textu, práce se slovníkem, vyhledávání informací z textu

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova (obrázky k tématu)

hudební výchova (zpěv písní)

občanská a rodinná výchova (konverzace k tématu)

český jazyk, ostatní cizí jazyky (díla, autoři, významné osobnosti),

občanská a rodinná výchova (konverzace k tématu,)

zeměpis (reálie)

dějepis (významné události, osobnosti)

informatika (práce na počítači)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA PRO 1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Matematika** je součástí vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace**.

Je vyučován: v 1. ročníku - 4 hodiny týdně

ve 2. – 5. ročníku - 5 hodin týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace: osvojování si aritmetických operací v jejich třech složkách:
 - dovednost provádět aritmetické operace
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
2. Závislost, vztahy a práce s daty: rozpoznání určitých typů změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
3. Geometrie v rovině a prostoru: určování a znázorňování geometrických útvarů a těles, modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy: uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace:

Žáci jednotlivých ročníků pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně.

V průběhu vyučování využívají k učení různé organizační formy práce a používají všechny dostupné učební pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k tomu, aby si osvojili a správně užívali matematický slovník včetně symboliky
- učitel učí žáky pracovat s textem, vyhledávat a třídit informace, provádět rozbor a zápis řešení, a tak zdokonalovat svůj grafický projev
- učitel umožňuje žákům při řešení konkrétních úloh z běžného života realizovat vlastní nápady, a tak podněcuje jejich tvořivost
- učitel vede žáky k ověřování si výsledků své práce, učí je získané výsledky porovnávat a kriticky posoudit, aby je v budoucnu uměli dále použít (pochopí smysl učení)

Kompetence k řešení problému

- učitel vede žáky k tomu, aby na základě řešení problémových úloh z praktického života hledali různá řešení a zároveň své řešení dokázali obhájit
- učitel používá vhodné metody a vytváří takové podmínky, při kterých žáci dojdou k závěru samostatně nebo při skupinové práci. Tak získávají důvěru ve své vlastní schopnosti.
- učitel dává možnost žákům vyhledávat, třídit a využívat informace ze všech možných zdrojů - tištěných, mediálních, počítačových včetně internetu

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky při řešení konkrétních matematických situací užívat správnou terminologii

a symboliku

- učitel učí žáky orientovat se v tabulkách a diagramech, graficky znázorňovat číselné údaje
- učitel vede žáky k tomu, aby uměli vhodnou formou obhajovat svůj vlastní způsob řešení a zároveň respektovat a přijmout i řešení jiná

Kompetence sociální a personální

- učitel učí žáky prostřednictvím řešení matematických problémů základům kooperace a týmové práce. Vede žáky k osobní odpovědnosti za výsledky společné práce.
- učitel vytváří takové situace, které umožňují každému žákovi zažít úspěch a vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- učitel učí žáky, společně si stanovit jasná kritéria, na jejichž základě hodnotí výsledky své práce
- učitel vede žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti a taktu, učí je vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k tomu, aby dokázali využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel učí žáky správně užívat učební pomůcky a didaktickou techniku

V matematice budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
 Výchova demokratického občana (VDO)
 Multikulturní výchova (MKV)
 Environmentální výchova (EV)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

1. ročník

Učivo	Výstupy
Úvod	- žák počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je
Přirozená čísla 1 – 20, číslo 0 Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky	- žák čísla čte, umí je napsat a porovnat - zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší, hned před, hned za apod. - vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose - orientuje se v číselné řadě do 20 - zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > - umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku - rozkládá čísla - řeší jednoduché slovní úlohy a sám je vytváří, zformuluje odpověď - zná mince v hodnotě do 20 korun a počítá s nimi - rozumí pojmu sloupec a řádek

Geometrie	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a umí pojmenovat a nakreslit základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) - rozezná, pojmenuje a vymodeluje geometrická tělesa (koule, krychle, válec) - třídí geometrické tvary podle tvaru, velikosti, barev - orientuje se v prostoru: nahoře, dole, před, za, vlevo, vpravo, uprostřed apod.
------------------	---

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 1. ročníku v matematice konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznání (rozvíjení pozornosti a soustředění při získávání nových Poznatků)

- mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy ve třídě, vzájemná pomoc)

VDO – občanská společnost a škola (výchova k samostatnosti)

MKV – lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování)

V matematice jsou v průběhu 1. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s DR (kreslení určitého počtu věcí, vystřihování, modelování), PRV (slovní úlohy a příklady související s právě probíraným učivem), ČJ (počítání písmen, slabik ve slově).

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

2. ročník

Učivo	Výstupy
Úvod – opakování učiva 1. ročníku	- žák počítá a bezpečně ovládá příklady na sčítání a odčítání bez přechodu desítky v oboru do 20
Sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky	<ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti i písemně početní operace +, - do 20 s přechodem přes desítku - řeší slovní úlohy typu: „o více“, „o méně“ - rozumí pojmu záměna sčítanců a užívá jej v praxi
Přirozená čísla do 100 - písemné sčítání a odčítání do 100	<ul style="list-style-type: none"> - umí zapsat a přečíst a porovnat čísla do 100 - sčítá a odčítá desítky - rozkládá čísla na desítky a jednotky - umí zakreslit čísla do 100 na číselnou osu - orientuje se v číselné řadě do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky - sčítá a odčítá čísla do 100 bez přechodu desítky i s přechodem přes desítku - zná význam závorek, počítá příklady se závorkami - porozumí textu jednoduché úlohy - umí provést zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy s výpočty do 100 - provádí písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel - zná pojmy <i>sudá a lichá čísla</i>
Násobení do 50	- žák pozná symboly pro násobení a dělení a seznámí se s principy násobilky v oboru do 50
Mince a bankovky	- zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami

	- zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun
Jednotky	- zná jednotky délky a času
Geometrie	- osvojuje si správné návyky při rýsování - zná pojem bod, přímka, čára (křivá, lomená, přímá), úsečka - rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 2. ročníku v matematice konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání (rozvíjení pozornosti a soustředění při získávání poznatků z nového učiva, rozvoj dovednosti zapamatování)

- mezilidské vztahy (respektování práce druhých, vzájemná pomoc)

VDO – občanská společnost a škola (výchova k samostatnosti, sebekontrola, smyslu pro odpovědnost a ohleduplnost)

MKV – lidské vztahy (rozvíjení schopnosti spolupráce s ostatními žáky ve třídě, vzájemná Tolerance)

V matematice jsou ve 2. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s DR (znázorňování, modelování, výroba papírových mincí a bankovek ...), PRV (matematické úlohy související s právě probíraným učivem), ČJ (zdokonalování grafického projevu).

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

3. ročník

Učivo	Výstupy
Opakování	- procvičování učiva z 2. ročníku
Počítání v oboru do 100	- umí sčítat a odčítat dvojčíselná čísla písemně i z paměti - řeší slovní úlohy v oboru do sta
Přirozená čísla do 1000	- počítá po jednotkách, desítkách a stovkách - umí zapsat a přečíst čísla do tisíce - umí porovnávat, řadit vzestupně i sestupně čísla do tisíce - umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose - rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce - sčítá a odčítá násobky sta - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla a provádí kontrolu výpočtu - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - zná význam symbolu =, řeší jednoduché rovnice - žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel - rozumí hodnotám mincí a bankovek, počítá s penězi - používá výrazy <i>sčítanec</i> , <i>sčítanec</i> , <i>součet</i> , <i>menšenec</i> , <i>menšitel</i> , <i>rozdíl</i> - zná hodnotu bankovek do 1 000 korun a počítá s nimi
Malá násobilka	- vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 - chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - dokáže pamětně i písemně vynásobit dvojčíselné číslo

	jednociferným činitelem v jednoduchých příkladech
Jednotky délky Jednotky hmotnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotky délky: mm, cm, dm, m, km - jednotky délky používá k měření - umí změřit geometrické útvary (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách - zná jednotky hmotnosti kg, g
Tabulky, grafy, diagramy	- doplňuje tabulky, schémata posloupnosti čísel
Geometrie	<ul style="list-style-type: none"> - umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, průsečík - umí označit vrcholy obdélníku, čtverce - zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - pozná jednoduchá tělesa na příkladech, pojmenuje je a modeluje (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 3. ročníku v matematice konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy v třídním kolektivu)

VDO – občanská společnost a škola (aktivní zapojení do řešení daných úkolů, respektování názoru druhých)

MKV – lidské vztahy (spolupráce se spolužáky ve třídě, tolerance, uplatňování principů slušného chování)

V matematice jsou ve 3. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (měření a různá řešení matematických úloh souvisejících s právě probíraným učivem), DR (modelování geometrických těles, výroba pomůcek), ČJ (zdokonalování grafického projevu).

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

4. ročník

Učivo	Výstupy
Opakování	Procvičování učiva ze 3. ročníku
Přirozená čísla do 1 000 000	<ul style="list-style-type: none"> - čte, píše, umí zobrazit čísla na číselné ose - čísla dokáže porovnávat - zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě - provádí odhady výsledků - sčítá a odčítá z paměti i písemně, provádí kontrolu výpočtu - počítá příklady se závorkami
Slovní úlohy	<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché i složené slovní úlohy - provádí stručný zápis slovní úlohy
Násobení a dělení	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí kontrolu

	výpočtu
Jednotky	- zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - umí převádět jednotky hmotnosti a délky
Tabulky, grafy, diagramy	- umí odečítat hodnoty z diagramů
Nestandardní aplikační úlohy	- řeší jednoduché číselné a obrázkové řady
Geometrie	- umí pracovat s kružnicí - umí narýsovat kružnici s daným poloměrem, čtverec, obdélník - dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník - pozná souměrný útvar - určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod.

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 4. ročníku v matematice konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – mezilidské vztahy (rozvíjení schopností pracovat ve skupině)

- komunikace (rozvíjení schopností komunikovat s ostatními žáky a učitelem při řešení matematických úloh)

VDO – občanská společnost a škola (sdělovat svůj názor při řešení úloh, respektovat názor druhých)

MKV – lidské vztahy (spolupráce s žáky ve třídě, uplatňování principů slušného chování)

V matematice jsou ve 4. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PŘ, VL (řešení matematických situací souvisejících s právě probíraným učivem), ČJ (zápis slovních úloh, zdokonalování grafického projevu), DR (výroba pomůcek – čtverečky, obálky).

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

5. ročník

Učivo	Výstupy
Opakování	- procvičování učiva ze 4. ročníku
Přirozená čísla do a přes 1 000 000	- umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 i větší - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - při znázornění čísel pracuje s modely, teploměry, osou - zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - umí sčítat, odčítat přirozená čísla z paměti i písemně, využívá zákonů komutativnosti a asociativnosti - provádí odhady výsledků - umí násobit deseti, stem, tisícem - násobí písemně trojčíselná čísla - dělí dvojčíselným dělitelem beze zbytku i se zbytkem - samostatně provádí kontroly výpočtů - řeší jednoduché i složené slovní úlohy
Celá čísla	- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100

	- nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě
Jednotky	- převádí jednotky času a objemu - řeší slovní úlohy s časovými údaji - umí pracovat s údaji v cenících apod.
Zlomky, desetinná čísla	- zná pojem zlomek, používá zápis ve formě zlomku - pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu, pětinu... - modeluje a určí část celku (na příkladech ze života) - vyjádří celek z jeho poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (pomocí obrázků i zápisu) - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí ho na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu (v řádu desetin) - porovná desetinná čísla v řádu desetin
Tabulky, grafy, diagramy	- doplňuje řady čísel a tabulky - čte a sestavuje sloupcový diagram - sestavuje a čte jednoduché grafy a tabulky - vyhledává, sbírá, třídí a porovnává data, posuzuje jejich reálnost - umí pracovat s údaji v cenících
Nestandardní aplikační úlohy	- řeší a sestavuje magické čtverce - seznámí se s římskými číslicemi (letopočty, kapitoly) - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy
Geometrie	- dbá na přesnost a čistotu rýsování - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - narýsuje trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - umí sestavit rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - při rýsování užívá jednoduché konstrukce - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky - zná a užívá jednotky obsahu - rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru - nakreslí souměrný útvar - určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě - umí vymodelovat síť kvádra a krychle a vymodelovat kvádr a krychli z dané sítě

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 5. ročníku v matematice konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – mezilidské vztahy (spolupráce ve skupině, respektování práce druhých, vzájemná Pomoc)

VDO – občanská společnost a škola (aktivní zapojení do řešení daných matematických Problémů)

MKV – lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování)

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh)

V matematice jsou v 5. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PŘ, VL (řešení matematických úloh spojených s právě probíraným učivem), ČJ (zápis slovních úloh, zdokonalování grafického projevu), DR (modelování geometrických těles).

MATEMATIKA PRO 2. STUPEŇ**Charakteristika vyučovacího předmětu****Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu**

Předmět matematika pokrývá spolu s předměty aritmetika, algebra a geometrie vzdělávací oblast Matematika a její aplikace.

Časové rozvržení: 6., 7. a 8. ročník - 5 hodiny týdně,

9. ročník - 4 hodiny týdně.

ročník	šestý		sedmý		osmý		devátý	
	aritmetika	geometrie	aritmetika	geometrie	aritmetika	geometrie	aritmetika	geometrie
1. pololetí	2	3	3	3	3	3	2	2
2. pololetí	3	2	2	2	2	2	2	2

79

V každém ročníku se aritmetika / algebra a geometrie časově propojují souběžně, tj. v jednom vyučovacím týdnu se vyučuje aritmetika / algebra / a současně geometrie. Toto časové rozvržení umožňuje žákům postupně se orientovat ve vzájemných souvislostech mezi geometrickými útvary s aplikací na metrické vztahy (např. výpočty obvodů, obsahů, objemů a povrchů těles).

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Matematika je v základním vzdělávání založena na aktivních činnostech žáků s matematickými objekty a na využití matematiky při řešení reálných problémů a situací. Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálném životě, rozvíjí logické myšlení a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům matematiky, vzájemným vztahům a především na aplikacích v konkrétních případech. Žáci si postupně osvojují terminologii, pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich užití.

Matematika je rozdělena do čtyř tematických okruhů:

Aritmetika

Geometrie

Algebra

Matematická analýza

Tyto tematické okruhy se v průběhu jednotlivých ročníků v předmětu Matematika navzájem prolínají a rozšiřují o nové poznatky. Důraz je kladen na využití již získaných znalostí a dovedností a umění je aplikovat. V tematickém okruhu aritmetika navazují žáci na dovednosti získané ze základní školy a prohlubují si a osvojují je s důrazem na algoritmické a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním a porovnáváním. Seznamují se s pojmem proměnná a používají je při zobecňování vztahů a vlastností čísel.

V tematickém okruhu algebra žáci rozvíjí a zobecňují pojem proměnná a znalosti aritmetiky na pojem výraz. Postupně se zdokonalují v dovednosti úpravy a zjednodušení výrazu, aplikují základní vztahy mezi výrazy a pracují s nimi při řešení reálných situací. Učí se třídit údaje, určovat podmínky a chápat pojem ekvivalence. Tematický okruh geometrie vychází z geometrie v rovině, kde se žáci učí rozpoznávat, znázorňovat a definovat rovinné útvary. Hledají shodnosti, podobnosti a odlišnosti, vnímají rozdíly mezi modelem a skutečností. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit velikost úsečky, velikost úhlu, počítat obvody, obsahy a zdokonalovat svůj grafický projev. Tyto své poznatky a dovednosti rozšiřují o geometrii v prostoru, kde zkoumají vlastnosti těles a počítat povrch a objem těles. Učí se řešit polohové a metrické úlohy, které vycházejí z běžných životních situací. V tematickém okruhu matematická analýza žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou součástí jevů reálného světa, seznamují se s pojmem funkce s jejími reprezentacemi. Tyto změny se žáci učí analyzovat z tabulek, diagramů, grafů a předpisů. V jednoduchých případech jsou žáci schopni zmíněné závislosti vyjadřovat v požadovaném tvaru. Zkoumání zmíněných závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Organizace

Vyučování probíhá v učebnách s využíváním různých metod a forem práce.
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komutativní

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

OSV - rozvoj schopností poznávání

EV – vztah člověka k prostředí

MEGS - Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

6. ročník

Učivo	Výstupy
Aritmetika	
Rozšířené opakování <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - zaokrouhluje - umí zobrazit číslo na číselné ose
Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na čís. ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností
Celá čísla <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení čísla na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace - rozlišuje kladná a záporná čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné a svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát

	v oboru celých čísel
Geometrie	
Základní pravidla rýsování - druhy čar, technické písmo	- rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu geometrických útvarů
Geometrické útvary v rovině - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky a obsahu - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

Úhel a jeho velikost - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, pravý, tupý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník (konstrukce, obvod)	- rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník - umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník
Osová souměrnost - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary
Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a kvádrů - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádrů	- zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce a obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání

<ul style="list-style-type: none"> - jednotky objemu - objem krychle a kváдру 	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá povrch krychle, kváдру - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - obsahuje a vypočítá objem krychle a kváдру
<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná 	<ul style="list-style-type: none"> - určí a znázorní různé druhy trojúhelníku a zná její vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy - (strana, výška, vnitřní a vnější úhly,...) - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku opsanou a vepsanou kružnici

Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání (geometrické útvary - určení obvodu pozemku desetinná čísla - odhad a určení např. ceny nákupu, obsah čtverce a obdélníku – obsah pokoje, pozemku...)

Finanční gramotnost v učivu matematiky

Učivo	Pojmy z finanční matematiky
Přirozená čísla	Příjmy a výdaje domácnosti
Desetinná čísla	Průměrný příjem na člena domácnosti
	Průměrná spotřeba na člena domácnosti
	Výpočet ceny za spotřebu - vody (vodné a stočné), elektrické energie, plynu tepla a teplé vody
	Možnosti spoření

Mezipředmětové vztahy:

Pč – Základní pravidla rýsování – popis technických výkresů

Fy – Geometrické útvary – měření délky

Desetinná čísla – řešení početních úloh

Z – Úhel a jeho velikost – určování zeměpisné polohy

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA****7. ročník**

Učivo	Výstup
Aritmetika	
Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího a společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti
Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel
Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu - úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem,
Procenta. - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy	- chápe pojem 1 % - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

Geometrie	
Středová souměrnost -sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar
Rovnoběžníky. -pojem -vlastnosti -rozdělení -konstrukce -obvod a obsah -obsah trojúhelníku	-umí charakterizovat pojem rovnoběžníku -rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestrojit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku -odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku -odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku
Lichoběžník -pojem - konstrukce	-rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojit lichoběžník -vypočítá obvod a obsah lichoběžníku
Povrch a objem hranolů - pojem hranol -povrch a objem hranolu	-rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu -odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu

Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání (poměr, přímá úměrnost- práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchaní barev), spotřeba materiálu, benzínu, zakázky, počet dělníků...procenta – slevy, plnění úkolů)

EV – vztah člověka k prostředí (procenta -stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek)

Finanční gramotnost v učivu matematiky

Procenta	Úrok, jistina, úroková míra (spoření, půjčky) Daně – z příjmu z nemovitosti silniční DPH (daň z přidané hodnoty)
----------	--

Mezipředmětové vztahy.

Fy – Poměr – vztahy mezi veličinami

Racionální čísla – numerické výpočty

Z - Poměr – měřítko mapy, plánu

Ch – Poměr – chemické výpočty pomocí trojčlenky

Racionální čísla – numerické výpočty

Procenta – koncentrace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA****8. ročník**

Učivo	Výstup
Algebra	
Druhá mocnina a odmocnina. - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla	- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo
Mocniny s přirozeným mocnitelem. - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, pro $1 < a < 10$, kde n je celé číslo - - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem
Výrazy. - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů	- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy
Lineární rovnice. - rovnost - lineární rovnice	- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení
Slovní úlohy. - slovní úlohy	- matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení

<p>Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru 	<ul style="list-style-type: none"> - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách
<p>Geometrie</p>	
<p>Pythagorova věta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - užití Pythagorovy věty - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností
<p>Kruh, kružnice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem - délka kružnice - obsah kruhu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojem kružnice, kruh, poloměr, průměr - vypočítává obvod a obsah kruhu
<p>Válec.</p> <p>pojem povrch válce objem válce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce
<p>Konstrukční úlohy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - jednoduché konstrukce množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice) v konstrukčních úlohách

Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání (kruh,kružnice – zavlažování pozemku...
objem a povrch – nádrže, bazénu,...)

EV – vztah člověka k prostředí (statistické údaje – stav ovzduší

slovní úlohy – ochrana životního prostředí)

MEGS- Evropa a svět nás zajímá (statistické údaje – stav obyvatelstva, zdravotnictví,
průmyslů,...srovnání států – HDP, počet obyvatel)

Finanční gramotnost v učivu matematiky

Slovní rovnice	Procenta - viz 7.roč. Firma – výnosy, náklady zisky Trh, zboží a práce (trh práce, nezaměstnanost)
----------------	--

88

Mezipředmětové vztahy

Fy – Mocniny – zápis jednotek fyzikálních veličin

Slovní úlohy- vztahy mezi veličinami,řešení fyzikálních úloh

Z – Statistické údaje – třídění údajů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

9. ročník

Učivo	Výstup
Algebra	
Výrazy. - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy	- rozkládá výraz na součin vytýkáním,pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy
Rovnice s neznámou ve jmenovateli.	- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli využitím znalostí o lomených s výrazech
Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lin. rovnic	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic

Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost)	- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh
Nerovnice, soustavy nerovnic. - nerovnost lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic	- užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose
Finanční matematika. - základní pojmy finanční matematiky	- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování

Geometrie	
Podobnost. - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách
Goniometrické funkce - definice funkce tg, cotg, sin, cos sin, cos. - výpočet úhlů - výpočet stran	- umí hledat v tabulkách a přiřadit úhlu funkci a naopak - umí vypočítat ostré úhly pravoúhlého trojúhelníku - umí vypočítat strany pravoúhlého trojúhelníku - využívá znalosti při výpočtu obsahu obrazců a objemu těles
Tělesa. - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles
Technické kreslení - volné rovnoběžné promítání - pravoúhlé zobrazování - kótování	- umí zobrazit různá tělesa a strojní součástky ve volném rovnoběžném promítání - rozlišuje základní pojmy (půdorysna - půdorys, nárysna - nárys, bokorysna - bokorys) - umí zobrazit různá tělesa a strojní součástky v daném promítání - ovládá základní pravidla kótování a umí okótovat jednoduché strojní součástky

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání (funkce – čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu, finanční matematika- plat, srážky, úroky,...podobnost – plány,tělesa – spotřeba materiálu, stavebnictví)

Finanční gramotnost v učivu matematiky

Opakování učiva 6. – 9. ročník	Procenta – Inflace a úrok Finanční trh – banky, spořitelny, pojišťovny... Stát a jeho ekonomika – státní rozpočet HDP (hrubý domácí produkt)
Funkce, grafy Statistika	Průběh a vývoj míry inflace, nezaměstnanosti, dluh státu Statistické údaje – průměrná mzda, zadluženost.....

Mezipředmětové vztahy

Fy – Mocniny – zápis jednotek fyzikálních veličin

Slovní úlohy- vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh

Z – Statistické údaje – třídění údajů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Informatika** je součástí vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**.

Je vyučován ve 4. - 9. ročníku po 1 vyučovací hodině týdně.

Vzdělávacím cílem je naučit žáky správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí základů práce s grafikou a textem. Všechny nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. To vede k využití mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud (při současném odlehčení paměti), k urychlení aktualizace poznatků a k vhodnému doplnění standardních učebnic a pomůcek. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Získané vědomosti žáci využívají ve všech oblastech celého základního vzdělávání.

Organizace:

Žáci jednotlivých ročníků pracují během vyučovací hodiny v počítačové učebně nebo třídě. V průběhu vyučování využívají k učení různé organizační formy práce a používají všechny dostupné pomůcky. Po zvládnutí základních kroků vypracovávají samostatné práce a jednoduché projekty, využívají svých poznatků při procvičování učiva z různých vzdělávacích oblastí,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vést žáky k využívání počítače k efektivnějšímu vzdělávání včetně samostudia,
- podněcovat žáky samostatně sledovat a zkoumat funkčnost počítače a jeho periferních zařízení,
- vést žáky k vyhledávání informací, posuzování jejich hodnověrnosti, k práci s těmito informacemi,
- umožňovat žákům hodnotit v informatice svoji činnost a výsledky své práce,
- pomáhat žákům vyhledat dostatek informačních a učebních zdrojů.

Kompetence k řešení problému

- vést žáky ke správnému používání počítače a internetu pro řešení problémů nejen z různých výukových oblastí, ale i každodenního života
- předkládat žákům náměty k samostatnému uvažování o velké míře závislosti současné civilizace na počítačích
- učitel vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, k pochopení možnosti více způsobů řešení
- učitel motivuje žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- vést žáky k používání počítačové sítě pro různé formy elektronické komunikace,
- vést žáky k přesnému a logickému vyjadřování, obhajování a přijímání názorů při různých formách elektronické komunikace,
- vést žáky k etickému sdělování při elektronické komunikaci,
- učitel učí žáky komunikaci na dálku – některé práce odevzdávají žáci prostřednictvím elektronické pošty,
- při komunikaci vede učitel žáky k dodržování určitých pravidel písemné korespondence (vhodná forma, náležitosti),
- učitel vede žáky k správné formulaci svých požadavků při komunikaci s počítačem.

Kompetence sociální a personální

- podněcovat žáky k použití metod týmové spolupráce a kooperace (např. při tvorbě mediálních sdělení, webových stránek, internetového časopisu),
- vést žáky ke vzájemné úctě a respektu k jiným názorům při elektronické komunikaci,
- vést žáky k respektování dohodnutých pracovních a etických pravidel při práci v počítačových učebnách a s počítačovými daty,
- směřovat žáka při práci v počítačové učebně k respektování nejen vlastní práce, ale i práce druhých,
- při práci vede učitel žáky k vzájemné radě či pomoci (zkušenější žáci pomáhají nováčkům), při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- učitel přizve žáky k hodnocení prací – žáci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chapavý a zručný, učí je vidět pokroky.

Kompetence občanské

- vést žáky k zamyšlení nad možným zneužitím počítačů a informačních technologií,
- podněcovat žáky k zamyšlení nad možným porušováním zákonů při elektronické komunikaci,
- respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické odlišnosti žáka,
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami,
- učitel seznamuje žáky s nutností dodržovat obecné morální zákony (citace použitého pramene, chránění svého hesla, ochrana osobních údajů, pirátství...)

Kompetence pracovní

- navozovat situace, ve kterých si žáci mohou prokázat znalosti a praktické dovednosti z oblasti informačních technologií,
- podněcovat žáky k plnění pracovních povinností v informatice,
- rozvíjet u žáků správné a bezpečné používání informačních technologií,
- motivovat žáky k samostatnému ověřování si svých znalostí a dovedností z oblasti informačních technologií,
- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou,

V Informatice budou realizována tato **průřezová témata**:

Mediální výchova (MEV)

- vnímání autora mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (EV)

Mediální výchova (MEV)

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

Ročník: 4.

93

Učivo	Výstupy
ČÁSTI POČÍTAČE struktura, funkce a popis počítače hardware struktura, funkce a popis přídavných zařízení	popíše počítačovou sestavu využívá základní standardní funkce počítače vyjmenuje nejběžnější periferie počítače používá nejběžnější periferie počítače rozlišuje pojmy hardware a software
rozdělení software operační systémy a jejich základní funkce	rozeznává základní počítačový software
ZAPNUTÍ A VYPNUTÍ POČÍTAČE A MONITORU	- sám správně zapne a vypne počítač - umí se přihlásit a odhlásit ze sítě
jednoduchá údržba počítače	- péče o PC
PRÁCE S KLÁVESNICÍ A MYŠÍ	- orientuje se na klávesnici, používá písmena, číslice, mezerník, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift...) - ovládá klik, dvojklik, uchopení a tažení
ORIENTACE NA PLOŠE POČÍTAČE	- najde tlačítka: Start, hodiny, hledanou ikonu na ploše
PRÁCE S VÝUKOVÝMI PROGRAMY	- podle návodu učitele spustí a vypne program - samostatně zapne program pomocí ikony na ploše - pracuje samostatně s výukovými programy určenými pro 4. ročník
PRÁCE SE SLOŽKAMI	- pojmy složka, podsložka, dokument - zavírá okno křížkem
PRÁCE S PROGRAMEM WORD	- pod vedením učitele vybere druh, velikost, tloušťku, náklon a podtržení písma - napíše krátký text - dokáže uložit text - dokáže smazat text
PROGRAMY NA TVORBU OBRÁZKŮ	- s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek, uložit jej a otevřít
INTERNETOVÉ PROHLÍŽEČE	- spustí program Internet Explorer, GOOGL,... - pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii

BEZPEČNOST PRÁCE zásady bezpečnosti práce prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	<ul style="list-style-type: none"> - nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií - nezapojuje ani nevypojuje přístroj ze zástrčky - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
--	--

V tomto předmětu jsou v průběhu 4. ročníku realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV

- rozvoj schopností poznávání (cvičení zrakových dovedností, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění)
- seberegulace a sebeorganizace (organizace práce v hodině, po splnění zadaných úkolů systém odměn)
- psychohygiena (hlídání si času stráveného u počítače pouhým hraním her)
- kreativita (originální nápady při kreslení, úpravě textů apod.)
- mezilidské vztahy (pomoc kamarádům)
- kooperace a kompetice (spolupráce ve dvojicích, umět dát prostor druhému)

Mezipředmětové vztahy – viz Základy práce s PC 5. ročník

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

Ročník: 5.

Učivo	Výstupy
ČÁSTI POČÍTAČE (skříně a periferie)	<ul style="list-style-type: none"> - pozná tyto části počítače a ví, k čemu slouží: monitor, skříně počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna - vysvětlí význam pojmu HARDWARE
OVLÁDÁNÍ POČÍTAČE (části klávesnice, myš)	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní operace s myší – klik, dvojklik, tažení se stisknutým levým tlačítkem, klik pravým tlačítkem – místní menu - používá důležité klávesy – Enter, Escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, Shift, Delete, Baskpace
PRÁCE S PROGRAMY	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pojmu SOFTWARE - podle návodu učitele spustí a vypne program - pracuje sám s výukovými programy určenými pro 5. ročník
PRÁCE SE SLOŽKAMI A SOUBORY	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve struktuře složek (prohlédne složku, soubor v průzkumníku) - vytvoří novou složku, soubor - přejmenuje, zkopíruje, přesune či odstraní složku - zmenšuje a zvětšuje okno
PRÁCE S PROGRAMEM WORD (psaní, úprava textu, oprava, zarovnání, vložení obrázku, označení části textu, pohyb v dokumentu, uložení)	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel - umí upravit vlastnosti písma a odstavce - umí vložit obrázek a umístit jej v textu - dokáže uložit i smazat text - náhledem se na text podívá - získané dovednosti využívá při tvorbě mediálních sdělení pro školní časopis - tvoří křížovky a testy do časopisu (tabulky ve Wordu)

GRAFICKÝ EDITOR	- zdokonaluje se v práci s obrázkem v grafickém editoru
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ	- запиše adresu do správného pole - dokáže vyhledat stránku o určitém tématu (přesné formulace – využití jednoduché a vhodné cesty) - vyhledává informace na různých portálech - používá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů - z webovské stránky dokáže uložit obrázek - pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii
KOMUNIKACE	- komunikuje pomocí internetu - chrání svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit
BEZPEČNOST PRÁCE	- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - je seznámen s prevencí zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

V tomto předmětu budou v průběhu 5. ročníku realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV

- rozvoj schopností poznávání (dovednosti potřebné pro učení a studium)
- seberegulace a sebeorganizace (plánování učení, cvičení sebekontroly)
- psychohygienu (dobrá organizace času stráveného u počítače, hledání pomoci při potížích, předcházení stresům při práci)
- kreativita (cvičení pružnosti nápadů při práci na PC)
- komunikace (dovednosti při komunikaci pomocí počítače, dodržování pravidel)
- kooperace a kompetice (sociální dovednosti nutné při spolupráci, zvládání konkurence)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na práci s PC)
- hodnoty, postoje, praktická etika (jako uživatelé internetu žáci nezneužívají své anonymity a dodržují základní normy slušného vyjadřování)

VDO

- občan, občanská společnost a stát (SW pirátství, svoboda slova i jeho nebezpečí)

VMEGS

- objevujeme Evropu a svět (využití internetu k získávání informací o Evropě do projektů)

MKV

- lidské vztahy (bezproblémová spolupráce žáků na počítači, pomoc slabším)

EV

- vztah člověka k prostředí (způsob likvidace použitého papíru a starého počítače)

MEV

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (ověřování zdrojů informací, kritický přístup, hledání důležitých informací v textu)
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozlišení zprávy, reklamy, zábavy)
- tvorba mediálního sdělení (příspěvky do školního časopisu)
- práce v realizačním týmu (schopnost domluvit se, společně třídit a realizovat myšlenky, pravidelnost práce na školním časopise)

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie ve 4. i 5. ročníku umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání. Umožňuje využívat výukové programy pro různé předměty, zpracovávat projekty, aktivně se podílet na

tvorbě mediálního sdělení (školní časopis, Novorolský zpravodaj). Jsou nezbytným předpokladem pro rozvoj profesní i zájmové činnosti žáků.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
Práce s PC a naše zdraví – vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolest hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení) Psychologická a sociální rizika práce s PC (omezené schopnosti komunikace, rizikové skupiny, násilí, pornografie), počítačové hry (jejich druhy) a pojmy z oblasti her (rozsah her, úrovně, grafika, proč lidé hry hrají, hodnocení her)	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže uvést negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC - Chápe rizika různých závislostí na PC - Zhodnotí klady a zápory počítačových her - Je informován o negativních jevech Internetu
Práce s textem – písmo (význam, historie, klasifikace a vlastnosti), kopírování a přesun textu pomocí Schránky, stránka (vlastnosti, záhlaví a zápatí), zobrazení stránky, odstavec a jeho vlastnosti, struktura dokumentu, objekty v textu (obrázek, tabulka), pravidla pro estetickou úpravu textu	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru - Upravuje vlastnosti textu, stránky, dokumentu - Zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky, tabulky, grafy apod. - Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla
Tabulky a grafy – tabulka (matematické, statistické, prezentační), buňka (číslo, text, výraz, funkce), formát buňky (zarovnání, písmo, barva podkladu, typy grafů)	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří a upraví tabulky s využitím součtů, průměrů - řazení v tabulkovém editoru - tabulky doplní o grafickou prezentaci dat
Počítačová grafika – druhy obrázků a grafických programů (získávání obrázků, rastrové a vektorové obrázky, změny velikostí, hloubka barev, rozlišení)	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje grafiku bitmapovou a vektorovou, jejich vznik, vlastnosti a možnosti zpracování - Zobrazí si náhledy a vlastnosti obrázků
Ochrana dat – zabezpečení PC a dat před zneužitím cizí osobou, před poruchou PC, chybou obsluhy, před počítačovými viry, antivirové programy, péče o PC, pořádek v PC jako základ efektivní práce	<ul style="list-style-type: none"> - Dbá na pořádek a logickou strukturu ve svých složkách - Dokáže chránit svůj počítač před viry, dodržuje pravidla preventivní ochrany před viry
Kooperace mezi programy – propojení funkcí jednotlivých programů	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vybrat a použít vhodné programy pro řešení úkolu

Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností a poznávání, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika (využití počítače v hodinách)

VDO – Občanská společnost, škola a stát

EV – Vztah člověka a prostředí (globální problémy Země, lidské aktivity – diskuse), lidské aktivity a problémy

MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (využití médií pro získávání informací, využití digitálních technologií), fungování a vliv médií ve společnosti

Mezipředmětové vztahy:

Dovednosti získané v rámci informatiky lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělávání. Tím překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

Ročník: 7.

97

Očekávaný výstup RVP	Rozpracovaný školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezové témata
Žák:	Žák:			
Zpracování a využití informací Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Seznámí se se základními pojmy z informatiky aktivně je používá seznámí se se základními portály, využívá jejich služeb naučí se využívat některé ze způsobů elektronické komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základním pojmy z informatiky ▪ Využití služeb internetu ▪ Procházení stránek ▪ Elektronická pošta ▪ Fulltextové a katalogové vyhledávače 	Všechny předměty	OSV – rozvíjení dovedností pro učení a studium MdV – chápání podstaty mediálního sdělení, vliv médií na společnost
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru Upravuje vlastnosti textu, stránky, dokumentu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Práce s textem ▪ Otevření a uložení dokumentu ▪ Náhled stránky ▪ Základní klávesové zkratky 	Všechny předměty - Zpracování informací	MdV – typy mediálních sdělení, stavba mediálního sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, tvorba pro školní časopis, práce v realizačním týmu OSV – kooperace a kompetice
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Pracuje s PowerPointem Zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentace – PowerPoint ▪ Práce s obrázky, pozadí ▪ Grafické efekty přechodu 	Čj – pravopis, slohové útvary Vv – estetická pravidla	OSV – rozhodovací dovednosti, kreativita
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Seznamuje se s pravidly informační etiky Dodržuje zásady práce na počítači	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrana práv k duševnímu vlastnictví ▪ Informační etiketa 	Vo – etika chování	VDO – Občanská společnost a škola, Občanská společnost a stát

Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vytváří různé typy dokumentů – inzerát, dopis, plakát ...	<ul style="list-style-type: none"> Práce s textem Microsoft Word Prezentace – PowerPoint 	Čj – slohové útvary	
---	---	--	---------------------	--

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

Ročník: 8.

98

Očekávaný výstup RVP	Rozpracovaný školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
žák:	žák:			
Vyhledávání Informací a komunikace Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	pracuje s informacemi z několika zdrojů pravdivost informací ověřuje využívá služby portálu komunikuje s ostatními lidmi prostřednictvím internetu	<ul style="list-style-type: none"> využití služeb internetu procházení stránek elektronická pošta fulltextové a katalogové vyhledávače 	Všechny předměty – vyhledávání informací	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MdV – vliv médií na společnost, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Rozeznává tabulkový editor od textového Zpracovává informace získané z různých měření a zadání v tabulkovém procesoru Upravuje vlastnosti tabulky, sešitu, listu Text přizpůsobí buňce pojmenuje řádek, sloupec a adresu buňky vytváří základní grafy	<ul style="list-style-type: none"> Tabulkové procesory – Microsoft Excel 2003 Práce se souborem Formát buňky Řádek, sloupec, adresa v Excelu Psaní tabulek Třídění údajů Grafy v Excelu Jednoduché vzorce Matematické funkce 	M – zápis do tabulek, početní operace	MdV – typy mediálních sdělení, stavba mediálního sdělení
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vkládá tabulky do prezentací, textu	<ul style="list-style-type: none"> Práce s textem Microsoft Word Prezentace – PowerPoint Tabulkový procesor – MS Excel 	M – zápis do tabulek	OSV – rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMATIKA

Ročník: 9.

Očekávaný Výstup RVP	Rozpracovaný školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Vyhledávání informací a komunikace Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vyhledává informaci z několika zdrojů informace porovná posoudí jej zaujme stanovisko	<ul style="list-style-type: none"> Využití služeb internetu Procházení stránek Elektronická pošta Fulltextové katalogové vyhledávače 	všechny předměty	OSV – rozvíjení dovedností pro učení a studium, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Rozeznává rastrovou a vektorovou grafiku Vytváří jednoduché rastrové obrázky Pracuje s jednoduchou vektorovou grafikou Upravuje fotografie	<ul style="list-style-type: none"> Rastrové programy Vektorové programy Nejrozšířenější grafické formáty Druhy skenerů Práce se skenerem Práce s digitálním fotoaparátem Jednoduchá úprava fotografie 	Vv - animace	MdV – tvorba mediálních sdělení, stavba mediálního sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vytváří jednoduché webové stránky Vkládá do nich grafické a multimediální objekty Vytváří mediální sdělení pro internetové médium	<ul style="list-style-type: none"> Práce s webem – MS Frontpage Základní pojmy webu Textové a obrázkové odkazy 	Vv – účinky barev, kontrast barev	VMEGS – objevujeme Evropu a svět MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Prvouka** je součástí vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět**. Je vyučován v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách, ve 3. ročníku po třech hodinách týdně.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – žáci se učí chápat organizaci života v obci a ve společnosti na základě po-znávání nejbližšího okolí. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás – žáci si postupně osvojují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi. Učí se chápat organizaci života v rodině a ve škole.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a čase, porovnávat minulost a současnost, znát kulturní a historické dědictví karlovarského regionu.

Rozmanitost přírody – na základě praktického pozorování krajiny charakterizují žáci přírodu v jednotlivých ročních obdobích, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody. Poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti.

Člověk a jeho zdraví – žáci uplatňují základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, seznamují se se zásadami bezpečného chování tak, aby neohrožovali zdraví své a zdraví jiných. Poznávají části těla a jejich základní funkce.

Organizace – žáci pracují ve třídě s využíváním různých forem práce. Podmínkou úspěšného vzdělání v této oblasti je vlastní prožitek žáků. Proto se její propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností žáka stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka. Výuka ve většině případů vychází z konkrétních nebo modelových situací, je založena na vlastním pozorování, vyhodnocování a prezentaci. Často jsou zařazovány vycházky po Nové Roli a okolí a zadávány samostatné práce. K nácviku chování v různých životních situacích využíváme prvků dramatické výchovy. Zařazujeme i projektové hodiny a dny. Pro nácvik chování žáků v situacích hromadného ohrožení je na konci školního roku zařazen branně-sportovní den.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k učení (odměna, známka, pochvala), vedeme je k radosti z poznání i k přijímání kritiky
- učitel nabízí žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží místní krajinu – vycházky, exkurze, besedy, projektová výuka
- učitel pomáhá žákům orientovat se ve světě informací, učíme je pracovat s encyklopediemi (vyhledávají jednoduchá hesla)
- učitel vede žáky ke správnému používání termínů vyskytujících se v učivu prvouky
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáky rozpoznat problémy, upozornit na ně a na základě svých zkušeností s řešením problémů, doplněných o znalosti z výuky, z televize, ze čtení, je řešit

- učitel vede žáky k tomu, aby dokázali klást jednoduché otázky týkající se úkolu, problému apod.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k osvojování a správnému používání slovní zásoby v daných tématech
- učitel podporuje u žáků jednoduchou prezentaci svých myšlenek
- učitel učí žáky tomu, aby při naslouchání udržovali pozorné ticho, nezasahovali do repliky mluvčího před jejím ukončením, udržovali s mluvčím kontakt očima, zapamatovali si a jednoduše reprodukovali vyslechnuté

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření společných pravidel a příjemné atmosféry při práci v týmu (používat křestní jména, poděkovat, poprosit, mluvit tiše, neskákat do řeči, hlídat si čas)
- učitel vede žáky k tomu, aby aktivně přispívali k diskusi a zároveň respektovali názory druhých, dokázali se podělit o pomůcky a materiál ve skupině
- učitel umožňuje žákům ptát se spolužáků či učitele na potřebné údaje, požádat je o ujasnění a pomoc

Kompetence občanské

- učitel učí žáky tomu, aby rozpoznali nebezpečí (včetně situací ohrožujících život a zdraví člověka) a dokázali na ně upozornit své okolí
- učitel utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě (dodržují základní pravidla chování v přírodě) a ke kulturnímu dědictví (vyhledávají kulturní památky Nové Role a okolí)
- učitel vede žáky k dodržování společenských norem chování (zdravení, vztah k dospělým i spolužákům apod.), k porozumění školnímu řádu a dodržování svých povinností
- učitel motivuje žáky k nezištné pomoci druhým, k dělení se s ostatními a k tomu, aby si vědomě neubližovali

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti (připraví své pracovní místo, udržuje pořádek a po ukončení práce své místo uklidí)

V prvouce budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (EV)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

Ročník: 1.

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov (cesta do školy, bydliště) Škola (orientace v budově, třídní učitelka, pan ředitel) Obec, místní krajina	<ul style="list-style-type: none"> - zná cestu do školy a zpět - dbá na bezpečnost při cestě do školy - pojmenuje město a ulici, kde bydlí - umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy - orientuje se v budově školy - umí si připravit na vyučování a udržuje pořádek ve svých věcech
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí je podle věku - respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit - hovoří o chování a rozdělení práce v rodině - chová se ukázněně ve škole i mimo ni - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Kultura (zvyky)	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, celé hodiny - umí vyjmenovat dny v týdnu - umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období - rozlišuje čas k práci a odpočinku - vypráví o zvycích (Vánoce a Velikonoce) - rozpozná současné a minulé v životě lidí
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Rostliny a živočichové Roční období	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál - pozná některé rostliny a živočichy - popíše základní části rostliny - vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků - vymezí živočichy domácí a volně žijící - dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm - umí popsat změny v přírodě podle ročního období
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo (části, onemocnění, úrazy) Osobní bezpečí (neznámí jedinci, mimořádné události)	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v nouzové situaci umí vyhledat dospělého a požádat o pomoc pro sebe i pro jiné lidi - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Dle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 1. ročníku v prvouce realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy mezi žáky, respektování a pomoc mezi dětmi, oslovování se křestními jmény, vztahy v naší třídě, v pracovní skupině)

VDO – občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a vztahy ve škole, výchova demokratického občana v rámci třídního kolektivu – smysl pro spravedlnost a odpovědnost)

MKV – lidské vztahy (spolupráce s ostatními bez ohledu na jejich příslušnost, tolerance, solidarita, principy slušného chování)

EV – vztah člověka k prostředí (naše obec a příroda, chování v přírodě a její ochrana)

Průřezová témata jsou integrována do vyučovacího předmětu.

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (články v čítance k danému učivu, správná výslovnost, vyprávění o škole, přírodě...), M (práce s čísly při určování času), HV (písničky o přírodě), DR (obrázky k tématům, činnosti v přírodě), TV (sportovní zdatnost při vycházkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

103

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

Ročník: 2.

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov (adresa bydliště) Škola Obec, místní krajina (zajímavosti, obchody, služby v Nové Roli)	<ul style="list-style-type: none"> - žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště - pamatuje si adresu svého bydliště - respektuje pravidla silničního provozu při cestě do školy, zná vybrané dopravní značky a pravidla pro chodce (riziková místa a situace) - dokáže pojmenovat a ukázat orientační body v Nové Roli - orientuje se v síti obchodů a služeb v Nové Roli a je schopen komunikovat s prodávacem
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina (povolání, příbuzní) Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a vztahy mezi nimi - vysvětlí povolání rodičů a objasní jemu známá povolání a jejich význam a potřebu - zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti (prosba, omluva, dialog apod.)
LIDÉ A ČAS Orientace v čase (kalendář, využití časových údajů) Současnost a minulost v našem životě (zvyky, předměty) Regionální památky	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase – kalendářní a školní rok, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě (režim dne, práce a odpočinek) - porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti - na příkladech porovnává minulost a současnost - pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije (Nová Role, Karlovy Vary, Locket)
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Roční období Základní ekosystémy Rostliny, živočichové, houby Životní podmínky Chování v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popisuje a porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, louka, pole, zahrada, rybník, uvede příklady výskytu organismů - umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny (vycházky) - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) = životní podmínky - umí pojmenovat domácí zvířata a zná jejich užitek - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví Lidské tělo Osobní bezpečí Pravidla silničního provozu Hromadné ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní části lidského těla a polohu základních orgánů v těle - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - rozlišuje nemoc a úraz - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - ví, jak se chovat při setkání s neznámými jedinci - dbá na uplatňování pravidel bezpečného chování účastníka silničního provozu (jako chodec) - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid, nezmatkuje - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích a řídí se jimi
---	---

Dle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 2. ročníku v prvouce realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání (schopnost práce s učebnicí, vyhledávání údajů, cvičení soustředění při opakování)

- komunikace (modelové situace v učivu Lidé kolem nás a Člověk a jeho zdraví – prosba, omluva, poděkování, asertivní jednání, přivolání pomoci)
- hodnoty, postoje, praktická etika (na příkladu rodiny rozvíjet pomoc a ohleduplnost mezi dětmi)

VDO – občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě, tvorba třídního řádu)

- občan, občanská společnost a stát (odpovědný přístup k přípravě na hodinu, práva a povinnosti žáků)

MKV – lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině, slušné chování)

EV – ekosystémy (les, pole, louka, rybník)

- základní podmínky života (praktické vyvození při péči o rostliny)
- vztah člověka k prostředí (naše obec a příroda)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (články v čítance k danému učivu, vedení dialogu v modelových situacích, dodržování posloupnosti při vyprávění), M (práce s časovými údaji, slovní úlohy související s probíraným učivem), HV (písničky o přírodě), DR (obrázky k tématům, jednoduché pokusy, práce s materiály), TV (sportovní zdatnost při vycházkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRVOUKA

Ročník 3.

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy a cestu na určené místo

Domov Škola Obec a místní krajina Světové strany Plány a mapy	<ul style="list-style-type: none"> - začlení svou obec do příslušného kraje - zná základní údaje z historie a současnosti Nové Role a umí popsat změny v obci a okolí - rozliší přírodní a umělé prvky v krajině (zhodnotí význam) - určí hlavní a vedlejší světové strany (v přírodě i podle busoly nebo kompasu) - řídí se podle zásad bezpečného pohybu po městě i v přírodě
LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, toleranci k odlišnostem mezi nimi, jejich přednosti a nedostatky - zná základní práva dítěte, práva a povinnosti školáka - při práci ve skupině umí obhájit své názory, aktivně se podílí na řešení problému, přizná svou chybu
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost Regionální památky Pověsti a rodáci regionu	<ul style="list-style-type: none"> - určí přesně jakýkoli čas (rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti) - orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce - objasňuje odlišnosti způsobu života, bydlení a používání předmětů denní potřeby dříve a nyní - vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách a rodácích svého regionu - seznámí se pověstmi našeho regionu
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Ohleduplné chování k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje prvky živé a neživé přírody - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny - určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků - umí zařadit vybrané rostliny a živočichy do příslušného přírodního společenství - zná základní rozdělení živočichů (savci, ptáci, obojživelníci, ryby, plazi, hmyz), rostlin (dřeviny a byliny) a hub (jedlé a jedovaté), uvede příklady - umí popsat stavbu těla u vybraných živočichů - umí pojmenovat části rostlin a hub - zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy a určí jejich význam pro život na Zemi - provádí jednoduché pokusy u známých látek (určuje vlastnosti, hodnotí výsledky) – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - rozliší aktivity člověka prospívající životnímu prostředí a jeho zdraví a naopak - rozliší kontejnery na třídění odpadů
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví Lidské tělo Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku - uplatňuje základní dovednosti na modelových situacích ohrožujících zdraví (odmítání nepříjemné komunikace, návykových látek, požádání o pomoc při týrání, šikaně, sexuálním obtěžování) – linka důvěry - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetřit drobná poranění

	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty - řídí se důsledně pokyny dospělých při mimořádných situacích, využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při modelových situacích
--	--

Dle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 3. ročníku v prvouce realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopnosti poznávání (jednoduché pokusy, vyhledávání dat v encyklopediích, propojení s ostatními předměty)

- poznávání lidí (vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, při práci ve dvojicích, skupinách, při vycházkách, exkurzích, výletech)
- hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost, respektování – pozitivní vztah ke spolužákům)

VDO – občanská společnost a škola (vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce)

- principy demokracie (prvky demokracie v hodinách – řád, norma, spravedlivé hodnocení)

MKV – princip sociálního smíru a solidarity (vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě, jejíž součástí mohou být i cizí státní příslušníci nebo členové jiných etnických skupin, využit zkušeností nad rámec třídního kolektivu)

EV – ekosystémy (zařazování rostliny živočichů do příslušných přírodních oblastí – les, pole, voda, louka, město, vesnice)

- základní podmínky života (vyvození na pokusech – voda, vzduch, půda, Slunce)
- lidské aktivity a problémy ŽP (třídění odpadů)
- vztah člověka k prostředí (zajišťování ochrany životního prostředí v naší obci)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (spisovné vyjadřování, články v čítance a časopisech), HV (písň o zvířatech, o přírodě, lidové zvyky), DR (obrázky k tématům, jednoduché pokusy, herbář), TV (pozorování přírody při turistických pochodech), M (tematické slovní úlohy, měření).

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Přírodověda** je součástí vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět**. Je vyučován ve 4. i 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

107

Lidé kolem nás – žáci si prohlubují poznatky z prvouky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci, znají svá práva a povinnosti, snaží se poznat protiprávní jednání. Uvědomují si globální problémy životního prostředí.

Lidé a čas – žáci se orientují v čase, seznamují se s časem jako fyzikální veličinou.

Rozmanitost přírody – žáci už poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. V návaznosti na učivo prvouky si prohlubují znalosti o živé a neživé přírodě a o jejich vzájemném propojení. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili nutnost ochrany přírody a životního prostředí, nutnost třídění a likvidace odpadů. Seznamují se s živelnými pohromami a ekologickými katastrofami (včetně chování při nich).

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají lidské tělo a jeho části, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce. Jsou seznamováni se základy sexuální výchovy – partnerství, rodičovství. Jsou vedeni k tomu, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka, proto je nutno o ně pečovat a umět poskytnout 1. pomoc.

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že používají dostupné názorné pomůcky, sledují konkrétní situace v reálu nebo na videoukázkách, hrají určené role a řeší modelové situace. Při pozorování přírody praktikujeme množství vycházek do okolí a zakládáme jednoduché pokusy. Součástí výuky v 5. ročníku je i návštěva planetária nebo hvězdárny a dalších výstav dle aktuální nabídky. Formou samostatných prací a projektů umožňujeme žákům aktivní přístup k řešení různých problémů. Pro nácvik chování žáků v situacích hromadného ohrožení je na konci roku zařazen branně-sportovní den.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu i vyhledávání informací na PC
- učitel vede žáky k tomu, aby sami získávali informace o přírodě, učili se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- učitel zařazuje činnosti, při nichž musí žáci propojovat své znalosti z dalších vzdělávacích oblast (vlastivěda, články v čítance), čímž si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům

- učitel umožňuje žákům samostatně si vyhledávat informace z různých zdrojů při řešení problémů, prezentaci výsledků a zhodnocení své práce

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům rozšiřování jejich slovní zásoby v osvojovaných tématech, vede je k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech
- učitel podněcuje žáky k plynulému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a poznatků, k vhodnému reagování na myšlenky a názory ostatních (především při prezentaci referátů)
- učitel učí žáky vyřizovat jednoduché vzkazy po telefonu, pamatovat si důležitá telefonní čísla a přivolat pomocí telefonu pomoc

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává žákům projektové úkoly, při kterých se učí pracovat ve skupině, spolupracovat, dokáží přijímat různé úlohy ve skupině (řídící funkci i podřízení se většině)
- učitel vede žáky k aktivnímu zapojení se do práce skupiny, k práci na daném úkolu bez odbíhání od tématu, k vytrvalosti a případnému překonávání překážek

Kompetence občanské

- učitel učí žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí je tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel seznamuje žáky s tím, jak se chovat v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně krizových situací
- učitel vede žáky k pochopení základních environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, k dodržování pravidel pro pobyt v přírodě

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení a techniky při hodinách, kdy se provádí jednoduché pokusy
- vede je k dodržování obecných pravidel bezpečnosti při práci
- učitel učí žáky správným pracovním návykům (příprava pomůcek, udržování pořádku, úklid pracovního místa)

V přírodovědě budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Environmentální výchova (EV)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA**Ročník: 4.**

Učivo	Výstupy
LIDÉ A ČAS Orientace v čase	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časem jako fyzikální veličinou s užitím základních jednotek času - orientuje se v čase (roční období, kalendář)
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Rostliny, houby a živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla, třídění) Přírodní společenstva Životní podmínky (rozmanitost, význam) Rovnováha v přírodě Látky a jejich vlastnosti (měření veličin, jednotky) Ochrana přírody (živelné pohromy, ekol. katastrofy)	<ul style="list-style-type: none"> - objevuje propojenost prvků neživé a živé přírody - seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě - umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, pole, voda, u lidských obydlí, umí pojmenovat běžné se vyskytující živočichy, rostliny a houby v jednotlivých společenstvech, dokáže je zařadit - zná běžné druhy ovoce a zeleniny, běžné zemědělské plodiny (jejich význam a použití) - pozoruje, porovnává a zaznamenává vliv ročních období a rozmanitých životních podmínek na organismy - umí popsat stavbu těla hub, rostlin a živočichů - na základě praktického pozorování a stavby těla třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i klíče a atlasy - uvědomuje si podmínky života na Zemi - dokáže charakterizovat prvky neživé přírody (voda, vzduch, nerosty a horniny, půda) a jejich význam pro život na Zemi - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky pozorování (fyzikální veličiny, pozorování přírody) - zhodnotí kladné i záporné působení člověka na přírodu v našem regionu, zajímá se o způsob likvidace odpadů, navrhne možnosti zlepšení životního prostředí v Nové Roli a okolí - objasní pojem chráněné území a pravidla chování v něm - na základě besed a informací ze sdělovacích prostředků uvede příklady živelných pohrom spojených s ročními obdobími a ekologických katastrof (povodně, vichřice, zemětřesení, globální oteplování), v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo Práce a volný čas Osobní bezpečí (chodec, cyklista) Situace hromad. ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> - ukáže na těle základní vnější části těla - zná funkci základních vnitřních orgánů lidského těla - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - nacvičuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry (vyjíždění, jízda při pravém okraji, objetí překážky, zastavení, vyhýbání, odbočování, jízda přes křižovatku, ochranná přilba) - na modelových situacích nacvičuje a následně zvládne situace hromadného ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén, integrovaný záchranný systém)

Dle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 4. ročníku v přírodovědě realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

- OSV – rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj schopnosti údaje vyhledávat, pracovat s nimi a využívat je – údaje z encyklopedií, internetu, prospektů)
- seberegulace a sebeorganizace (zodpovědná příprava na referáty a projekty)
 - kooperace a kompetice (schopnost pracovat v kolektivu, zvládání situací soutěže a konkurence)
- EV – ekosystémy (naše obec a její vliv na okolní přírodu – čistička vody, skládka, černé skládky, sběrné dvory; přírodní a kulturní krajina)
- základní podmínky života (možnosti ohrožení základních podmínek života, ochrana biologických druhů)
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologie, národní parky, CHKO, vlastní zapojení do ochrany ŽP – třídění odpadů, přikrmování zvěře)

Jsou uplatňována mezipředmětové vztahy s ČJ (články v čítance a časopisech), M (úlohy s přírodovědnou tematikou – v lese), VL (chráněná území a památky na území ČR), DR (plakáty k ochraně ŽP, kalendář, obrázky rostlin a živočichů, jednoduché pokusy, příprava pomůcek), TV (ochrana přírody při sportovních akcích).

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

Ročník: 5.

Učivo	Výstupy
LIDÉ KOLEM NÁS Pravidla soužití (pomoc, spolupráce)	<ul style="list-style-type: none"> - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - při skupinové práci se dokáže domluvit na společném postupu, obhájí a odůvodní svůj názor, dokáže přiznat chybu
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Nerosty, horniny, půda (význam) Životní podmínky Třídění rostlin, hub a živočichů Vesmír a Země (sluneční soustava, pohyby Země) Ochrana přírody (globální problémy)	<ul style="list-style-type: none"> - zná důležité nerosty, horniny a jejich využití - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy, její význam - vysvětlí důležitost základních podmínek pro život na Zemi (propojenost živé a neživé přírody) - třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí - zkoumá rozšíření živočichů a rostlin na Zemi v závislosti na přírodních podmínkách dané oblasti - vyhodnotí naši planetu jako součást sluneční soustavy a vesmíru - zdůvodní střídání dne a noci a ročních období - na základě jednoduchých pokusů se seznámí s působením gravitační a magnetické síly - hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku a využije příkladů
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo (stavba a funkce) Základy sexuální výchovy	<ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav, smyslová ústrojí - zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka

Péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí (silniční provoz, krizové situace, elektrické spotřebiče) Situace hromadného ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku (základy sexuální výchovy) - dovede jednat podle zásad první pomoci (rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, přivolá lékařskou pomoc) - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství (modelové situace), počítače - zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana - řídí se zásadami péče o zdraví (denní režim, pitný režim, pohybový režim, pyramida zdravého stravování, duševní hygiena, reklamní vlivy) - uplatňuje zásady bezpečného chování v rizikovém prostředí (silniční provoz, práce s elektrickými spotřebiči, styk s cizími osobami, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) - vysvětlí pojmy terorismus, anonymní oznámení, evakuace obyvatel, evakuační zavazadlo - je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě hromadného ohrožení - zná čísla tísňového volání a pravidla telefonování na tyto instituce (včetně linky důvěry)
--	---

Dle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 5. ročníku v přírodovědě realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV – seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia, zodpovědná příprava na projekty a referáty)

- psychohygiena (předcházení stresům – dobrá organizace času, relaxace, umět najít pomoc při potížích)
- kreativita (vlastní nápaditost, tvořivost, originální přístup k řešení problému a při zpracovávání projektů)
- komunikace (informování, odmítání, omluva, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost)
- kooperace a kompetice (práce v kolektivu, hodnocení spolupráce a její přínos, umět se podřídit práci skupiny, zdravá soutěživost)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku přírodovědy)

EV – ekosystémy (rozšíření rostliny živočichů na Zemi v závislosti na podnebných podmínkách, význam jednotlivých ekosystémů pro život na Zemi, ohrožené druhy, ZOO a botanické zahrady = umělé ekosystémy)

- základní podmínky života (přírodní zdroje, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí (základní globální problémy lidstva – doprava, průmysl, odpady, změny v krajině, globální oteplování, ekologické katastrofy)
- vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na zdraví člověka)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (telefonování, dialog, články v čítance, časopisech), M (úlohy s vesmírnou tematikou), VL (podnebí, rostlinstvo a živočišstvo v ČR a v Evropě), DR (obrázky z vesmíru, obrázky rostlin, zvířat – tematické práce, projekty, práce s různými materiály, příprava pokusů), TV (ochrana životního prostředí při sportovních akcích). Součástí výuky v 5. ročníku je návštěva hvězdárny nebo planetária.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Vlastivěda** je součástí vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět**. Je vyučován ve 4. i 5. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – žáci prakticky poznávají místní a regionální skutečnosti, dokáží pracovat s mapami naší republiky i Evropy, zprostředkovávají zážitky z vlastních cest a porovnávají způsob života a přírodu u nás i v jiných zemích. Postupně se u nich snažíme rozvíjet vztah k České republice i pochopení jejího postavení v rámci EU.

Lidé kolem nás – žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy přírodního prostředí, nesnášenlivost mezi lidmi, sociální problémy atd.). Celý okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu, který se orientuje v základních formách vlastnictví, rozpozná ve svém okolí jednání, která porušují základní lidská práva a demokratické principy a dodržuje pravidla slušného chování. Žáci se seznamují se základy finanční gramotnosti.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat se v čase a v dějích. Poznávají, jak se život a věci vyvíjejí. Vychází se od událostí v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Podstatou vlastivědy je vyvolat u žáků vztah k místu bydliště a k naší zemi, vzbudit zájem o minulost a kulturní bohatství České republiky. Proto vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů, společně navštěvujeme přírodní zajímavosti i památky regionu, muzea, knihovny atd. Žáci pracují samostatně nebo ve skupinách (dvojice i vícečlenné týmy), často zařazujeme vlastivědné projekty. Využíváme dostupných vyučovacích pomůcek a videoprojekcí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky užívané při práci s mapami
- učitel zadává úkoly, při kterých musí žáci řešit jednoduché problémy (práce s plány a s mapami, s tiskovinami, s historickými materiály), rozvíjí logické myšlení
- učitel učí žáky vyhledávat a zpracovávat informace na PC, v encyklopediích
- učitel motivuje žáky k pochopení smyslu učení, umožňuje jim ověřování si svých znalostí a dovedností v praxi (projekty)
- učitel podněcuje žáky, aby si sami vytvářeli vhodné podmínky k učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tomu, aby se dokázali rozhodnout, kde hledat informace pro řešení daného úkolu, aby si vybrali vhodný zdroj informací, vhodný způsob řešení, využívali i práci s chybou
- učitel umožňuje žákům poznat jejich možnosti a schopnosti, aby se nepřeceňovali ani nepodceňovali, čímž umožní každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému a srozumitelnému kladení otázek i k přesné formulaci odpovědí
- při prezentaci výstupů a referátů umožňuje žákům komentovat vyslechnuté, projevovat souhlas a nesouhlas, reagovat na názor druhého, argumentovat
- učitel učí žáky orientovat se v mapách a plánech a používat časovou přímku („nejazyková“ komunikace)
- učitel umožňuje žákům používat technických prostředků komunikace (internet, telefon)
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů i videozáznamů, vytvořených žáky

Kompetence sociální a personální

- pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vede učitel žáky k aktivní tvorbě pravidel ve skupině a ke komunikaci bez agrese
- učitel učí žáky bez problémů přecházet od práce individuální ke skupinové (rozmístění nábytku, přijímání partnerů)
- učitel vede žáky k tomu, aby se dokázali přizpůsobit ve skupině většině a přijali názory druhých, ale také aby dokázali řídit a organizovat činnost ostatních dětí (viz projekty)

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního a historického dědictví při návštěvách muzeí a historických památek
- učitel vede žáky k účasti na přípravách a oslavách tradičních svátků, učí je znát jejich historický původ a význam, znát slavné rodáky, chránit přírodu

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti (připraví své pracovní místo, udržuje pořádek, uklidí, je trpělivý, důsledný a přesný)

Ve vlastivědě budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Environmentální výchova (EV)

Multikulturní výchova (MKV)

Mediální výchova (MEV)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

Ročník 4.

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Domov	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu, zná základní údaje o svém bydlišti
Obec, místní krajina	- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a obcích na mapách ČR (povrch, vodstvo, počasí, podnebí, památky, města, vliv krajiny na život lidí)
Okolní krajina	
Naše vlast	
Regiony ČR	

Mapy, plány	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v krajích a krajských městech – pomocí mapy umí popsat jejich polohu, vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a hospodářství - umí pojmenovat a ukázat na mapě historické země ČR a sousední státy ČR - zná základní údaje a zajímavosti o Praze - rozlišuje hlavní orgány státní moci, zná jméno prvního a současného prezidenta ČR, premiéra ČR, umí správně napsat oficiální název ČR, zná rok vzniku ČR - seznámí se se státními symboly ČR a jejich významem, armáda ČR - objasní vysvětlivky a grafiku mapy a globu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map
LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí Chování lidí (demokracie) Finanční gramotnost	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s demokratickými principy v ČR - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy (etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům, ohleduplnost) - seznamuje se se sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi, dokáže vyjádřit a obhájit svůj názor - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze (hotovostní a bezhotovostní forma peněz)
LIDÉ A ČAS Orientace v čase (časová osa, letopočet) Současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, státní svátky) Regionální památky Pověsti Významné události a postavy našich dějin (pravěk, středověk)	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji (letopočet, kalendář, časová osa) a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti naší vlasti (významné osobnosti, památná místa a události) – pravěk, středověk - umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku a středověku - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (1. 1., 5. 7., 6. 7., 28. 9.) - zná některé postavy ze Starých pověstí českých, umí vyprávět některé regionální pověsti - zná významná místa a kulturní památky Karlovarska - k pochopení minulosti využívá archivů, knihoven, muzeí jako informačních zdrojů

Dle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 4. ročníku ve vlastivědě realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV – seberegulace a sebeorganizace (zodpovědná příprava na referáty a projekty)

- poznávání lidí (rozvíjení hlubšího poznávání spolužáků, chyby při poznávání lidí)
- mezilidské vztahy (cvičit toleranci a pochopení pro spolužáky, respektování, sledování mezilidských vztahů a lidských práv v historii)
- kooperace a kompetice (rozvíjení schopnosti pracovat v kolektivu, umět se podřídit, etické zvládání situací soutěže a konkurence)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (hledání souvislostí v historii, na příkladech historických osobností ukazovat, jak se rozhodovali, jak jejich rozhodování ovlivnila doba, ve které žili – např. Jan Hus, husité)
- hodnoty, postoje, praktická etika (dovednost analýzy postojů a hodnot v chování historických osobností)

VDO – občanská společnost a škola (ve třídě si žáci volí zástupce a jejich prostřednictvím mohou prosazovat své názory)
 - občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti v různých společenstvech - tlupa, kmen, rod, první státy)
 - formy participace občanů v politickém životě (demokratické volby – parlamentní, komunální)
 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie, Ústava a její význam)

MKV – kulturní diferenciaci (poznávání vývoje naší kultury, respektování zvláštností různých etnik na našem území)
 - lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vžitě předsudky a stereotypy)
 - etnický původ (respektování jiných etnických skupin na našem území, postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti)

EV - lidské aktivity a problémy ŽP (ochrana přírody a kulturních památek v ČR)

MEV – fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v politickém životě – předvolební kampaně)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (vypravování o cestování po ČR, reprodukce textu, vlastní jména, články v čítance a časopisech), M (práce s letopočty, s geografickými údaji o ČR), PŘ (ekosystémy, ochrana přírody), HV (čeští hudební skladatelé – místa působení), DR (mapa ČR, památky, ilustrace k pověstem, projekty, příprava pomůcek a materiálu, výroba pomůcek), TV (práce s mapou při turistických vycházkách). Dle výběru jsou realizovány exkurze a výlety na přírodní i kulturní památky v okolí Nové Role, do Prahy apod.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

Ročník: 5.

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Karlovarský kraj Naše vlast v EU Evropa a svět (kontinenty, EU, evropské státy, cestování)	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si své znalosti o Karlovarském kraji (návštěva muzea) - s pomocí mapy porovnává jednotlivé oblasti ČR (příroda, osídlení, zalesnění, průmysl, zemědělství, kultura) – na základě svých poznatků posoudí jejich význam - zařadí ČR z hlediska zeměpisného (svět, Evropa), členství ČR v mezinárodních organizacích, význam ČR - orientuje se na mapě světa (svěťadíly, oceány) - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a městech na mapě Evropy - umí na mapě ukázat státy EU, dokáže je stručně charakterizovat - shromažďuje poznatky o EU, využívá médií - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
LIDÉ KOLEM NÁS	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví (soukromé, veřejné, hmotný a nehmotný majetek)

Vlastnictví (ochrana soukromého majetku, obchod, firmy) Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura (podoby a projevy) Finanční gramotnost	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné toleranci (politické strany, náboženství), pochopí význam solidarity mezi lidmi (pomoc nemocným, sociálně slabým) - zná základní lidská práva a demokratické principy a uplatňuje je v praxi (korupce, nárok na reklamaci) - chápe význam spolupráce zemí v Evropě (společný „evropský dům“) - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů (rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti) - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (banka jako správce peněz)
LIDÉ A ČAS Orientace v čase (časová osa, letopočet) Současnost a minulost v našem životě (změna způsobu života, státní svátky) Významné události a osobnosti našich dějin (novověk)	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se bezpečně v časové přímce, zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti - upevňuje a rozšiřuje si znalosti o způsobu života předků na našem území v hlavních dějinných obdobích (pravěk, středověk, novověk) - zná významné osobnosti a události našich dějin z období novověku - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (1. 5., 8. 5., 28. 10., 17. 11.) - jako zdroj informací využívá archivů, knihoven, muzeí, encyklopedií, internetu

Dle možností uvážení učitele jsou v průběhu 5. ročníku ve vlastivědě realizovány konkrétně tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace z encyklopedií, propagačních materiálů, internetu, propojení poznatků s ostatními předměty)

- seberegulace a sebeorganizace (zodpovědná příprava na referáty a projekty, jejich prezentace, práce s názorem ostatních)
- kreativita (tvorba referátů, tajenek, úkolů pro ostatní spolužáky, nápaditost)
- mezilidské vztahy (sledování mezilidských vztahů v dějinách, porušování lidských práv v naší historii)
- komunikace (rozvoj neverbální komunikace – referáty, projekty v historii sledovat neexistující komunikaci i s důsledky)
- kooperace a kompetice (práce ve skupině, sledovat příklady spolupráce mezi lidmi, národy, státy – EU)
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (na historických příkladech sledovat, jak se řešily problémy v závislosti na době)
- hodnoty, postoje, praktická etika (cvičení dovednosti analýzy postojů a hodnot v chování historických osobností – T. G. Masaryk, V. Havel apod.)

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie a diktatura v našich dějinách, příklady státního zřízení v zemích EU)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky z cestování, využití encyklopedií, map, internetu a zpracování do projektů, tradice, zajímavosti, odlišnosti, jazyky)

- objevujeme Evropu a svět (naši sousedé, evropské státy a jejich specifika)
- jsme Evropané (připomenutí rozdělení Evropy železnou oponou po 2. světové válce a integrace Evropy v 90. letech 20. století – Evropská unie)

MKV – kulturní diferenciaci (na základě poznávání historických konfliktů vyplývajících z odlišností sociálních, kulturních, náboženských apod. respektovat zvláštnosti etnik v ČR a v Evropě)

- etnický původ (sledování česko-německé otázky v historii, problém židů za 2. světové

- války, soudobá rasová nesnášenlivost)
- multikulturalita (rozvíjet vzájemné naslouchání druhým ve třídě a zkušenosti využívat ve vztahu k jiným sociokulturním skupinám)
- princip sociálního smíru a solidarity (EU – nekonfliktní život v multikult. společnosti)

EV – ekosystémy (rostlinná a živočišná pásma v Evropě)

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (v rámci „aktualit a zajímavostí“ sledovat a hodnotit různá mediální sdělení, rozlišovat realitu a bulvár)

- fungování a vliv médií ve společnosti (příklady ovlivňování společnosti i jednotlivců médií – reklamy, vliv za socialismu)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (velká písmena v zeměpisných názvech, články v čítance a v tisku, vypravování zážitků), M (slovní úlohy zaměřené na historii, letopočty a reálie ČR a Evropy), PŘ (podnebné a vegetační pásy), HV (hymna ČR a EU, evropští skladatelé), DR (mapa Evropy, vlastivědné projekty, výroba pomůcek), TV (práce s mapou při turistických akcích). Součástí výuky jsou i exkurze do muzeí a na významná místa Karlovarského kraje.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vyučován po dvou hodinách týdně v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, získávání orientace v historickém čase, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, chápání kulturní rozmanitosti světa, a utváření pozitivního hodnotového systému. Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Učivo je rozděleno do pěti základních částí: 1. Pravěk, 2. Starověk, 3. Středověk, 4. Novověk, 5. Moderní dějiny (20. století). Důraz je kladen především na dějiny českých zemí a Evropy a dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.

118

Organizace

Hlavní část výuky dějepisu tvoří výklad učitele. Výklad je doplňován, prací s texty, ukázkami z dokumentárních filmů, prací s internetem, žákovskými referáty a exkurzemi. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Žáci pracují v učebně s využíváním různých forem práce - výklad, skupinové vyučování, dialogy, hry, soutěže, samostatná práce, vyhledávání informací. Žáci používají učebnice, mapy, dějepisné atlasy, historické časopisy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videozáznamy, soubory modelů archeologických nálezů, obrázkový materiál. Používají výukové programy na PC.

Žáci se zúčastňují olympiád.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

-učitel na základě srozumitelného výkladu ukládá žákům různé úkoly, jako např. práci s historickou mapou, vyhledávání v knihovně apod. tak, aby se sami naučili vyhledávat informace, samostatně je zpracovávat a předávat

Kompetence k řešení problémů

-učitel zadáváním krátkých referátů o dílčí historické problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit

Kompetence komunikativní

-učitel dbá na přesné a kultivované vyjadřování, na přesný výklad historických pojmů a logický sled žákovského výkladu, a to jak při připraveném projevu, tak i v případné spontánní diskusi

Kompetence sociální a interpersonální

-učitel zadává žákům společné úkoly týkající se historických témat tak, aby se žáci naučili pracovat v kolektivu, zorganizovat si činnost a vzájemně se domluvit

Kompetence občanské

-učitel vybírá z jednotlivých úseků historie skutečnosti, které přispívají u žáků k vytváření občanského povědomí a na základě toho dokážou samostatně posuzovat některé otázky současnosti

119

Kompetence pracovní

-učitel důsledným přístupem, jasnými a čitelnými požadavky, kontrolou odevzdané práce, hodnocením příspěvků do hodin dějepisu učí žáky zodpovědnosti, vytváří v nich žádoucí studijní návyky.

V dějepise budou realizována tato **průřezová témata**:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,

VDO – občan, občanská spol. a stát, formy participace občanů v pol. životě, principy demokracie

EV – vztah člověka k prostředí

MUV – etnický původ

MEGS – jsme Evropané

MEV – fungování a vliv médií ve spol.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
Úvod do dějepisu	- vysvětlí smysl historického zkoumání, pokusí se uvést příklad potřeby, výhodnosti dějepisných znalostí, ale i příklad toho, jak se lidstvo často z dějin poučit nedokáže - dá příklad historických pramenů, podle možnosti přinese některý konkrétní (staré mince, listiny apod.) - vyjmenuje některé pomocné historické vědy - orientuje se na časové ose: rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, počítání před naším letopočtem a našeho letopočtu, doplní údaje do prázdné časové přímky, z vypracované přímky vyčte základní údaje
Pravěk Jak vznikl člověk	- objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření a Darwinovu vývojovou teorii - vyjmenuje vývojové stupně člověka, uvede hlavní přínos jednotlivých typů, na časové přímce znázorní (dle údajů, ne z paměti) dobu jejich existence, uvede příklad naleziště na našem území
Lidská společnost v pravěku (starší doba kamenná, mladší a pozdní doba kamenná, doba bronzová a železná)	- popíše život člověka v paleolitu (způsob obživy, výroba nástrojů, život v tlupě, myšlení, umění) - popíše pravěké zemědělství a způsoby zpracování a využití prvních kovů, popíše i další technologie – textilní výrobu, výrobu keramiky, změny ve zpracování kamene, stavitelství, vysvětlí změny ve společnosti provázející vývoj - uvede příklady archeologických kultur na našem území, blíže popíše především keltské osídlení
Starověk První státy - oblasti Mezopotámie, Egypta, Indie, Číny, Blízkého východu	- pomocí časové přímky: zjistí základní časové údaje, zasadí období prvních států do kontextu světového vývoje, porovná vývoj těchto oblastí s vývojem u nás, do prázdné časové přímky zaznamená základní časové údaje z tabulky - vysvětlí rychlejší vývoj těchto oblastí na základě popisu přírodních podmínek - ukáže oblasti prvních států na mapě a uvede základní zeměpisné údaje, tj. světadíl, názvy velkých řek, dnešní státy v těchto lokalitách - vysvětlí pojem stát a jeho funkci, a to tak, že: a) uvede konkrétní panovníkovy pravomoci, b) vyjmenuje strukturu obyvatel na příkladu jednoho státu - dá příklady památek nebo objevů a základů věd pocházejících z jednotlivých oblastí prvních států, naopak dokáže roztřídit tyto přínosy civilizaci podle jednotlivých států, ocení především vynález písma
Antika	- pomocí časové přímky: zjistí základní časové údaje, porovná vývoj antické oblasti s vývojem u nás - na základě časové přímky o dějinách Řecka a Říma dokáže, že dějiny obou států probíhaly dosti souběžně
Řecko	- na mapě prokáže základní orientaci (Řecko – Peloponés, Mykény, Atény, Kréta, Egejské moře, Malá Asie apod.) - stručně popíše přírodní podmínky

	<p>-vypráví o některých etapách řeckých dějin, především o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trójské válce, řeckých bozích • Životě v Aténách a Spartě (porovná jejich státní zřízení, srovná i s despociemi prvních států, uvede názor na přednosti či nedostatky) • Řecko – perských válkách • Peloponéské válce • Alexandru Makedonském <p>-uvede příklady, v čem byl v oblasti kultury přínos Řecka pro civilizaci, v příkladech dokáže uvádět i konkrétní jména</p>
Řím	<p>-na mapě prokáže základní orientaci (Apeninský poloostrov - Řím, Tiber, Pád – nížina, Sicílie, Korsika, Středomoří apod.)</p> <p>-stručně popíše přírodní podmínky Itálie</p> <p>-vypráví pověst o založení Říma</p> <p>-vypráví o jednotlivých etapách římských dějin, především o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Republice • Válkách s Kartágem • postavení otroků, Spartakově povstání • Caesarovi, konci republiky a vzniku císařství (uvede příklady činů některých císařů) • Krizi císařství, pokusech o řešení, zániku říše Západořímské <p>-uvede příklady přínosu římské kultury pro civilizaci, dokáže uvést i konkrétní jména, ocení Řím jako dovršitele antické kultury</p>

Průřezová témata:

OSV – kreativita – výroba keramiky

– komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů

EV – vztah člověka k prostředí, příroda a první civilizace

VDO –principy demokracie, despocie, tyranie, občanská práva

MUV –etnický původ- sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu

MEGS –jsme Evropané- integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. Státy

VDO –formy participace

Mezipředmětové vztahy:

Z – světové strany, světadíly, zemědělské oblasti orientace v mapě

Hv, Vv – pravěké malby, pojmy, řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství), římské umění (stavitelství, sochařství, malířství)

Čj (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti, římské báje

ČJ (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy
Vznik křesťanství	-stručně popíše život Ježíše, vznik a rozvoj křesťanství
Raně středověká Evropa: Stěhování národů	-objasní krizi a rozpad Římské říše v důsledku stěhování národů
Byzantská říše	-dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické kulturní tradice (návaznost na východořímskou říši), uvede příklady byzantské kultury
Franská říše	-zhodnotí, že to byla nejvýznamnější z barbarských germánských říší -objasní podstatu lenního systému, z názvu feudum odvodí jedno z označení epochy – feudalismus, uvede příklady jeho kulturního přínosu, podá důkazy o významu osobnosti Karla Velikého
Arabská říše	-popíše okolnosti vzniku islámu, objasní jeho základní termíny. Uvede příklady arabské kultury
Vikingové	-popíše životní styl Vikingů, výborných mořeplavců, jejich vliv na vývoj v Evropě i zámoří
Románská kultura	-dokáže se orientovat v základních pojmech Románské kultury, vzdělanosti v raně středověké Evropě
České země v raném středověku: Sámská říše	-popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám, shromáždí základní údaje o Sámovi, o úloze kmenového svazu v obranných bojích
Velkomoravská říše	-dokáže zhodnotit význam říše a) politický (první raná podoba státu na našem území, odolávání vnějším tlakům východofranské říše), b) kulturní (křesťanská mise Konstantina a Metoděje), vyjmenuje v chronologickém pořadí hlavní představitele, vysvětlí příčiny zániku říše
Vznik českého státu	-rozliší počátky státu podle pověstí a historicky prokázané skutečnosti -srovnáním dá do souvislosti události na Velké Moravě a v Čechách ---vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a celého 10. století, u každé uvede její přínos či událost spojenou s jejím jménem, zná pojem románská kultura a dokáže podat její příklady, hlavně ve stavitelství, umí ale i popsat kulturu „všedního dne“, dvojpolní zemědělský systém, život a povinnosti poddaných
Český stát v 11. – 13. století	-dokáže vyjmenovat v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských knížat a králů, ke každé uvést hlavní události

<p>Vrcholný středověk: Rozdělení církve</p> <p>Křížové výpravy</p> <p>Mongolové a Evropa</p>	<p>spojené s jejich vládou, hlavní pozornost soustředí na tzv. „poslední Přemyslovce“</p> <p>-objasní pokrok v zemědělství – kolonizace, trojpolní systém – a dá ho do souvislosti s rozvojem obchodu a vznikem měst, vysvětlí pojmy spojené s městy – m. královská, poddanská, věnná, horní, privilegia, cechy atd.</p> <p>-vysvětlí vztah pojmů křesťanství, katolická a pravoslavná církev</p> <p>-příležitost k některým otázkám: Co bylo vlastně příčinou, motivem těchto vojenských výprav, přinesly pro Evropu něco pozitivního?</p> <p>-popíše vznik a vývoj Mongolské říše, vojenské výboje a vliv na Evropu. Zhodnotí osobnost Marca Pola</p>
<p>Český stát za Lucemburků</p> <p>Gotická kultura</p> <p>Pohled do světa</p>	<p>-vyjmenuje v chronologické pořadí všechny Lucemburky na českém trůnu, zhodnotí na základě konkrétních údajů jejich vládu, vyzvedne osobnost Karla IV., konkrétně uvede jeho zásluhy o celkový rozvoj státu</p> <p>-sestaví přehlednou strukturu feudální společnosti, vysvětlí rozpory mezi jednotlivými skupinami -popíše typickou gotickou stavbu, uvede její hlavní znaky, jmenuje příklady gotických staveb, popíše strukturu univerzity, uvede příklad česky psané literatury</p> <p>-dokáže krátce pohovořit o stoleté válce Anglie x Francie, seznámí se s osobou Jany z Arku</p> <p>-ví, co je „černá smrt“ a stručně pohovoří o jejím řádění v Evropě</p>
<p>Pozdní středověk Husitství</p>	<p>-objasní nepořádky v církvi a doloží, proč se nespokojenost lidí obrací proti této instituci</p> <p>-v návaznosti na to vysvětlí Husovy reformní myšlenky, popíše události spojené s Husem a kostnickým koncilem,</p> <p>-zná rozdělení husitů (radikální, umírnění...), vyjmenuje body jejich společného programu</p> <p>-shromáždí poznatky o válkách s křižáky, o husitském vojenství a pokusí se odpovědět na otázku „Proč husité vyhrávali?“</p> <p>-dokáže popsat základní pozitiva a negativa husitství</p>
<p>Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců</p> <p>Pohled do světa: Objevné plavby</p>	<p>-zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, a to především tak, že vysvětlí pojem „král dvojího lidu“, popíše jeho spory s papežem a úmysl vytvořit mírový svazek evropských panovníků</p> <p>-vysvětlí pojem „stavovská monarchie“, popíše vnitřní spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellonců, uvede oba jagellonské panovníky</p> <p>-uvede příklad stavby pozdní (vladislavské) gotiky</p> <p>-popíše při práci s mapou objevné plavby některých mořeplavců</p> <p>-uvede příčiny a důsledky těchto objevů. Objasní vztah kolonie a jejího vlastníka</p>

Renesance, humanismus	-objasní souvislost s antikou, popíše typickou renesanční stavbu, uvede hlavní osobnosti, má přehled o hlavních vynálezech 15.-16. století
Svět v 16. století	-stručně popíše poměry v západní Evropě -objasní vliv Ameriky na ekonomiku Evropy (přiliv drahých kovů) -ví co je tzv. „turecké nebezpečí“ a jeho vliv na evropské dění, zejména na střední Evropu -orientuje se v nově vzniklé náboženské situaci v Evropě, což prokáže schopností vysvětlit pojmy reformace, protireformace, katolíci, evangelíci (protestanti),
Habsburkové na českém trůnu, vznik habsburské monarchie	-popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn -vysvětlí podstatu jejich sporu s českými stavy -popíše průběh tohoto sporu vrcholící stavovským povstáním 1618 -na příkladu Obnoveného zřízení zemského zhodnotí výsledek stoletého sporu
Třicetiletá válka	-stručně popíše příčiny a průběh bojů -popíše vojenství této doby (složení vojsk, zbraně, taktika) -zhodnotí výsledek války (vestfálský mír), především ve vztahu k českým zemím a střední Evropě

Průřezová témata:

MEGS –jsme Evropané- formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad
MUV – náš etnický původ, předsudky, stereotypy kat. církve, husitství
EV – vztah člověka k prostředí (historické památky)
VDO –formy participace (Magna charta 1215 – vznik parlamentu)

Mezipředmětové vztahy:

Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství), gotické umění (stav., soch., malířství), pozdní gotika,(stav., soch., mal.)
Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky
– kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání
Hv – gotická hudba, husitské písně
Vo- náš region (historie), národ, vlast, čeští církevní patroni

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy
Novověk Svět ve 2. polovině 17. a v 18. stol. – nástup kapitalistických vztahů	- vysvětlí pojem baroko, stručně tento směr charakterizuje - uvede příklady rozvoje myšlení, vědy a techniky v 17. a 18. století - po porovnání feudálního a kapitalistického systému dokáže uvést přednosti kapitalistické společnosti - stručně charakterizuje vývoj ve vybraných zemích, zaměří se především na změny v politickém uspořádání: a) Pokrok, parlamentarismus: Anglie – konstituční monarchie jako výsledek anglické revoluce Vznik USA – republika s ústavou jako vzor k následování b) Absolutismus, obhajoba feudalismu, avšak přesto s modernizujícími prvky: Francie – absolutismus Ludvíka XIV. Prusko – militarismus, Fridrich I. a II. Rusko – reformy Petra Velikého, Kateřina II
České země po třicetileté válce a období osvětského absolutismu	- vyjmenuje hlavní důsledky porážky českých stavů a třicetileté války - vypráví o životě a díle J. A. Komenského - vysvětlí problém nástupu M. Terezie na trůn (pragmatická sankce) - uvádí příklady reform M. Terezie a hodnotí jejich přínos - uvede a vysvětlí dvě základní reformy Josefa II. – Toleranční patent a patent o zrušení nevolnictví
Velká francouzská revoluce	- popíše francouzskou společnost před revolucí, označí problémy, uvede příčiny nespokojenosti – revoluce - dokáže stručně povyprávět o průběhu revoluce a vládě Napoleona - zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době vzniku - zhodnotí výsledek revoluce – vítězství, porážka, mezinárodní ohlas - vypráví o Napoleonovi a jeho taženích
Svět v první polovině 19. století	- na konkrétních příkladech dokáže, že průmyslová revoluce znamenala komplexní změnu společnosti, zhodnotí klady i zápory těchto změn - vysvětlí pojem kapitalismus volné soutěže, liberalismus, podá důkazy negativních stránek společnosti této doby a v souvislosti s tím vyvodí obecný význam termínu socialismus - uvede stručný přehled úspěchů národně osvobozenického hnutí - na příkladu vybraných států popíše příčiny a výsledky revoluce 1848
Nástup průmyslové revoluce, národní obrození a revoluční rok 1848 v našich zemích	- zjistí průmyslová centra v Čechách, uvede hlavní osobnosti a jejich vynálezy - vysvětlí pojem národní obrození, uvede souvislost s evropským vývojem a zvláštnosti českého procesu, uvádí jména národních buditelů a jejich konkrétní přínos - porovná příčiny a výsledky revoluce 1848, vypráví o průběhu revolučních událostí (především v Praze)

	-uvede hlavní znaky bachovského absolutismu a příčinu jeho pádu -vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakousko – Uherska, co vyřešeno, který problém trvá dál (národnostní otázka)
Svět ve druhé polovině 19. století	-popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady vynálezů z oblasti nových energetických zdrojů – elektřiny a spalovacího motoru, zná jména významných vynálezců -objasní pojem monopolní období kapitalismu -podá základní charakteristiku nejvýznamnějších států, jejich vývoje a vzájemných sporů -prokáže základní orientaci v kolonialismu
Naše politika – snaha o česko – německé vyrovnání	-stručně popíše vztah Češi - Němci -podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní, technicko-průmyslové i politické
Příčiny a průběh první světové války	-rozliší skutečné příčiny války od záminky – sarajevského atentátu -na základě popisu vojenské taktiky a vyjmenování nových zbraní vysvětlí vojenský charakter války – vleklá, poziční -popíše události v Rusku vrcholící říjnovou revolucí a vysvětlí jejich vliv na závěrečnou fázi války
První světová válka a naše země	-dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik ČSR -uvede další představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu -zná jistě datum 28. 10. 1918

Průřezová témata:

- MUV –multikulturalita, etnický původ (poznávání jiných kultur, předsudky, stereotypy kat. církve, rasismus – otrokářství v USA)
- VDO –formy participace, principy demokracie(rekatolizace, náb. nesnášenlivost, USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod, ústava)
– občanská společnost a stát
- MEGS –jsme Evropané- revoluce USA, Fr., VB, 1848
– reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky
- EV –vztah člověka k prostředí (historické památky)
– lid. aktivity a probl. živ. prostředí (prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy)
- MEV – NO – obroda čes. jaz., knihy, noviny...

Mezipředmětové vztahy:

- Vv, Hv – renesance, baroko, klasicismus, romantismus (stavit., soch., malířství, hudba)
Čj (lit.), OV – humanismus
Vo– typy států, složky státní moci
ČJ (lit.) – baroko, osvícenství, klasicismus
ČJ (lit.), Vv, Hv – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol
ČJ (lit) – poč. národního obrození, národní obrození, romantismus

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
Moderní dějiny Svět po první světové válce	-objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování -vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly dvou podob totality – komunismu (na příkladu Ruska – SSSR) a fašismu (na příkladu Itálie)
ČSR – nový stát v Evropě	-vyjmenuje, popíše symboly nového státu -na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie -vysvětlí, které problémy musel nový stát řešit a jak se to podařilo: vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářství
Světová hospodářská krize, nacismus v Německu	-uvede příčiny a důsledky hospodářské krize, najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil -vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky -popíše politiku usmiřování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí výsledek appeasementu
ČSR – boj o záchranu demokracie a samostatnosti státu	-z popisu 30. let vyvodí zásadní závěry: a) krize a vývoj v Německu vedou k nárůstu extrémních sil i u nás b) vnitrostranický vývoj dokáže udržet demokratický systém c) demokracie a samostatnost se hroutí, až když se ČSR stává předmětem mezinárodních zájmů – Mnichov 1938 -vymezí období druhé republiky a uvede změny jejího politického systému
Druhá světová válka	-přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací -vyjmenuje představitele tzv. velké trojky, vysvětlí pojem protihitlerovská koalice, její hlavní zásady a cíle -prokáže základní orientaci ve vývoji zbraní a taktiky -dokáže vysvětlit pojmy jako holokaust, vyhlazovací válka, koncentrační tábory, OSN
Ztráta samostatnosti	-vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k novému útvaru -orientuje se v domácím a zahraničním odboji: popisuje jeho činnost a uvádí stručně konkrétní přínos vybraných osobností odboje v souvislosti s konkrétními místy, akcemi -na základě staletého historického vývoje objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu, sleduje vývoj změny tohoto vztahu až po vznik odboje a povstání
Rozpory mezi velmocemi (1945 – 1949)	-vysvětlí, proč dochází po roce 1945 k rozporu mezi bývalými spojenci -na konkrétních příkladech dokumentuje tyto rozpory
ČSR po osvobození – omezená demokracie	-vyjmenuje změny, které nastaly v obnovené ČSR v důsledku války i světového vývoje -popisuje průběh vnitropolitického zápasu, který končí únorovými událostmi v roce 1948

Studená válka	-shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka -dokáže porozumění pojmům „ochlazování a oteplování“ uváděním konkrétních příkladů událostí, o kterých shromáždí informace a dokáže je prezentovat -uvede příklady rozpadu koloniálního systému a vyvodí vliv tohoto fenoménu na světové dění -zhodnotí význam Gorbačovovy politiky pro konec studené války
ČSR pod vládou KSČ	-shromáždí konkrétní důkazy pro označení vlády KSČ jako totalitní – především události těsně po únoru 1948 a v 50. letech -srovná komunistický totalitní model s modelem demokracie v západních zemích, zformuluje základní rozdíly -zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu -na základě popisu období normalizace ocení význam disidentského hnutí (uvede příklady) vedoucího spolu s mezinárodním vývojem k pádu totalitního režimu -prokáže základní orientaci v procesu rozpadu komunistického bloku v letech 1989-1991 s důrazem na události v Československu
Závěrečné zamyšlení nad dějinami a současností	-podá důkazy kladného i záporného vlivu rozvoje vědy a techniky v době po 2. světové válce do současnosti -prezentuje svůj vlastní názor (úvahu) na téma: V historii jsme prožili/objevili spoustu problémů, rozporů, tragédií, válek. Je současný svět již lepší, poučilo se lidstvo z dějin? Jsou některé nové problémy?

Průřezová témata:

VDO – vznik totalitního zřízení

- volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé
- ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77
- formy vlády
- totalit. režim

MEGS – jsme Evropané -1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN

- OSN
- Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva
- revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU

MUV – etnický původ, princip solidárního smíru a solidarity

(rasismus 20.st., lid. solidarita během válek, rasismus 20.st., lid. solidarita během válek)

EV –vztah člověka k prostředí (prům. revoluce a živ. prostředí, tech. vynálezy

- zásahy do přírod. poměrů (SSSR)

MEV - fungování a vliv médií ve spol. –propaganda, sdělovací prostředky a politika

Mezipředmětové vztahy:

Čj (lit.) – literatura 1. pol. 20. stol.

- literatura 2. pol. 20. stol.

Vv, Hv – umění 1. pol. 20. stol., umění 2. pol. 20. stol

Vo – problémy lidské nesnášenlivosti

- životní názor (náboženství)
- mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vyučován po jedné hodině týdně v 6. – 9. ročníku.

Velmi široký a pestrý obsah předmětu umožňuje žákům nejen seznamovat se s rolí občana demokratické společnosti a poznávat jednotlivé stránky sociální reality, ale dávat do souvislostí poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Výchova k občanství má tudíž v rámci základního vzdělávání specifickou funkci vytvářet mezioborové vazby a prostřednictvím průřezových témat předávat žákům celistvý obraz světa. Podstatnou úlohou předmětu je reflektovat dynamickou stránku světa kolem nás i jeho pluralitní charakter a globální provázanost jevů v něm.

Učitel vede žáka k základní orientaci ve světě a učí ho chápat a objevovat jeho rozmanitost. Žák si postupně uvědomuje vlastní autonomní osobnost jako aktivní součást příbuzenských, občanských, politických, ekonomických a právních vztahů. Od sebepoznání by měl žák směřovat k vědomí sounáležitosti a spoluodpovědnosti, a to v rovinách rodiny, školy, obce, regionu, státu, evropské civilizace i světa. Na základě znalostí vlastních práv a povinností by měl rozumět a chránit práva ostatních jedinců a skupin a chápat ideál právního státu a spravedlnosti obecně. Spirálovitě je učitelem seznamován s fungováním státu, občanské společnosti i mezinárodních organizací, aby byl schopen prakticky naplňovat ideály demokracie a lidství.

Již z obsahu předmětu vyplývá důraz na vytváření postojů, hodnot a praktických sociálních dovedností jakožto nástrojů dalšího rozvoje osobnosti. Žák si postupně prostřednictvím jednotlivých témat buduje pozitivní vztah k sobě samému, své rodině, vrstevníkům a spoluobčanům. Své jednání reflektuje a kriticky hodnotí v morálních souvislostech. Uvědomuje si dopad svého jednání na okolí včetně životního prostředí. Žák se též snaží o pozitivní přístup v řešení problémů a konfliktů.

Organizace

Žáci pracují v učebně s využíváním různých forem práce. Cílům předmětu Výchova k občanství odpovídají také metody vyučování. Žák je považován za aktivní součást procesu výchovy. Ve výuce učitel proto hojně uplatňuje prvky skupinové spolupráce, dramatické výchovy a komunikačních aktivit (skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video, besedy,...)

Moderní postupy umožňují žákům samostatně, nezávisle a kriticky myslet, jednat a rozvíjet tak dále svoji osobnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel navazuje na ostatní předměty, uvádí příklady a vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti
- používáním různých informačních zdrojů rozvíjí schopnosti vyhledávat a získávat a ve studiu používat informace

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly tak, aby žáci museli identifikovat problémy ve svém okolí, ve škole i v rodině a systematicky používal vhodné metody k jejich řešení

130

Kompetence sociální a personální

- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence komunikativní

- učitel pracuje s žáky ve skupinách, klade důraz na jejich komunikační dovednosti, vede je k toleranci a občanské zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel zadáváním vybraných úkolů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, učí je pravidlům kontaktu s občanskými institucemi

Kompetence pracovní

- učitel důslednou kontrolou vede žáky k zodpovědnosti při školní práci a k získávání pracovních návyků

Ve výchově k občanství budou realizována tato **průřezová témata**:

OSV - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MUV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MEV - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**Ročník: 6.**

Učivo	Výstupy
Člověk a společnost Má vlast	-vyjmenuje alespoň 4 významné osobnosti svého města -objasní účel státních symbolů a způsoby jejich používání -vypráví o významných státních svátcích a výročích /vánoce, velikonoce, vznik ČSR, osvobození, vstup do EU apod.
Člověk jako jedinec Rozvoj osobnosti	-využívá vhodných prostředků komunikace k vyjadřování svých myšlenek, postojů a pocitů -respektuje odlišné názory, zájmy a myšlení lidí -rozpozná vlastní silné a slabé stránky pomocí interaktivních her na téma „Kdo jsem“ -posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů -objasní význam vůle při překonávání překážek -rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí
Život v rodině a mimo ni	-vysvětlí vnímání pojmu domov vzhledem k věku -objasní funkce rodiny – roli matky a otce -popíše způsoby náhradní rodinné péče
Činnost lidí, práce Rodinný rozpočet Hospodaření	-vysvětlí výhody spolupráce -sestaví rozpočet vlastních financí -dodržuje zásady hospodárnosti s penězi i se svěřeným majetkem vysvětlí hlavní zdroje příjmů a výdajů průměrné rodiny -vyjmenuje různé formy vlastnictví
Stát a právo Práva dětí	-uvede hlavní znaky státu -vysvětlí nutnost existence řádu – normy- společenství lidí – na příkladu žákovské samosprávy, městské -vyjmenuje hlavní úkoly státních správních organizací -pojmenuje základní lidská práva -vymezí práva i povinnosti dítěte – doma, ve škole, ve společnosti -rozpozná protiprávní jednání – vydírání, šikanu, krádež, ohrožení bezpečnosti sebe i druhého člověka
Kultura	-vyjmenuje hlavní oblasti kultury

Kalendář	<ul style="list-style-type: none"> -shromáždí informace o kulturních institucích ve svém městě -seznámí ostatní s činností vybraní kulturní instituce dle vlastního zájmu -podá příklady aktivního využití volného času – ve škole, mimo školu
----------	---

Průřezová témata:

- VDO - občan, občanská společnost a stát (seznámení v rámci výuky s obsahem učiva, jeho rozmanitostí, propojením s každodenním životem a jeho praktickým využitím, úcta ke státním symbolům, způsob jejich používání)
- Občanská společnost a škola (pravidla chování ve škole, perspektivy školy a vzdělání, náměty na zlepšení života ve škole)
 - právo na vzdělání a jeho uplatňování v praxi
 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- OSV - mezilidské vztahy (rozvoj komunikace a spolupráce- upřednostňovat lásku, vzájemné vztahy a zdraví před penězi, neplýtvat penězi a vážit si věcí, odmítavý postoj k nečestným způsobům získávání majetku, respektovat rovnost lidí a jejich práva)
- rozvoj schopností poznávání (vážit si práce, talentu a píle)
 - komunikace (další způsoby dorozumívání (signály, znaková řeč, Morseova abeceda)
- MUV- lidské vztahy
- kulturní difference (nechápat odlišnost lidí z hlediska jejich vnějšího vzhledu a způsobů chování jako důvodu k nepřátelství)
- EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (třídění odpadu – celoroční úkol)
- MEGS -jsme Evropané (prohloubení zájmu o minulost, povzbuzení národní hrdosti)

Mezipředmětové vztahy

- Př, Ch, Vz – drogová závislost, zdravý způsob života a péče o zdraví
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Z - planeta Země
- D - historické hledisko – domov

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy
Člověk ve společnosti Vztahy mezi lidmi: přirozené a sociální rozdíly Mezilidská komunikace, pravidla chování	<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi -rozpozná netolerantní chování lidí -uplatňuje vhodné chování a komunikaci při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky i dospělými - uvědomuje si vliv médií na to, jak jedinec vnímá své okolí

Problémy lidské nesnášenlivosti - vliv medií	
Majetek a vlastnictví, jeho formy a ochrana Hospodaření s penězi, majetkem Rodinný rozpočet	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví rodinný rozpočet na jeden měsíc
Řízení společnosti Státní správa Právní řád ČR Právo v každodenním životě Právní instituce v našem regionu	<ul style="list-style-type: none"> -objasní hlavní úkoly složek státní moci, jejich orgánů a institucí -vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech -seznámí spolužáky s konkrétními výsledky nejbližších voleb -vyjmenuje výhody demokratického řízení státu v každodenním životě občanů -podá důkazy těchto výhod na příkladech ze života svého města -dodržuje právní řád a respektuje normy, které se ho týkají /předpisy silničního provozu apod./
Kultura Kulturní instituce – v regionu, v ČR	<ul style="list-style-type: none"> -uvede přehled hlavních kulturních institucí v našem regionu -aktivně se seznámí s nabídkou jemu blízkých kulturních institucí a informuje ostatní spolužáky -objasní význam kulturních institucí pro plnohodnotný život člověka -vypráví o některých kulturních tradicích města, regionu, státu -uvede příklady mezinárodní spolupráce v oblasti kultury - uvědomuje si důležitost ochrany přírody
Přírodní bohatství Globální svět <ul style="list-style-type: none"> • spolupráce mezi zeměmi Evropy • nadnárodní společenství 	<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí význam mezinárodní spolupráce -popíše průběh a vývoj integračních procesů v Evropě - rozlišuje cíle nejdůležitějších národních společenství /Rada Evropy, OSN, NATO/ - nachází výhody a nevýhody v členství ČR v Evropské unii -průběžně sleduje informace o změnách vyplývajících pro ČR ze vstupu do EU
Ochrana obyvatel za mimořádných okolností	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná varovný signál - vyhodnotí krizovou situaci a navrhne správný postup pro její řešení
Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	<ul style="list-style-type: none"> -stanoví pozitivní hodnoty člověka při výběru kamaráda, přítele, partnera -nachází vhodné prostředky komunikace při řešení konfliktů -posoudí a rozpozná krizové situace /ohrožení, týrání, zneužívání, šikana/

	-vysvětlí rozdíly v sexuální orientaci člověka -seznámí se s doporučenými tituly odborné literatury v oblasti sexuální výchovy
--	---

Průřezová témata:

VDO – občanská společnost a škola

- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, způsoby podílení se na veřejném životě, obhajoba základních demokratických principů, jednání v souladu demokratickými zásadami, aktivní účast na životě ve své obci, v budoucnosti prostřednictvím voleb, aktivní podíl na politickém životě

OSV – poznávání lidí

- mezilidské vztahy (sociální skupina, nežádoucí vliv okolí a jak se mu lze bránit) upevňování pozitivního vztahu k rodině, vlastní spoluzodpovědnost za život a prostředí ve škole, jednání podle vlastního uvážení, svědomí a přesvědčení
- komunikace (slovní, mimoslovní, postoj k působení reklamy a propagandy, zhodnocení nabídky médií, výběr vhodných pořadů)
- rozvoj schopností poznávání umění jako prostředek povznesení a obohacení umění jako způsob sebevyjádření, subjektivní vnímání krásy, respektování vkusu druhých, v honbě za krásou nepoškozovat sám sebe a své zdraví, upevňování znalostí slušného chování využívání nabídek kulturních institucí

MEV - fungování a vliv médií ve společnosti

MUV -kulturní difference (objektivní pohled na odlišné kultury, poznávání jiných kultur, respektování náboženské přesvědčení jiných lidí, důležitost znalosti příslušné kultury ve styku s lidmi této kultury

MUV - lidské vztahy (odlišnost jiných lidí není důvodem k nepřátelství, přístup k ostatním jako k sobě rovným

-princip sociálního smíru solidarity

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (působení člověka na přírodu, jeho příčiny a následky, ochrana přírodního a kulturního bohatství naší země, ochrana životního prostředí se týká každého z nás, řešení problémů

MEGS – Evropa a svět nás zajímá

- objevujeme Evropu a svět (potřeba vzájemné spolupráce mezi zeměmi, zájem o dění ve světě)

Mezipředmětové vztahy

Vz, Př, Ch , Tv – drogová závislost, zdravý způsob života a péče o zdraví, hygiena, pracovní návyky, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Z - planeta Země

D Čj Cj - historické hledisko – domov, významné osobnosti, události

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ROČNÍK: 8.

Učivo	Výstupy
Osobnost Zvládání náročných životních situací	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si jedinečnost každého člověka - vysvětlí pojem osobnost - rozpozná své charakterové vlastnosti a jejich vliv na jeho život ve společnosti - využívá sebereflexe - definuje jednotlivé psychické stavy a procesy a to jak jej ovlivňují - seznámí se s technikami zvládání NŽS a možnostmi jejich řešení
Činnost lidí, práce, hospodaření Práce, zaměstnání, povolání Odpovědnost za práci Volba povolání – potřeba celoživotního vzdělávání Informace pro volbu vzdělání a povolání	<ul style="list-style-type: none"> -přebírá odpovědnost za společnou činnost a práci ve skupině -popíše své představy „o cestě“ k povolání -objasní vztahy mezi vzděláním, povoláním, zaměstnáním -vyhledá možnosti, kde lze získat informace o vzdělání a povolání
Obchod	<ul style="list-style-type: none"> -objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu – nabídka, poptávka, zisk, cenová politika - popíše průběh obchodu, používá příklady z běžného života - zná svá práva a povinnosti v roli zákazníka (reklamace, vrácení zboží)
Stát a právo Právní základy státu – ústava ČR státní složky moci, jejich orgány a instituce, Ústava Lidská práva Právní ochrana člověka Protiprávní jednání, trestní postizitelnost	<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí podstatu ústavy ČR jako základu demokracie -definuje základní lidská práva -posoudí význam ochrany lidských práv a svobod -ro rozpozná netolerantní projevy v chování lidí -zaujímá aktivní postoj k proti intoleranci -konkretizuje možnosti právní ochrany občanů -ro rozpozná protiprávní jednání -uvede příklady trestní postizitelnosti -přiměřeně uplatňuje svá práva a oprávněné zájmy druhých lidí
Kultura Masová kultura, vliv masmédií na utváření masové kultury, životní styl	<ul style="list-style-type: none"> -posuzuje vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění a chování lidí -vyhledává v nabídce kulturních programů akce dle svých zájmů

Průřezová témata:

VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská spol.a stát

- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, způsoby podílení se na veřejném životě, obhajoba základních demokratických principů, jednání v souladu demokratickými zásadami, aktivní účast na životě ve své obci, v budoucnosti prostřednictvím voleb, aktivní podíl na politickém životě
- OSV – poznávání lidí
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - mezilidské vztahy (sociální skupina, nežádoucí vliv okolí a jak se mu lze bránit) upevňování pozitivního vztahu k rodině, vlastní spoluzodpovědnost za život a prostředí ve škole, jednání podle vlastního uvážení, svědomí a přesvědčení
 - komunikace (slovní, mimoslovní), postoj k působení reklamy a propagandy, zhodnocení nabídky médií, výběr vhodných pořadů
 - rozvoj schopností poznávání umění jako prostředek povznesení a obohacení umění jako způsob sebevyjádření, subjektivní vnímání krásy, respektování vkusu druhých, v honbě za krásou nepoškozovat sám sebe a své zdraví, upevňování znalostí slušného chování využívání nabídek kulturních institucí
- MEV - fungování a vliv médií ve společnosti
- MUV - kulturní diference (objektivní pohled na odlišné kultury, poznávání jiných kultur, respektování náboženské přesvědčení jiných lidí, důležitost znalosti příslušné kultury ve styku s lidmi této kultury
 - lidské vztahy (odlišnost jiných lidí není důvodem k nepřátelství, přístup k ostatním jako k sobě rovným)
 - princip sociálního smíru solidarity
- EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (působení člověka na přírodu, jeho příčiny a následky, ochrana přírodního a kulturního bohatství naší země, ochrana životního prostředí se týká každého z nás, řešení problémů
- MEGS – Evropa a svět nás zajímá
 - objevujeme Evropu a svět (potřeba vzájemné spolupráce mezi zeměmi, zájem o dění ve světě)

Mezipředmětové vztahy

Vz, Př, Ch, Tv – drogová závislost, zdravý způsob života a péče o zdraví, hygiena, pracovní návyky, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Z - planeta Země

D, Čj, Cj - historické hledisko – domov, vlast, okolní země (významné osobnosti, události)

Pč - Svět práce (návštěva Úřadu práce)

Vz - změny v životě člověka a jejich reflexe

Zdravý způsob života a péče o zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
Občan a právo Ochrana majetku	<ul style="list-style-type: none"> - zná svá práva a povinnosti, jakožto občana ČR a EU - vyjmenuje odvětví práva v ČR a uvádí příklady jejich využití v občanském životě - vysvětlí pojem odpovědnost za škodu v běžném občanském životě - rozlišuje oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva
Svět práce - výroba, obchod, služby Daně, podnikání – management Zákoník práce – pracovní smlouva Volba povolání	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci peněz a uvede příklady různých forem placení - vyjmenuje základní formy podnikání - vysvětlí jednotlivé druhy daní - orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru - sestaví návrh textu pracovní smlouvy - vyhledá v zákoníku práce předpisy týkající se pracovního poměru - konkretizuje možnosti jak získat informace o volbě povolání - zajímá se o problémy nezaměstnanosti a způsoby jejich řešení
Stát a národní hospodářství Peněžní ústavy Státní rozpočet	<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem ekonomika - vysvětlí funkci peněžních ústavů - orientuje se v jednotlivých bankovních produktech - porovnává jejich výhody a nevýhody a zvažuje možnosti jejich využití - zná situace, kdy může od státu žádat finanční podporu
Stát a právo Právní ochrana Rodinné právo	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci a význam právního řádu v každodenním životě lidí - vysvětlí základní úkoly orgánů právní ochrany občanů - respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů – koupě, pronájem, apod. - uvede příklady trestní postizitelnosti v případech protiprávního jednání - uvede příklady vzájemné komunikace mezi občany a úřady města - vysvětlí, jakými způsoby může stát zasahovat

	do rodinného života
Globální svět	<ul style="list-style-type: none"> - zajímá se o možnosti řešení globálních problémů - vyhledává možné příčiny jejich vzniku, hledá způsoby, jak jim přecházet - posoudí vliv masmédií na utváření postojů lidí k těmto problémům

Průřezová témata:

OSV - sebepoznání a sebepojetí

- seberegulace a sebeorganizace (hledání zaměstnání , zaměstnání, volba povolání
- komunikace
- mezilidské vztahy

(hledání zaměstnání , nezaměstnanost, volba povolání, sebehodnocení, rozhodování a sebeprezentace, praktická orientace na trhu práce)

MEV - tvorba mediálního sdělení (inzerát, životopis)

MEGS - Evropa a svět nás zajímá

- objevujeme Evropu a svět (mezinárodní vztahy a bezpečnost, mezinárodní organizace, evropská a světová integrace, charakter a problémy soudobého světa, vztahy mezi kulturami a náboženstvími ve světě, národností a náboženská snášenlivost)
- jsme Evropané

MUV - multikulturalita

EV - ekosystémy (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VDO - občan, občanská společnost a stát

Mezipředmětové vztahy

Vz,Př, Ch , Tv– drogová závislost, zdravý způsob života a péče o zdraví, hygiena, pracovní návyky, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
životní prostředí

Z - planeta Země, ochrana planety, mezinárodní vztahy

D, Cj- domov, vlast, okolní země, mezinárodní vztahy

Čj - inzerát, životopis

Pč- Svět práce (návštěva Úřadu práce)

Vz-změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Je vyučován jako samostatný předmět v

6. 7. ročník 2 hodiny týdně,

8. ročník 1 hodinu týdně.

9 ročník 2 hodiny týdně

139

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vede k vytváření a ověřování hypotéz, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Organizace – žáci pracují v jazykové učebně s využíváním různých forem práce.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
-
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity

jednotlivých energetických zdrojů

učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Ve fyzice budou realizována tato **průřezová témata**:

VDO - občanská společnost a škola

OSV - rozvoj schopností poznávání

EV - ekosystémy, zákl. podm.živ., lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí

MEV - kritické čtení

MEGS - Evropa s vět nás zajímá

MUV - lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
Stavba látek	- vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa, osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek i těles pomocí jejich vlastností. : tekutost, tvárnost, volný povrch, rozpínavost, stlačitelnost, pochopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek - dokáže popsat vzájemné působení těles a některé jeho projevy, chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole
Elektrické vlastnosti látek	- chápe pojem elektrická síla i elektrické pole, na jednoduchých pokusech ji dokáže demonstrovat, popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení elektrovaných těles přitažlivými a odpudivými silami
Magnetické vlastnosti látek	- vysvětlí, z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší přírodní a umělé, vysvětlí pojem feromagnetická látka - vyjmenuje části magnetu – oba póly – severní a jižní, i netečné pásmo, popíše jejich vlastnosti, na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole i vzájemné působení dvou shodných pólů

	<p>magnetů i dvou neshodných pólů, i magnetů na tělesa z feromagnetických látek</p> <p>-na jednoduchých pokusech s pilinami ukáže magnetické pole, vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem</p> <p>-na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé.</p> <p>-vysvětlí jejich vlastnosti</p> <p>-popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný pól, i v pojmech severní a jižní zeměpisný pól</p> <p>-popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití</p>
Měření délky pevného tělesa	<p>-vysvětlí pojem fyzikální veličina, dokáže porovnat velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin, osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly, vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles, osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření</p> <p>-vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek</p>
Měření objemu tělesa	<p>-osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr</p> <p>-měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření</p>
Měření hmotnosti tělesa	<p>-rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost</p> <p>-popíše rovnoramenné váhy, umí je použít pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles</p> <p>zná jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou</p>
Hustota	<p>-osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko-fyzikálních tabulek</p> <p>-umí v nich vyhledávat a orientovat se v nich</p> <p>-vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou</p> <p>-pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti</p>
Měření času	<p>-změří časový úsek pomocí stopek, orientuje se na ciferníku hodin, zná jednotku času a její značku</p>
Měření teploty	<p>-popíše teploměr, zná jednotku i značku teploty, orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití, vysvětlí zásady měření teploty</p> <p>-popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu, umí ho s pomocí i vytvořit</p>
Teplotní roztažnost	<p>-předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší</p> <p>-na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu</p>

	kapalného, pevného i plynného tělesa při změně teploty -vysvětlí co to je bimetalový pásek
--	---

Průřezová témata:

EV - ekosystémy, zákl.podm.živ., lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí (změny skupenství, počasí, srážky posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky,...)

MEGS – Evropa s vět nás zajímá(evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj, možnost vzniku eroze)

OSV - rozvoj schopností poznávání (práce s buzolou, orientace na mapě)

142

Mezipředmětové vztahy:

M - převody jednotek, převodní vztahy

Z - postavení Země ve vesmíru, magnetické a zeměpisné póly Země

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA****Ročník: 7.**

Učivo	Výstupy
Pohyb a klid tělesa	-má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života (pohyb auta vzhledem k okolní krajině, pohyb cestujícího v jedoucím vlaku atd.) -vyvodí závěr, že pohyb je základní vlastnost všech těles ve vesmíru -operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybu -analýzou vytvoří i definici těchto pohybů -používá pojmy dráha, rychlost, čas, za pomoci vzorců umí tyto veličiny vypočítat -experimentálně i výpočtem určí průměrnou rychlost pohybu tělesa
Síla a její měření	-znázorní sílu pomocí orientované úsečky, vyjmenuje značku i jednotku síly, zná její násobky i díly -osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly, její velikost měří siloměrem.
Skládání sil	-dovede složit 2 síly působící stejným i opačným směrem a to jak experimentálně, tak graficky, chápe princip skládání sil,

	<p>užívá pojem výslednice</p> <p>-skládá síly různého směru pomocí rovnoběžníku sil</p>
Posuvné a otáčivé účinky sil	<p>orientuje se ve vzájemném působení těles a polí</p> <p>-na příkladech rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační</p> <p>-dojde k poznání o závislosti posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa</p> <p>-používá poznatků prvního Newtonova pohybového zákona</p> <p>—</p> <p>zákona setrvačnosti k objasnění jevů z běžného života, samostatně řeší úlohy upevňující poznatky o prvním i druhém Newtonově pohybovém zákonu</p> <p>-užívá pojem páka, rameno síly, moment síly, používá jeho jednotku</p> <p>-při výpočtech uplatňuje podmínky pro rovnováhu na páce - vysvětlí užití a účelnost páky v běžném životě, popíše jednotlivá zařízení</p> <p>-pozná kladku pevnou, volnou i kladkostroj, zná účelnost jejich použití a umí uplatnit algoritmus výpočtu rovnováhy na těchto jednoduchých strojích k základním výpočtům, sestaví jednoduchou soustavu k ověření znalostí</p>
Deformační účinky, tření	<p>-rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil</p> <p>-změří velikost třecí síly, na základě zkoumání závislosti velikosti třecí síly na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly vysloví závěr</p> <p>-objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo naopak zvětšování</p>
Mechanické vlastnosti kapalin	<p>-objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona, popisuje pokusy a objasní je</p> <p>-nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, vysvětlí je a popíše jeho užití v praxi</p> <p>-na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny</p> <p>-vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi, odříká Archimédův zákon, dokáže jej vysvětlit i jeho poznatky používá k výpočtům</p> <p>-vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině a určí souvislost velikosti ponořeného objemu tělesa a hustotou kapaliny</p>
Mechanické vlastnosti plynů	<p>-vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly</p>

	s ním související, ověří to pokusem -popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku -vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby -aplikuje platnost Archimédova zákona v atmosférickém tlaku -dokáže vysvětlit význam těchto poznatků v praxi – balóny - rozliší pojmy přetlak, podtlak
Světelné jevy	-na konci této kapitoly žák umí popsat příčiny světelných jevů, nikoliv jejich princip -používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla -zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu -vysvětlí vznik stínu i polostínu -vyjmenuje měsíční fáze, zatmění Slunce i Měsíce

Průřezová témata:

OSV - rozvoj schopností poznávání záchrana tonoucího (Archimédův zákon, bezpečnost silničního provozu, bezpečnostní pásy)

EV - problémy živ. prostředí (silniční doprava, rozložení nákladu - škody na komunikacích
 -těžiště, tlaková síla)

Mezipředmětové vztahy:

M – desetinná čísla (převody jednotek d,V,m,t,t)

Ch – vlastnosti látek

M – grafické sčítání a odčítání úseček, přímá a nepřímá úměrnost (závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

PŘEDMĚT: FYZIKA**Ročník: 8.**

Učivo	Výstupy
Práce, energie	-používá pojmy mechanická práce , výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů - popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země -objasní , že změna pohybové energie, polohové energie v gravitačním poli Země a energie pružnosti jsou vždy spojeny s konáním práce -dovede pojem vnitřní energie použít k vysvětlení fyzikálních jevů, spojuje její změny s ději konání práce a tepelné výměny

Vnitřní energie, teplo	<p>-používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci</p> <p>-osvojí si vzorec pro výpočet tepla a používá jej k výpočtu tepla a hmotnosti, popřípadě změny teploty</p> <p>-orientuje se v matematicko – fyzikálních tabulkách, umí je používat k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek - vysvětlí, co tato veličina udává, porovnává vlastnosti materiálů a spojuje s nimi výhody a nevýhody materiálů při tepelné výměně. .</p>
Změny skupenství	<p>-změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie, jednoznačně rozlišuje změny skupenství látek zpřesňuje a obohacuje jejich jazykové vyjadřování</p> <p>-používá veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání, skupenské teplo tání, orientuje se v tabulce teploty tání, porovnává vlastnosti materiálů a spojuje s nimi výhody a nevýhody materiálů</p> <p>-popíše rozdíl mezi vypařováním a varem</p> <p>-pojmenuje různé změny skupenství</p> <p>-bude schopen uvést praktický příklad tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace</p>
Pístové spalovací motory	-podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem
Počasí kolem nás	<p>-definuje meteorologii a vyjmenuje základní meteorologické prvky</p> <p>-vysvětlí, co to je podnebí nebo-li klima</p> <p>-vyjmenuje vrstvy atmosféry a charakterizuje je</p> <p>-vyjmenuje základní meteorologické jevy, popíše jejich způsob měření a charakterizuje je (vlhkost vzduchu, kapalnění vodních par v ovzduší, srážky, tlak vzduchu, vítr, teplota vzduchu)</p> <p>-dokáže popsat jednoduchou meteorologickou stanicí, vysvětlí současné problémy znečišťování atmosféry</p> <p>- vysvětlí co to je ozón, skleníkový efekt</p>

Průřezová témata:

EV - lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí (předpověď počasí, znečištění ovzduší, exhalace ,počasí kolem nás ,změny skupenství)

MEGS - Evropa s vět nás zajímá (globální oteplování Země, skleníkový efekt)

VDO – občanská spol. a škola (rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat)

Mezipředmětové vztahy:

Z - atmosféra Země

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
Elektrický náboj, elektrické pole	<ul style="list-style-type: none"> -spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek -používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb i převod mezi nimi -na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodíče
Elektrický proud	<ul style="list-style-type: none"> -definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic a to jak v kovech, tak v kapalinách -popíše zdroje stejnosměrného napětí – el. články -vysloví Ohmův zákon a aplikuje v jednotlivých výpočtech napětí, proudu i odporu -orientuje se v grafickém znázornění el. proudu na el. napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit -sestaví el. obvod a pomocí měřících přístrojů změří napětí i proud v jednotlivých částech obvodu -používá zákonitostí při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe k výpočtům el. proudu, odporu i napětí v el. obvodech, dokáže určit, jak lze zapojit el. obvod jako dělič el. proudu i el. napětí, popíše reostat -znalost algoritmu pro výpočet el. práce a výkonu i jejich jednotky prokáže na výpočtech
Elektromagnetické jevy	<ul style="list-style-type: none"> -spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s el. nábojem v elektrickém poli -vysloví Ampérové pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech -popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé, při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází el. proud. -popíše podle obrázku nebo modelu elektromotor -pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci
Střídavý proud	<ul style="list-style-type: none"> -stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu -orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě,

	<p>prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet</p> <p>-orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem</p> <p>-popíše transformátor , vysvětlí rozvodnou síť</p>
Vedení el. proudu v kapalinách a plynech	<p>-na základě pokusu popíše elektrolýzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování</p> <p>-popíše princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech</p> <p>-popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí</p>
Vedení el. proudu v polovodičích	<p>-popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor</p> <p>-popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N</p> <p>-popíše princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení</p> <p>v propustném i závěrném směru</p> <p>-dokáže popsat užití diody jako jednoduchého usměrňovače</p> <p>a vznik tepavého proudu</p> <p>-řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem</p>
Elektromagnetické záření	<p>-podá přehled elektromagnetických vln a jejich užití, vysvětlí pojem vlnová délka, zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu</p> <p>-popíše podstatu světla, prostředí, v jakém se elektromagnetické vlny šíří</p> <p>-popíše zdroje záření i jejich způsob užití</p>
Světelné jevy a jejich užití	<p>-na pokusech popíše lom světla na rozhraní různých optických prostředí, dokáže je graficky znázornit</p> <p>-na pokusech i graficky vysvětlí lom na čočce spojně i rozptylce</p> <p>-dokáže určit jaký obraz vznikne</p> <p>-popíše oko z fyzikálního hlediska, určí jak napravovat základní optické vady – dalekozrakost i krátkozrakost -</p> <p>-dokáže sestavit ze stavebnicových pomůcek lupu, mikroskop a dalekohled</p>
Jaderná energie	<p>-dokáže popsat stavbu atomu, používá pojmy nukleony, nukleonová čísla, vysvětlí pojem nuklidy</p> <p>-prokáže , že zná podstatu 3 druhů záření – alfa, beta i gama , jejich nebezpečnost i způsob ochrany před nimi</p> <p>-na některých známých přirozených radionuklidech popíše proces přeměny i užití radioaktivity v různých oborech činností</p> <p>-popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie</p> <p>-za pomoci obrázku popíše jaderný reaktor</p> <p>-zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany</p>
Zvukové jevy	<p>-popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří</p> <p>-prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti zvuku ve</p>

	<p>vzduchu, ve vodě i v oceli</p> <ul style="list-style-type: none"> -definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu -podle obrázku popíše stavbu ucha i důležité části pro přijímání zvuku -určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu -popíše nucené chvění a rezonanci, pozná tóny harmonické -je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v dB, určí práh slyšení i práh bolesti - popíše proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku
Vesmír a sluneční soustava	<ul style="list-style-type: none"> -popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles -odliší pojem planeta a hvězda -popíše hlavní součásti sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) -má představu jaké děje se odehrávají na Slunci -objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik měsíčních fází

Průřezová témata:

EV - lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí (nadměrná hladina zvuku)

MEGS - Evropa s vět nás zajímá (využití zrcadel v alternativních zdrojích energie, sluneční (planeta Země jako součást vesmíru, jaderná energie, výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí, freony, ozonová díra, škodlivý vliv UV záření, alternativní zdroje elektrické energie,

výroba, rozvod a vliv na životní prostředí, šetření elektrickou energií (žárovka-zářivka)

OSV - bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem

VDO - rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

MEV- kritické čtení

Mezipředmětové vztahy:

Ch – 8. roč. – atom, molekula, iont

Z - postavení Země ve vesmíru

Pč – Tp – výroba střídavého proudu, rozvodná soustava

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován po dvou hodinách týdně v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu chemie má žákům umožnit vytvoření představ o stavbě látek, o přeměnách látek, o aplikaci svých získaných vědomostí v běžném životě v souvislosti s ochranou životního prostředí a svého zdraví.

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř tematických okruhů:

Všeobecná chemie - žák si vytváří představy o stavbě látek, rozlišuje chemicky čisté látky a směsi.

Anorganická chemie - žák se obeznámuje s vlastnostmi chemických prvků v periodické soustavě chemických prvků, poznává základní vlastnosti anorganických sloučenin.

Chemickou změnu opíše slovně anebo zapíše chemickou rovnicí.

Kvantitativní chemie - žák umí vypočítat koncentraci roztoku, určí procentové zastoupení prvku v sloučenině s aplikací na praktické využití v chemické výrobě, naučí se určit množství získaného produktu z dané rovnice.

Organická chemie - žák poznává látky živočišného a rostlinného původu, látky synteticky připravené, poznává látky používané v běžném životě.

Obeznámí se základy biochemie. Třídí přírodní látky na tuky, sacharidy, bílkoviny.

Organizace - žáci se vzdělávají v odborné učebně. Forma výkladu je doplňována demonstračními pokusy, názornými ukázkami chemických pokusů z videozáznamů záznamů. Žáci se obeznámují s praktickými činnostmi v laboratoři.

Teoretické znalosti si utvrzuje žák častým procvičováním v rámci samostatné anebo skupinové práce v hodině.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k samostatnému využívání odborné literatury
- vede žáky k prezentaci své práce za použití různých informačních zdrojů

Kompetence k řešení problému

- učitel reaguje na argumenty k zadanému problému, podporuje tvůrčí myšlení žáka
- zadává žákům problémové úlohy a dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žákům nacházet správné zdroje k vyřešení zadané problémové úlohy

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří atmosféru vzájemné komunikace
- vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu logicky sestaveného
- podporuje samostatné vyjádření myšlenek žáka

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke skupinové práci
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáka
- vede žáky ke vzájemné spolupráci

Kompetence občanské

- učitel opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti práce
- vede žáky k ekologickému myšlení
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám

Kompetence pracovní

- učitel obeznamuje žáky s možnostmi využití získaných znalostí při volbě povolání
- vede žáky k bezpečnému ovládání základní laboratorní techniky a dodržování bezpečnostních předpisů a zásad
- obeznámí žáky s poskytováním první pomoci při úraze
- obeznámí žáky s protipožární ochranou

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

150

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE**Ročník: 8.**

Učivo	Výstupy
ČÍM SE CHEMIE ZABÝVÁ Přírodní vědy Chemická výroba Vlastnosti látek Chemická laboratoř	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje chemii jako přírodní vědu o přeměnách látek - dává do spojitosti s chemií jiné přírodní vědy - poznává spojitost chemie s různými průmyslovými odvětvími - rozlišuje fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší fyzikální změny, fyzikální veličiny - poznává chemickou laboratoř, její zařízení - poznává pomůcky, nářadí, laboratorní sklo a porcelán - je obeznámen s bezpečnostními předpisy
SMĚSI Různorodé směsi Stejnorodé směsi Laboratorní práce	<ul style="list-style-type: none"> - roztrídí různorodé směsi - oddělí složky některých různorodých směsí - oddělí složky stejnorodých směsí - získává první zkušenosti s laboratorní technikou
KONCENTRACE ROZTOKU	<ul style="list-style-type: none"> - určí složení roztoku - připraví roztok zadané koncentrace - využívá matematické znalosti z úprav rovnic
VODA, VZDUCH Oběh vody v přírodě Třídění vod Čištění vody Složení vzduchu Hašení požáru	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, že voda je životním prostředím, nezbytná pro život - rozlišuje vody podle obsahu minerálních látek - uvědomuje si nezbytnost čistoty vody pro zdraví - poznává složení vzduchu a význam kyslíku pro život - uvědomuje si, že kyslík podporuje hoření - je obeznámen se základními předpisy o hašení požáru, - ví, jak poskytnout první pomoc při úrazu popálením - obeznamuje se s ekologií, ví co je smog, skleníkový efekt
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK Složení, struktura atomu	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, že existují částice ve světě mikrosvěta: atomy, molekuly - základní částice chemické látky

	<ul style="list-style-type: none"> - umí rozepsat složení a strukturu atomu (obsah mikročástic) - naučí se názvy chemických prvků a jejich značky - pozná zařazení chemických prvků v periodické soustavě prvků
CHEMICKÁ VAZBA Vznik molekuly Polarita chemické vazby Vznik iontů Složení molekuly Chemický vzorec	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, že atom je základní stavební částicí, chemicky nedělitelnou a molekula je částicí složitější - určí polaritu chemické vazby podle hodnot elektronegativity - ví, že molekula je elektricky neutrální částicí - ví, že v molekule působí vztahy energií částic s elektrickým nábojem, vznikají ionty - zapíše vznik iontu na základě přesunů valenčních elektronů - určí složení molekuly podle zapsaného vzorce
LABORATORNÍ PRÁCE	<ul style="list-style-type: none"> - oddělí složky různorodé směsi filtrací - laboratorní práci vykonává na základě znalostí o bezpečnosti
PERIODICKÝ ZÁKON Vodík Alkalické kovy Halogeny Inertní plyny Kovy Polokovy Nekovy	<ul style="list-style-type: none"> - je obeznámen se základními vlastnostmi některých prvků ve skupinách v PSP (periodická soustava prvků) - určí podobnost a rozdílnost chemických prvků podle postavení v PSP - rozliší prvky na kovy, nekovy, polokovy - formuluje periodický zákon - poznává historii objevů prvků - rozlišuje ušlechtilé kovy, barevné kovy, alkalické kovy - je obeznámen se škodlivostí některých prvků (halogeny) - zná využití některých prvků v praxi
HALOGENIDY Zavedení oxidačního čísla Názvosloví Vlastnosti některých halogenidů	<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla pro oxidační čísla - umí české názvosloví, koncovky přídatného jména - pozná vlastnosti některých známých halogenidů a jejich výskyt v přírodě - pozná využití některých halogenidů v běžném životě
CHEMICKÁ REAKCE Zákon zachování hmotnosti	<ul style="list-style-type: none"> - pozná pojmy: reaktanty, produkty - zapíše chemickou rovnici vznik halogenidu a vodíku - využívá matematické schopnosti - zapíše chemickou rovnici
OXIDY, SULFIDY Názvosloví Výskyt v přírodě Chemická reakce- oxidace	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se strukturou atomu kyslíku, síry - pozná příčinu dvojjaznosti atomu kyslíku, určí oxidační číslo - zvládá názvosloví oxidů, sulfidů

Vlastnosti oxidů nekovů	<ul style="list-style-type: none"> - pozná minerály oxidů, sulfidů - запиše chemickou rovnicí průběh chemické změny oxidace - pozná využití některých oxidů v průmyslové výrobě (výroba skla) - obeznámí se s vlastnostmi oxidů dusíku, uhlíku a síry - pozná průmyslový význam některých sulfidů
MOLÁRNÍ HMOTNOST	<ul style="list-style-type: none"> - pozná fyzikální veličinu: látkové množství - pozná fyzikální veličinu: molární hmotnost - vypočítá hmotnost látky v daném látkovém množství
HYDROXIDY Vznik hydroxidů Názvosloví Význam hydroxidů	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší 2-prvkové a 3-prvkové sloučeniny, určí molární hmotnost - запиše chemickou rovnicí vznik hydroxidů : MgO, CaO - určí pH hydroxidů - je obeznámen s praktickým využitím oxidů alkalických zemin - je obeznámen s nebezpečností alkalických hydroxidů (žiraviny)
KYSELINY Vznik kyselin Názvosloví kyselin Vlastnosti kyselin Použití kyselin	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy v reakci s vodou - určí pH kyseliny - je obeznámen s bezpečností práce s kyselinami, ředění kyselin - запиše chemickou reakci: kov + kyselina - pozná chemickou reakci neutralizace, obeznámí se s pojmem soli

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
OPAKOVÁNÍ UČIVA Z 8. ROČNÍKU	<ul style="list-style-type: none"> - žák si utvrzuje učivo o částicovém složení látek - procvičuje názvosloví anorganických sloučenin: oxidy, halogenidy, hydroxidy, kyseliny - zopakuje zápis chemických rovnic: slučování prvků, rozklad, nahrazování, podvojná záměna
HMOTNOSTNÍ ZLOMEK	<ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat procentové zastoupení prvku ve sloučenině, pozná praktický význam výpočtů ve výrobě, ale i pro praktické vlastní potřeby (rozšiřující učivo)
SOLI Srážecí reakce Hydrogensoli	<ul style="list-style-type: none"> - ví, co jsou neutralizační reakce - poznává srážecí chemické reakce - napíše vzorec soli z názvu soli - určí název soli s pomocí tabulek o oxidačních číslech prvků - ví, co je tvrdost vody

REDOXNÍ REAKCE Oxidace Redukce Výroba kovů	<ul style="list-style-type: none"> - zapíše chemickou rovnicí reakci oxidace a redukce - ví, že vzájemný pohyb valenčních elektronů způsobí s oxidací současně reakci redukční - zapíše v chemické rovnici oxidující a redukující se prvky - řadí kovy podle ušlechtilosti - pozná chemickou reakci vytěšňování ušlechtilých kovů - obeznámí se s výrobou železa a zpracováním sulfidových rud
ORGANICKÁ CHEMIE Uhlovodíky Důkaz přítomnosti prvků uhlíku prvků uhlíku a vodíku Třídění uhlovodíků Praktické využití uhlovodíků	<ul style="list-style-type: none"> - určí strukturu atomu uhlíku a vodíku - orientačně rozliší anorganické, organické látky vyskytující se v přírodě a látky synteticky připravené - zapíše chemický vzorec uhlovodíku podle názvu a obráceně - rozliší nasycené a nenasycené uhlovodíky - ví, že přírodním zdrojem plyných uhlovodíků je zemní plyn, orientuje se v zeměpisné mapě, hlavně České republiky - poznává důležitá centra petrochemického průmyslu - pozná aromatické uhlovodíky: benzen, naftalen, antracen
UHLOVODÍKY A JEJICH DERIVÁTY Halogenderiváty Alkoholy a fenoly Aldehydy a ketony Složení, struktura atomu	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší deriváty uhlovodíků podle funkčních skupin halogenderiváty, alkoholy a fenoly, karbonylové sloučeniny - pozná vlastnosti derivátů methanu, ethanu, propanu, benzenu - seznámí se s výrobou plastů: PVC, teflon, s nebezpečností domácí výroby alkoholu a škodlivosti časté konzumace alkoholu
KARBOXYLOVÉ KYSELINY Výskyt v přírodě Názvosloví Třídění kyselin Reakce kyselin	<ul style="list-style-type: none"> - napíše chemickým vzorcem kyseliny: metanová, etanová, propanová, butanová - napíše chemickou rovnicí reakci neutralizace - rozlišuje kyseliny nacházející se v ovoci a zelenině - pozná nasycené a nenasycené kyseliny vázané v tukích - obeznámí se s funkcemi kyselin DNA, RNA - zná využití kyseliny octové (etanové)
ESTERY KYSELIN Esterifikace	<ul style="list-style-type: none"> - pozná výskyt esterů v přírodě jako vonných látek - zapíše vzorec esteru kyseliny metanové a etanové - seznámí se s chemickou rovnicí vzniku esteru
PŘÍRODNÍ LÁTKY Lipidy Sacharidy Bílkoviny Vitamíny Enzymy a hormony	<ul style="list-style-type: none"> - pozná složení tuků jako esterů vyšších mastných kyselin a glycerolu - třídí tuky podle výskytu v organismech a rostlinách - vysvětlí chemickou reakci fotosyntézy a dýchání - třídí sacharidy na monosacharidy, disacharidy a polysacharidy - zná funkci škrobu a celulózy - rozliší funkce přírodních látek: stavební látky, zdroje

	energie, katalyzátory
PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy: makromolekulární látky, polymerace - zná základní druhy plastů a jejich využití - je obeznámen s výrobou plastů a syntetických vláken v České republice - respektuje řízený způsob likvidace odpadu z plastů
ČLOVĚK A CHEMIE	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s riziky chemických výrob - rozliší základní skupiny léčiv - seznámí se s použitím chemikálií proti škůdcům - zná a respektuje zásady šetrného přístupu k životnímu prostředí

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, poznávání lidí, řešení problémů (péče o dobré vztahy mezi žáky, vzájemný respekt mezi žáky a učitelem)

- výchova k práci v kolektivu, vzájemná pomoc žáků mezi sebou

zodpovědnost za své zdraví, pomoc první záchrany, osobní zodpovědnost za čistotu vody a ovzduší, první pomoc, protipožární ochrana, zodpovědnost jednotlivce za práci s chemickými látkami, práce ve skupině, NaCl - biologicky potřebná látka, protipožární ochrana, hašení požáru, bezpečnost práce ve stavebnictví, poskytnutí první pomoci při úrazech s hydroxidy, bezpečnost práce ve stavebnictví, poskytnutí první pomoci při poleptání kyselinami, poskytnutí první pomoci při úrazech s hydroxidy)

EV - lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy základní podmínky života (kladný vztah k přírodě, využívání svých znalostí přírodních věd a jiných věd v běžném životě, zvýšená koncentrace škodlivin v řekách, závislost škodlivosti látky na koncentraci, osobní zodpovědnost za čistotu vody a ovzduší, likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek, význam vody a vzduchu jako základní podmínky života, nebezpečí poškozování životního prostředí některými prvky a sloučenin těžkých kovů, škodlivé účinky solení silnic)

Mezipředmětové vztahy

F- skupenství vody (elektrické náboje mikročástic a vzájemné působení mezi sebou, silové působení mezi atomy za vzniku molekul, skupenství prvků, třídění prvků, vodivost kovů)

Př- koloběh vody v přírodě, historie objevů prvků, Mineralogie, Biochemie - dýchání, fotosyntéza

Ekologie- škodlivost plynů oxidů síry a dusíku, kyselá dešť, využití znalostí o pH prostředí

Metalurgie - zpracování rud, průmyslová výroba- výroba páleného vápna ve vápenkách)

Pč - využití teoretických znalostí v praktické činnosti (oddělení směsí)

Čj - názvosloví, správné tvoření koncovek příd. jmen

M - matematické vyrovňávání, chemické rovnice, kvantitativní pojetí látkového množství, hmotnosti

PŘÍRODOPIS

155

Charakteristika, obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je zařazen do všech ročníků na II. stupni školy.

Navazuje na některá témata předmětu Člověk a jeho svět na I. stupni. Obsahem předmětu je pozorování a zkoumání přírody, porozumění přírodním zákonitostem a posouzení vlivů lidské činnosti na stav životního prostředí, uvědomění si významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů, charakteristika mimořádných událostí způsobených výkyvy počasí, možné dopady a ochrana před nimi. Žáci jsou vedeni k aktivitám směřujícím k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí.

Časová dotace: 6. ročník - 2 hod./ týd., 7. ročník - 2 hod./ týd.

8. ročník - 2 hod./ týd., 9. ročník - 1 hod./ týd.

Vzdělávací obsahy:

Obecná biologie a genetika

Biologie hub

Biologie rostlin

Biologie živočichů

Biologie člověka

Neživá příroda

Základy ekologie

Praktické poznávání přírody

Formy realizace předmětu:

Vyučovací hodina, krátkodobé projekty, vycházky, exkurze, filmy, referáty.

Využívání regionálních přírodních jevů.

Průřezová témata zařazená do předmětu Přírodopis:

OSV, OR – Rozvoj schopností poznávání (mikroskopování, práce s lupou, pokusy), Psychohygiena

OSV, SR – Mezilidské vztahy

MUV – Etnický původ

EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí v předmětu

Kompetence k učení

Učitel

Zadáva úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů.

Zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům a řešením sami žáci.

Sleduje při hodině pokrok všech žáků.

Vede žáky k plánování, organizování a řízení vlastního učení, k třídění informací a jejich využití.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

Klade otevřené otázky.

Ukazuje žákovi cestu k řešení prostřednictvím jeho chyb.

Podněcuje žáka k argumentaci a kritickému myšlení.

Zadáva žákovi takové úkoly, při jejichž plnění žák řeší různé problémové situace.

Kompetence komunikativní

Učitel

Vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu.

Vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů.

Vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

Zapojuje do diskuse i méně aktivní žáky.

Učí žáky kulturnímu projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel

Zadáva úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat ve dvojicích či skupinách.

Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Poskytuje žákům pomoc, pokud o ni požádají.

Pomáhá utvářet příjemnou atmosféru při práci.

Kompetence občanské

Učitel

Vede žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.

Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky.

Se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky.

Umožňuje žákům aktivně se zapojit do soutěží.

Vede žáky k poznávání základů ekologických souvislostí environmentálních problémů.

Kompetence pracovní

Učitel

Vede žáky k efektivitě při organizování jejich práce.

Umožňuje žákům, aby při hodinách pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi.

Vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, zvláště při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodními.

Vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích.

Vede žáky k reálnému posouzení svých možností a připravuje je k orientaci na další vzdělávání a budoucí povolání.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

6. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy, PT
<u>Praktické poznávání přírody</u>		
Žák: pozoruje přírodniny pomocí lupy popíše stavbu mikroskopu zhotoví vodní mikroskopický preparát pozoruje preparáty mikroskopem, určí celkové zvětšení orientuje se v atlasech a určovacích klíčích dodržuje bezpečnost práce při pozorování a poznávání přírodnin rozliší základní podmínky a projevy života vysvětlí pojem ekologie uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahu mezi nimi objasní význam abiotických faktorů prostředí pro život organismů (světlo, teplo, voda, vzduch, minerály) používá ve správných souvislostech pojmy: producent, konzument, destruent vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam s pomocí obrázku popíše základní rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou, objasní funkci základních orgánů vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na organismy porovná stavbu viru a bakterie uvede příklady virových a bakteriálních chorob na příkladech objasní význam bakterií v přírodě i pro člověka vysvětlí pojmy dezinfekce, sterilizace, pasterizace navrhne možnosti prevence virových nebo bakteriálních onemocnění vysvětlí základní princip dýchání a fotosyntézy u rostlin s pomocí obrázků popíše stavbu těla jednobuněčných i mnohobuněčných řas rozliší řasy na hnědé, červené a zelené podle typů chlorofylů, uvede zástupce, jejich výskyt a význam	Práce s lupou Mikroskopování Práce s literaturou BOZP Podmínky života Organismy a prostředí Ekologie Abiotické faktory prostředí Potravní řetězce Buňka Dědičnost Viry a bakterie Dýchání, fotosyntéza Řasy	OSV, OR – Rozvoj schopností poznávání EV – Základní podmínky života Př – Choroby člověka a imunita EV – Základní podmínky života
<u>Biologie hub</u>		
Žák: na příkladech vysvětlí význam kvasinek pro život člověka vysvětlí princip rozmnožování vřesovýtrusých hub a popíše jejich stavbu a výskyt uvede zástupce vřesovýtrusých hub, objasní jejich pozitivní i negativní vlivy na ostatní organismy	Kvasinky Vřechovýtrusné houby Stopkovýtrusé houby	Ch – Výroba piva, vína

<p>podle obrázku popíše stavbu těla stopkovýtrusých hub, vysvětlí princip jejich rozmnožování, výskyt rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, porovná jejich charakteristické znaky objasní význam a místo hub v potravních řetězcích orientuje se v atlase hub popíše první pomoc při otravě houbami vyjmenuje zásady sběru a konzumace hub s pomocí obrázku popíše stavbu lišejníků vysvětlí systém symbiózy u stélky lišejníku rozlišuje vybrané zástupce lišejníků, uvede výskyt zhodnotí význam lišejníků v přírodě i pro život člověka</p>	<p>Lišejníky</p>	
--	------------------	--

<p>Žák: podle obrázku popíše stavbu buňky trepky velké, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů na příkladech objasní uzpůsobení prvoků prostředí podle způsobu jejich života (znaky prvoků) rozpozná vybrané zástupce prvoků vysvětlí princip rozmnožování prvoků podle obrázku popíše stavbu těla nezmara obecného vysvětlí princip funkce žahavých buněk na příkladech objasní přizpůsobení žahavců rodnému prostředí (znaky žahavců) rozpozná vybrané zástupce žahavců (medúzy, koráli, sasanky, nezmaři), porovná jejich znaky vysvětlí princip rozmnožování žahavců ve správné souvislosti používá pojem symbióza, uvede příklad symbiózy u žahavců podle obrázku popíše stavbu těla ploštěnky, vysvětlí funkci jednotlivých soustav na příkladech objasní uzpůsobení ploštěnky mléčné rodnému prostředí (znaky ploštěnky) podle obrázku popíše stavbu těla tasemnice bezbranné na příkladech objasní přizpůsobení tasemnic parazitickému způsobu života navrhne způsoby předcházení nakažení tasemnicí vysvětlí princip rozmnožovacího cyklu tasemnic na příkladech rozliší znaky volně žijících a parazitických hlístů rozpozná roupa dětského a škrkavku dětskou navrhne způsoby předcházení nakažení roupy a škrkavkami vysvětlí princip rozmnožovacího cyklu hlístů (škrkavka, rupa) objasní nebezpečí napadení hád'átky u rostlin rozlišuje a porovná znaky plžů, mlžů a hlavonožců podle obrázku popíše vnější stavbu těla hlemýžďe zahradního orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí měkkýšů, popíše funkci jednotlivých orgán. soustav rozpozná vybrané zástupce plžů, mlžů a hlavonožců vysvětlí princip rozmnožování plžů, mlžů, hlavonožců podle obrázku popíše vnější stavbu těla žízály obecné</p>	<p>Prvoci</p> <p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlísti</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p><u>Členovci</u> Pavoukovci</p> <p>Korýši</p> <p>Hmyz</p>
--	--

<p>orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí žížaly obecné, popíše funkci jednotlivých soustav</p> <p>jednoduchými pokusy a pozorováním ověří existenci štětin u žížaly</p> <p>vysvětlí princip rozmnožování žížaly obecné</p> <p>na příkladech objasní přizpůsobení žížaly obecné životu v půdě a její význam pro úrodnost půd</p> <p>rozpozná vybrané zástupce kroužkovců</p> <p>rozlišuje a porovná znaky pavoukoců, korýšů a hmyzu</p> <p>podle obrázku popíše vnější stavbu těla pokoutníka domácího</p> <p>orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí pavouků, vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav</p> <p>objasní princip tvorby pavučiny</p> <p>rozpozná vybrané zástupce pavoukoců a porovná jejich znaky (pavouci, sekáči, roztoči, štíři)</p> <p>vysvětlí princip rozmnožování pavoukoců</p> <p>na příkladech vysvětlí přizpůsobení klíštěte obecného parazitickému způsobu života</p> <p>uvede příklady onemocnění, která jsou přenášena klíšťaty, navrhne způsoby prevence</p> <p>podle obrázku popíše vnější stavbu těla raka říčního</p> <p>orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí raka, vysvětlí funkci jednotlivých orgán. soustav</p> <p>objasní důvod svlékání krunýře u korýšů</p> <p>rozpozná vybrané zástupce korýšů</p> <p>vysvětlí princip rozmnožování korýšů</p> <p>podle obrázku popíše vnější stavbu těla včely medonosné</p> <p>orientuje se v nákresu vnitřního ústrojí včely, vysvětlí funkci jednotlivých orgán. soustav</p> <p>uvede příklady různých ústních ústrojí hmyzu</p> <p>uvede příklady různých typů končetin hmyzu</p> <p>vysvětlí schéma vývoje s dokonalou a nedokonalou proměnou a principy rozmnožování hmyzu</p> <p>rozpozná zástupce vybraných řádů hmyzu, porovná jejich znaky a přizpůsobení se prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> provede odchyt vybraných zástupců hmyzu a pavoukoců a jejich následné pozorování (lupa, mikroskop) 	<p>Rybenky, vážky, švábi, saranče, kobylky, strašilky, vši, stejnokřídli, ploštice, síťokřídli, blanokřídli, brouci, dvoukřídli, blechy, chrostíci, motýli</p>
--	--

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

7. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy, PT
<u>Biologie živočichů</u>		
<p>Žák: rozlišuje a porovná znaky paryb a ryb podle obrázku popíše vnější stavbu těla žraloka rozpozná vybrané zástupce žraloků a rejnoků zhodnotí význam zachování bezpečnosti při kontaktu s parybami podle obrázku popíše vnější stavbu těla kapra obecného orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí ryb, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozpozná vybrané zástupce sladkovodních a mořských ryb, porovná jejich znaky na příkladech objasní přizpůsobení ryb životu ve vodě (znaky ryb) vysvětlí princip rozmnožování ryb s pomocí obrázků porovná vnější stavbu ocasatých a bezocasých obojživelníků orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí žáby, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozpozná vybrané zástupce ocasatých a bezocasých obojživelníků na příkladech objasní způsob života obojživelníků a jejich přizpůsobení vodnímu i suchozemskému prostředí (znaky obojživelníků) vysvětlí princip rozmnožování obojživelníků rozlišuje a porovná znaky želv, krokodýlů, ještěřů a hadů (vnější i vnitřní stavba) orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí ještěrky, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozpozná vybrané zástupce našich i exotických plazů na příkladech objasní způsob života plazů a jejich přizpůsobení prostředí vysvětlí princip rozmnožování plazů podle obrázku popíše vnější stavbu těla kura domácího orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí kura domácího, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů na příkladech popíše znaky praptáka archeopteryxe, vysvětlí jeho vývojový význam na příkladech objasní upřesnění ptáků k letu (znaky ptáků) s pomocí obrázku popíše stavbu obrysového a prachového peří vysvětlí princip rozmnožování ptáků rozpozná zástupce vybraných řádů ptáků, porovná jejich znaky uvede příklady typického chování ptáků</p>	<p><u>Obratlovci</u> Paryby</p> <p>Ryby</p> <p>Obojživelníci</p> <p>Plazi</p> <p>Ptáci</p> <p>Hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, papoušci, pěvci, pštrosi, tučňáci</p>	
<u>Biologie rostlin</u>		

<p>Žák:</p> <p>s pomocí schématu vysvětlí postupný přechod rostlin na souš podle obrázku popíše stavbu těla mechové rostliny</p> <p>s pomocí nákresu vysvětlí princip rozmnožování mechů rozliší vybrané zástupce mechů, porovná jejich znaky, uvede jejich výskyt a význam</p> <p>podle obrázku popíše stavbu těla kapradiny pomocí nákresu vysvětlí princip rozmnožování kapradin rozliší vybrané zástupce kapradin, porovná jejich znaky, výskyt a význam</p> <p>podle obrázku popíše stavbu těla přesličky vysvětlí význam výtrusnicových klasů pro rozmnožování rozliší vybrané zástupce přesliček, porovná jejich znaky, výskyt a význam</p> <p>podle obrázku popíše stavbu těla plavuní vysvětlí význam výtrusnicových klasů pro rozmnožování rozliší vybrané zástupce plavuní, jejich výskyt a význam vysvětlí pojem nahosemenná rostlina</p> <p>podle obrázku popíše stavbu jehličnanu s pomocí modelů, obrázků a šišek vysvětlí princip rozmnožování jehličnanů rozliší vybrané zástupce jehličnanů, porovná jejich znaky, výskyt a význam</p> <p>vysvětlí pojmy jednodomá a dvoudomá rostlina rozpozná jinan dvoulaločný, popíše jeho znaky, výskyt a význam</p> <p>rozpozná cykasy, popíše jejich znaky, výskyt a význam objasní vztah rostlinných buněk a pletiv, uvede příklady pletiv odvodí na základě pozorování přírody přizpůsobení se rostlin prostředí</p> <p>navrhne možnosti ochrany životního prostředí – les vysvětlí význam rostlin pro život ostatních organismů i člověka rozpozná vybrané zástupce pokojových rostlin ovládá základy péče o pokojové rostliny (hnojení, přesazování, likvidace škůdců, zalévání, ...)</p> <p>na příkladech vysvětlí funkci kořene rozliší kořeny svazčité a hlavní kořen s postranními kořeny objasní význam kořenové čepičky a kořenových vlásků vysvětlí funkci stonku</p> <p>rozliší dužnatý a dřevnatý stonek, s pomocí obrázku popíše jejich stavbu rozliší vybrané typy dužnatých stonků (lodyha, stvol, stéblo, oddenek), uvede příklady z praxe objasní vznik letokruhů a dřevnatého stonku</p> <p>na příkladech vysvětlí funkce listu podle obrázku popíše vnější a vnitřní stavbu listu rozlišuje vybrané typy listů podle tvaru listu a postavení listů na stonku, uvede příklady z praxe odliší souběžnou a síťovou žilnatinu</p> <p>objasní význam květu při rozmnožování rostlin na rostlině popíše stavbu květu, rozliší jednotlivé části pestíku a tyčinky</p> <p>odliší květy oboupohlavní a jednopohlavní, uvede příklad</p>	<p>Přechod rostlin na souš</p> <p>Mechorosty</p> <p>Kapradiny</p> <p>Přesličky</p> <p>Plavuně</p> <p>Nahosemenné rostliny</p> <p>Jehličnany</p> <p>Jinany Cykasy Pletiva Význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>Pokojové rostliny</p> <p>Stavba rostlinného těla Kořen</p> <p>Stonek</p> <p>List</p> <p>Květ, květenství</p> <p>Opylení a oplození Vegetativní rozmnožování rostlin Pohyb rostlin</p>	<p>Ch – Paliva (uhlí)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí EV – Ekosystémy</p>
---	---	---

<p>vysvětlí pojem květenství, rozliší vybrané příklady květenství a uvede příklady</p> <p>rozpozná květ souměrný a pravidelný</p> <p>s pomocí nákresu vysvětlí princip opylení a oplození</p> <p>uvede příklady vegetativního rozmnožování rostlin</p> <p>uvede příklady pasivních i aktivních pohybů rostlin, vysvětlí jejich význam</p> <p>rozlišuje rostliny jednoleté, dvouleté a víceleté</p> <p>rozlišuje rostliny podle nároků na teplo, světlo a vodu</p> <p>na základě pozorování popíše klíčení semene a jeho růstu a nároky na prostředí</p> <p>rozlišuje vybrané zástupce suchých a dužnatých plodů, uvede příklady z praxe</p> <p>objasní význam plodů a semen při rozmnožování</p> <p>uvede příklady rozšiřování semen a plodů</p> <p>srovná znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin</p> <p>rozpozná zástupce vybraných čeledí krytosemenných rostlin, uvede charakteristické znaky daných čeledí</p> <p>rozpozná vybrané zástupce cizokrajných užitkových rostlin</p> <p>uvede příklady hospodářsky významných plodin</p> <p>rozlišuje a uvede příklady populace, společenstva, ekosystému</p> <p>vysvětlí princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí</p> <p>vysvětlí význam zeleně v krajině</p>	<p>Růst a vývin rostlin</p> <p>Plody a semena</p> <p>Krytosemenné rostliny</p> <p>Pryskyřníkovité, růžovité, brukvovité, břízovité, bukovité, vrbovité, liliovité, miříkovité, bobovité, hluchavkovité, hvězdnicovité, amarylkovité, liliiovité, kosatcovité, vstavačovité, sítinovité, šachorovité, lipnicovité</p> <p>Cizokrajné užitkové rostliny</p> <p>Hospodářské plodiny</p> <p>Společenstva</p> <p>Biotické faktory prostředí</p>	
--	--	--

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

8. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy, PT
<p>Žák:</p> <p>podle obrázku popíše vnější stavbu těla psa domácího</p> <p>orientuje se v nákresu vnitřních ústrojí psa domácího, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>na příkladech objasní přizpůsobení savců prostředí (znaky savců)</p> <p>rozpozná zástupce vybraných řádů savců, porovná jejich znaky</p> <p>vysvětlí princip rozmnožování savců</p>	<p><u>Savci</u></p> <p>Ptakořitní, vačnatci, šelmy, ploutvonožci, hlodavci, zajícovci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci, letouni, hmyzožravci, primáti</p>	
Biologie člověka		

<p>rozlišuje různé typy vrozeného a získaného chování živočichů, uvede příklady používá ve správných souvislostech pojmy etologie, instinkt, reflex zhodnotí význam etologie v praxi zařadí člověka do systému živočišné říše podle obrázků popíše změny, které vedly k polidštění rozlišuje nejvýznamnější předky člověka (člověk zručný, vzpřímený, rozumný) vysvětlí teorii rasismu, navrhne, jak proti němu účinně zasahovat vysvětlí vznik rozdílných typů ras u lidí rozlišuje tři základní lidské rasy, popíše jejich znaky vysvětlí funkce lidské kostry uvede příklady onemocnění opěrné soustavy podle obrázku popíše znaky lidské kostry s pomocí obrazového materiálu provede nácvik první pomoci při zlomenině na modelu lidské kostry pojmenuje základní kosti lebky, páteře, hrudníku a končetin popíše stavbu kosti a kloubu vyjmenuje základní minerály a vitamíny důležité pro správný růst a zdraví kostí vyjmenuje a rozliší tři základní typy svalů (stavba, výskyt, ovladatelnost vůlí) s pomocí obrázku pojmenuje základní příčně pruhované svaly provede nácvik masáže zad podle pokynů vyučujícího uvede příklady onemocnění pohybové soustavy vyjmenuje základní tělní tekutiny popíše složení krve, uvede množství krve v lidském těle vysvětlí funkci červených krvinek, bílých krvinek a krevních destiček vyjmenuje základní krevní skupiny vysvětlí pojem krevní transfuze podle obrázku popíše stavbu a funkci srdce s pomocí nákresu vysvětlí princip malého a velkého krevního oběhu slovně popíše rozdíl mezi krevním tlakem a pulzem, uvede optimální hodnoty krevního tlaku a pulzu vysvětlí funkci věnčitých tepen rozliší tři základní typy cév s pomocí obvazového materiálu provede nácvik první pomoci při krvácení vyjmenuje typická virová a bakteriální onemocnění rozliší vrozenou a získanou imunitu, uvede příklady používá ve správných souvislostech pojmy: alergie, očkování, protilátky s pomocí obrázku popíše stavbu horních a dolních cest dýchacích a plic a vysvětlí funkci jednotlivých částí vysvětlí princip výměny plynů v plicích a v buňkách vysvětlí pojem vitální kapacita plic vyjmenuje „dýchací svaly“ uvede příklady onemocnění dýchací soustavy</p>	<p><u>Etologie</u> Vrozené a získané chování a jeho typy Využití etologie</p> <p><u>Původ a vývoj člověka</u> Hominizace Předci člověka</p> <p><u>Lidské rasy</u> Rasismus Základní lidské rasy</p> <p><u>Soustava opěrná</u> Onemocnění opěrné soustavy</p> <p><u>První pomoc při zlomenině</u></p> <p>Lebka, páteř, hrudník, kostra končetin Stavba kosti a kloubu</p> <p><u>Soustava pohybová</u> Typy svalů</p> <p>Příčně pruhované svaly Masáže Onemocnění pohybové soustavy</p> <p><u>Tělní tekutiny</u></p> <p><u>Krev</u></p> <p>Červené a bílé krvinky, krevní destičky</p> <p>Krevní skupiny Transfuze</p> <p><u>Soustava oběhová</u> Srdce Malý a velký krevní oběh Krev, tlak, pulz Věnčité tepny Typy cév První pomoc při krvácení</p> <p><u>Nakažlivé nemoci, imunita</u> Nakažlivé nemoci Imunita</p> <p><u>Soustava dýchací</u> Soustava dýchací</p> <p>Dýchání Vitální kapacita plic</p>	<p>D – pravěk – předci člověka</p> <p>Z – zastoupení ras MUV – Etnický původ OSV, SR – Mezilidské vztahy</p>
---	---	--

<p>s pomocí modelu provede nácvik umělého dýchání a masáže srdce</p> <p>vyjmenuje funkce trávicí soustavy</p> <p>s pomocí obrázku popíše části trávicí soustavy</p> <p>vyjmenuje typy zubů</p> <p>s pomocí obrázku popíše vnitřní a vnější stavbu zubu</p> <p>vyjmenuje slinné žlázy, vysvětlí funkci slin pro trávení</p> <p>popíše funkci žaludku (mechanické a chemické trávení)</p> <p>popíše funkci tenkého střeva, vysvětlí význam klků</p> <p>vyjmenuje trávicí žlázy, vysvětlí jejich význam pro trávení</p> <p>vysvětlí význam žlučníku</p> <p>popíše funkci tlustého střeva</p> <p>orientuje se v zásadách správné výživy</p> <p>vysvětlí pojem metabolismus</p> <p>uvede příklady onemocnění trávicí soustavy</p> <p>vyjmenuje různé způsoby vylučování odpadních látek z organismu</p> <p>s pomocí obrázku popíše vnitřní stavbu ledvin</p> <p>vysvětlí princip funkce ledvin</p> <p>navrhne možnosti, jak předejít onemocnění ledvin</p> <p>vysvětlí princip umělé ledviny</p> <p>s pomocí obrázku popíše stavbu kůže</p> <p>vyjmenuje jednotlivé funkce kůže</p> <p>navrhne možnosti péče o kůži</p> <p>vysvětlí pojmy: daktyloskopie, pigment</p> <p>slovně popíše první pomoc při různých poraněních kůže</p> <p>vysvětlí funkci nervové soustavy</p> <p>s pomocí obrázku pojmenuje jednotlivé části nervové buňky</p> <p>s pomocí nákresu vysvětlí princip reflexního oblouku</p> <p>rozlišuje podmíněný a nepodmíněný reflex</p> <p>vysvětlí princip komunikace neuronů, používá ve správné souvislosti pojem synapse</p> <p>slovně popíše stavbu a funkci míchy</p> <p>s pomocí obrázku vyjmenuje jednotlivé části mozku a vysvětlí jejich funkce</p> <p>rozliší ústřední a obvodovou nervovou soustavu</p> <p>vysvětlí princip funkce žláz s vnitřní sekrecí</p> <p>používá pojem hormon ve správné souvislosti</p> <p>vyjmenuje základní žlázy s vnitřní sekrecí a oblast jejich působení</p> <p>uvede příklady péče o duševní zdraví</p> <p>orientuje se v přehledu nejznámějších návykových látek a jejich účincích na lidský organismus</p> <p>používá ve správných souvislostech pojmy: droga, psychická a fyzická závislost</p> <p>používá ve správných souvislostech pojmy: smyslový orgán, vjem, receptor</p> <p>s pomocí obrázku (modelu) popíše stavbu oka, vysvětlí funkci jeho jednotlivých částí</p> <p>uvede příklady očních vad a onemocnění oka, navrhne preventivní opatření</p>	<p>Onemocnění dýchací soustavy</p> <p>První pomoc – resuscitace</p> <p><u>Trávicí soustava</u></p> <p>Zuby</p> <p>Slinné žlázy</p> <p>Žaludek</p> <p>Tenké střevo</p> <p>Játra, slinivka břišní</p> <p>Žlučník</p> <p>Tlusté střevo</p> <p>Zásady správné výživy</p> <p>Metabolismus</p> <p>Onemocnění trávicí soustavy</p> <p><u>Soustava vylučovací</u></p> <p>Ledviny</p> <p><u>Kůže</u></p> <p>Stavba a funkce kůže</p> <p>Péče o kůži</p> <p>První pomoc poranění kůže</p> <p><u>Soustava nervová</u></p> <p>Neuron</p> <p>Reflexy</p> <p>Synapse</p> <p>Mícha</p> <p>Mozek</p> <p>Ústřední a obvodová nervová soustava</p> <p><u>Žlázy s vnitřní sekrecí</u></p> <p>Hormony</p> <p>Žlázy s vnitřní sekrecí</p> <p><u>Hygiena duševní činnosti</u></p> <p>Toxikomanie</p> <p><u>Smyslová ústrojí</u></p> <p>Smysly</p> <p>Zrak</p> <p>Sluch</p> <p>Hmat</p> <p>Čich</p> <p>Chut'</p> <p>Význam smyslů</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce</p>	<p>VkZ -</p> <p>Ov – Prevence drogové závislosti</p> <p>OSV, OR –</p> <p>Psychohygiena</p> <p>F – Světlo</p> <p>F – Zvukové vlny</p> <p>Ov – Plánované rodičovství</p>
---	---	--

<p>s pomocí obrázku (modelu) popíše stavbu ucha, vysvětlí funkci jeho jednotlivých částí</p> <p>uvede příklady onemocnění ucha, navrhne preventivní opatření</p> <p>uvede příklady typů hmatových tělísek, jejich funkce a uložení</p> <p>slovně popíše uložení receptorů čichu</p> <p>vyjmenuje čtyři základní chuťové vjemy</p> <p>popíše rozmístění chuťových pohárků na jazyku</p> <p>zhodnotí význam jednotlivých smyslových orgánů</p> <p>určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.</p> <p>rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu, charakterizuje zdr.živ.styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy, porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu</p> <p>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p> <p>objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří</p> <p>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p>rozliší rozmnožování pohlavní a nepohlavní</p> <p>s pomocí obrázku pojmenuje jednotlivé části mužského a ženského pohlavního ústrojí a vysvětlí jejich funkce</p> <p>vysvětlí princip menstruačního cyklu</p> <p>vysvětlí princip oplození</p> <p>objasní princip oplození u dvojčat</p> <p>vysvětlí funkci placenty, plod. obalů a plodové vody</p> <p>s pomocí obrázků popíše průběh těhotenství, rozliší zárodek a plod, uvede délku těhotenství</p> <p>uvede příklady správné životosprávy matky během těhotenství</p> <p>vysvětlí mechanismus porodu, popíše porodní fáze</p> <p>zhodnotí výhody plánovaného rodičovství</p> <p>vyjmenuje základní typy antikoncepce, vysvětlí princip jejich účinku</p> <p>vyjmenuje některé pohlavně přenosné choroby</p> <p>navrhne možnosti předcházení onemocněním pohlavními chorobami</p>	<p>jednotlivých částí lidského těla ,orgány, orgánové soustavy</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence- příčiny, příznaky,pr. zásady a postupy při léčbě běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p><u>Vývin lidského jedince</u> Fylogeneze a ontogeneze – rozmnožování člověka</p> <p>Mužské a ženské pohlavní ústrojí</p> <p>Oplození Nitroděložní vývoj Těhotenství</p> <p>Porod Vývin po narození</p> <p>Rodičovství</p> <p>Pohlavní choroby</p>	
---	---	--

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

9. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy, PT
Neživá příroda		
<p>Žák:</p> <p>rozliší nerost od horniny</p> <p>orientuje se v principech krystalografie</p> <p>vyjmenuje fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, ověří některé z nich na vybraných nerostech</p> <p>zařadí vybrané nerosty do skupin podle chemického složení (prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, dusičnany, sírany, fosforečnany, křemičitany, organolity)</p> <p>u vybraných nerostů popíše charakteristické vlastnosti a využití</p> <p>rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>vysvětlí způsob vzniku vyvřelých hornin</p> <p>odliší vzhledově horniny povrchové a hlubinné</p> <p>rozpozná vybrané zástupce vyvřelých hornin</p> <p>u vybraných zástupců vyvřelých hornin popíše charakteristické vlastnosti a využití</p> <p>vysvětlí způsob vzniku usazených hornin</p> <p>rozpozná vybrané zástupce usazených hornin</p> <p>u vybraných zástupců usazených hornin popíše charakteristické vlastnosti a využití</p> <p>vysvětlí způsob vzniku přeměněných hornin</p> <p>rozpozná vybrané zástupce přeměněných hornin</p> <p>u vybraných zástupců přeměněných hornin popíše charakteristické vlastnosti a využití</p> <p>porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy</p> <p>rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v přírodě</p> <p>objasní význam půdy pro výživu rostlin</p> <p>uvede příklady znečištění a devastace půd, navrhne možnosti rekultivace</p> <p>navrhne možnosti ochrany přírody a životního prostředí</p> <p>objasní hospodářský význam půdy pro společnost</p> <p>popíše vývojová stadia vzniku půdy</p> <p>popíše složení a vlastnosti půdy</p> <p>zjistí povahu půdního roztoku</p> <p>vysvětlí princip Darwinovy evoluční teorie</p> <p>rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>vyjmenuje organismy typické pro jednotlivá období vývoje Země (prekambrium, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrthory), popíše klima v jednotlivých etapách vývoje</p> <p>zhodnotí přizpůsobování organismů prostředí</p> <p>objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>vysvětlí pojem zkamenělina</p> <p>orientuje se v geologickém podkladu ČR</p>	<p><u>Nerosty a horniny</u></p> <p>Krystalografie</p> <p>Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů</p> <p>Přehled nerostů</p> <p>Přehled hornin</p> <p>Vyvřelé horniny</p> <p>Usazené horniny</p> <p>Přeměněné horniny</p> <p>Půdy</p> <p>Půdotvorní činitelé</p> <p>Půdní typy, půdní druhy</p> <p>Znečištění a devastace půd</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Vznik půd</p> <p>Složení a vlastnosti půd</p> <p>Vznik a vývoj života na Zemi</p> <p>Darwinova teorie</p> <p>Éry vývoje Země</p> <p>Zkameněliny</p> <p>Geologický vývoj a stavba ČR</p> <p>Podnebí a počasí ke vztahu k životu-význam vody a teploty prostředí pro</p>	<p>Z – stavba Země</p> <p>M – Prvky souměrnosti</p> <p>F – Fyzikální vlastnosti pevných látek</p> <p>Ch – Chemické vlastnosti pevných látek</p> <p>Ch – názvosloví prvků, sulfidů, oxidů, solí</p> <p>Z – Sopečná činnost</p> <p>Př – Fyziologie rostlin</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p> <p>Z – Zemědělství</p> <p>Ch – Kyselost a zásaditost</p> <p>EV – Základní podmínky života</p> <p>Z – Geologický vývoj Země</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. • na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků 	<p>život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí přírodní světové katastrofy, mimořádné události v ČR (povodně, laviny, náledí, laviny, větrné bouře, sněhové kalamity) a ochrana před nimi</p>	
---	--	--

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod, získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů a k podpoře ochrany životního prostředí, rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Žáci pracují v učebnách, formy a metody práce se liší podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem – mapy, atlasy, encyklopedie, globusy atd., skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, pracovních sešitů), zeměpisné vycházky s pozorováním, návštěvy zeměpisných výstav, besedy, planetárium, hvězdárna atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- používání odborné terminologie
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k práci s odbornými publikacemi – encyklopedie, časopisy, literatura

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešení a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

V zeměpise budou realizována tato **průřezová témata**:

VDO - občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie, formy státu

OSV- rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

EV- ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí

MEGS- objevování Evropy, světa

MUV- kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

MEV - stavba mediálního sdělení

Učební plán předmětu Zeměpis

Ročník	6	7	8	9
Dotace	2	2	2	1

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

Ročník: 6.

Učivo	Výstup
Postavení Země ve vesmíru	<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie, velký třesk
Tvar a pohyby planety Země	<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - orientuje se v pojmech jarní a podzimní rovnodennost, zimní a letní slunovrat
Glóbus Měřítka glóbu	<ul style="list-style-type: none"> - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu
Různé druhy plánů a map, jejich měřítko Obsah a grafika map, barvy, výskopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) Přepočet vzdáleností Práce s atlasem	<ul style="list-style-type: none"> - používá různé druhy plánů a map, umí se orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výskopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících
Poledníky Rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Zeměpisná síť Určování absolutní (matematické) geografické polohy Určování časových pásem	<ul style="list-style-type: none"> - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180 poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh, datová mez
Krajinná sféra Země a její složky (Litosféra, Hydrosféra, Atmosféra, Pedosféra, Biosféra) Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře

Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, ostrov, poloostrov, záliv, průliv, průplav, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem matečná hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická širková vegetační pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí
Absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných páslech - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů
Zeměpis světadílů – Afrika poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, hlavní oblasti a města	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - určí základní regiony, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů a oblastí - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí a významných měst - orientuje se v základních problémech oblasti, zná některé aktuální události
Opakování	<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo

Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje (naslouchání, spolupráce při měření, demokratický způsob řešení konfliktů, poznávání lidí, dodržování lidských práv a svobod)

MEGS – objevování Evropy, světa (důsledky pohybů Země pro život lidí na světě, model Země, využití oceánů, pohled na svět, ve kterém žijí, propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští, oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum, mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace – nadnárodní firmy, možnost života v jiných státech světa)

MEV – stavba mediálního sdělení (aktuality, zdroj informací – mapy)

EV – ekosystémy, základní podmínky života (klimatické změny, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život, podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů, klimatické změny, využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život)

Mezipředmětové vztahy:

F – sluneční soustava, gravitační síla Země, život na Měsíci, teplota, tlak, hustota, změny skupenství
 Př – život ve vesmíru, roční období – změny v přírodě, tématické mapy, vznik krajinných sfér, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza, vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů, podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství, fauna, flóra
 D – stáří kosmu, existence lidstva, tematické mapy, časová představa o pohybu kontinentů
 M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet, porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země, práce s měřítkem, převody jednotek, poměr, nadmořská výška, výsečové diagramy, rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel
 Vo – kalendář, šetření vodou, čistota ovzduší, lidská práva, vzdělání
 Čj – názvosloví, četba, synonyma – podnebí, klima, úřední jazyky, jazykové kultury
 Vv – tvorba projektu
 Inf – Internet – zdroj informací, tvorba projektu
 Rv – životní styl

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

Ročník: 7.

Učivo	Výstup
Zeměpis světadílů – polární oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s nebezpečími, která těmto oblastem hrozí
Zeměpis světadílů – Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, hlavní oblasti a města -fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika regionalizace, státy	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí a významných měst - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - zná některé základní problémy jednotlivých regionů
Opakování	<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo

Průřezová témata:

EV – ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí (stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny)

VDO – občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě (prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě)

OSV – komunikace, řešení problémů (kreativní myšlení, diskuze nad problémy)

MEV – vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality, sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů)
- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení (zdroje informací, aktuality, sběr, třídění, zpracování informací, kritické vyhodnocení informací)

173

Mezipředmětové vztahy:

Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad

D – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, obchod s cizími zeměmi, rozvoj služeb

Vo – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl
- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa

M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy

Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie

F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků

Pě – suroviny pro přípravu pokrmů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

Ročník: 8.

Učivo	Výstup
<p>Zeměpis světadílů – Evropa, - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, hlavní oblasti a města -fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika regionalizace, státy</p>	<p>- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - umí charakterizovat přírodní poměry regionů - provede regionalizaci, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů a oblastí - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí a významných měst - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých v regionech a modelových státech, - seznámí se s mezinárodními organizacemi</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - orientuje se v aktuálních problémech jednotlivých oblastí či států - zná základní kulturní rysy států a regionů
Absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map, vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost
Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a provede jejich stručnou charakteristiku - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy
Rozmístění hospodářských činností České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky
Opakování	<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo

Průřezová témata:

- EV – ekosystémy, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje, vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování, stav životního prostředí)
- MEGS – objevování Evropy, světa (poloha státu na mapě světa, orientace, postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb)
- MEV – vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality, sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů)
– stavba mediálního sdělení (aktuality, zdroj informací – mapy)
- MUV – kulturní difference (kultura a tradice)
- OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti (spolupráce, obhajoba vlastního názoru)

Mezipředmětové vztahy:

Př – geologická stavba, ochrana přírody, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, krajina, stav přírody

M – porovnávání rozlohy, hustota obyvatelstva, práce s daty

F – atmosférické prvky, typy elektráren

Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, průmysl regionů

Čj – významné osobnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

Ročník: 9.

Učivo	Výstup
Česká republika Regiony České republiky, obec	<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si poznatky a znalosti o ČR - vyhledá aktuální údaje týkající se své obce a regionu, zpracovává je a vyhodnocuje - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost
Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje základní zákonitosti vzniku a rozmístění sídel - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství a průmyslu - určí a vyhledá oblasti světového zemědělství
Státy světa, Hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě včetně druhů státní moci - orientuje se ve volebních systémech - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských, hospodářských mezinárodních nadnárodních seskupení
Globální problémy současného světa	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí současné globální problémy, hledá jejich příčiny, hlavní znaky problémů, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj
Opakování geografického učiva na základní škole	<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo

Průřezová témata:

- OSV – poznávání lidí, komunikace, vztahy mezi lidmi (zodpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce, vlastní zodpovědnost při řešení problémů, hledání kompromisu, osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí)
- EV – ekosystémy, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody, – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj, ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj, pohyb v přírodě)
- MEGS – objevování Evropy, světa (život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost nerostných surovin, mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky gl. problémů pro každého z nás, globální úroveň životního prostředí – možnosti zlepšení, živelné pohromy, nebezpečí terorismu)
- MEV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení (zdroje informací, aktuality, sběr, třídění, zpracování informací, kritické vyhodnocení informací)
- VDO – občanská společnost a stát (prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa, orientace v terénu, práce s mapou)

Mezipředmětové vztahy:

- Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině, příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka, lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV, kyselá dešť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, změna rozmanitosti půdy, zemětřesení a sopečná aktivita, vliv přírodních podmínek na osídlení
- M – měřítko, poměr, rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy, zpracování statistických údajů
- Vv – náčrtky, plánky
- D – zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vývoj počtu států, rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času, občanské války
- Vo – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, zdravý životní styl, mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami, mezinárodní organizace, státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce, rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa
- Pč – suroviny pro přípravu pokrmů
- Inf – zdroj informací
- Ch – skleníkový efekt, kyselá dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění, živelné pohromy, chemické složení bojových plynů
- F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA PRO 1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávacího oblasti **Umění a kultura**. Je vyučován v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluveného projevu.

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i Produkci.

Hudebně pohybové činnosti – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty.

Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů.

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem a metod práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. Dle nabídky budou žáci navštěvovat výchovné programy s hudebním zaměřením.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k užívání správné hudební terminologie a symboliky
- učitel motivuje žáky k pozitivnímu vztahu ke zpívání na základě vlastních dispozic

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k samostatnému přístupu k řešení úkolů spojených s poslechem hudby (rozpoznání tempové a dynamické změny, kvality tónů, odlišení vokální a instrumentální hudby, rozpoznání hudebních nástrojů v proudu hudby)

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání při pěveckém i mluveném projevu
- učitel umožňuje žákům vyjádřit své myšlenky a názory na skladby, písně, tanec
- učitel učí žáky tomu, aby porozuměli používaným gestům při dirigování
- učitel vede žáky k porozumění notovým záznamům písní (takt, směr melodie, tempo, dynamika)

Kompetence sociální a personální

- učitel motivuje žáky k utváření příjemné atmosféry při zpěvu, k vzájemné toleranci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k pozitivnímu postoji k našemu hudebnímu kulturnímu dědictví
- učitel motivuje žáky k jejich aktivnímu zapojení do kulturního dění v obci a ve škole (příprava různých vystoupení)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k bezpečnému využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře

- učitel motivuje žáky k využití získaných zkušeností a znalostí z hudební výchovy v zájmu vlastního rozvoje (koníček nebo další vzdělávání)

V hudební výchově budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (EV)

Mediální výchova (MEV)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 1.

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus	- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje a uvolněně zpívá - naučí se několik dět.písní a vánočních koled.
Instrumentální činnosti Hra na Orfovy nástroje Rytmizace, hudební hry (ozvěna)	- učí se používat Orfovy nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky a bubínek
Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, taneční hry, chůze, pochod)	- na základě svých dispozic doprovází hudbu pohybem (chůze, jednoduché taneční hry, pochod, improvizace)
Poslechové činnosti Hudba vokální, instrumentální, Lidský hlas, hudební nástroj.	- rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - umí vytleskat slovní spojení, říkadla a rytmus - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - pozná hymnu ČR

V průběhu 1. ročníku budou v HV realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV - rozvoj schopnosti poznávání (cvičení pozornosti, opakování rytmu)

- mezilidské vztahy (chování při společném zpěvu, vzájemná tolerance)

- psychohygiena (prvky jógy – správné dýchání, uklidnění, relaxace)

EV - základní podmínky života (výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (správná výslovnost), s TV (prvky jógy), s DR (obrázky k písním) a PRV (písně o přírodě).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 2.

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus (písň ve 2/4 taktu) Kvalita tónů Hudební nauka	- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní - umí zazpívat vybrané vánoční koledy a dětské písň (lidové a umělé) - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč.
Instrumentální činnosti Hra na Orfovy nástroje Rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) Hudební improvizace	- umí doplnit zpěv hrou na Orfovy nástroje - umí užívat Orfovy hudební nástroje - zvládne jednoduchý doprovod na rytmické nástroje
Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) Pohybová improvizace	- umí se pohybovat podle daného rytmu - umí pohybově vyjádřit hudbu (poskok), zpěv s tancem - taktuje ve 2/4 taktu (dle svých schopností)
Poslechové činnosti Hudební nástroje Hudba vokální, instrumentální Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	- pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku - seznámí se s umělou a lidovou písní - seznámí se s vybranými skladbami dle výběru učitele - pozná ukolébavku, pochodovou a taneční píseň

180

V průběhu 2. ročníku budou v HV realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení pozornosti, opakování rytmu po učiteli)

- psychohygiena (foukání svíček – dech)
- mezilidské vztahy (tolerance při vystoupení spolužáků)

MKV – lidské vztahy (vztahy mezi lidmi v lidových písních)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (říkadla, vypravování), s PRV (lidové zvyky a tradice), s TV (pochod, taneční krok, jóga), s DR (ilustrace k písním, vánoční výzdoba).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 3.

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus (písň ve 2/4 a 3/4 taktu)	- na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - naučí se zpívat vybrané písň, dbá na správné dýchání - seznámí se s hymnou ČR

Hudební nauka	<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat notovou osnovu - rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtěovou - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii
Instrumentální činnosti Hra na Orfovy nástroje Rytmizace, hudební hry Hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nástroje dechové, strunné, bicí a umí uvést příklad - zdokonaluje se v doprovodu na rytmické nástroje - využívá při doprovodu hru na tělo
Hudebně pohybové činnosti Taktování (2/4 a 3/4 takt) Pohybový doprovod znějící hudby Hudební nálady	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší rytmus valčíku, polky a mazurky - umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá) - umí pohybově vyjádřit hudbu
Poslechové činnosti Kvalita tónů Hudební styly Poslechové skladby dle výběru	<ul style="list-style-type: none"> - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní (skladby B. Smetany a A. Dvořáka) - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - rozpozná tempové a dynamické změny při poslechu hudby

V průběhu 3. ročníku budou v HV realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání (opakování melodie, zapamatování textu písně)

- sebezpoznaní a sebepečení (hra na tělo, hudební sebevyjádření)
- psychohygienu (uvolnění při poslechu hudby, relaxace)
- poznávání lidí (vzájemné poznávání při zpěvu ve dvojicích, skupině)
- komunikace (řeč těla a zvuků – hra na ozvěnu)

MKV – lidské vztahy (spolupráce mezi žáky při vystoupení)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (vypravování), s PRV (lidové zvyky a tradice, písně o přírodě), s TV (pochoď, taneční krok), s DR (ilustrace k písním).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 4.

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti Hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 a 4/4taktu) Dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) Intonace a vokální improvizace Hudební nauka Grafický záznam vokální hudby	<ul style="list-style-type: none"> - učí se další písně dle výběru učitele (lidové i umělé) - dbá na správné dýchání při zpěvu - zpívá dle svých schopností v dvojhlasu (kánón) - zná pojmy repetice, houslový klíč - umí napsat houslový klíč - rozlišuje délky not a umí je napsat - pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - zná stupnici C-dur (názvy not)
Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nástroje dechové, strunné, klávesové, drnkací, bicí - doprovází písně rytmickými nástroji - rytmitizuje říkadla

Rytmizace, melodizace a stilizace, hudební improvizace	
Hudebně pohybové činnosti Taktování (3/4 a 4/4 taktu) Pohybové vyjádření hudby (pantomima, pohybová improvizace)	- umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok - taktuje ve 3/4 a 4/4 taktu - improvizuje na hudbu, provádí pantomimu
Poslechové činnosti B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. J. Ryba Hudebně výrazové prostředky a prvky Hudební styly a žánry Slovní interpretace hudby	- pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - zná názvy oper B. Smetany - pozná symfonickou báseň Vltava a její části - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka - poslouchá vybrané skladby a vyjádří své pocity z poslechu - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě

V průběhu 4. ročníku budou v HV realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání hudby, hudební dovednosti)

- psychohygiena (hudba jako uklidňující prvek)
- kreativita (nebát se vyjádření hudby pohybem, pantomima)
- kooperace a kompetice (zvládání situace soutěžení – hudební hry a soutěže)

MKV – kulturní diferenciacce (hrdost na kulturní dědictví našeho národa)

MEV – vnímání mediálních sdělení (hodnocení koncertů, hudebních vystoupení)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (vypravování), s TV (taneční kroky), s VL (místa narození a působení hudebních skladatelů – mapa), s DR (ilustrace, Vánoce).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 5.

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti Hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) Intonace a vokální improvizace Hymna Hudební nauka Grafický záznam vokální hudby	- zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i v dvojhlase - zná základní koledy a trampské písně - naučí se vybrané písně J. Uhlíře a Z. Svěráka - dbá na správné dýchání - zná původ státní hymny - zná pojmy stupnice C-dur, repetice, zesílení, zeslabení - čte noty v rozsahu c1 až c2 v houslovém klíči - umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie
Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a stilizace, hudební improvizace Grafický záznam melodie	- seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru a pozná je - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry - doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje

Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby (3/4 a 4/4 takt)	- seznámí se s lidovými tanci a dle svých možností se některý naučí - umí taktovat ve 2/4, 3/4 i 4/4 taktu
Poslechové činnosti A. Mozart, J. S. Bach a L. V. Beethoven Hudební výrazové prostředky a prvky Hudební formy a žánry Slovní interpretace hudby	- seznámí se s životem a vybranými skladbami (A. Mozart, J. S. Bach, L. van Beethoven – hymna EU) - rozpozná hudební formu jednoduché písně - orientuje se v základních hudebních žánrech - pozná varhanní hudbu - umí vyprávět o svých oblíbených interpretech - poslouchá hudbu jiných národů

V průběhu 5. ročníku budou v HV realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování písní)
 - sebezpoznaní a sebepojetí (hudební sebevyjádření)
 - psychohygienu (hudba jako prostředek pro pozitivní naladění mysli)
 - kreativita (průžnost a originalita nápadů při nácviu hudebních vystoupení)
 - kooperace a kompetice (spolupráce, odpovědnost, vytrvalost při nácviu vystoupení)

VDO – forma participace občanů v politickém životě (úcta k hymně jako státnímu symbolu)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (poslech skladeb a písní evropských autorů)

MKV – kulturní diferenciaci (písně různých národů a etnik)

MEV – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv písně na život jednotlivce i společnosti)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s ČJ (vypravování), s VL (Evropa, svět), s TV (pochod, cvičení s hudbou), s DR (ilustrace, výroba jednoduchých hudebních nástrojů), s PPC (zpracování referátů)

HUDEBNÍ VÝCHOVA PRO 2. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je vyučován po jedné hodině v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností a k rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Předmět se realizuje ve čtyřech základních činnostech, které se prolínají v různé míře v každém ročníku (vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti). Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení

Organizace - výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel formou samostatných referátů, které žáci doma zpracovávají a v hodině HV: prezentují, rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů (knihy, časopisy, internet, TV) a samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předchozích znalostí získaných při výuce
- výkladem seznamuje žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby
- formou rozhovoru upřesňuje u žáků nazírání na svět hudby, která ho obklopuje (mimoškolní hudební recepce a zpětná vazba žáka)

184

Kompetence k řešení problémů

- učitel poslechem hudební ukázky a následným rozbořem vede diskuzi, při které žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách

Kompetence komunikativní

- učitel formou diskuze na dané téma učí žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor, používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog
- individuálními úkoly zapojuje žáky do aktivit spojených s interpretací písní a skladeb
- prostřednictvím žákova referátu vytváří podmínky pro diskuzi, jejímž cílem je tento referát zhodnotit

Kompetence sociální a personální

- učitel formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a k respektování jejich hudebního zaměření
- využitím přednášek, exkurzí, návštěv koncertů či divadelních představení ukazuje žákům pravidla společenské etikety, formuje v nich estetické cítění

Kompetence občanské

- učitel formou zpracování referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí.

Kompetence pracovní

- učitel názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáky ke správnému používání hudebních nástrojů

V hudební výchově budou realizována tato **průřezová témata**

- EV - vztah člověka k prostředí
- MEGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

- hodnoty, postoje
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace
- MEV - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
VDO - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 6.

185

Učivo	Výstup
<u>Hudebně pohybové činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy – dramatické ztvárnění 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtě a tříčtvrtě takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně
<u>Instrumentální činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry
<u>Poslechové činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hud. nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu
Dějiny hudby Znaky, představitelé...	
Hudební formy - opera, oratorium, fuga...	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s vybranými skladbami
<u>Vokální činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur 	

<ul style="list-style-type: none"> - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase, trojhase - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy
---	---

Průřezová témata

- OSV –komunikace(umění jako prostředek komunikace(hra na dirigenta a orchestr, dramatizace písní, vánoční koledy – dramatické ztvárnění)
- mezilidské vztahy (estetika mezilidských vztahů)
 - kreativita (rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita (rytmické cítění, tvoření jednoduchých doprovodů)
- MEGS – vnímání evropské hudeb. kultury, emotivnost, prožitek (poslech skladeb obd. baroka a klasicismu)
- VDO – občanská společnost a škola (rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace)
- EV –vztah člověka k prostředí(citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy - zpěv písní, poslech skladeb)

Mezipředmětové vztahy

- D – vznik křesťanství (vánoční koledy)
- D, Vv – baroko, klasicismus (seznámí se s obdobím baroka a klasicismu)
- Vv – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu
- Tv – hud. poh. činnosti: krok pochodový, vlačíkový, polkový

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník : 7.

187

Průřezová témata

MUV – multikulturalita (lid. písňe jiných národů, poznávání kulturních tradic)

EV – vztah člověka k prostředí (citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody (zpěv písní, poslech skladeb))

OSV – hudba jako prostředek komunikace

– obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání

MEGS – vnímání evropské hudeb. kultury

Mezipředmětové vztahy

Vv, Čj, D - baroko, klasicismus, romantismus

Vv - ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 8.

Učivo	Výstup
<u>Vokální činnosti</u> <ul style="list-style-type: none">- hlasová a rytmická cvičení- intervaly- rytm. výcvik s oporou hud. nástroje- zpěv lidových i umělých písní- transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic)- akord- příklady v lidové tvorbě	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu- zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně- respektuje dynamiku písně- umí použít k doprovodu jednoduché nástroje- zná pojem akord- zná jednoduché kytarové akordy- rozliší durovou a molovou stupnici- umí zazpívat lidový dvojhlas
<u>Poslechové činnosti</u> <ul style="list-style-type: none">- poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů	<ul style="list-style-type: none">- seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby- umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu- rozliší základní vlastnosti tónu- sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou
Dějiny hudby Znaky, představitelé...	<ul style="list-style-type: none">- umí pojmenovat vybrané hudební formy
Hudební formy opera, oratorium, fuga...	
<u>Instrumentální činnosti</u> <ul style="list-style-type: none">- Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem	<ul style="list-style-type: none">- tvoří jednoduché doprovody- dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova
<u>Hudebně pohybové činnosti</u> Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku. <ul style="list-style-type: none">- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie- polka, valčík, mazurka- džaiiv, cha-cha	<ul style="list-style-type: none">- umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy

Průřezová témata

EV – vztah člověka k prostředí (citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,... zpěv písní, poslech skladeb)

MUV – multikulturalita (tradice a rozmanitost kultur, původ různých stylů (zpěv lidových i umělých písní)

MEGS – vnímání evropské a světové kultury (poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů)

OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů

Mezipředmětové vztahy

Čj – lidová píseň

Čj, D, Vv - baroko, klasicismus, romantismus

Vv - ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu

Tv - hud. poh. činnosti: krok pochodový, vlačíkový, polkový - polka, valčík, mazurka, džajv, cha-cha

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: 9.

Učivo	Výstup
<u>Vokální činnosti</u> Opakování učiva z předchozích ročníků. - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu
<u>Poslechové činnosti</u> Dějiny hudby Znaky, představitelé... Hudební formy - opera, oratorium, fuga...	- orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti
<u>Instrumentální a pohybové činnosti</u> Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné	- podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností

Průřezová témata

- EV – vztah člověka k prostředí (citový vztah k přírodě -opakování lidových i umělých písní)
 MEGS – vnímání evropské hudební kultury (výběr písní z různých období středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudební žánry 20. století)
 VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, samostatné a odpovědné řešení problémů)
 MUV – kulturní difference (tradice a rozmanitost kultur)

Mezipředmětové vztahy

- D – vznik křesťanství (vánoční koledy)
 Čj ,D, Vv – pravěk, středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus (charakteristické znaky a souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti, nejstarší hudební památky umí zařadit do historických souvislostí)
 Vv – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu
 Tv – hud. poh. činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový

DOVEDNÉ RUCE**Charakteristika vyučovacího předmětu***Časové, obsahové a organizační vymezení*

Vyučovací předmět **Dovedné ruce** vznikl integrací Výtvarné výchovy (vzdělávací obor **Umění a kultura**) a Pracovních činností (vzdělávací obor **Člověk a svět práce**). Je realizován v 1. a 2. ročníku po 3 hodinách týdně, ve 3. až 5. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 6 tematických okruhů:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti – umožňuje žákovi vnímat svět kolem sebe pomocí jednotlivých smyslů, vybírat si vhodné prostředky k výtvarnému vyjádření skutečnosti.
2. Uplatňování subjektivity – žák se učí uplatňovat vlastní zkušenosti při své tvorbě, učí se vnímat a interpretovat vizuálně obrazná vyjádření.
3. Ověřování komunikačních účinků – žáci se učí vysvětlovat výsledky a záměry své tvorby podle svých schopností, prezentují výstupy projektů, vystavují své práce, besedují o výtvarném umění.
4. Práce s drobným materiálem – žáci poznávají vlastnosti materiálů, vytvářejí předměty z tradičních i netradičních materiálů, poznávají základní pomůcky a nástroje, zvládají jednoduché pracovní postupy a organizaci práce, poznávají lidové zvyky, tradice, řemesla.
5. Konstrukční činnosti – žáci se učí pracovat se stavebnicemi (práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem) sestavují prostorové modely.
6. Pěstelské práce – žáci se učí pečovat o nenáročné rostliny a provádět jednoduchá pozorování přírody.
7. Příprava pokrmů – žáci se seznamují s pravidly správného stolování, učí se prostírat stůl a připravit jednoduchý pokrm.

Organizace – žáci pracují ve svých třídách, podle potřeby mohou využívat speciální učebnu výtvarné výchovy a školní kuchyňku. V jarních měsících vytvářejí žáci své práce i v plenéru. Učitel využívá zpočátku hlavně hravé činnosti a experimentování, později vede žáky k uvědomělejší výtvarné práci. Využívá samostatné práce žáků, skupinové práce i práce celého třídního kolektivu. Předmět Dovedné ruce je úzce spjat především s výukou Prvouky, Přírodovědy a Vlastivědy (práce na projektech). V průběhu vyučování jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k udržování pořádku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání okolí
- učitel umožňuje žákům používat různé výtvarné techniky, materiály a poznávat jejich vlastnosti, vede je k samostatnému výběru vhodných nástrojů a pomůcek
- učitel vede žáky k porozumění základním pojmům ve výtvarném umění

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáky k tomu, aby přistupovali k řešení výtvarných úkolů tvořivě
- učitel zadává žákům úkoly způsobem, který jim umožňuje volit různé pracovní postupy
- učitel vytváří podmínky k rozvíjení tvořivosti žáků, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- učitel vede žáky k různé interpretaci obrazného vyjádření a k zaujmutí vlastního postoje

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- učitel učí žáky popsat zvolený postup práce, obhájit ho a vhodně argumentovat
- učitel vede žáky k zapojování se do diskuse, k vzájemnému respektování

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k tvořivé samostatné i skupinové práci
- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- učitel učí žáky plánovat a organizovat svou výtvarnou a pracovní činnost samostatně i v týmu, učí je respektovat nápady jiných, prosadit své nápady
- učitel podporuje samostatný rozvoj žáka, podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci, vede je k osobní odpovědnosti za výsledky své i společné práce
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě společně stanovených kritérií hodnotili svou práci a její výsledky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel pomáhá žákům vytvořit si pozitivní vztah ke tradicím, kult. a hist. dědictví
- učitel motivuje žáky k navštěvování výtvarných akcí dle nabídky regionu, k vystavování svých prací ve škole, v knihovně, k účasti ve výtvarných soutěžích

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce, včetně používání ochranných pracovních pomůcek
- učitel učí žáky správným způsobem používat materiál, pracovní nástroje a pomůcky
- učitel vede žáky k využívání výtvarných dovedností v praxi, v dalších oborech
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim v činnostech pomáhá

V předmětu Dovedné ruce budou realizována tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
 Výchova demokratického občana (VDO)
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
 Multikulturní výchova (MKV)
 Environmentální výchova (EV)
 Mediální výchova (MEV)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DOVEDNÉ RUCE

Ročník: 1.

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Smyslové vnímání okolního světa Linie, kresba, malba	- žák se učí výtvarně vnímat věci kolem sebe všemi smysly - umí pracovat s barvou různé konzistence - umí míchat barvy - objevuje možnosti hry s linií a s barvou - učí se efektivně využívat plochu
Uplatňování subjektivity Pomůcky a čistota Osobní zkušenosti, fantazie, realita	- osvojuje si základní dovednosti pro další výtvarnou práci - uplatňuje osobitost při výtvarné práci - poznává, zobrazuje tvary a funkce věcí - pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky, porovnává s ostatními - vytváří kresby podnětené vyprávěním, četbou, motivací (fantazie) - vytváří kresby a modely přírodnin vztahující se k učivu prvouky, hlavním účelem je vystižení tvaru a barvy - dotváří přírodniny na základě svých představ - vytváří prostorové fantazie seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů (prostorové hry)
Ověřování komunikačních účinků Vlastní interpretace	- osvojuje si schopnost vyjadřovat se o své práci
Práce s drobným materiálem	- žák poznává vlastnosti materiálů - seznamuje se s funkcí a užitím pracovních pomůcek a nástrojů - poznává jednoduché pracovní postupy - osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem, dodržuje bezpečnost práce a hygienu - učí se organizovat si práci - při tvořivé činnosti využívá prvky lidových tradic - umí obkreslovat podle předlohy - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, překládat a skládat papír

	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché skládanky a vystřihovánky - dovede navlékat, aranžovat, třídit přírodní materiál - umí stříhat textil, nalepit textilii - zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování - umí hmotu zpracovávat hnětením, válením, stlačováním apod.
Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní dovednosti při práci se stavebnicemi - pracuje podle obrazového návodu i podle fantazie - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při montáži a demontáži
Pěstitecké práce	<ul style="list-style-type: none"> - poznává základy péče o pokojové rostliny (zalévání, otírání listů apod.)
Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá sebeobsahu - poznává základy správného stolování

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 1. ročníku v předmětu Dovedné ruce konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV - rozvoj schopností poznání (vnímání okolního světa – barev, tvarů)
 - mezilidské vztahy (respektování práce ostatních, vzájemná pomoc)

EV - vztah člověka k prostředí (využití přírodních materiálů, ochrana přírody)

V předmětu Dovedné ruce jsou v 1. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (výrobky související s ročním obdobím, právě probíraným učivem apod.), M (vystřihování, modelování určitého počtu věcí), HV (obrázky k dětským písničkám).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DOVEDNÉ RUCE

Ročník: 2.

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Smyslové vnímání okolního světa Prvky vizuálně obrazného vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> - žák se zdokonaluje ve vnímání okolního světa všemi smysly - poznává vlastnosti barev základních i namíchaných - rozvíjí svůj cit pro barvu (soulad barev) - pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií - rytmicky řeší plochu s využitím různých prvků a střídání barev
Uplatňování subjektivity Vizuálně obrazná vyjádření a přístupy k nim	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjadřuje své zážitky, události, pohyb (malba, kresba, linie, tvar...) - rozvíjí své pozorovací schopnosti při ztvárňování reality - pokouší se o zachycení děje, vyprávění příběhu - pozoruje přírodniny, rozlišuje tvary, barvy a výtvarně je dotváří - seznamuje se s ilustrátory dětských knih - poznává estetickou funkci hračky v životě dětí - rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek - dotváří prostředí kolem sebe svými výtvarnými pracemi - je vnímavý při vycházkách s výtvarnými náměty (sběr materiálu, pozorování věcí, staveb, práce v terénu...)

Ověřování komunikačních účinků Vlastní interpretace	- učí se vysvětlovat výsledky své tvorby a záměr tvorby
Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> - žák poznává a rozvíjí své znalosti o vlastnostech různých materiálů, vnímá je svými smysly a využívá v praxi - upevňuje si a dodržuje správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce - poznává funkci a užití základních pracovních nástrojů a pomůcek - při práci využívá prvky lidových tradic - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - zvládá základní činnosti práce s papírem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování apod. - umí vytvářet jednoduché prostorové i plošné práce z papíru - sbírá, třídí a dotváří přírodniny - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se sešít pomocí obnitkovacího stehu a stehu jednoduchého předního - poznává vlastnosti různých druhů modelovacích hmot - umí je zpracovávat hnětením válením, přidáváním, ubíráním, ohýbáním atd.
Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje podle návodu i bez předlohy - provádí prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky (papírové krabíčky) - upevňuje si své pracovní dovednosti a hygienické návyky
Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje si znalosti péče o pokojové rostliny - seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší - pozná nejznámější semena rostlin (čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák...) - provádí jednoduchá pozorování přírody a svá pozorování zaznamenává (zápis nebo obrázky)
Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování - dodržuje zásady hygieny

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 2. ročníku v předmětu Dovedné ruce konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV- rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání okolního světa)
 - poznávání lidí (vzájemné poznávání při práci ve skupině i ve dvojicích)
 - mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy ve třídě)

EV - vztah člověka k prostředí (využití přírodních materiálů, výtvarné ztvárnění přírody)

V předmětu Dovedné ruce jsou ve 2. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (výrobky související s ročním obdobím, právě probíraným učivem apod.), s M a ČJ (výroba pomůcek k výuce), s HV (ilustrace k písničkám).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DOVEDNÉ RUCE

Ročník: 3.

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Smyslové vnímání okolního světa Prvky vizuálně obrazného vyjádření	<ul style="list-style-type: none">- žák vnímá svět kolem sebe různými smysly a pro jeho výtvarné vyjádření volí vhodné prostředky- rozpozná a pojmenuje různé druhy linie, tvary, teplé a studené barvy- využívá barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoří soulad dvou barev- prohlubuje si cit pro výtvarný rytmus s využitím znalosti o barvách
Uplatňování subjektivity Vizuálně obrazná vyjádření a přístupy k nim	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu apod.- vyhledává výrazné a zajímavé linie, tvary, barvy, struktury a zaznamenává je (kresba, malba, linie, otisk, frotáž...)- dokáže dle svých možností výtvarně zpracovat své představy a prožitky, emoce, smyslové vjemy, události, pohyb- umí kombinovat techniky a materiály,- experimentuje s běžnými i netradičními nástroji a materiály (štětec, tužka, fix, ruka, prsty, rudka, provázek, papír, textil, dřívko...)- pokouší se dotvářet výtvarné práce písemným projevem- poznává prostředí školy, obce, sleduje detaily předmětů a staveb- vytváří jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie i skutečnosti- aktivně pracuje s ilustrací (J. Lada, A. Born, H. Zmatlíková atd.)- seznamuje se s pojmy animovaný film, comics- podílí se na dotváření prostředí, které ho obklopuje- aktivně spolupracuje na třídních projektech (skupinová práce s velkými formáty a různými technikami)- poznává různé druhy výtvarného umění
Ověřování komunikačních účinků Vlastní interpretace	<ul style="list-style-type: none">- na základě vlastních zkušeností se dokáže vyjádřit o své práci i o práci jiných, je tolerantní
Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none">- žák vytváří jednoduchými pracovními postupy různé výrobky z daných materiálů- inspiruje se lidovými zvyky a tradicemi- volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní- udržuje pořádek na pracovním místě- pracuje podle slovního návodu nebo předlohy- dodržuje bezpečnost a hygienu práce- zná zásady první pomoci- poznává vlastnosti různých druhů papíru- zvládá základní pracovní postupy práce s papírem- zdokonaluje se ve vystřihování, skládání a lepení papíru- dovede třídit, lisovat, dotvářet, navlékat, aranžovat přírodniny

	<ul style="list-style-type: none"> - vyrobí jednoduchý textilní výrobek, zvládne přišítí dvoudírkového knoflíku - poznává vlastnosti různých modelovacích hmot (tvrdost, soudržnost, tvárnost ...) - modelovací hmotu dále zpracovává sušením, vařením ...
Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduchou montáž i demontáž stavebnice - zná zásady první pomoci
Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduchá pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování (základní podmínky pro pěstování rostlin, klíčení atd.) - pěstuje a ošetřuje nenáročné pokojové rostliny
Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduchý studený pokrm - dodržuje pravidla správného stolování

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 3. ročníku v předmětu Dovedné ruce konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV- sebepoznání a sebepojetí (rozvoj vlastního vkusu, výtvarné sebevyjádření)
 - seberegulace a sebeorganizace (vzájemná spolupráce a plánování postupu práce)
 - psychohygiena (hra s barvou, mandaly)
 - kreativita (schopnost vnímat věci kolem sebe, vlastní originální přístup)
 - mezilidské vztahy (při práci ve skupině si pomáhat, pečovat o dobré vztahy)
 - kommunikace (při hodnocení děl si vzájemně naslouchat, neskákat si do řeči)
 - kooperace a kompetice (při zpracování projektů organizovat práci, podřídit se)

MKV - lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, ohleduplnost, 1. pomoc)

EV - ekosystémy (vyjádření proměny ekosystémů v různých ročních obdobích, využití přírodních materiálů)
 - vztah člověka k prostředí (naše obec – tematické využití)

V předmětu Dovedné ruce jsou ve 3. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PRV (výrobky související s ročním obdobím, právě probíraným učivem apod.), s M a ČJ (výroba pomůcek potřebných k výuce, orientace v popisu pracovního postupu), HV (ilustrace k písním, koledám).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DOVEDNÉ RUCE

Ročník: 4.

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Smyslové vnímání okolního světa Prvky vizuálně obrazného vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> - žák prohlubuje sebepoznání a smyslové citění - pozoruje a srovnává tvary předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše i prostoru - pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotvárí je - dokáže rytmicky řadit různé prvky a uspořádat objekty do celků
Uplatňování subjektivity	

<p>Vyjádření nálad</p> <p>Typy vizuálně obrazného vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontury a proporční vztahy - výtvarně vyjádří věci i přírodní objekty (tvar, barva, prostor, skutečnost a představa) - rozliší hračky současné a lidové - dokáže výtvarně ztvárnit své zážitky z filmu, z knih apod. - užívá a kombinuje prvky a vytváří různé kompozice - porovnává různé druhy výtvarného umění a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (např. fotografie, comics, reklama)
<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Vlastní interpretace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí slovně reagovat na text, obraz, film atd. - pracuje ve skupině a aktivně zasahuje do projektů - prezentuje své práce ve škole i mimo školu

<p>Práce s drobným materiálem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - pracuje na základě návodu, předlohy nebo vlastní fantazie - při práci využívá prvky lidových tradic - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, udržuje pořádek na svém pracovním místě - zná zásady první pomoci - rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovávaného papíru, - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat - vytváří prostorové konstrukce - sbírá, suší, lisuje, dotváří, opracovává různé druhy přírodnin - vyrábí z přírodnin jednoduché ozdobné předměty - zvládne různé druhy stehu- přední, zadní, ozdobný - porovnává vlastnosti různých modelovacích hmot a určuje rozdíly mezi nimi
<p>Konstrukční činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí montáž a demontáž stavebnic (plošné, konstrukční i prostorové) - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle návodu, předlohy i podle své fantazie - dodržuje zásady bezpečnosti práce
<p>Pěstitelské práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní podmínky pro pěstování rostlin (pěstitelské pokusy – co se stane při jejich nedodržení) - zná základy péče o pokojové rostliny - v praxi si vyzkouší pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky, okrasné, hrách aj.) - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
<p>Příprava pokrmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává základní vybavení kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje - připraví jednoduchý studený pokrm - poznává zásady správné výživy - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 4. ročníku v předmětu Dovedné ruce konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV- rozvoj schopnosti poznávání (smyslové vnímání okolního světa, soustředění)

- sebepoznání a sebepojetí (rozvoj estetického cítění)
- mezilidské vztahy (rozvíjení schopností pracovat ve skupině)
- kreativita (nebát se vyjádřit a realizovat své nápady)
- kommunikace (slovní reakce na obraz, film, prezentace svých výrobků)
- kooperace a kompetice (zvládání situací soutěže a konkurence při vystavování prací, zařazení prací do soutěže)

VDO - občanská společnost a škola (sdělovat svůj názor, respektovat názor druhých, aktivní zapojení do výzdoby školy)

MKV- lidské vztahy (spolupráce se spolužáky ve třídě, uplatňování principů slušného chování, tolerance při slovním hodnocení výtvorů spolužáků)

EV - ekosystémy (proměny ekosystémů v různých ročních obdobích)

- vztah člověka k prostředí (využití přírodních materiálů, tvůrčí zpracování odpadových materiálů, historické památky, architektura – tematické využití)

V předmětu Dovedné ruce jsou ve 4. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PŘ (výrobky související s ročním obdobím a právě probíraným učivem), s VL (projekty – mapa ČR, výtvarné ztvárnění historických událostí), s M a ČJ (výroba pomůcek pro výuku), HV (ilustrace k písním, fantazie na hudební téma).

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DOVEDNÉ RUCE

Ročník: 5.

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Smyslové vnímání okolního světa Prvky vizuálně obrazného vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů - při své práci uplatňuje vnímání reality (šumění, světlo, voda, vzduch, hluk ...) různými smysly - vyjádří tvar, barvu, prostor, skutečnost, představu, rytmus, pohyb ... - uplatňuje výtvarný výraz linie vytvořené různými nástroji na různých materiálech - při práci pojmenovává prvky obrazného vyjádření
Uplatňování subjektivity Vizuálně obrazná vyjádření a přístupy k nim	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá proporce věcí a lidského těla - všímá si objektů v jejich prostředí a dokáže je zobrazit v pohybu i staticky (malba, kresba, linie, koláž...) - rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování - při své tvorbě využívá vlastní zkušenosti, chápe odlišnosti uměleckého vyjádření od skutečnosti - poznává písmo jako dekorativní prvek - rozvíjí svou fantazii a představivost, svobodně volí a kombinuje

	výtvarné prvky - dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek - chápe výtvarné umění jako součást ŽP (architektura, kultura bydlení, předměty denní potřeby, lidové umění, oděvní kultura, písmo, knihy, krásy přírody, výstavy, filmy, reklamy, hračky...)
Ověřování komunikačních účinků Vlastní interpretace	- dokáže vysvětlit výsledky své tvorby podle svých schopností a zaměření - aktivně se zapojuje do práce na projektech a prezentuje jejich výstupy - podílí se na výzdobě třídy a školy - dle nabídky navštěvuje výstavy v místě a okolí - vyjadřuje se k působení reklamy, médií na život člověka

Práce s drobným materiálem	- pracuje samostatně podle předlohy - k danému materiálu volí vhodné pracovní nástroje a pomůcky - při tvořivé činnosti využívá prvky lidových tradic - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - dovede vytvářet prostorové i plošné práce z různých druhů papíru - seznámí se s výrobou ručního papíru - vytváří výrobky z přírodnin, aranžuje přírodniny - samostatně podle předlohy zhotoví jednoduchou textilní hračku nebo dekoraci - pracuje samostatně s různými druhy modelovacích hmot
Konstrukční činnosti	- dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky, využívá vlastní fantazie - dodržuje zásady bezpečnosti práce
Příprava pokrmů	- připraví jednoduchý teplý i studený pokrm, pracuje podle receptu - provede jednoduchou úpravu stolu - zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne pomoc při úrazu

Podle možností a uvážení učitele jsou v průběhu 5. ročníku v předmětu Dovedné ruce konkrétně realizovány tyto oblasti průřezových témat:

- OSV- sebezpoznání a sebepojetí (utváření estetického citění, výtvarné sebevyjádření)
- seberegulace a sebeorganizace (cvičení vlastní vůle, rozplánování jednotlivých kroků)
 - psychohygiena (hra s barvou, uvolnění, relaxace – abstraktní práce)
 - kreativita (nebát se vyjádřit své nápady, realizovat je a dotvářet)
 - mezilidské vztahy (respektování práce ostatních, vzájemná pomoc)
 - komunikace (rozvíjení schopností komunikovat se spolužáky a učitelem, učit se objektivně hodnotit práci vlastní i cizí, umět pochválit i přijmout kritiku, rozbor uměleckých děl, řeč barev a tvarů)
 - kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (učit se řešit problémy technického rázu, zvládat různé malířské postupy, poradit si s výtvarným materiálem, poskytnutí nebo zajištění první pomoci)

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v cizích zemích, výtvarné ztvárnění zážitků z prázdnin)

MKV- lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování, kolektivní tematické práce)

EV - ekosystémy (živá příroda různých částí světa)

- lidské aktivity a problémy ŽP (modely, makety, stavebnice městských objektů, plakáty k ochraně přírody)

- vztah člověka k prostředí (využití přírodních materiálů, zpracování odpadových materiálů)

MEV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (význam a působení reklamy, plakáty)

- tvorba mediálního sdělení (školní časopis, spolupráce s knihovnou – výtvarné soutěže, výstavy, vernisáž)

V předmětu Dovedné ruce jsou v 5. ročníku uplatňovány mezipředmětové vztahy s PŘ (výrobky související s právě probíraným učivem), s VL (projekty – Evropa, historické projekty), HV (výroba jednoduchých hudebních nástrojů, ilustrace k písním), M (výroba modelů geometrických těles), PPC (tvorba obrázků v grafickém editoru – školní časopis).

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je vyučován po dvou hodinách týdně v 6. a 7. ročníku, a po jedné hodině v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu přispívá rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a - uplatňování subjektivity. Rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře). Žáci jsou seznámeni s výtvarnými osobnostmi i uměleckými díly z průběhu vývoje uměleckých slohů, směrů a stylů. V praktické části žáci pracují různými výtvarnými technikami.

Vede žáka k uměleckému procesu v jeho celistvosti a učí jej chápat jako způsob poznání a komunikace. Žáci užívají různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií, pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy.

Organizace- hodiny probíhají vždy dvě za sebou za v 6. a 7. ročníku ve specializované učebně výtvarné výchovy. Součástí výuky jsou přednášky, besedy, referáty, výstavy, exkurze, soutěže. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce...

Hodnocení VV vychází z těchto principů:

- výrazového – žákova individuální osobitost (exprese)
- tvořivého – výběr nejlepšího řešení
- zážitkového – bezprostřední zkušenost a prožívání (akce)
- dialogického – individuální zkušenosti, různé pohledy

Kompetence k učení

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost, hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- praktickou činností vede žáka k rozvíjení výtvarného myšlení a řešení tvůrčích problémů
- formou diskuse vybízí k vyslovování soudů o kvalitě výtvarných prací

Kompetence komunikativní

- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- svým příkladem, formou referátů, výukových programů a diskusí vede žáky ke správnému chápání ochrany životního prostředí, přírody a kulturních památek jako svoji občanskou povinnost a k aktivnímu vystupování v jejím zájmu
- formou přednášek, exkurzí a výstav vede žáky k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek
- formou referátů a diskusí vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě umění

Kompetence pracovní:

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- praktickou činností vede žáky k osvojování si technik různých řemesel a k rozvoji své zručnosti a trpělivosti

Ve Výtvarné výchově budou realizována tato **průřezová témata**:

- EV - vztah člověka k přírodě
 - ekosystémy
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace a kompetice
- MEV - práce v realizačním týmu
 - fungování a vliv médií ve společnosti
 - tvorba mediálního sdělení
- MUV - lidské vztahy
 - multikulturalita
- VDO - principy demokracie

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
-------	---------

Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	<p>-na základě vnímání a poznávání skutečnosti/zrakem, hmatem / nakreslí tvary a barevně znázorní pozorované přírodní objekty/rostliny, živočichové, kameny, listy, plody .../</p> <p>celek – detail- struktury</p> <p>-na základě zrakových a sluchových prožitků a zkušeností znázorní/lineárně, barevnými plochami/ neobvyklé, dramatické přírodní procesy /.</p> <p>-vnímá a analyzuje základní znaky oblých a hranatých předmětů.</p> <p>-vytvoří: lineární kompozici jednotlivých objektů /plechovka, krabice/ lineární a barevnou kompozici skupiny oblých, hranatých předmětů</p> <p>-vnímá a uspořádá prostor s přírodními a umělými objekty /např. zákoutí školního hřiště, dílny, tělocvičny, okolí školy .../</p> <p>-kontrast přírodních a umělých objektů – popředí, pozadí – světelný kontrast – perspektiva - ...</p>
Čím děti žijí	<p>-na základě osobních prožitků, setkání s literárním, filmovým dílem vytvoří výtvarnou podobu prožitku, vybere a uspořádá obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí o barvě, s vyjádřením prostoru - uplatní jednodušší grafické techniky/frotáž, monotyp, tisk z papírové, textilní koláže, protisk .../</p>
Člověk	<p>-nakreslí: lidskou figuru-řídí se proporčními principy a vztahy . lidskou hlavu /z představy, podle skutečnosti / - tvar hlavy, části hlavy</p> <p>-vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem /např. filmový, literární hrdina .../</p>
Výtvarné umění	<p>-rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická/ve spojení s dějinami lidstva – využití učiva dějepisu příslušného ročníku /</p> <p>-uvede znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků</p> <p>-rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby</p> <p>-se žákovským kolektivem navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti</p>

Průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě
 - ekosystémy
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí

- komunikace
- hodnoty, postoje, praktická etika
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace a kompetice
- MEV - práce v realizačním týmu
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení
- MUV - lidské vztahy
- multikulturalita
- VDO - principy demokracie

Uplatňovány jsou **mezipředmětové vztahy:**

D- historické souvislosti,

Z -planetární systém,

Př-stavba organismů, struktury přírodnin, ekologie

Čj-literární text jako předloha k výtvarnému zpracování, umělecké slohy a směry

Inf – počítačová grafika

Hv – hudební skladba (vyjádření pocitů)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	-na základě vnímání a pozorování zajímavých předmětů, přístrojů a mechanismů vytvoří lineární podobu pozorovaného objektu,

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

	<p>skupiny předmětů, náměty z kresby převede jednodušší grafickou technikou/ monotyp, papírořez, linoryt, tisk z koláže .../</p> <p>-vytvoří prostorovou práci s použitím tvarové, barevné a funkční nadsázky</p> <p>-na základě pozorování přírodních a architektonických objektů vytvoří:</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 skupinu přírodních objektů -2 kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou -3 na základě kresebných studií vytvoří prostorovou práci s využitím přírodních objektů
Člověk – lidské tělo - části lidského těla	<p>-na základě kresby podle modelu nakreslí :</p> <ul style="list-style-type: none"> -4 stojící postavu -5 postavu s náznakem pohybu -6 lidskou hlavu /-7 vyjádří odlišnosti tvarů obličeje,-8 proporce obličeje,-9 části obličeje,-10 specifika obličeje/ -11 vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem /zjednodušení, stylizace/- vybere vhodný materiál pro tvorbu
Čím děti žijí -uplatňování subjektivity-	<p>-svých osobních prožitků a představ využije při tvorbě výtvarných prací vyjadřujících vztahy dvou až tří postav, plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek /postavy mají vztah k ději i prostředí /</p> <p>-rozlišuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -12 velikost postav a objektů v popředí , v pozadí -13 výraznost barvy a detailu v popředí -14 ustupující výraznost barvy a detailu v pozadí
Krajina a postava ve výtvarném umění	<p>Žák rozpozná realistické zobrazení krajiny a postavy od výtvarné stylizace, nadsázky</p> <p>-rozpozná jednotlivé plány malířských děl, vnímá a chápe využití barvy, světla, stínu pro modelaci tvarů a vyjádření prostoru</p>
Architektonické památky	<p>-pozná hlavní architektonické znaky doby románské, gotické, renesanční</p> <p>-se žakovským kolektivem navštíví galerii výtvarného umění, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti</p>

Průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě
- ekosystémy

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace a kompetice
- MEV - práce v realizačním týmu
 - fungování a vliv médií ve společnosti
 - tvorba mediálního sdělení
- MUV - lidské vztahy
 - multikulturalita
- VDO - principy demokracie

Mezipředmětové vztahy

D- historické souvislosti,

Z -planetární systém,

Př-stavba organismů, struktury přírodnin, ekologie

Čj-literární text jako předloha k výtvarnému zpracování, umělecké slohy a směry

Inf – počítačová grafika

Hv – hudební skladba (vyjádření pocitů)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy
Čím děti žijí	-tvoří obraz životního prostředí, ve kterém žije, výtvarně vyjadřuje své stanovisko, jak životní prostředí ovlivňuje člověk a naopak, tvary a barevnými plochami vytváří obrazový celek, který se stává jeho osobní výpovědí, jeho stanovisky

	-kofrontuje a kombinuje své představy se třídním kolektivem - využívá : - tvarové nadsázky a stylizace - barevné nadsázky / expresivní, symbolické / - písma - fotografií - multimédia
Výtvarné vyjadřování a zobrazování skutečnosti	Architektura - seznámí se s architekturou místa a na základě pozorované skutečnosti nakreslí: -15 přední a zadní pohled domu -16 půdorys domu -17 stavební detaily domu/okno, dveře, schodiště, střecha, komín / -kresbou, frotáží, otisky, tupováním zaznamenává zajímavé detaily architektury /omítka, dlažba, dřevěné prvky domu, kamenné plochy/ -podle modelu nakreslí dopravní prostředek /auto, motocykl, autobus, vlak.../ -podle modelu nakreslí: -sedící postavu /dodržuje proporční zákonitosti postavy, modeluje postavu světlem a stínem / -lidskou hlavu /tvar, proporce, části hlavy, výraz, mimika, modelace světlem a stínem/ -nakreslí části lidského těla / ruka, oko, nos, ucho, ústa, vlasy/
Prostorové práce	-prostorovou prací vytvoří svoji představu o architektuře, dopravních prostředcích současnosti a budoucnosti, využívá znalostí a informací z filmové a literární tvorby,výtvarný celek je spojením tvarů, barev, písma, struktur - volí materiál podle své představy a na základě vlastního výtvarného návrhu a cíle
Výtvarné umění České a světové výtvarné umění 18. a 19. století v kontextu Evropské civilizace. Baroko Romantismus, realismus, impresionismus	- žák se seznámí se základními znaky architektury, sochařství a malby na ukázkách z tvorby autorů tvořících, nebo žijících v Čechách a v sepětí s oblastí školy. – na ukázkách z děl domácích a světových představitelů těchto směrů žák vyvozuje základní znaky a rozdílnosti výtvarných postupů v malířství

	-se žakovským kolektivem navštíví galerii výtvarného umění -návštěva se zaměří na ukázky děl výše uváděných výtvarných směrů
--	---

Průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě
 - ekosystémy
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace a kompetice
- MEV - práce v realizačním týmu
 - fungování a vliv médií ve společnosti
 - tvorba mediálního sdělení
- MUV - lidské vztahy
 - multikulturalita
- VDO - principy demokracie

Mezipředmětové vztahy

D- historické souvislosti,

Z -planetární systém,

Př-stavba organismů, struktury přírodnin, ekologie

Čj-literární text jako předloha k výtvarnému zpracování, umělecké slohy a směry

Inf – počítačová grafika

Hv – hudební skladba (vyjádření pocitů)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
--------------	----------------

Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti Stopy člověka	<ul style="list-style-type: none"> - kresbou zachytí linie čar lidské dlaně, parafrázuje libovolnou technikou - vytváří otisky rukou /křída, sádra, temperové barvy/-parafrázuje libovolnou technikou -kresbou vyjádří symboliku pohybů prstů, gest rukou /řeč prstů a rukou/ - hledá a zaznamenává stopy člověka v písku, trávě, hlíně, sněhu /kresba, land-art .../
Člověk	<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalostí o stavbě lidského těla a procesech v lidském těle tvoří práce s realistickým obrazem tváře, postavy /kresba, malba, grafika / - realizuje vlastní představu o vnitřních pochodech lidského těla, duševních stavech / cesta labyrintem mého těla, barevné myšlenky, růžové sny .../ -18 kresba, malba, grafika, koláž, body-art ... - - vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem/tvarová a barevná stylizace /
Planeta Země Vesmír	<ul style="list-style-type: none"> - linií zobrazí cesty a dráhy komet, meteoritů, vesmírných plavidel –počítačová grafika - -na základě své představivosti a svých znalostí vytvoří barevnou podobu naší planety, využije možností kombinování výtvarných technik . /malba, koláž, frotáž, tisk, počítačová grafika.../ -vytvoří reliéfní podobu povrchu planety /tvarování papíru, hlína, kašírování, sádra .../ -vytvoří konstrukci technických vymožeností a robotů, mobily – /prostorové práce s využitím tvarové a barevné nadsázky, stylizace/ -výtvarné techniky volí podle způsobu a cíle práce
Animace a propagace	<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se s principy moderní animace /technické postupy/ a propagace, pracuje v kolektivu na dílčích problémech úkolu -v kolektivu vytvoří návrh a následně zrealizuje krátkou animovanou sekvenci -vytvoří návrh na jím zvolený druh propagačního materiálu.
Výtvarné umění	<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se se základními principy a znaky těchto výtvarných směrů a proudů 20. století : -19 kubismus -20 abstraktní /nefigurativní / umění -21 op-art -22 kinetické umění -návštěvy galerie výtvarného umění využije k poznávání tvorby zástupců těchto výtvarných směrů v českém výtvarném umění a pochopení smyslu děl

Průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě
- ekosystémy
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEGS - jsme Evropané
- Evropa a svět nás zajímá

- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace a kompetice
- MEV - práce v realizačním týmu
 - fungování a vliv médií ve společnosti
 - tvorba mediálního sdělení
- MUV - lidské vztahy
 - multikulturalita
- VDO - principy demokracie

Mezipředmětové vztahy

D- historické souvislosti,

Z -planetární systém,

Př-stavba organismů, struktury přírodnin, ekologie

Čj-literární text jako předloha k výtvarnému zpracování, umělecké slohy a směry

Inf – počítačová grafika

Hv – hudební skladba (vyjádření pocitů)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti Stopy člověka	<ul style="list-style-type: none"> - kresbou zachytí linie čar lidské dlaně, parafrázuje libovolnou technikou - vytvoří otisky rukou /křída,sádra,temperové barvy/-parafrázuje libovolnou technikou -kresbou vyjádří symboliku pohybů prstů, gest rukou /řeč prstů a rukou/ - hledá a zaznamenává stopy člověka v písku, trávě, hlíně, sněhu /kresba, land-art .../
Člověk	<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalostí o stavbě lidského těla a procesech v lidském těle tvoří práce s realistickým obrazem tváře, postavy /kresba, malba, grafika / - realizuje vlastní představu o vnitřních pochodech lidského těla, duševních stavech / cesta labyrintem mého těla, barevné myšlenky, růžové sny .../ -18 kresba, malba, grafika, koláž, body-art ... - - vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem/tvarová a barevná stylizace /

Planeta Země Vesmír	<ul style="list-style-type: none"> - linií zobrazí cesty a dráhy komet, meteoritů, vesmírných plavidel – počítačová grafika - - na základě své představivosti a svých znalostí vytvoří barevnou podobu naší planety, využije možností kombinování výtvarných technik . /malba, koláž, frotáž, tisk, počítačová grafika.../ - vytvoří reliéfní podobu povrchu planety /tvarování papíru, hlína, kašírování, sádra .../ - vytvoří konstrukci technických vymožeností a robotů, mobily – /prostorové práce s využitím tvarové a barevné nadsázky, stylizace/ - výtvarné techniky volí podle způsobu a cíle práce
Animace a propagace	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s principy moderní animace /technické postupy/ a propagace, pracuje v kolektivu na dílčích problémech úkolu - v kolektivu vytvoří návrh a následně zrealizuje krátkou animovanou sekvenci - vytvoří návrh na jím zvolený druh propagačního materiálu.
Výtvarné umění	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními principy a znaky těchto výtvarných směrů a proudů 20. století : - 19 kubismus - 20 abstraktní /nefigurativní / umění - 21 op-art - 22 kinetické umění - návštěvy galerie výtvarného umění využije k poznávání tvorby zástupců těchto výtvarných směrů v českém výtvarném umění a pochopení smyslu děl

Průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě
 - ekosystémy
 - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEGS - jsme Evropané
 - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - poznávání lidí
 - kreativita
 - sebepoznání a sebepojetí
 - komunikace
 - hodnoty, postoje, praktická etika
 - rozvoj schopností poznávání
 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - kooperace a kompetice
- MEV - práce v realizačním týmu
 - fungování a vliv médií ve společnosti
 - tvorba mediálního sdělení
- MUV - lidské vztahy
 - multikulturalita
- VDO - principy demokracie

Mezipředmětové vztahy

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

D- historické souvislosti,
Z -planetární systém,
Př-stavba organismů, struktury přírodnin, ekologie
Čj-literární text jako předloha k výtvarnému zpracování, umělecké slohy a směry
Inf – počítačová grafika
Hv – hudební skladba (vyjádření pocitů)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávacího oboru **Člověk a zdraví**. Je realizován v 1. – 5. ročníku vždy po 2 hodinách týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen a 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika, pobyt v přírodě, plavání a další pohybové činnosti.

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace při TV, organizace při TV, zásady správného chování a jednání (fair play), pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Dle možnosti zařazujeme zimní sportování. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Dle možností absolvují žáci 3. a 4. ročníku plavecký výcvik v bazénu v Karlových Varech (v závislosti na volných kapacitách bazénu).

Nesoustředíme se jen na hodiny Tv, ale začleňujeme pohybové aktivity i do dalšího vyučování (vycházky, výlety, pohybové chvílky, uvolňovací cviky ve třídě, cviky na správné držení těla apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví a k orientaci v informačních zdrojích o sportovních akcích a aktivitách
- učitel motivuje žáky k pravidelnému cvičení a k péči o své zdraví
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti a výsledky, porovnali je s předchozími (vedení záznamů o výkonech žáků)
- učitel vede žáky k přesnému cvičení podle ukázky, popisu nebo návodu

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k dodržování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka
- učitel učí žáky, jak mají řešit problémy spojené s nesportovním chováním
- učitel dodává žákům sebedůvěru, aby měli radost ze sportování a pohybu, pomáhá jim

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

- učitel učí žáky reagovat na základní povely a pokyny, žáci je sami vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže a činnosti
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k jednání v duchu fair play, k dodržování pravidel, k respektování opačného pohlaví, k označení přestupků, k zvládnutí pohybové činnosti ve skupině (podřízení se většině)
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat (týmová spolupráce)
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- učitel motivuje žáky k pravidelnému sportování jako důležité činnosti pro zdraví (pravidelný pohybový režim)
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení, k hodnocení svých činností, motivuje je pro další zlepšení jejich zdatnosti
- učitel vede žáky k tomu, aby k sobě byli ohleduplní a taktní

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učitel učí žáky bezpečně používat tělocvičné nářadí a náčiní, umět ho připravit i uklidit

V tělesné výchově budou realizována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (EV)

Výstupy v Tv jsme osnovali do tří časových úseků: 1. ročník, 2. - 3. a 4. - 5. ročník. U Tv není vhodné určovat jednoznačné výstupy (výkony) pro jednotlivé ročníky, protože ty jsou předurčeny genetickými předpoklady a konkrétní etapou vývoje žáka i jeho aktuálním zdravotním stavem. Učivo, které se cyklicky opakuje, je skutečně prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Proto nemůžeme striktním vymezením výstupu či učiva takové žáky limitovat. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí tedy zůstávají na učiteli, který dokonale zná každého žáka a může jej průběžně sledovat a hodnotit. Výstupem je vždy osobní výkon (jeho zlepšování), individuální technika, případně taktika.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1.

Učivo	Výstupy
POZNATKY Z TV A SPORTU	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché povely a signály- pozor, pohov, v řad nastoupit, rozchod - umí nastoupit na značky, do řady, do družstev - naučí se používat vhodné oblečení a obuv pro sport - snaží se dodržovat zásady fair play a pokyny pro bezpečné sportování

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje význam rozvíjení před cvičením
PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, RYTMICKÁ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele - nacvičuje správné držení těla při rytmických cvičeních - předvede jednoduchý taneční krok s hudbou - rytmizuje jednoduché pohyby podle hudby a říkadel
GYMNASTIKA akrobacie cvičení s náčiním a na nářadí	<ul style="list-style-type: none"> - předvede podle pokynů a v souladu se svými schopnostmi vybrané gymn. cviky s náčiním i bez (převaly stranou, kolébky, kotoul vpřed, cviky na lavičce, kladince, netradiční náčiní apod.)
ATLETIKA běh skok daleký hod míčkem	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá dle svých možností běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních a umělých překážek - zvládá rychlý běh na 25 m a vytrvalostní běh nejdéle do 1 minuty - nacvičuje skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu s odrazem z vymezeného pásma - umí házet různými přírodninami (šišky, kaštiny) na cíl i na dálku - umí odhodit míček horním obloukem na dálku
POHYBOVÉ HRY	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá několik her spojených s během (honičky), s házením míče, pro uklidnění, soutěživé, na hřišti, na sněhu, podběhy pod dlouhým švihadlem, pro uklidnění - umí k pohybové hře využít i hračky - v zimním období dle podmínek zvládá rozjezd a sjezd na saních na přiměřeném svahu
SPORTOVNÍ HRY manipulace s míčem	<ul style="list-style-type: none"> - postupně zvládá přihrávku obouruč i vrchní přihrávku jednoruč a chytání míče odpovídající velikosti - seznamuje se se zjednodušenými pravidly míčových her, snaží se je dodržovat - snaží se spolupracovat s ostatními spoluhráči
TURISTIKA	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne chůzi k cíli vzdálenému asi 2 km - dokáže překonat přírodní překážky - zná zásady chování v přírodě, pozoruje přírodu (smyslové hry, hledání předmětů)

V 1. ročníku budou v Tv realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV - rozvoj schopností poznávání (rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti a soustředění)

- sebezpoznání a sebepojetí (poznávání vlastních možností při nácviku pohybových dovedností)
- seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play, cvičení vůle při běhání)
- psychohygiena (pohyb jako radost)
- kreativita (vyjádření hudby pohybem)
- poznávání lidí (vzájemné poznávání se při hrách v třídním kolektivu)
- mezilidské vztahy (oslovování se při hře křestním jménem, povzbuzování se, fandění)
- komunikace (nácvik sportovní terminologie, reakce na pokyny učitele)
- kooperace a kompetice (spolupráce při hrách, zdravá soutěživost)
- řešení problémů (v duchu fair play)
- hodnoty, postoje, praktická etika (péče o zdraví, odsouzení nefér chování)

MKV - lidské vztahy (využití Tv při zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)

EV - ekosystémy (les – vycházka, louky – přespolní běh)

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

- základní podmínky života (dodržování pitného režimu při sportovních aktivitách)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí (při sportovních akcích neníčit přírodu)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s HV (vyjádření melodie a rytmu pohybem, prvky jógy), PRV (ochrana přírody při sportovních aktivitách, pozorování přírody při turistických vycházkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 2. – 3.

216

Učivo	Výstupy
POZNATKY Z TV A SPORTU pořadová cvičení hygiena a bezpečnost	<ul style="list-style-type: none"> - správně reaguje na jednoduché povely a signály (pozor, pohov, rozchod) - dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, zástupu, do družstev - používá vhodné oblečení a obuv na sport - chápe význam přípravy organismu na cvičení a uklidnění po zatížení - respektuje zásady fair play při sportu - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech, uplatňuje hlavní zásady hygieny - ví, že pohyb je vhodný pro zdraví a využívá nabízené příležitosti ve škole a v obci
PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, RYTMICKÁ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se o správné provedení cviků pod vedením učitele - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání - umí vyjádřit melodii a rytmus pohybem (chůze do rytmu, rytmizace jednoduchých pohybů) - umí jednoduché tanečky založené na taneční chůzi a běhu
GYMNASTIKA akrobacie cvičení s náčiním a na nářadí	<ul style="list-style-type: none"> - předvede podle pokynů a v souladu se svými individuálními schopnostmi základní gymnastické cviky bez náčiní i s náčiním, na nářadí odpovídající velikosti (rovnováha, kotouly, lavičky, kladinka, odraz z trampolínky a můstku, výskoky na švédskou bednu, míče, obruče atd.), usiluje o zlepšení jejich provedení
ATLETIKA běžecká abeceda rychlý běh 20 – 50 m vytrvalostní běh 5 – 10 min běh v terénu s překážkami skok do dálky s rozběhem výskoky hod míčkem	<ul style="list-style-type: none"> - opakuje po učiteli běžeckou abecedu - postupně zvládá základní techniku rychlého i vytrvalostního běhu (nekřížit dráhu, nebrzdit před cílem, šetřit silami), skoku do dálky (odraz z 1 nohy z pásma širokého 50 cm) a hodu míčkem a přírodninami na cíl i na dálku (správný postoj), výskoky na překážku s rozběhem, přeskoky lavičky, motouzu (do 50 cm) - seznámí se s technikou předávky při štafetovém běhu - předvede v souladu s individuálními předpoklady tyto základní pohybové výkony a usiluje o jejich zlepšení
POHYBOVÉ HRY	<ul style="list-style-type: none"> - zná některé tradiční i netradiční pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo Tv (dodržování bezpečnosti) - umí k pohybové hře využít i hračky a netradiční náčiní
SPORTOVNÍ HRY manipulace s míčem vybíjená minisporty	<ul style="list-style-type: none"> - postupně zvládá základní přihrávky, házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti - ovládá a dodržuje základní zjednodušená pravidla průpravných a míčových her - snaží se při hře spolupracovat s ostatními hráči

	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla fair play a reaguje na základní pokyny a povely vyučujícího
TURISTIKA	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní techniku chůze v terénu, dokáže překonat přírodní překážky - dbá na bezpečnost, respektuje ochranu přírody
PLAVÁNÍ (3. ročník)	<ul style="list-style-type: none"> - adaptuje se na vodní prostředí, splývá a dýchá do vody - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání - zvládá pády a skoky do vody - ovládá jeden plavecký způsob

V 1. - 3. ročníku budou v Tv realizovány tyto oblasti průřezových témat:

OSV - rozvoj schopností poznávání (rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti a soustředění)

- sebepoznání a sebepojetí (poznávání vlastních možností při nácviu pohybových dovedností)
- seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play, cvičení vůle při běhání)
- psychohygiena (pohyb jako radost)
- kreativita (vyjádření hudby pohybem)
- poznávání lidí (vzájemné poznávání se při hrách v třídním kolektivu)
- mezilidské vztahy (oslovování se při hře křestním jménem, povzbuzování se, fandění)
- komunikace (nácviu sportovní terminologie, reakce na pokyny učitele)
- kooperace a kompetice (spolupráce při hrách, zdravá soutěživost)
- řešení problémů (v duchu fair play)
- hodnoty, postoje, praktická etika (péče o zdraví, odsouzení nefér chování)

MKV - lidské vztahy (využití Tv při zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)

EV - ekosystémy (les – vycházka, louky – přespolní běh)

- základní podmínky života (dodržování pitného režimu při sportovních aktivitách)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí (při sportovních akcích neníčit přírodu)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s HV (vyjádření melodie a rytmu pohybem, prvky jógy), PRV (ochrana přírody při sportovních aktivitách, pozorování přírody při turistických vycházkách).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 4. – 5.

Učivo	Výstupy
POZNATKY Z TV A SPORTU	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vhodné oblečení a obuv na sport - dodržuje zásady fair play chování - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, umí ošetřit poranění a přivolat lékaře - rychle a přesně reaguje na povely a gesta učitele - zvládne hlášení a nástupy na hodinách Tv - chápe důležitost rozvíjení, protahovacích a relaxačních cviků - užívá základní osvojované tělocvičné názvosloví - samostatně získává informace o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, zná zdroje sport. informací

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, RYTMICKÁ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - umí se samostatně rozcvičit, v 5. ročníku zvládne připravit rozcvičku pro žáky - zná několik základních cviků na posílení různých částí těla, zná cviky kompenzující jednostranné zatěžování nebo vlastní svalové oslabení - umí předvést relaxační cviky - umí cvičit podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - po předvedení opakuje krok polkový, valčíkový, zatancuje mazurku, cvičí s hudbou
GYMNASTIKA akrobacie cvičení s náčiním a na náradí	<ul style="list-style-type: none"> - dle svých předpokladů předvede kotoul vpřed a vzad - provede rozběh a odraz z můstku snožmo - umí roznožku přes kozu a skrčku přes náradí odpovídající výšky (3-4 díly švédské bedny) - přejde kladinku bez dopomoci s obraty a dřepy - snaží se o co nejlepší šplh na tyči - při všech těchto pohybových činnostech projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
ATLETIKA běh skok daleký a vysoký hod míčkem	<ul style="list-style-type: none"> - předvede běžeckou abecedu, druhy startů - zvládá běh střídaný s chůzí, štafetový běh, rychlý běh do 60 m a vytrvalostní běh do 15 min - skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (po- stupně odraz od prkna) - přeskočí laťku skokem střížným nebo skrčným - odhodí míček z rozběhu se správným odhodem - umí upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, projevuje vůli po zlepšení
POHYBOVÉ HRY	<ul style="list-style-type: none"> - zná několik pohybových her pro rozvoj rychlosti, obratnosti, síly, vytrvalosti, představitivosti, hry bojové, soutěživé, relaxační apod. - vytváří varianty známých pohybových her, sám je zorganizuje na úrovni třídy
SPORTOVNÍ HRY vybíjená minifotbal minibasketbal přehazovaná apod.	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá a dodržuje základní pravidla konkrétní hry, pozná přestupky a adekvátně na ně reaguje - respektuje při hrách opačné pohlaví - zvládá základní práci s míčem (přehoz, přihrávka, střelba, dribling, vedení míče) - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) - dovede zorganizovat nenáročný turnaj, zapsat výsledky utkání a pomáhat při rozhodování - spolupracuje se svými spoluhráči při hře
TURISTIKA	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pohyb a chůzi v náročnějším terénu do 15 km - umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci (vhodné oblečení, svačina) - umí se chovat ohleduplně k přírodě - zvládá základy stavby a likvidace tábořiště - dodržuje pravidla chování při přesunu do terénu (i v dopravních prostředcích)
PLAVÁNÍ (4. ročník)	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si nebezpečí pohybu v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil - zvládá jeden plavecký styl, kterým uplave 100 až 200 m

Ve 4. - 5. ročníku budou v Tv realizovány tyto oblasti průřezových témat:

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

- OSV - rozvoj schopností poznávání (cvičení soustředění při sportovních výkonech)
 - sebepoznání a sebepojetí (postupné poznávání svých pohybových možností)
 - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly při rozcvičování, využití volného času ke zlepšení svých pohybových dovedností)
 - psychohygiena (pozitivní naladění mysli při cvičení, vyrovnání se s problémy)
 - kreativita (rozvoj herní kreativity, v 5. ročníku samost. příprava a vedení rozcvičky)
 - poznávání lidí (hledání výhod v odlišnostech při výběru spoluhráčů do hry)
 - mezilidské vztahy (týmový duch při hrách, autorita rozhodčích, umění prohrát)
 - komunikace (verbální komunikace i neverbální gesta učitele, omluva)
 - kooperace a kompetice (spolupráce při hrách, zvládání situací soutěže, závodů)
 - řešení problémů (co nejrychlejší a nejsprávnější řešení herních situací)
 - hodnoty, postoje, praktická etika (spravedlnost, respektování soupeře a rozhodčích)

VDO - principy demokracie jako způsobu rozhodování (mohu se ozvat, ale slušně)

VMEGS - objevujeme Evropu a svět (setkání sportovců – ME, MS, OH)

MKV - lidské vztahy (tolerance, zapojení žáků z odlišného kult. prostředí do kolektivu)

EV - základní podmínky života (pitný režim při sportu, sport v čistém ovzduší)

- lidské aktivity a problémy ŽP (při sport. akcích neníčit přírodu – vycházky, branná cvičení, přespolní běhy)

Jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy s PŘ (vztah k životnímu prostředí při sportovních akcích), VL (práce s mapou při hledání míst konání sportovních akcí), HV (cvičení s hudbou, jednoduché taneční kroky), PPC (články o sportovních akcích do časopisu).

TĚLESNÁ VÝCHOVA PRO DRUHÝ STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit. Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví av poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejím smyslem je samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy a zároveň rozvíjela výkonnost žáka, sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení.

Organizace – tělesná výchova je vyučována ve dvou oddělených skupinách (chlapci, dívky). Dělené hodiny probíhají zpravidla jedenkrát v týdnu ve sportovní hale (sportovní a průpravné hry) a jedenkrát v tělocvičně, dle počasí sportovní hřiště. Výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

Kompetence k učení

- učitel přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolupovídal, pomocník, organizátor, vedoucí, záchránce, partner ve hře a při cvičení apod.
- vede žáky k získávání poznatků s pomocí učitele či spolužáků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ)-sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, ...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle svých předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů

- učitel formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sport. výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Kompetence komunikativní

- učitel provádí s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstroji apod.)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu osobnímu a školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativěch sportu (doping, korupce)
- do hodnotového řebříčku žáků zařazuje snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu

- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanské

- učitel vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohyb. schopností ve volném čase

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti

221

V tělesné výchově budou realizována tato **průřezová témata**

VDO - občanská společnost a škola
OSV – rozvoj schopnosti poznávání,

sebezpoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy hodnoty, postoje, praktická etika

MUV – lidské vztahy, kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí

MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI

Ročník: 6.

222

Učivo	Výstup
<p>Atletika</p> <p>Rychlý běh do 100m</p> <p>Sprintběh 60m</p> <p>Speciální běžecká cvičení-běžecká abeceda</p> <p>Vytrvalý běh na dráze do 3000m</p> <p>Skok daleký-z optimálního rozběhu</p> <p>Skok vysoký-zlepšování techniky flopu</p> <p>Hod kriketovým míčkem</p> <p>Vrh koulí-průpravná cvičení</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>Pojmy-olym. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění</p> <p>ve skocích,hodech atd.</p> <p>-při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p> <p>-zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>-získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy</p>
<p>Gymnastika</p> <p>Záchrana a pomoc při náročnějších cvicích</p> <p>Akrobacie-kotoul letmo,kotoul vzad,stoj na rukou</p> <p>s výdrží, přemet stranou</p> <p>Hrazda-náskok do vzporu-zákmihem</p> <p>sekok,sešín,výmyk</p> <p>Přeskoky-roznožka přes kozu (našíř,nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu nadél</p> <p>Trampolínka-salto vpřed s dopomocí</p> <p>Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka</p> <p>Šplh- s přírazem , s obměnami</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>-pojmy:odvozené cvičební polohy,postoje a pohyby</p> <p>částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary</p> <p>-zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích</p> <p>-dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí</p> <p>-při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>-používá správnou techniku</p>
<p>Sportovní hry-fotbal, volejbal,košíková,házená</p> <p>Základí pravidla her</p> <p>Základní pojmy osvojovaných činností,pravidla</p> <p>her,základní organizace utkání-losování,počítání</p> <p>skore,ukončení utkání</p>	<p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>-zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km</p>

Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad	-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje, vybavení
Bruslení-hry na koordinaci pohybů a rovnováhy	-zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního
Význam pohybu pro zdraví	

Učivo	Výstup
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	provozu -osobní hygiena při různých pohybových aktivitách -pravektivní význam zdravotně zaměřených činností -význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka -první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání,

- sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)

- hodnoty, postoje, praktická etika

(obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti)
poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)

MUV – lidské vztahy, kulturní difference- dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a

označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje

soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....

EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)

MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Z - orientace v terénu, práce s mapou

Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA – CHLAPCI

Ročník: 7.

Učivo	Výstup
<p>Atletika</p> <p>Běh vytrvalostní na 3000m</p> <p>Běh 400m Běh 800m</p> <p>Běh v terénu až do 20 min</p> <p>Skok daleký-z optimálního rozběhu</p> <p>Skok vysoký-zlepšování techniky flopu</p> <p>Hod granátem-průpravná cvičení</p> <p>Vrh koulí-koulařská gymnastika, vrh z místa, osvojování techniky vrhu koulí</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>Pojmy-olymp. disciplíny, názvy náčiní, základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění</p> <p>ve skocích, hodech atd.</p> <p>-při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p> <p>-zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>-získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy</p>
<p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie-přemet vpřed</p> <p>Akrobatická cvičení ve dvojicích a ve skupinách</p> <p>Hrazda-komíhání ve svisu, výmik tahem</p> <p>Kruhy- komíhání ve svisu, svis v znesmo, střemhlav</p> <p>Trampolínka-salto vpřed</p> <p>Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka</p> <p>Šplh- bez přírazu, s obměnami</p> <p>Rytmiická a kondiční gymnastika-polkový krok</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>-pojmy: odvozené cvičební polohy, postoje a pohyby</p> <p>částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary</p> <p>-zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích</p> <p>-dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí</p> <p>-při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>-používá správnou techniku</p> <p>-záchrana a pomoc při náročnějších cvičích</p> <p>-gymnastické soutěže, estetika gymnastického cvičení</p>
<p>Úpoly-význam úpolových sportů pro sebeobranu a</p>	

brannost	Základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, správného dýchání a přenosu energie
Základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje, vybavení Základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí Zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	
Sportovní hry-Volejbalová průprava, košíková, fotbal Postavení při příjmu, podání, odbití míče, smeč Základní pravidla košíkové-samotná hra Základní pravidla fotbalu-vhazování, trestné kopy, ...	-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech -radost ze hry, prožitek, spolupráce -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km
Bruslení-hry, rychlobruslení, soutěže	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	-zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách
Učivo	Výstup
Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	-vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport -význam přípravy organismu před cvičením -význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví a pohybovou činnost -první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci -aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Průřezová témata

Základní škola Nová Role, příspěvková organizace, Školní 232, 362 25 Nová Role

- OSV – rozvoj schopnosti poznávání,
 sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
 hodnoty, postoje, praktická etika
 (obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti) poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)
- MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje
 soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....
- EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)
- MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

- Z - orientace v terénu, práce s mapou
 Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI

Ročník: 8.

Učivo	Výstup
Atletika Běh vytrvalostní na 3000m běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky flopu Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky Běh v terénu až do 20 min Štafetová předávka, běh v zatáčce	Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány Pojmy-olymp. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění ve skocích,hodech atd. -při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli -zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky -získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy
Gymnastika Akrobacie-přemet vpřed,přemet vzad,salto vpřed Přeskok-skrčka přes bednu nadél Hrazda-toč vzad	Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány -pojmy:odvozené cvičební polohy,postoje a pohyby částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními

<p>Kruhy- komíhání ve svisu,svis vznesmo,střemhlav,houpání s obraty u předhupu a záhupu Trampolínka-salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami</p> <p>Kondiční gymnastika-význanm jednotlivých forem pro správné držení těla,zdatnost,odpočinek</p> <p>Úpoly-průpravné úpoly: přetahy,přetlaky,úpolové odpory, pády vzad se skulením do kolébky,kotoulem</p> <p>přes rameno,navazování pádů</p> <p>Sportovní hry-příprava a organizace utkáni(tabulky,zápisy do tabulky), základní pravidla sportovních her</p> <p>Chůze na delší tratě,běh na delší tratě</p> <p>Bruslení-jednoduchý skok,hra lední hokej</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>tvary -zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích -dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí -při cvičení uplatní svůj fyzický fond -používá správnou techniku -záchrana a pomoc při náročnějších cvicích -gymnastické soutěže,estetika gymnastického cvičení</p> <p>Základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště,správného dýchání a přenosu energie</p> <p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků -herní role a funkce(brankář,hráč v poli,kapitán rozhodčí) -specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách -příprava a organizace utkání -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km</p>
--	---

Učivo	Výstup
<p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační,vyrovnávací a relaxační cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>-zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, -osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách -aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p> <p>-usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně</p>

	<p>známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p> <p>-základní hygienické návyky při provozování sportu</p> <p>-první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci</p>
--	---

Průřezová témata

- OSV – rozvoj schopnosti poznávání,
 sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
 hodnoty, postoje, praktická etika
 (obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti) poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)
- MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje
 soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....
- EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)
- MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

- Z - orientace v terénu, práce s mapou
 Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI

Ročník: 9.

Učivo	Výstup
<p>Atletika</p> <p>Běh vytrvalostní na 3000m</p> <p>běh přes nízké překážky (76 cm)</p> <p>Skok daleký-další techniky</p> <p>Skok vysoký-zlepšování techniky flopu</p> <p>Hod granátem-jen na dálku</p> <p>Vrh koulí-zlepšování techniky</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>Pojmy-olymp. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění</p> <p>ve skocích,hodech atd.</p> <p>-při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p> <p>-zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>-získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy</p>
<p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie-kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihů,</p> <p>stoje na rukou, stoj na rukou i s výdrží, přemet stranou (vpravo,vlevo)</p> <p>Rovnovážné polohy v postojích</p> <p>Hrazda-toč vzad, komíhání ve svisu, výmik tahem-sešín</p> <p>Kruhy- komíhání ve svisu,svis vzesmo,střemhlav,</p> <p>houpání s obraty u předhupu a záhupu</p> <p>Trampolínka-salto vzad s dopomocí</p> <p>Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka</p> <p>Šplh- bez přírazu, s obměnami</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>-pojmy:odvozené cvičební polohy,postoje a pohyby</p> <p>částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary</p> <p>-zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích</p> <p>-dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí</p> <p>-při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>-používá správnou techniku</p> <p>-záchrana a pomoc při náročnějších cvicích</p> <p>-gymnastické soutěže,estetika gymnastického cvičení</p>
<p>Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad</p>	<p>Základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště,správného dýchání</p> <p>a přenosu energie</p>
<p>Sportovní hry-Zvládnutí her</p> <p>fotbal,volejbal,košíková ,házená</p> <p>Znalost pravidel</p>	<p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků</p> <p>-herní role a funkce(brankář,hráč v poli,kapitán</p>

Bruslení-jednoduchý skok, hra-lední hokej	rozhodčí) -specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách -příprava a organizace utkání -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km
Význam pohybu pro zdraví	-zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích
Prevence a korekce jednostranného zatížení a	všemi
Učivo	Výstup
svalových disbalancí- kompenzační,vyrovnávací a relaxační cvičení	směry, -osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách -vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport -význam přípravy organismu před cvičením -význam sledování základních tělesných parametrů
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	pro zdraví a pohybovou činnost -aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu -první pomoc při drobných poraněních,přivolání pomoci

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání,

sebezpoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
hodnoty, postoje, praktická etika

(obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti) poznávání, sebezpoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)

MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží,

pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje
soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....

EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)

MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Z - orientace v terénu, práce s mapou

Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

231

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY

Ročník: 6.

Učivo	Výstup
<p>Atletika</p> <p>Běh vytrvalostní na 400m,800m,1500m</p> <p>Běh rychlostní-60m,100m</p> <p>Skok daleký-zdokonalování techniky</p> <p>Skok vysoký-valivý způsob,nácvik techniky flopu</p> <p>Hod kriketovým míčkem</p> <p>Skok do dálky z místa</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>Pojmy-olymp. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění</p> <p>ve skocích,hodech atd.</p> <p>-při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p> <p>-zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>-získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy</p>
<p>Gymnastika</p> <p>Záchrana a pomoc při cvicích</p> <p>Akrobacie-kotoul,kotoul vzad,stoj na rukou, přemet</p> <p>stranou</p> <p>Hrazda-náskok do vzporu-zákmihem seskok</p> <p>Přeskoky-roznožka přes kozu (našíř,nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu našíř</p> <p>Kladina-různé druhy chůze s doprovodným pohyby</p> <p>paží a obraty</p> <p>Kruhy-houpání,komíhání ve svisu</p> <p>Trampolínka-salto vpřed s dopomocí</p> <p>Šplh- s přírazem</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>-pojmy:odvozené cvičební polohy,postoje a pohyby</p> <p>částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary</p> <p>-zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích</p> <p>-dokáže zvládnout prvek s dopomocí</p> <p>-při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>-používá správnou techniku</p> <p>-význam jednotlivých forem pro správné držení těla,estetiku</p> <p>-technika pohybů-kroky,skoky,obraty,cviky rovnováhy</p>
<p>Sportovní hry-</p> <p>přehazovaná,vybíjená,volejbal,košíková</p>	

<p>Základní pravidla her Základní pojmy osvojovaných činností, pravidla her, základní organizace utkání- losování, počítání skóre, ukončení utkání</p> <p>Úpoly- střehové postoje, pády, přetahování</p> <p>Bruslení- jednoduchý skok, LH hra</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení</p>	<p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech</p> <p>-význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení</p> <p>-zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km (běh, chůze v terénu)</p> <p>-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost</p> <p>-základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje, vybavení</p> <p>-zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách</p> <p>-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p> <p>-usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně</p>
Učivo	Výstup
<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu</p> <p>--osobní hygiena při různých pohybových aktivitách</p> <p>-pravidelný význam zdravotně zaměřených činností</p> <p>-význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>-první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci</p>

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání,
sebezpoznaní a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
hodnoty, postoje, praktická etika
(obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích

situací, schopnosti) poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí
a jednání ve specifických rolích a situacích

VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti,
tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v
řešení problémů samostatně a odpovědně)

MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží,
pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na
ně reaguje, respektuje
soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....

EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání
vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)

MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

233

Mezipředmětové vztahy

Z - orientace v terénu, práce s mapou

Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY

Ročník: 7.

Učivo	Výstup
<p>Atletika</p> <p>Běh vytrvalostní na 400m,800m,1500m</p> <p>Běh rychlostní-60m,100m</p> <p>Skok daleký-zdokonalování techniky</p> <p>Skok vysoký-technika flopu</p> <p>Hod kriketovým míčkem</p> <p>Hod granátem</p> <p>Vrh koulí-nacvičování techniky</p> <p>Štafeta-štafetová předávka</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>Pojmy-olymp. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění</p> <p>ve skocích,hodech atd.</p> <p>-při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p> <p>-zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>-získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy</p>
<p>Gymnastika</p> <p>Záchrana a pomoc při náročnějších cvicích</p> <p>Akrobacie-kotoul letmo,kotoul vzad,stoj na rukou</p> <p>s výdrží, přemet stranou</p> <p>Hrazda-náskok do vzporu-zákmihem</p> <p>seskok,sešín,výmyk</p> <p>Přeskoky-roznožka přes kozu (našir,nadél i s oddáleným odrazem), skrčka přes kozu</p> <p>našir</p> <p>Kladina-rovnovážné polohy (držení balancu na</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány</p> <p>-pojmy:odvozené cvičební polohy,pостоje a pohyby</p> <p>částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary</p> <p>-zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích</p> <p>-dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí</p> <p>-při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>-používá správnou techniku</p>

<p>kladně,rychlejší chůze,poskoky) Kruhy-komíhání ve svisu,svis vznesmo,střemhlav Trampolínka-salto vpřed s dopomocí Švédská bedna našíf-kotoul Šplh- s přírazem Sportovní hry-fotbal, volejbal,košíková,házená Základí pravidla her Základní pojmy osvojovaných činností,pravidla her,základní organizace utkání- losování,počítání skore,ukončení utkání</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-běhy a chůze na delší vzdálenosti</p> <p>Základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí,uvědomování si těžiště,správného dýchání a přenosu energie</p> <p>Bruslení-jednoduchý skok,soutěže na bruslích</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační,vyrovnávací a</p>	<p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků</p> <p>-radost ze hry,prožitek,spolupráce,nejvyšší cíl pohybových her -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí</p> <p>-zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km</p> <p>-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -základní pojmy osvojovaných činností,názvy úpolových sportů,výstroje,vybavení</p> <p>-zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách</p> <p>-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového</p>
Učivo	Výstup
<p>relaxační cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>režimu -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p> <p>-vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport -význam přípravy organismu před cvičením -význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví a pohybovou činnost</p>

	-první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci
--	--

Průřezová témata

- OSV – rozvoj schopnosti poznávání,
 sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
 hodnoty, postoje, praktická etika
 (obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti) poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)
- MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje
 soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....
- EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)
- MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

235

Mezipředmětové vztahy

- Z - orientace v terénu, práce s mapou
 Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY

Ročník: 8.

Učivo	Výstup
Atletika Běh vytrvalostní na 400m,800m,1500m Běh rychlostní-60m,100m Skok daleký-zdokonalování techniky Skok vysoký-zdokonalování techniky flopu Hod kriketovým míčkem Hod granátem Vrh koulí – 3 kg Štafeta-štafetová předávka	Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány Pojmy-olymp. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění ve skocích,hodech atd. -při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli -zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky -získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy

<p>Gymnastika Záchrana a pomoc při náročnějších cvicích Akrobacie-kotoul letmo,kotoul vzad,stoj na rukou</p> <p>s výdrží, přemet stranou Hrazda-náskok do vzporu-zákmihem seskok,sešín,výmyk Přeskoky-roznožka přes kozu (našir,nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu nadél Kladina-náskoky,seskoky Kruhy-houpání s obraty u předhupu a záhupu Trampolínka-salto vpřed s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh- s přírazem , s obměnami</p> <p>Sportovní hry-fotbal, volejbal,košíková,házená,přehazovaná,vybíjená Základí pravidla her Základní pojmy osvojovaných činností,pravidla her,základní organizace utkání-losování,počítání skore,ukončení utkání</p> <p>Průpravné úpoly-přetahy,přetlaky,úpolové odpory,pády vzad skulením do kolébky,kotouly,kotouly letmo</p> <p>Bruslení-jednoduchý skok,hry,soutěže na bruslích</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační,vyrovnávací a relaxační cvičení</p>	<p>Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány -pojmy:odvozené cvičební polohy,postoje a pohyby částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary -zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích -dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí -při cvičení uplatní svůj fyzický fond -používá správnou techniku</p> <p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>-zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km</p> <p>-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -základní pojmy osvojovaných činností,názvy úpolových sportů,výstroje,vybavení</p> <p>-zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách -aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p> <p>-usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně</p>
Učivo	Výstup
	<p>známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu -rozdíl mezi Tv a sportem dívek a chlapců,mladých</p>

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	a starých, zdravých a oslabených Hygiena při dalších pohybových aktivitách (plavání, turistika, apod.) -první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci
--	---

Průřezová témata

237

- OSV – rozvoj schopnosti poznávání,
sebezpoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
hodnoty, postoje, praktická etika
(obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti) poznávání, sebezpoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- VDO – občanská společnost a škola(zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)
- MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje
soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....
- EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)
- MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

- Z - orientace v terénu, práce s mapou
Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY****Ročník: 9.**

Učivo	Výstup
Atletika Běh vytrvalostní na 400m,800m,1500m Běh rychlostní-60m,100m Skok daleký-zdokonalování techniky Skok vysoký-technika flopu	Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány Pojmy-olymp. disciplíny,názvy náčiní,základní pravidla atletických soutěží,rozhodování o umístění

Hod kriketovým míčkem Hod granátem Vrh koulí Štafeta-štafetová předávka	ve skocích,hodech atd. -při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli -zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky -získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy
Gymnastika Záchrana a pomoc při náročnějších cvicích Akrobacie-kotoul letmo,kotoul vzad,stoj na rukou s výdrží, přemet stranou Hrazda-náskok do vzporu-zákmihem seskok,sešín,výmyk Přeskoky-roznožka přes kozu (našíř,nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu nadél Kladina-klus,poskoky,jednoduché vazby a sestavy Kruhy- houpání s obraty u předhupu a záhupu Trampolínka-salto vpřed s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh- s přírazem Sportovní hry-fotbal, volejbal,košíková,házená Základí pravidla her Základní pojmy osvojovaných činností,pravidla her,základní organizace utkání- losování,počítání skóre,ukončení utkání	Poznatky a činnosti předchozích etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány -pojmy:odvozené cvičební polohy,pостоje a pohyby částí těla ve shodě s osvojovanými cvičebními tvary -zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích -dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí -při cvičení uplatní svůj fyzický fond -používá správnou techniku -uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) Fair play chování při TV a sportu -význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -základní pojmy osvojovaných činností,názvy úpolových sportů,výstroje,vybavení -zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hrách -aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu
Bruslení-jednoduchý skok,LH hra	
Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí- kompenzační,vyrovnávací a relaxační cvičení	

-rozdíl mezi Tv a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

- zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, apod.)
- vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport
- význam přípravy organismu před cvičením -význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví a pohybovou činnost
- první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci

239

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání,

sebezpoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play, plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit)
hodnoty, postoje, praktická etika
(obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti) poznávání, sebezpoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

VDO – občanská společnost a škola (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně)

MUV – lidské vztahy, kulturní difference dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje
soupeře i opačné pohlaví, schopnost zapojovat se do diskuze, ,....

EV – vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)

MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Mezipředmětové vztahy

Z - orientace v terénu, práce s mapou

Vz,Př- hygiena, zásady první pomoci

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika - obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchova ke zdraví je na II. stupni školy zařazena jako samostatný předmět v souladu s koncepcí dlouhodobého plánu rozvoje školy s cílem plnohodnotného fungování v programu sítě zdravých škol.

V rámci výuky získávají žáci důležitou orientaci v tom, co je zdravé a co může zdraví prospět. Dále se žáci seznamují s riziky, která ohrožují jejich zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování vedoucí k zachování či posílení zdraví. Také zde získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i jiných. Náročným, ale o to důležitějším úkolem, je zprostředkovat žákům dojmy a prožitky související s pozitivním působením zdravých mezilidských vztahů.

Naše vnímání důležitosti této oblasti a způsob její realizace se opírají o dvě základní skutečnosti:

- zdraví člověka je vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody
- zdraví je základním nezbytným předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost

Proto se stává poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání v naší škole.

Vzdělávací obsah: Svým vzdělávacím obsahem Výchova ke zdraví bezprostředně navazuje na obsah tematického okruhu Člověk a jeho zdraví vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět realizované na I. stupni. Tam je celkem přirozeně na zdraví nahlíženo především s ohledem na jeho fyzickou složku. Díky poznatkům a zkušenostem získaným v dalších vzdělávacích oblastech, ale i během všech svých každodenních činností, mohou žáci II. stupně postupně plnit jeden ze základních úkolů, což je postupně se odpoutávat od striktního spojování pojmu zdraví pouze s fyzickou složkou života člověka a dovést žáky k pochopení neméně důležité úlohy sociální, tělesné a psychické složky zdraví.

Průřezová témata zařazená do předmětu Výchova ke zdraví:

OSV, OR – Sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena

OSV, SR – Komunikace, Kooperace a kompetice, mezilidské vztahy

EV – Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace mediálního sdělení a reality

Časová dotace: 6., 8. a 9. ročník – 1 hod./týd.

Strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí v předmětu Výchova ke zdraví

Kompetence k učení

Nabízet žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku biologie člověka i jeho zdraví a povedou k ochotě se o ni dále zajímat.

Předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou biologické podstaty člověka a jeho zdraví a vést je k jejich pravidelnému využívání.

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví a k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci svých možností.

Vést žáky k samostatnému pozorování praktických jevů a jednání lidí souvisejících se zdravím (především civilizačními chorobami), k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost.

Předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života.

Kompetence komunikativní

Nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících se stavbou lidského těla, funkcemi jeho orgánů a k jejich běžnému užívání.

Umožnit žákům poznávat základní symboly a značky související s problematikou člověka a jeho zdraví a vést je k jejich bezpečnému užívání.

Vést žáky k formulování vlastních názorů na problematiku zdraví a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích.

Kompetence sociální a personální

Navozovat dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví.

Vytvářet dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví atd.

Kompetence občanské

Nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd.

Kompetence pracovní

Nabízet dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

8. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy, PT
Žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje komunitu z hlediska členů a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska zdraví respektuje přijatá pravidla soužití v komunitě a na jejich základě je schopen efektivně komunikovat respektuje přijatá pravidla soužití mez spolužáky i jinými vrstevníky uplatňuje preventivní jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem, vyhledá odbornou pomoc diskutují o příčinách dopravních nehod a jejich následcích projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne první pomoc charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i mimořádných událostí uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, komunikace a kooperace, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana</p> <p>Cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, úrazy Ochrana člověka za mimořádných událostí, rizika silniční a železniční dopravy, vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>	<p>OSV, SR – Mezilidské vztahy</p> <p>OSV,MR – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV,SR – Kooperace a kompetice</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

9. ročník

Školní výstup	Učivo	Přesahy, PT
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, 	<p>Auto- destruktivní závislosti</p> <p>Manipulativní jednání, manipulativní reklama, bezpečné chování</p>	<p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p>

<p>médií, sekt, uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k pravidlům zdravého životního stylu • uvědomuje si přítomnost stresu v každodenním životě, chápe jeho negativní dopad na zdraví, zvládá alespoň 1 techniku, jak se se stresem a únavou vyrovnat • dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví při diskusi, usiluje o aktivní podporu zdraví 	<p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví, psychohygiena</p> <p>Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p>Podpora zdraví, zvládání těžkých životních situací</p>	<p>OSV, OR – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV, OR – Psychohygiena</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>
--	---	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY)

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
Řád školní dílny Bezpečnost a hygiena práce	-vyjmenuje základní body řádu školní dílny, dovede nalézt tento nebo jiný podobný řád na internetu -dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, technologickou kázeň a hygienu. -zachází správně s používaným nářadím, provádí jeho údržbu. -poskytne první pomoc při úrazu
Technické kreslení	-čte jednoduché technické výkresy, umí doplnit rozpracované výkresy. -ovládá pojem kóta, kótovací čára, pozice, rozměr výrobku, popisové pole. objasní zásady pravoúhlého promítání -čte jednoduchý technický výkres, doplňuje neúplný technický výkres (údaje popisového pole, kóty, kótovací čáry)
Práce se dřevem	-měří, dovede orýsovat materiál, řeže pilou, piluje pilníkem, rašpluje rašplí, spojuje materiál hřebíky a dovede dát výrobku jednoduchou povrchovou úpravu. Výrobek: - jmenovka nebo jiný vhodný námět jako - stojánek na ubrousky -objasní principy výroby deskových dřevařských výrobků -na výrobku aplikuje spojování dřeva plátováním -orýsuje materiál ,řeže dřevo, dlabe, piluje,provádí povrchovou úpravu Výrobek
Práce s kovem	-rozpozná základní druhy kovů, uvede příklad jejich vlastností. -měří, dovede orýsovat materiál, stříhá plech odděluje drát řezem, stříhem, piluje, ohýbá drát a tenký plech. Výrobek: - hrabičky na květiny z krouceného drátu -stojánek na pohlednice -měří posuvným měřítkem. -orýsuje kovový materiál - řeže, piluje, brousí,

Práce s plasty	-objasní z čeho se vyrábí plasty, rozliší několik základních druhů, vhodně aplikuje znalost vlastností plastů při jejich opracovávání. -měří, orýsovává, řeže, piluje, lepí. -rozlišuje základní druhy, vlastnosti, zhodnotí použití. -orýsuje materiál, řeže, piluje, vrtá, lepí. -tvaruje teplem.. Výrobek: - brousítko na tužky - žetonek nebo jiný vhodný námět jako - známka na klíče (rozpoznávacíček) - špachtle na sázení rostlin
Samostatná tvořivá práce a tématická práce	-samostatně vytvoří jednoduchý výrobek Výrobek: - hlavolam nebo jiný vhodný námět - svícen(ze skleněné láhve) -anděl(z makovice) -velikonoční zápich

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSKÉ PRÁCE)

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	-dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, technologickou kázeň a hygienu. -zachází správně s používaným náradím, provádí jeho údržbu. -poskytne první pomoc při úrazu
Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí	-konkretizuje význam pěstování rostlin pro člověka -dokáže vysvětlit ekologické požadavky na výživu a ochranu rostlin
Půda	-vysvětlí vznik a význam půdy, popíše složení -porovná způsob zpracování na velké ploše, zahradách, školním pozemku -dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou -zhodnotí význam přírodních a průmyslových hnojiv pro výživu rostlin -založí kompost, odebere půdní vzorek k rozboru -určí orientačně půdní druh hmatem -jednoduchým pokusem stanoví obsah humusu v půdě -vysvětlí princip ochrany půdního fondu
Zelenina	-rozpozná osivo, sadbu a výpěstky běžných druhů zeleniny -vysvětlí význam pěstování zeleniny pro člověka -zařazuje vybrané druhy zeleniny do příslušných skupin -objasní podmínky a zásady pěstování zeleniny – harmonogram výsevu a výsadby, agrotechnické lhůty, hloubka výsevu, spon

	-jednoduchým pokusem posoudí klíčivost osiva některých druhů zeleniny -dokáže vypěstovat zeleninovou sadbu pikýrováním -rozliší způsoby pěstování zeleniny ze sadby a z přímého výsevu -zvládá jednoduché postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny na školním pozemku – příprava záhonů, výsev, výsadba, ošetřování během vegetace -uvede příklady rychlení zeleniny ve skleníku, fóliovníku, pařeništi -rozliší známé druhy plevelů
Polní plodiny	-vysvětlí význam pěstování polních plodin -uvede některé zástupce obilnin, olejnin, okopanin, luskovin, prašných rostlin a píce -rozliší vybrané druhy, včetně osiva -zvládne práce při pěstování vybraných druhů polních plodin na školním pozemku
Ovocné rostliny	-vysvětlí význam ovocných rostlin -uvede vybrané zástupce jednotlivých skupin – jádroviny, peckoviny, skořápkoviny, drobné ovoce -dokáže aplikovat základní zásady pro výsadbu a pěstování vybraných druhů, rozliší ovocné rostliny podle plodů -vysvětlí princip rozmnožování ovocných rostlin – roubování, očkování, řízkování, hřížení -zhodnotí způsoby uskladnění a zpracování ovoce -dokáže se orientovat v odborné literatuře při určování odrůd ovocných druhů -dokáže provést ochranu kmenů ovocných rostlin před zvěří -zvládne postupy práce při pěstování vybraného druhu ovocných rostlin
Okrasné rostliny	-dokáže aplikovat základy ošetřování pokojových rostlin -průběžně pečuje o okrasné plochy v okolí školy
Léčivé rostliny, koření	Seznámí se s vybranými rostlinami a jejich léčivými účinky
Chovatelství	seznámí se s chovem zvířat a se zásadami bezpečného kontaktu s nimi

PŘÍPRAVA POKRMŮ

kuchyně	Seznamuje se s vybavením, dodržuje pořádek, čistotu, hygienu a bezpečnost
potraviny	připravuje pokrmy dle daných postupů
Příprava pokrmů	Upravuje pokrmy a nápoje, seznámí se s tepelnými úpravami
Úprava stolu a stolování	Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

Průřezová témata:

OSV - osobnostní rozvoj (stanovení osobních cílů, spolupráce ...)

- sociální rozvoj (orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí...)

VDO - občanská společnost a škola (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání ,

řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat)

Mezipředmětové vztahy:

Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy, dřeviny, význam lesa

Vo – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání

F – technika, stroje a nástroje

M – geometrie

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY)

Ročník: 7.

247

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	-popíše základní pravidla pro dodržování bezpečnost a hygieny práce v dílnách, vhodně aplikuje v dalším průběhu
Řád školní dílny	-vyjmenuje základní body řádu školní dílny, dovede nalézt tento nebo jiný podobný řád ve své literatuře
Technické kreslení (2 hodiny)	-objasní zásady pravoúhlého promítání -čte jednoduchý technický výkres, doplňuje neúplný technický výkres (údaje popisového pole, kóty, kótovací čáry)
Obrábění dřeva (12 hodin)	-objasní principy výroby deskových dřevařských výrobků -na výrobku aplikuje spojování dřeva plátováním -orýsuje materiál, řeže dřevo, dlabe, piluje, provádí povrchovou úpravu Výrobek: - plátovaná podložka nebo jiný vhodný námět
Práce s kovem (8 hodin)	-popíše výrobu oceli -rozliší železné a barevné kovy. -měří posuvným měřítkem. -orýsuje kovový materiál - řeže, piluje, brousí, Výrobek: - otvírák - pinzeta
Práce s plastem (8 hodin)	-rozlišuje základní druhy, vlastnosti, zhodnotí použití. -orýsuje materiál, řeže, piluje, vrtá, lepí. -tvaruje teplem.. Výrobek: - věšáček z plastu nebo jiný vhodný námět - kleště na cukr

Samostatná tvořivá práce	-zhotoví výrobek z plechu, dle technického výkresu(pejsek)
--------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSKÉ PRÁCE)

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy
Polní plodiny	-vysvětlí význam pěstování polních plodin -uvede některé zástupce obilnin, olejnin, okopanin, luskovin, přadných rostlin a píce -rozliší vybrané druhy, včetně osiva -zvládne práce při pěstování vybraných druhů polních plodin na školním pozemku
Ovocné rostliny	-vysvětlí význam ovocných rostlin -uvede vybrané zástupce jednotlivých skupin – jádroviny, peckoviny, skořápkoviny, drobné ovoce -dokáže aplikovat základní zásady pro výsadbu a pěstování vybraných druhů ,rozliší ovocné rostliny podle plodů -vysvětlí princip rozmnožování ovocných rostlin – roubování, očkování, řízkování, hřížení -zhodnotí způsoby uskladnění a zpracování ovoce -dokáže se orientovat v odborné literatuře při určování odrůd ovocných druhů -dokáže provést ochranu kmenů ovocných rostlin před zvěří -zvládne postupy práce při pěstování vybraného druhu ovocných rostlin
Okrasné rostliny	-dokáže aplikovat základy ošetřování pokojových rostlin -průběžně pečuje o okrasné plochy v okolí školy

Průřezová témata:

- EV - ekosystémy, zákl.podm.živ.lidské aktivity, vztah čl. k prostředí
(energetická náročnost výroby železa, vliv na životní prostředí, separace odpadu pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí)
- VDO – občanská společnost a škola (osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání , řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat, poskytnutí a přivolání první pomoci)
- OSV - osobnostní rozvoj (stanovení osobních cílů, spolupráce ...)
- sociální rozvoj (orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí...)

Mezipředmětové vztahy :

Z – těžba železných rud a barevných kovů

M – technické kreslení

Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy, dřeviny, význam lesa

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY)

Ročník: 8.

249

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	- popíše základní pravidla pro dodržování bezpečnost a hygieny práce v dílnách, vhodně aplikuje v dalším průběhu
Řád školní dílny	-vyjmenuje základní body řádu školní dílny, dovede nalézt tento nebo jiný podobný řád ve své literatuře
Technické kreslení	-uvede znaky řezu a průřezu. -doplní neúplný technický výkres
Obrábění dřeva	- zhotoví výrobek, přičemž hobluje prkénka na požadovanou šířku, jednotlivé díly spojí čepováním, výrobek slepí, povrchově upraví, případně ztmelí Výrobek dle výběru: - krabička - rámeček na obrázky - svícen
Zpracování plastů	-vysvětlí některé způsoby průmyslového zpracování plastů (lisování, vyfukování, vytlačování, válcování) Výrobek dle výběru: - stojánek na tužky - lžice na boty
Zpracování kovů	-popíše šroub a matici,vyjmenuje základní druhy závitů a jejich užití -změří některé parametry šroubů pomocí posuvného měřítka,v rámci práce na výrobku řeže ocel, piluje, vrtá, ohýbá a řeže vnitřní a vnější závit Výrobek: -šroub s maticí
Samostatná tvořivá práce	- vytvoří jednoduchou intarzii (podložka pod skleničku), věšáček na časopisy (kombinovaná práce –dřevo, kov a vyrobí kulatou tyčku) pracuje dle technického výkresu

Svět práce :

-využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání,orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSKÉ PRÁCE)

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy
Okrasné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> -objasní význam okrasných rostlin -uvede zástupce jednotlivých skupin – dřeviny, listnaté, jehličnaté, letničky, dvoulletky, trvalky, růže, pokojové rostliny -rozpozná vybrané druhy pěstované na školním pozemku -pěstuje a množí zástupce dřevin a květin -dokáže vysvětlit princip hydroponického pěstování pokojových rostlin a pěstování bonsajů -uvede příklady pokojových rostlin způsobujících otravy a alergie -používá pěstované okrasné rostliny k výzdobě exteriéru i interiéru -aplikuje zásady aranžování a vazby živých i suchých květin -aypěstuje sadbu vybraných druhů letniček na školní pozemek -dokáže přesadit pokojové rostliny
Svět práce	
Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní	<ul style="list-style-type: none"> -rozmnoží pokojové rostliny řízkováním -provede jarní a podzimní ošetření růží – řez, hnojení, zahrnutí -pečuje o zeleň v okolí školy -využije případnou možnost zúčastnit se exkurze do zahradnictví -posoudí základní principy zahradní architektury
Volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb	<ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při povolání a profesní přípravě - rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě

Průřezová témata:

VDO - občanská společnost a škola (dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání první pomoci)

OSV - osobnostní rozvoj (stanovení osobních cílů, spolupráce ...)

- sociální rozvoj (orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí...)

MEV – fungování a vliv médií

- vnímání autora med. sděl. (schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet)

Mezipředmětové vztahy:

Ch – výroba kovů

M - geometrie

Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy, dřeviny, význam lesa

Vo – školská soustava

Čj – životopis

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI (PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY)

Ročník: 9.

251

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	-popíše základní pravidla pro dodržování bezpečnost a hygieny práce v dílnách, vhodně aplikuje v dalším průběhu
Řád školní dílny	-vyjmenuje základní body řádu školní dílny, dovede nalézt tento nebo jiný podobný řád ve své literatuře
stavebnice	Sestavuje podle návodu, montuje a demontuje, seznamuje se údržbou, dodržuje bezpečnost a hygienu práce, seznámí se s poskytnutím první pomoci
Samostatná tvořivá práce	-v rámci získaných dovedností žák samostatně zhotoví výrobek, kdy bude číst pracovní výkres, případně sám náčrt vypracuje, orýsuje materiál, nařeže díly, rašpluje, piluje, spojuje, lepí, povrchově upravuje. Výrobek dle volby: - dřevěný stojánek na tužky - trvalý kalendář
Údržba náradí a dílny	Drobné práce Broušení pil Broušení dlát a nožů hoblíků -sám iniciativně přichází s vhodnými návrhy na zlepšení uložení náradí, pokusí se navrhnout postup opravy poškozených předmětů
Svět práce Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby.	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - využije profesní orientace pro výběr vhodného vzdělávání

<p>Zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání. Problémy nezaměstnanosti, úřady práce. Psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele. Svět práce</p> <p>Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní Volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při povolání a profesní přípravy rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
---	--

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Finance a provoz domácnosti	Povídá o rozpočtu domácnosti, seznamuje se s jednoduchými operacemi platebního styku
Údržba v domácnosti	Volí vhodné prostředky na úklid a údržbu domácnosti (domácnost, textil, atd.), dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla

VOLITELNÝ PŘEDMĚT**Charakteristika vyučovacího předmětu Volitelný předmět***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu*

Volitelný předmět je na 2. stupni dotován v učebním plánu 1 hodinou týdně v 8. ročníku a 2 hodinami týdně v 9. ročníku. První volitelný předmět (Cvičení z Čj a Cvičení z M) je určen žákům 9. ročníku. Druhý volitelný předmět (Sportovní hry a atletika, Výtvarný seminář, Konverzace v Aj) je určen pro žáky 8. a 9. ročníku. Cílem tohoto vyučovacího předmětu je 3 studijním skupinám žáků nabídnout předmět, který aktuálně volí z každoročně sestavené nabídky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU VOLITELNÝ PŘEDMĚT

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme ve volitelném předmětu tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s různou tematikou, pomáháme jim orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě
- Dáváme žákům prostor pro kritické posouzení vlastní práce a umožnit jim vylepšení, doplnění.

253

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Klademe důraz na to, aby žáci k vyhledávání chyby a nedostatky ve své práci a snažili se o jejich odstranění
- Dbáme na to, aby svou přípravu k dalšímu studiu žáci "dotáhli do konce"
- Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s obsahem ostatních předmětů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů týkajících se různých vzdělávacích oborů
- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů na práci spolužáka, ke správné a logické argumentaci a k obhajobě vlastního názoru
- Umožňujeme žákům vyzkoušet si komunikaci ve více cizích jazycích

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Umožňujeme žákům pracovat v týmu, pracovat společně na jednom tématu
- Vedeme je k rozvržení práce mezi všechny členy skupiny
- Klademe důraz na to, aby naslouchali jeden druhému

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Snažíme se, aby si děti uvědomily, že získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu, rozvíjení zájmové činnosti

Učební plán předmětu První volitelný předmět

Ročník 6 7 8 9

Dotace 0 0 0 1

9. ročník – dotace: 1, volitelný

Předměty Cvičení z českého jazyka a Cvičení z matematiky probíhá 1krát týdně. Žáci 9. ročníku jsou rozděleni do dvou skupin, přičemž první skupina je chápána jako studijní a tato cvičení budou sloužit jako systematická příprava k přijímacím zkouškám na střední školy. Do druhé skupiny budou zařazeni slabší žáci, kteří si budou formou jazykových a matematických cvičení upevňovat probrané učivo z českého jazyka a matematiky. Vzhledem k tomu, že je pro oba předměty počítáno pouze s 1 hodinou týdně, budou se tyto dva předměty u každé skupiny střídát ob týden (tzn. První skupina bude mít 1. týden Cv z Čj a 2. týden Cv z M a druhá skupina bude mít 1. týden Cv z M a 2. týden Cv z Čj).

254

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**

- Komunikace

- Kreativita

- Rozvoj schopností poznávání

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

výstupy

učivo

- Ovládá učivo českého jazyka na 2. st. ZŠ Učivo českého jazyka 2. st., cvičné verze
- Umí pracovat se zadáním cvičných verzí přijímacích testů
- Rozumí různým typům textů a umí v nich najít požadované informace

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

výstupy	učivo
• Ovládá učivo matematiky na 2. st. ZŠ	Učivo matematiky 2. st., cvičné verze
• Umí pracovat se zadáním cvičných verzí přijímacích testů	přijímacích testů
• Rozumí různým typům textů a umí v nich najít požadované informace	

255

Učební plán předmětu Druhý volitelný předmět

Ročník 6 7 8 9

Dotace 0 0 1 1

8. a 9. ročník – dotace: 1, volitelný

Předměty Sportovní hry a atletika, Výtvarný seminář a Konverzace v Aj probíhají 1krát týdně. Žáci 8. a 9. ročníku jsou rozděleni do tří skupin.

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Komunikace

- Kreativita
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

SPORTOVNÍ HRY A ATLETIKA

Vzdělávání je zaměřeno především na osvojení pohybových dovedností v oblasti sportovních her a atletiky. Dále na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Organizace hodiny - probíhá vždy jedna vyučovací hodina týdně v tělocvičně, sportovní hale, dle počasí na sportovním hřišti.

Učivo	Výstupy
Sportovní hry	- žáci si rozšíří své schopnosti, dovednosti a herní strategie v různých kolektivních sportovních hrách. Cílem je zlepšení herních dovedností a začlenění se do kolektivních sportovních her i mimo školu. (Např. volejbal, přehazovaná, florbal, basketbal apod...)
Atletika	-žáci si rozšíří své schopnosti a dovednosti v oblasti lehké atletiky. (atletická abeceda, disciplíny lehké atletiky - Běh na krátké vzdálenosti, běh na střední tratě, štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, trojskok, vrh koulí.)

Ve volitelném předmětu Sportovní hry a atletika budou realizována tato **průřezová témata**:

VDO - občanská společnost a škola

OSV – rozvoj schopnosti poznávání,

sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy

hodnoty, postoje, praktická etika

MUV – lidské vztahy, kulturní difference

EV – vztah člověka k prostředí

MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

VÝTVARNÝ SEMINÁŘ

Učivo	Výstupy
Emoce v lidském životě	<ul style="list-style-type: none"> - kresbou zachycuje výraz tváře, parafrázuje libovolnou technikou /inspirace v expresionismu, kubismu.../ - vybranou emoci zachycuje minimem výtvarných prostředků (linie, minimalismus) - na základě vlastních zkušeností zaznamenává pomocí abstraktní malby lidské emoce
Země naše matka	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává podobu krajiny ve svém okolí /grafika- suchá jehla/ - malbou vytvoří svoji představu Země za tisíc let /futurismus, fauvismus.../ - na základě svých pozorování vytváří návrh na propojení okolní krajiny a výtvarného umění /sochařství, land art/ - využívá přírodních materiálů k personifikaci Matky přírody /prostorová tvorba/
Ready_made	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmem ready-made, s možností využití recyklovatelných materiálů při výtvarné tvorbě - uvědomuje si důležitost ochrany naší planety - vytvoří věc s estetickou či užitnou hodnotou, používá přitom odpadové materiály /PET lahve,

	sklo, plechovky ... /
Microsvět	<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalostí o lidském těle vytváří kresbu vybraných buněk v těle, kresbu následně převádí do grafické podoby - ve skupině vytváří prostorovou podobu mikrosvěta v lidském těle, využívá možností kombinovaných výtvarných technik
Z jeskyně do světových galerií	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v etapách výtvarného vývoje - rozlišuje a využívá základní výtvarné techniky - chápe význam výtvarného umění pro život člověka - vytváří propagační materiál na jím zvolený umělecký směr, autora /plakát, reklama.../

Průřezová témata

EV - vztah člověka k přírodě, ochrana přírody, recyklování

OSV - poznávání lidí

- kreativita
- sebepoznání a sebepojetí, sebereflexe
- komunikace, aktivní naslouchání
- hodnoty, postoje, praktická etika
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace a kompetice

MUV - multikulturalita

VDO - principy demokracie

Mezipředmětové vztahy

D- historické souvislosti,

Př-stavba lidského těla, mikroorganismy

Inf – práce s prohlížečem, s grafickými programy

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Cílem předmětu je prohloubit schopnost žáků aktivně využívat cizí jazyk s důrazem na ty schopnosti, jejichž procvičení vyžaduje větší prostor, než je možné jim poskytnout v předmětu Anglický jazyk – tedy především komunikace v cizím jazyce, mluvení a porozumění slyšenému projevu. S ohledem na tento hlavní cíl upřednostňujeme plynulost projevu žáků (fluency) před jeho jazykovou správností (accuracy).

Zadruhé je vhodné využít prostředí volitelného předmětu k hlubšímu seznámení žáků s kulturou Velké Británie a USA a k diskuzi a porovnávání těchto kultur se situací v České republice. Celosvětové rozšíření anglického jazyka využíváme k seznámení žáků s kulturami mimo euroatlantickou oblast a rozvojovému vzdělávání.

Zařazujeme co nejvíce her k získání a upevnění slovní zásoby. Zařazujeme písničky – kromě nácviku porozumění slyšenému projevu mají výrazný motivační faktor. Využíváme různá média (videa, interaktivní tabule) a organizujeme besedy s rodilými mluvčími.

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme tyto vzdělávací a výchovné postupy:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny a o k osvojení efektivních strategií ke zvládnutí cizího jazyka.
- Žáky systematicky vedeme k práci s různými materiály v cizím jazyce.
- Žáky vedeme ke schopnosti využívat analogie, odhadovat význam neznámých výrazů podle známých a dříve osvojených, orientovat se v novém neznámém textu poslechovém či čteném.
- Žáci jsou motivováni prostřednictvím uvědomění si, jaký přínos pro osvojení cizího jazyka může mít - při práci s časopisy, na internetu a s dalšími autentickými materiály.

Kompetence k řešení problémů

- Projektové vyučování - žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat.
- Žáci používají opakovaně již jednou vyřešený problém na jiné téma
- Žáci si ověřují v praxi, jakého pokroku dosáhli.

Kompetence komunikativní

- Žákům vytváříme dostatečné množství komunikativních situací, aby byli "nuceni" vyjadřovat samostatně svůj názor, svoje mínění, myšlenky (různorodé impulsy k rozvoji mluvení a příp. psaní - ne pouze otázky, ale i obrázky, nedokončené věty, začátek zajímavého příběhu,...).
- Důležitá je komunikace učitel - žák: učitel doprovází svůj projev gesty, mimikou a názornými pomůckami, pokyny pro žáky jsou jednoduché, jednoznačné a srozumitelné - učitel je součástí skupiny, účastní se všech aktivit, žáci ho napodobují, navazují na něj.
- Učitel vymýšlí pro žáky přirozené situace, kdy mluví nejen ve dvojici, ale ve trojici či ve větších skupinách.
- Žáci hrají dialogy, scénky, vyprávějí či dramatizují jednoduché příběhy.
- Dialogy jsou zajímavé, aktuální a poskytují možnost obměny (žáci nepředvádějí všichni tentýž rozhovor), vycházejí z potřeb každodenního života.
- Žáci poslouchají a zpívají písničky - využití didakticky zpracovaných písniček. Žáci si jejich prostřednictvím osvojují obraty, gramatické jevy, které si velmi snadno a dlouho uchovávají v paměti.
- Nácvik poslechu s porozuměním - volíme pestré, zajímavé a zábavné prvky motivační i úkoly k porozumění, které žáci dále mohou rozvíjet - na základě poslechu se učí nejen reprodukovat vyslechnuté, ale také využít k dalšímu ústnímu či písemnému projevu.
- Zaměřujeme se na aktuální a autentické typy textů a záznamu - učíme žáky pracovat s texty plakátu, oznámení, zpráv, mailů, vzkazů, zákazů a příkazů, pokynů k užívání, receptů, SMS zpráv.
- Důležitá je volba témat – vhodná pro mentalitu žáků a tím motivující, např. láska, přátelství, parta, rodinné vztahy, média, životní prostředí, drogy.
- Práce s internetem - žáci se učí nejen vyhledávat informace, ale i reagovat na výzvy, využívat aktuální nabídky.

Kompetence občanská

- Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturou jiných národů.
- Zařazujeme témata týkající se odlišnosti kultur a lidí a podporujeme kladné postoje v otázkách multikulturality.
- Vedeme žáky s porovnáváním se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností.

Výstupy	učivo
---------	-------

rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Introducing myself How to survive in the wild State holidays in English speaking countries My family, friends and hobbies; feelings Seasons of the year, weather My daily programme/ My ideal day
Vyžádá si jednoduchou informaci, jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	My house, my flat – description/ My ideal home Health and illnesses, going to the doctor Clothes and fashion – favourite shops, fashion show
rozumí obsahu jednoduchých poslechových cvičení v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory; v prepisech poslechů vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	Great Britain – Geography, interesting sites Food, cooking, restaurants; nutrition and diet Free time; Sports and games
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	USA - Geography, interesting sites Travelling and transport Jobs, employment
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Canada - Geography, interesting sites Living in the town, living in the country Education School, School and Rules, School Facilities
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Australia - Geography, interesting sites Animals, pets Theatre, cinema - films, television
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	London - interesting sites Orientation in a town, interview Telephone conversations, use of acronyms New York – history, monuments

	British vs. American English Holidays
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace za pomoci svých spolužáků a učitele	Music, songs, discos, clubs Books Our Planet My City or Country
zvládá společenskou konverzaci, udrží průběh konverzace v modelové situaci	Talent and skills Technologies, discoveries, science. Big Cities Future

ŠKOLNÍ PROJEKTY - 1. STUPEŇ

ČERTÍ ŠKOLIČKA

Projekt je určen převážně pro žáky 1. a 2. třídy. Jeho cílem je přesvědčit se o naučených a nabytých dovednostech, návycích a schopnostech pracovat individuálně i ve skupině.

Probíhá v jednom vyučovacím dni formou výuky a her v „Čertí školičce“ (v době kolem 5. 12. – Mikuláš). Žáci i paní učitelka jsou převlečeni za čerty a plní zábavné úkoly dle uvážení vyučujícího.

Výstupy: - žáci opakují učivo ČJ a M formou plnění pekelných úkolů
 - žáci nakreslí nebo vyrobí dle vlastní fantazie čerta
 - žáci poslouchají pohádku o čertech a pracují s textem
 - žáci překonají čertí dráhu
 - žáci zatančí čertí taneček, případně zazpívají čertí písničku

Průřezová témata:

OSV – mezilidské vztahy, zvládání vlastního chování, akceptace různých názorů, přístupů k řešení problémů, kreativita

VDO – rozvoj komunikativních schopností a dovedností, aktivního naslouchání, sebedůvěra, disciplinovanost, pochopení významu pravidel při práci ve skupině

VÁNOČNÍ ZVYKY

Projekt je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Cílem je seznámit žáky s tradičními vánočními zvyky a s rozmanitostí různých kultur.

Projekt probíhá v rámci integrace ve výuce v průběhu jednoho vyučovacího dne. Je spojen s návštěvou dětí z MŠ a společným vyráběním vánočních přání a ozdob (vánoční dílny).

Organizací a přípravou materiálu pro vánoční dílny s MŠ jsou pověřeni většinou žáci 5. ročníku za pomoci třídních učitelek.

Výstupy: - žáci plynule čtou s porozuměním texty, převyprávějí přečtené příběhy
- žáci respektují základní komunikační pravidla rozhovoru, umí spolu komunikovat
- žáci rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reagují
- žáci recitují krátké vánoční říkanky nebo zazpívají koledy
- žáci pochopí význam zachování tradic, některé předvedou prakticky
- žáci vyrobí vánoční přání nebo dárek

263

Průřezová témata:

OSV – pozitivní naladění, smyslové vnímání, kreativní přístup, vzájemné poznávání ve skupině/třídě

MKV – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, zvyky různých etnik

VELIKONOČNÍ HRÁTKY

Projekt je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Cílem je seznámit žáky s velikonočními tradicemi a zvyky, zapojit děti z MŠ (společné aktivity).

Projekt probíhá v rámci integrace ve výuce v průběhu jednoho vyučovacího dne.

Organizací a přípravou materiálu pro velikonoční dílny s MŠ jsou pověřeni většinou žáci 5. ročníku za pomoci třídních učitelek.

Výstupy: - žáci vypočítají velikonoční matematické příklady dle ročníku
- žáci pracují se slovy nebo texty s velikonoční tematikou
- žáci se seznámí s velikonočními tradicemi, vysvětlí jejich význam
- žáci zpívají a rytmezují jarní písně, doprovází je pohybem
- žáci pečlivě vybarvují velikonoční obrázky dle fantazie nebo pokynů
- žáci vyrobí výrobek dle návodu a předlohy
- žáci rozvíjí jemnou a hrubou motoriku pomocí soutěživých her
- žáci hrají společenské hry a upevňují znalost pravidel
- žáci ovládají a dodržují pravidla pohybových her a orientují se v prostoru
- žáci se rozdělí do skupin a dokáží v nich spolupracovat při řešení problému

Průřezová témata:

OSV – pozitivní naladění, smyslové vnímání, kreativní přístup, vzájemné poznávání ve skupině/třídě, chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc, zvládání situací soutěže, správné rozhodování při řešení problémů

MKV – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, zvyky různých etnik

EKOLOGICKÝ PROJEKT (Den stromů, Den vody, Den Země apod.)

V každém školním roce se vybere jiný ekologický projekt (dle domluvy), aby si žáci uvědomili pestrost přírody a nutnost ochrany jednotlivých jejích složek. Zúčastní se ho vždy žáci celého 1. stupně.

Cílem je uplatnit získané vědomosti v praxi, upevnit třídní kolektiv, posílit vztah sounáležitosti s ostatními žáky a se svým okolím, posílit odpovědnost za vzhled okolí školy a města, upevnit si správné chování člověka v přírodě.

Tento celodenní projekt probíhá v měsíci, ve kterém je daný den svátkem. Žáci pracují ve skupinách. Je třeba zajistit externí spolupracovníky, pytle na odpad, ochranné rukavice pro žáky, odvoz odpadu.

Způsob realizace – naučná stezka (orientace v terénu, poznávání přírodnin, znalosti z oblasti ochrany ŽP, třídění odpadů apod.)

- návštěva řízené skládky komunálního odpadu spojená s výkladem - -
- návštěva sběrného dvora spojená s výkladem
- návštěva čističky vody
- návštěva lesní školky
- beseda s odborníky na ochranu životního prostředí
- promítání tematicky zaměřených filmů
- vlastní pracovní zapojení (úklid dané lokality)
- vyhodnocení pracovních listů jednotlivých tříd

264

Výstupy – žáci vyplní úkoly na přírodovědné stezce

- žáci dle svých znalostí a zkušeností zapisují do pracovního listu údaje o přírodě
- žáci nachází souvislosti a propojenost živé a neživé přírody
- žáci na základě pokusů pochopí význam přírody pro člověka
- žáci pochopí význam ohleduplného chování člověka k přírodě a nutnost třídění odpadů
- žáci vyrobí z odpadového materiálu nějaký výrobek
- žáci se zúčastní besedy, vhodně reagují a vyjadřují svůj názor

Průřezová témata:

OSV – cvičení smyslového vnímání, regulace vůle, dobrá organizace času, komunikační dovednosti při besedě

EV – vztah člověka k prostředí obce, prostředí a zdraví, aktuální ekologické problémy, nutnost ochrany životního prostředí a třídění odpadů

VMEGS – akce ČR a EU zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den Země, Den ŽP OSN apod.)

MEV – informativní mediální sdělení – tisk, televize, internet

SPORTOVNÍ DEN

Cílem projektu je motivace žáků k pravidelnému pohybovému režimu a spolupráce při týmových pohybových činnostech a soutěžích. Je určen pro všechny žáky 1. stupně.

Realizuje se v jednom dni ke konci školního roku (nejlépe při oslavě Dne dětí) formou soutěží na stanovištích, olympijských her, turnajů apod.

Výstupy: - žáci reagují na základní povely a pokyny organizátorů

- žáci spolupracují při týmových hrách
- žáci dodržují základní pravidla, poznají zjevné přestupky a reagují na ně, jednají v duchu fair play
- žáci uplatňují zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech

Průřezová témata:

OSV – chování podporující dobré vztahy, zvládání situací soutěže, zvládání neúspěchu, správné rozhodování při řešení problémů, vytváření povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd.

VDO – spolupráce školy s institucemi v obci při organizování soutěží (FK, DDM apod.)

MEV – tvorba mediálního sdělení o akci pro nástěnku, časopis, internetové médium

BRANNÝ DEN

Cílem projektu je seznámit se s integrovaným záchranným systémem v ČR, s mimořádnými událostmi a riziky v ohrožení.

Probíhá na celém 1. stupni v průběhu jednoho vyučovacího dne pomocí metod audiovizuální techniky, dramatických her, diskuze s profesionály, naučné stezky atd.

Výstupy:

- žáci znají čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku
- žáci dokážou přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví
- žáci se seznámí s postupem v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)
- žáci se seznámí s příčinami a prevencí vzniku požárů, ochranou a evakuací při požáru
- žáci dokážou poskytnout 1. pomoc (dle svých schopností a možností)
- žáci se seznámí se zásadami osobního bezpečí (vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek)
- žáci dokážou překonat přírodní překážkovou dráhu

Průřezová témata:

OSV – vzájemné poznávání, řešení problémů, cvičení sebeovládání, zvládání stresových situací, tvořivost v mezilidských vztazích, rozvoj sociálních dovedností, pomáhající a prosociální chování, osobní bezpečí

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

Cílem projektu je prostřednictvím pohádky směřovat k prohlubování mezilidských vztahů, k sebepoznání, komunikaci a k rozvíjení základní dovednosti pro spolupráci. Dále umožňuje přesvědčit se o naučených a nabytých dovednostech, návycích a schopnostech pracovat ve skupině, individuálně a kooperativně.

Projekt je určen pro 1. třídy. Probíhá v jednom vyučovacím dnu formou her, tance a zábavných úkolů.

Výstupy:

- čte plynule texty a pracuje s nimi
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- naslouchá ostatním
- dokáže se domluvit, poděkovat, poprosit
- namaluje nebo vyrobí a popíše pohádkovou bytost
- vytváří si návyky organizace a plánování práce
- řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Průřezová témata:

OSV – sebepoznání a sebepojetí, cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, komunikace v různých situacích (prosba, poděkování, omluva, odmítnutí apod.), zvládání situací soutěže a konkurence, kreativita, vzájemné poznávání ve třídě, práce s přirozenou dynamikou dané třídy, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

ŠKOLNÍ PROJEKTY – 2. STUPEŇ

266

- **Sportovní dny** – jsou pořádány 1- 2x ročně – ke konci pololetí a na konci školního roku, probíhají celý den a účastní se jich žáci všech ročníků 2. st. Na předem připravených stanovištích si budou zkoušet různé sporty a sportovní činnosti.
- **Branný den** – mimořádné situace

Branné cvičení je pořádáno 1krát ročně - na podzim, probíhá celý den a účastní se jej žáci všech ročníků. Součástí branného dne je teoretická průprava ohledně chování v nebezpečných a krizových situacích, nácvik evakuace školy a pobyt mimo budovu školy. V první části získají žáci základní informace o problematice první pomoci, dopravní bezpečnosti, obraně státu při mimořádných událostech a základní informace o IZS. Druhá část branného výcviku se specializuje na první pomoc, IZS, pobyt v přírodě, mimořádné události a havárie. Žáci uplatní získané zkušenosti při praktických dovednostech. Na předem připravených stanovištích si budou zkoušet základy první pomoci. Budou se snažit vyplnit připravené pracovní listy týkající se problematiky z první části dne (orientace na mapě, určování azimutů apod.). Součástí druhé části branného výcviku je také evakuační poplach a nácvik vlastní evakuace školy.

Na druhém stupni je branná výchova součástí tělesné výchovy a VKZ. Pokrývá především průřezová témata celků Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí a Zdraví. Dle možností školy budou k pořádání Branného dne přizváni i odborníci složek záchranného systému KV.

- **Den na 2. st.** – určeno žákům 5. ročníku + na konci šk. roku dát žákům 5. ročníku vstupní test pro 6. ročník

- **Vánoční dílny** – žáci 2. st. si připraví různé aktivity spojené s Vánocemi pro mladší žáky (např. vyrábění vánočních ozdob, zpívání koled, dramatizace vánočního příběhu...)
- **Hallowenská oslava** – spojená s přespáním ve škole, cílem je budování a posilování kolektivu v jednotlivých třídách
- **Exkurze do Prahy** spojená s návštěvou večerního představení v Národním divadle – určeno žákům 9. ročníku, cílem je seznámit žáky s historickou budovou ND, slušné chování a etiketa související s návštěvou představení
- **Předmětové exkurze** – např. návštěva Terezína (dějepis, 9. ročník), spolupráce s Krajskou knihovnou v Karlových Varech (český jazyk, 2. st.), návštěva Techmanie (fyzika, 2. st.), návštěva Muzea hygieny v Drážďanech spojená s vánočními trhy (přírodopis, německý jazyk, 2. st.)
- **Velikonoce se školou** – cílem je upevnění kolektivu ve třídě, naplní jsou velikonoční tradice a zvyky, pečení velikonočního pečiva, součástí je i přespání ve škole
- **Partnerské školy** – projekt „Dreierpack“ (Toužim, Breitenbrunn, Nattheim). Cílem je rozvoj jazykových a komunikačních schopností, seznámení s jinými školami, národy, etniky, tradicemi. Součástí je společně strávený týden a sportovní akce jménem Hasenpokal

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Žák:

- smysluplně vyjadřuje své myšlenky a poznatky z daného oboru
- nese odpovědnost za svá rozhodnutí
- při komunikaci navazuje a spoluutváří vztah s druhými
- respektuje odlišnosti druhých
- používá různé zdroje informací k zachycení poznatků
- nalézá jádro problému
- ovládá a uplatňuje pravidla slušné diskuse

- rozumí promluvám druhých
- vnímá problémovou situaci související jak s učivem, tak s životní praxí
- chápe i neverbální výrazové prostředky
- cítí nutnost chránit životní prostředí
- pracuje s nástroji a materiály dle zásad bezpečnosti práce
- při práci nabývá zkušeností
- ovládá a uplatňuje pravidla slušné diskuse
- se účastní skupinové a kolektivní práce

Začlenění průřezových témat a tématických okruhů

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Hodnoty, postoje, praktická etika • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy
- Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita • Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Fungování a vliv médií ve společnosti

Návrhy dalších školních projektů:

- Škola v přírodě
- Adaptační kurz pro žáky 6. ročníku – cílem je stmelení kolektivu, usnadnění přestupu na 2. stupeň, měl by proběhnout pokud možno ještě v září